

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı

21. YÜZYIL ÖĞRENME ÇERÇEVESİ KAPSAMINDA 2018 İNGİLİZCE DERSİ (2-12.
SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMININ İNCELENMESİ

Gözde YILMAZ

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2025

Liderlik, araştırma, inovasyon, kaliteli eğitim ve değişim ile

Daha ileriye... En iyiye...

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı

Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı

21. YÜZYIL ÖĞRENME ÇERÇEVESİ KAPSAMINDA 2018 İNGİLİZCE DERSİ (2-12.
SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMININ İNCELENMESİ
ANALYSIS OF 2018 ENGLISH (2ND-12TH GRADES) CURRICULUM IN TERMS OF
21ST CENTURY LEARNING FRAMEWORK

Gözde YILMAZ

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2025

Kabul ve Onay

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ne,

G¼zde YILMAZ'ın hazırladığı "21. Y¼zyıl ¼đrenme ¼erçevesi Kapsamında 2018 İngilizce Dersi (2-12. Sınıflar) ¼đretim Programının İncelenmesi" başlıklı bu ¼alıřma j¼rimiz tarafından **Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Eğitim Programları ve ¼đretim Bilim Dalında Y¼ksek Lisans** olarak kabul edilmiştir.

J¼ri Başkanı	Doç.Dr. İlkey AŞKIN TEKKOL	İmza
J¼ri Üyesi (Danışman)	Doç. Dr. G¼l¼in TAN ŐŐMAN	İmza
J¼ri Üyesi	Dr. ¼đr. Ü. İpek DERMAN	İmza

Enstit¼ Y¼netim Kurulunun
.../.../.... Tarihli ve
sayılı kararı.

Bu tez Hacettepe ¼niversitesi Lisans¼st¼ Eğitim, ¼đretim ve Sınav Y¼netmeliđi'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki j¼ri ¼yeleri tarafından 02/ 07 / 2025 tarihinde uygun g¼r¼lm¼ř ve Enstit¼ Y¼netim Kurulunca / / tarihi itibarıyla kabul edilmiştir.

Prof. Dr. İsmail Hakkı MİRİCİ
Eğitim Bilimleri Enstit¼s¼ M¼d¼r¼

Öz

Bu çalışmanın amacı, 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile uyum durumunun tespit edilmesidir. Nitel araştırma desenlerinden biri olan doküman analizi ile yürütülen bu çalışmanın veri kaynakları 2018 İlköğretim ve 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programıdır. Veriler, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin üç temel bileşeni olan 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları, 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar ve 21. Yüzyıl Destek Sistemleri doğrultusunda araştırmacılar tarafından geliştirilen 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Doküman Analiz Formu aracılığıyla elde edilerek tümdengelimli içerik analizi ile çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular, 2018 İlköğretim ve 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarında 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarına ilişkin yer alan göstergelerin sınıf düzeylerine göre dağılımında sarmal, kademeli ya da sistematik bir yapının bulunmadığını ortaya koymaktadır. İlköğretim Programına kıyasla Ortaöğretim Programında 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalara, daha yüksek oranda yer verildiği görülmekle birlikte, her iki programda da sınıf düzeylerine göre dağılımının düzensiz olduğu tespit edilmiştir. Her iki kademeye ait İngilizce dersi öğretim programının da 21. Yüzyıl Destek Sistemleri ile kısmi uyum sağladığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programları ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi arasında kısmi ve dolaylı bir uyum olduğu belirlenmiştir. Bu durum, öğretim programlarının çerçevede tanımlanan bileşenleri kapsama ve yapılandırma açısından sistematik bir bütünlükle ele almadığını ve bu yönüyle önemli ölçüde gelişime açık alanlar barındırdığını ortaya koymaktadır. Bu araştırmadan elde edilen sonuçların, gelecekteki program geliştirme çalışmalarında 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi bileşenlerini kapsayan bütüncül, tutarlı ve sarmal bir yaklaşımın geliştirilmesine ışık tutması beklenmektedir.

Anahtar sözcükler: 21. yüzyıl öğrenme çerçevesi, program analizi, İngilizce dersi öğretim programı, ilköğretim, ortaöğretim.

Abstract

The aim of this study is to determine the alignment of the 2018 Primary and Secondary School English Language Curricula in terms of the 21st Century Learning Framework. This study was based on a qualitative research approach and adopted document analysis as the research design. The data sources of the study are the 2018 Primary and Secondary School English Language Curricula in Türkiye. The data were collected through the 21st Century Learning Framework Document Review Form, developed by the researchers based on the three main components of the framework and analyzed through deductive content analysis. The finding of the study indicated that Learning and Innovation Skills were prioritized in both curricula within the scope of 21st Century Student Outcomes. It was found the distribution of 21st century skills across grade levels was not systematic. Moreover, the Secondary School English Curriculum included a higher number of interdisciplinary themes compared to the Primary School Curriculum. Both curricula displayed an uneven distribution of these themes across grade levels. Furthermore, both curricula showed only partial and indirect alignment with the 21st Century Support Systems component. As a result of the study, it was determined there was a partial and indirect alignment between both curricula and the 21st Century Learning Framework and the curricula did not address the components of the framework with a systematic and holistic approach, highlighting significant areas in need of improvement. It is expected that these findings may shed on the development of a comprehensive, coherent, and spiral approach in future curriculum development efforts, encompassing the components of the 21st Century Learning Framework.

Keywords: 21st Century Learning Framework, curriculum analysis, English language curriculum, primary education, secondary education.

Teşekkür

Yüksek lisans eğitimim süresince bilgi ve deneyimleriyle bana yol gösteren, tez yazma sürecimde gösterdiği sevgi, sabır ve destekle sürecin her anında yanımda olan değerli hocam Sayın Doç. Dr. Gülçin TAN ŞİŞMAN'a en içten teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca tez jürimde yer alan ve değerli görüşleriyle çalışmamı zenginleştiren Sayın Doç Dr. İlkay AŞKIN TEKKOL ve Sayın Dr. Öğr. Ü. İpek DERMAN'a katkıları için teşekkür ederim.

Bu yoğun sürecin tüm dönemlerinde yanımda duran, bana moral veren, manevi destekleriyle her zaman yanımda olan başta canım annem olmak üzere sevgili aileme, sabırları, anlayışları ve sonsuz destekleri için gönülden teşekkür ederim.

Ayrıca, tez süreci boyunca bilgi, deneyim ve görüş alışverişi yoluyla çalışmama katkı sunan, akademik ve duygusal desteğiyle süreci daha verimli hale getiren kıymetli arkadaşlarıma teşekkür ederim.

İçindekiler

Kabul ve Onay.....	iii
Abstract.....	v
Teşekkür.....	vi
Tablolar Dizini.....	ix
Şekiller Dizini.....	xii
Simgeler ve Kısaltmalar Dizini.....	xiii
Bölüm 1 Giriş.....	1
Problem Durumu.....	1
Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	7
Problem Cümlesi.....	8
Sınırlılıklar.....	9
Tanımlar.....	9
Bölüm 2 Araştırmanın Kuramsal Temeli ve İlgili Araştırmalar.....	12
21. Yüzyıl ve Eğitim Programları.....	12
21. Yüzyıl Beceri Çerçevesi.....	18
21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ve Eğitim Programları.....	28
Yabancı Dil Öğretiminde 21. Yüzyıl Becerileri.....	32
Türkiye’de Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi.....	34
2018 İlköğretim İngilizce Dersi (2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) Öğretim Programı	37
2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi (9, 10, 11 ve 12. sınıflar) Öğretim Programı..	50
İlgili Araştırmalar.....	61
Bölüm 3 Yöntem.....	64
Araştırmanın Deseni.....	64
Araştırmanın Yazılı Veri Kaynakları.....	65
Veri Toplama Aracı.....	70
Veri Analizi Süreci.....	77

Bölüm 4 Bulgular	83
2018 İlköğretim (2-8. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular	83
2018 Ortaöğretim (9-12. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular	114
Bölüm 5 Tartışma, Sonuç ve Öneriler	145
2018 İlköğretim (2-8. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Tartışma ve Sonuç	145
2018 Ortaöğretim (9-12. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Tartışma ve Sonuç	162
Öneriler	179
EK-A: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Araştırma Etik Kurulu Onay Bildirimi	208
EK-B: Etik Beyanı	209
EK-C: Yüksek Lisans Tez Çalışması Orijinallik Raporu	210
EK-Ç: Thesis Originality Report	211
EK-D: Yayımlama ve Fikrî Mülkiyet Hakları Beyanı	212

Tablolar Dizini

Tablo 1 21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Öne Çıkan Sınıflandırmalar	2
Tablo 2 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve Öğretilmesi 21.Yüzyıl Becerileri Çerçevesine İlişkin Sınıflandırma	22
Tablo 3 Dünya Ekonomik Forumu 21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Sınıflama	26
Tablo 4 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Bileşenleri	31
Tablo 5 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Belirlenen Kazanımların Dil Becerileri ve Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımı	46
Tablo 6 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan Temalar	48
Tablo 7 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan Kazanımların Dil Becerileri ve Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımı	59
Tablo 8 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan Temalar	60
Tablo 9 Doküman İnceleme Aşamaları ve İşlemler	65
Tablo 10 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Beceriler, Alt beceriler, Göstergeler ve Alt Göstergelere İlişkin Örnekler	73
Tablo 11 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Bilgi Alanlarına İlişkin Örnekler	74
Tablo 12 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar ve Göstergelere İlişkin Örnekler	75
Tablo 13 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bilgi Alanlarına İlişkin Örnekler	75
Tablo 14 21. Yüzyıl Destek Sistemleri ve Göstergelere İlişkin Örnekler	76
Tablo 15 21. Yüzyıl Destek Sistemleri Bilgi Alanlarına İlişkin Örnekler	77
Tablo 16 Veri Analiz Sürecine Yönelik Örnekler	79
Tablo 16 Veri Analiz Sürecine Yönelik Örnekler (devamı)	80
Tablo 17 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Kazanımları ile 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular	84
Tablo 18 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Kazanımları ile 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Arasındaki Uyuma İlişkin Örnekler	85
Tablo 19 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarının Sınıflara Göre Dağılımı	86
Tablo 20 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular	87
Tablo 21 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular	88
Tablo 21 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular (Devamı)	89
Tablo 21 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular (Devamı)	90

Tablo 21 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular (Devamı)	91
Tablo 21 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular (Devamı)	92
Tablo 22 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temaların Sınıflara Göre Dağılımı	93
Tablo 23 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Program ve Öğretim Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular	95
Tablo 23 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Program ve Öğretim Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)	96
Tablo 24 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular	101
Tablo 24 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)	102
Tablo 25 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular	108
Tablo 25 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)	109
Tablo 25 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)	110
Tablo 26 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Kazanımları ile 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular	114
Tablo 27 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Kazanımları ile 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Arasındaki Uyuma İlişkin Örnekler	116
Tablo 28 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarının Sınıflara Göre Dağılımı	117
Tablo 29 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular	118
Tablo 30 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular	119
Tablo 30 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular (Devamı)	120
Tablo 31 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temaların Sınıflara Göre Dağılımı	121
Tablo 32 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Program ve Öğretim Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular	123

Tablo 32 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Program ve Öğretim Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)	124
Tablo 33 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular	130
Tablo 33 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)	131
Tablo 34 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular	137
Tablo 34 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)	138
Tablo 34 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)	139
Tablo 35 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Sonuçlar	146
Tablo 36 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Sonuçlar	163
Tablo 37 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Sonuçların Karşılaştırılması	177
Tablo 37 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Sonuçların Karşılaştırılması (devamı)	178

Şekiller Dizini

Şekil 1 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi	3
Şekil 2 eNgage 21. Yüzyıl Beceriler Çerçevesi	24
Şekil 3 Öğretim Programında Anahtar Yeterlilikler.....	39
Şekil 4 Dil Becerilerinin Değerlendirilmesi için Önerilen Ölçme Teknikleri.....	40
Şekil 5 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Açıklamaları	42
Şekil 6 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Bulunan Örnek Kazanım Kodlaması.....	42
Şekil 7 Dilin Kullanımı ve İşlevi, Dil Becerileri ve Kazanımlar ile Önerilen Bağlamlar ve Görevler/Etkinliklere İlişkin Açıklama	43
Şekil 8 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Önerilen Bağlamlar ve Görevler/Etkinlikler.....	44
Şekil 9 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan 5. Sınıf “Health” Temasına İlişkin İzlençe	45
Şekil 10 Paydaşların İş Birliği	51
Şekil 11 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Açıklamaları	52
Şekil 12 2018 Ortaöğretim İngilizce Öğretim Programında Değerlendirme Sürecine Dahil Edilebilecek Görevler/Materyaller.....	54
Şekil 13 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Sunulan Geri Bildirim Kaynakları.....	55
Şekil 14 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Kullanılması Önerilen Materyaller.....	56
Şekil 15 Sınıf Düzeylerine Karşılık Gelen ADOÇEP Yeterlik Düzeyleri	57
Şekil 16 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan 10. Sınıf “School Life” Temasına İlişkin İzlençe	58
Şekil 17 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi	68

Simgeler ve Kısaltmalar Dizini

AAC&U: Amerikan Fakülteler ve Üniversiteler Birliği (American Association of Colleges and Universities)

ADOÇEP: Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (Common European Framework of Reference for Languages)

APEC: Asya-Pasifik Ekonomik İş Birliği (Asia-Pacific Economic Cooperation)

ATC21S: 21.Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve Öğretilmesi (The Assessment and Teaching of 21st Century Skills)

EARGED: Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

NCREL: Kuzey Merkez Bölgesel Eğitim Laboratuvarı ve Metiri Grubu (The North Central Regional Educational Laboratory)

NETS/ISTE: Uluslararası Eğitimde Teknoloji Topluluğu (International Standards of Technology Education)

NRC21S: Amerikan Ulusal Araştırma Konseyi (National Research Council 21st Century Skills)

OECD: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development)

P21: 21.Yüzyıl Beceri Ortaklığı (The Partnership for 21st Century Skills)

P: Telaffuz (Pronunciation)

SI: Sözlü Etkileşim (Spoken Interaction)

SP: Sözlü Üretim (Spoken Production)

UNESCO: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)

TEPAV: Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı

TTKB: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

TYÇ: Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi

WEF: Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum)

Bölüm 1

Giriş

Bu bölüm kapsamında, araştırmanın problem durumuna, amacına ve önemine, problem cümlesi ve alt problemlerine, sayıltılarına, tanımlarına ve sınırlılıklarına yer verilmiştir.

Problem Durumu

Bilgiye ulaşmanın hızlandığı, yapay zekâ teknolojilerinin eğitimden iş hayatına kadar birçok alana entegre edildiği bu çağda bireylerden bilgi sahibi olmalarının yanında sahip oldukları bilgiyi analiz edebilmeleri, yaratıcı biçimde kullanabilmeleri ve çözüm üretme süreçlerine etkin biçimde katılabilmeleri beklenmektedir (Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü [OECD], 2018; Jenkins ve ark., 2006). Bu yeni birey profilinin sahip olması gereken yeterlilikler eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, iş birliği, teknolojik okuryazarlık ve öz yönetim gibi çok boyutlu yeterliliklerden oluşan 21. yüzyıl becerileri olarak tanımlanmaktadır (Başar, 2018; Dede, 2010; Trilling & Fadel, 2009). 21. yüzyıl becerileri, çağın birey profilini tanımlayan evrensel bir çerçevenin felsefi ve pedagojik temellerini atan öncü belgelerden biri olan Delors Raporunda (1998) ele alınmış ve alanyazında farklı ülke, kurum, kuruluş ve araştırmacılar tarafından bu becerilere yönelik çeşitli çerçeveler ve sınıflandırmalar geliştirilmiştir. Bu çerçeveler, bireylerin 21. yüzyılda etkili, yaratıcı düşünen ve uyum sağlayan bireyler olabilmeleri için gerekli becerileri farklı önceliklerle sınıflandırmaktadır. Günümüzde dünya genelinde, bu becerilerle ilgili çeşitli modellerin ortaya konulması, bu kavramın öneminin giderek arttığını göstermektedir. Söz konusu becerilere yönelik öne çıkan sınıflandırmalar Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1**21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Öne Çıkan Sınıflandırmalar**

Kurum/Kuruluş	Çerçeve
Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (2001)	DeSeCo (Definition and Selection of Competencies: Theoretical and Conceptual Foundations)
Kuzey Merkez Bölgesel Eğitim Laboratuvarı ve Metiri Grubu (2003)	enGauge 21. Yüzyıl Beceriler Çerçevesi
Avrupa Birliği (2006)	Anahtar Yeterlilikler Çerçevesi
Milli Eğitim Bakanlığı (2008)	Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ)
Amerikan Ulusal Araştırma Konseyi (2012)	Education for Life and Work: Developing Transferable Knowledge and Skills in the 21st Century raporu
UNESCO (2014)	Global Citizenship Education çerçevesi
OECD (2018)	Eğitimin ve Becerilerin Geleceği- Eğitim 2030
P21 Öğrenme Ortaklığı (2019)	21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi
Dünya Ekonomi Forumu (2025)	Geleceğin İş Gücü Becerileri Raporu

Voogt ve Roblin'in (2012) 21. yüzyıl becerilerine ilişkin geliştirilen çerçeveler üzerine gerçekleştirdiği karşılaştırmalı incelemesi, bu çerçeveler arasında odak noktaları ve yeterliklerin tanımlanma biçimleri açısından farklılıklar olduğunu ortaya koymuştur. Oluşturulan çerçeveler arasında, 21. Yüzyıl Beceri Ortaklığı (Partnership for 21st Century Learning-[P21]) tarafından geliştirilen 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi, en geniş paydaş ağına sahip yapısıyla öne çıkmaktadır. 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi yalnızca politika yapıcıları ve eğitimcileri değil, aynı zamanda iş dünyası, sivil toplum kuruluşları ve teknoloji şirketlerini de kapsayan çok paydaşlı bir yapı tarafından geliştirilmiştir. 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi, bireylerin 21. yüzyıl toplumunda başarılı olabilmeleri için gerekli bilgi, beceri ve tutumları sistematik biçimde sınıflandırmakta ve öğrenmenin çok boyutlu doğasına dikkat çekmektedir (P21, 2019). Çerçeve, 21. yüzyıl becerilerinin eğitim sisteminin temel bileşenlerine entegrasyonuna yönelik birçok çalışmada referans alınmış, bu yönüyle uluslararası düzeyde genel kabul görmüş, hem kuramsal hem de eğitim politikaları ve öğretim uygulamaları

bağlamında benimsenmiştir (Almazroa & Alotaibi, 2023; Aydın & Tan-Şişman, 2021; Barrot, 2018; Beers, 2011; Brown, 2018; Brusica & Shearer, 2014; Çakır, 2025; Dede, 2010; Deniz & İzci, 2025; Elgün & Özkan, 2024; Gelen, 2017; Ghazali, 2020; González-Pérez & Ramírez-Montoya, 2022; Kalemkuş & Bulut Özek, 2021; Khodamoradi, 2024; Kılıç, 2022; Kivunja, 2014; Kurudayıoğlu & Soysal, 2019; Lamb ve ark., 2017; Ng ve ark., 2023; St. Louis ve ark., 2021; Thornhill-Miller ve ark., 2023; van Laar ve ark., 2017). 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları, Temel Disiplinler ve 21. Yüzyıl Temaları ile 21. Yüzyıl Destek Sistemleri olmak üzere üç ana bileşenden oluşmaktadır. 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Şekil 1'de verilmiştir (P21, 2019).

Şekil 1

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi (P21, 2019, s. 2)

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni, Öğrenme ve Yenileme Becerileri, Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri ile Yaşam ve Kariyer Becerileri olmak üzere üç ana beceriden oluşturulmuştur. Bu becerilerin ilki olan Öğrenme ve Yenileme Becerileri kapsamında Yaratıcılık ve Yenilik, Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme, İletişim ve İş Birliği alt becerilerine; ikinci beceri olan Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri kapsamında

Bilgi Okuryazarlığı ve Medya Okuryazarlığı alt becerilerine ve son olarak Yaşam ve Kariyer Becerileri kapsamında Esneklik ve Uyum, Girişim ve Öz Yönetim, Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler, Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik ile Liderlik ve Sorumluluk alt becerilerine yer verilmiştir (P21, 2019). Temel Disiplinler; (1) İngilizce, (2) Edebiyat, (3) Dünya Dilleri, (4) Sanat, (5) Matematik, (6) Fen Bilimleri, (7) Coğrafya, (8) Tarih, (9) Devlet ve (10) Vatandaşlık olarak belirlenmiştir. 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar ise; (1) Küresel Farkındalık, (2) Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığı, (3) Vatandaşlık Okuryazarlığı, (4) Sağlık Okuryazarlığı ve (5) Çevre Okuryazarlığıdır. Çerçeve 21. Yüzyıl Destek Sistemleri kapsamında 21. Yüzyıl Standartları, 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi, 21. Yüzyıl Program ve Öğretim, 21. Yüzyıl Mesleki Gelişimi ve 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşenlerine yer verilmiştir. Öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme, iletişim ve iş birliği, yaratıcılık ve yenilik gibi becerilerle donatılmasını amaçlayarak disiplinlerarası ve çok boyutlu bir yaklaşım sunan çerçeve, öğretim programlarının yalnızca içerik boyutu kapsamında değil; pedagojik yapı, değerlendirme süreçleri ve öğrenme ortamlarıyla birlikte bütüncül olarak ele alınmasına olanak tanımaktadır. Bu yönüyle çerçeve, öğretim programlarının hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreçleri ve ölçme-değerlendirme öğeleriyle doğrudan ilişkilendirilmesini destekleyerek, program analizlerinde kapsayıcı ve işlevsel bir araç olarak öne çıkmaktadır.

21. yüzyılda öğrencilerin edinmeleri gereken becerilerin farklılaşması ile birlikte, eğitim sistemlerinin yalnızca akademik bilgi aktaran bir yapı olmaktan çıkıp, bireylerin yaşamın her alanında etkin rol alabileceği eleştirel düşünme, yaratıcılık, dijital yetkinlik, iş birliği gibi becerileri geliştirecek biçimde yeniden yapılandırılması gerekliliği birçok ulusal ve uluslararası araştırmada vurgulanmaktadır (Aktan & Vural, 2016; Al-Ainati, 2024; Amerikan Ulusal Araştırma Konseyi 21.Yüzyıl Becerileri Çerçevesi [NRC21S], 2012; Başar, 2018; Beers, 2011; Ellis, 2012; Geisinger, 2016; Hillman, 2012; ISTE, 2016; Kayhan ve ark., 2019; Kennedy, 2008; Larson & Miller, 2011; Mok, 2014; Sherifi, 2015; Tutkun, 2010; TYÇ, 2008; Voogt & Roblin, 2012; Wagner, 2008). Bu bağlamda, çerçevede sunulduğu gibi 21. yüzyıl

becerilerinin 21. yüzyıl Temel Disiplinler bileşeninde yer verilen İngilizce, Edebiyat, Dünya Dilleri, Sanat, Matematik, Fen Bilimleri, Coğrafya, Tarih, Devlet ve Vatandaşlık disiplinlerine entegre edilmesi önem arz etmektedir (P21, 2019). Bu noktada özellikle yabancı dil eğitimi, stratejik bir alan olarak öne çıkmaktadır. Küresel iletişim dili olarak İngilizce, bireylerin akademik, kültürel ve mesleki düzeyde etkileşim kurmalarını desteklemekte, aynı zamanda uluslararası platformlarda aktif birer vatandaş olarak yer almalarına da olanak tanımaktadır (Akyazı, 2025; Crystal, 1997; Gömleksiz & Elaldı, 2011; Gürpınar ve ark., 2024; Harmer, 2015; Khan ve ark., 2023; Luria, 2024; Myers & Hvidsten, 2025; Prabha ve ark., 2024; Şahin & Güler, 2024; Wu, 2021). Ancak çağın koşulları doğrultusunda, yabancı dil eğitiminin yalnızca dil becerileri ile sınırlı kalmaması gerekmektedir. Güncel yaklaşımlar; yabancı dil eğitiminin aynı zamanda bireylerin eleştirel düşünme, yaratıcılık, öğrenmeyi öğrenme, dijital yetkinlik, öz düzenleme ve iş birliği gibi üst düzey becerileri geliştirdiğini ortaya koymaktadır (Barrot, 2018; Bygate, 2018). Bu kapsamda, yabancı dil eğitimi yalnızca iletişimsel bir beceri kazandırma süreci olmaktan çıkarak; bireyin bilişsel, sosyal ve teknolojik becerilerini bütüncül biçimde geliştiren bir öğrenme alanına dönüşmektedir. Bu durum, yabancı dil derslerine ilişkin öğretim programlarının yalnızca içerik değil, aynı zamanda pedagojik yapı, değerlendirme ve teknoloji entegrasyonu açısından gözden geçirilmesini gerekli kılmaktadır.

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından 2018 yılında İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programları ile diğer derslere ait öğretim programları güncellenmiştir. Öğrencilerin gereksinim duyacağı beceriler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi bağlamında, okuma yazma yetkinliği, çoklu dil yetkinliği, matematiksel yetkinlik ve bilim, teknoloji ve mühendislikte yetkinlik, dijital yetkinlik, kişisel, sosyal ve öğrenmeyi öğrenme yetkinliği, vatandaşlık yetkinliği, girişimcilik yetkinliği, kültürel farkındalık ve ifade yetkinliği olmak üzere sekiz anahtar yeterlilik olarak belirlenmiş ve öğretim programlarına dahil edildiği belirtilmiştir (TYÇ, 2018). 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Anahtar Yeterlilikler başlığı altında (1) Ana dilde iletişim, (2) Yabancı dillerde iletişim, (3) Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler, (4) Dijital yetkinlik, (5) Öğrenmeyi öğrenme, (6)

Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler, (7) İnisiyatif alma ve girişimcilik, (8) Kültürel farkındalık becerilerine yer verilmiştir. Ayrıca bu anahtar yeterliliklerin temalar kapsamında programa dahil etmenin hedeflendiği; ancak etkili bağlamsal seçimler ile tamamlayıcı ve ek materyalleri öğretmenlerin ve ders kitabı yazarlarının belirlemesinin hedeflendiği ifade edilmektedir (MEB, 2018). 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında ise bu becerilere yer verilmemiştir. Bu bilgiler ışığında, söz konusu programların 21. yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin tüm bileşenleri ile uyum durumu önemli bir araştırma ihtiyacına işaret etmektedir.

Alanyazındaki araştırmaların çoğunlukla öğretim programlarının yalnızca kazanımlar ögesine odaklandığı; çerçevenin tüm bileşenlerini dikkate alan kapsamlı ve karşılaştırmalı program analizi çalışmalarının olmadığı görülmektedir. Uluslararası alanyazın incelemesi sonucunda, İngilizce dersinde 21. yüzyıl becerileri (Ashraf ve ark., 2017; Cleminson & Cowie, 2021; Wattanavorakijkul, 2019); İngilizce dersi öğretim programlarında 21. yüzyıl becerileri (Alismail & McGuire, 2015; Barrot, 2018; Kunhi ve ark., 2021; Khadija, 2022; Laughlin, 2014; Voogt & Roblin, 2022); öğrenciler, öğretmenler veya öğretmen adaylarının 21.yüzyıl becerilerine ilişkin görüşleri (Aben Ahmed, 2022; Boe, 2013; Chehimi & Alameddine, 2022; Hadiyanto, 2024) kapsamında yürütülen çalışmalara ulaşılmıştır. Ulusal alanyazın incelemesi sonucunda, İngilizce öğretmenlerinin ve öğretim elemanlarının 21. yüzyıl becerilerine yönelik algıları ve farkındalık düzeyleri (Bilben, 2022; Eker & Akar Elekoğlu, 2020; Yeni, 2018); öğretmen adaylarının 21.yüzyıl becerilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi (Aydın, 2019); İngilizce dersi öğretim programlarının 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi (Aşcı ve ark., 2019; Ataberk, 2022; Çelebi & Altuncu, 2019; Elgün, 2021) kapsamında çalışmalara ulaşılmıştır. Ancak gerek ulusal gerekse uluslararası dizinlerde yürütülen İngilizce eğitimine ilişkin alanyazın incelemesinde, öğretim programlarının tüm bileşenleri kapsamında incelenmesinden ziyade kazanımların 21. yüzyıl becerileri ile uyum durumunun incelenmesine yönelik araştırmalara (Aşcı ve ark., 2019; Ataberk, 2022; Çelebi & Altuncu, 2019; Elgün, 2021) ulaşılmakla birlikte, 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi

Öğretim Programlarının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin tüm bileşenleri entegre edilerek bütüncül ve karşılaştırmalı olarak incelenmesine odaklanan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu durum, mevcut 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarının 21. yüzyıl Öğrenme Çerçevesi temelinde sistematik, karşılaştırmalı ve bütüncül biçimde incelenmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmada 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ve 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi bileşenleri olan 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları, Temel Disiplinler ve 21. Yüzyıl Temaları (Disiplinlerarası Temalar) ile 21. Yüzyıl Destek Sistemleri (21. Yüzyıl Program ve Öğretim, 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları) açısından incelenerek 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile uyum durumunun ortaya konulması amaçlanmaktadır.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin öğrenci çıktıları, disiplinlerarası temalar ve destek sistemlerinden oluşan üç ana bileşeni doğrultusunda, 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarının karşılaştırmalı olarak uyum durumunun incelenmesine yönelik olarak yürütülen bu araştırmanın, Eğitim Bilimleri alanına hem kuramsal hem de uygulama açısından katkı sağlaması beklenmektedir.

Çalışmanın, 21. yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin tüm bileşenlerini kapsayan doküman incelemesine dayalı sistematik yapısı; program analizi, değerlendirme ve revizyon süreçlerine kuramsal düzeyde katkı sunabilecek bir potansiyel taşıması nedeniyle önem arz etmektedir. Ayrıca, bu kapsamda araştırmacılar tarafından geliştirilen ve çerçeveye dayalı olarak yapılandırılan doküman analiz formunun, alanyazındaki sınırlı sayıda benzer çalışmaya kıyasla özgün ve sistematik bir yaklaşım sağlaması beklenmektedir. Ulusal alanyazında, İngilizce dersi öğretim programlarına 21. yüzyıl becerilerinin yansımalarının incelendiği çok az sayıda çalışmaya (Aşcı ve ark., 2019; Çelebi & Altuncu, 2019; Elgün, 2021) ulaşılmış, bu çalışmaların 21. yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin yalnızca 21. yüzyıl

Öğrenci Çıktıları boyutunu odağa alarak, program kazanımları ile 21. yüzyıl becerileri arasındaki uyum durumunun incelediği belirlenmiştir. Ayrıca, ulaşılan çalışmaların sınıf veya kademe temelli yürütüldüğü, dolayısıyla bütüncül ve karşılaştırmalı bir yaklaşımla ele alınmadığı görülmüştür. Gelen (2017), 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin önemini inceleyen betimsel nitelikteki çalışmasında, çerçevenin 21. Yüzyıl Destek Sistemleri bileşenlerine ilişkin uygulamaların yeterince kapsamlı ele alınmadığına dikkat çekmiştir.

Elde edilen bulguların, öğretim programlarının çağdaş beceriler, temalar ve destekleyici sistemlerle olan uyumuna ilişkin kapsamlı ve kanıta dayalı bir analiz sunarak, alanyazına derinlik kazandırması öngörülmektedir. Özellikle programlarda 21. yüzyıl becerilerinin ve çağdaş okuryazarlıkların ne düzeyde yer bulduğu ve bu yapıların öğretim süreçlerine entegrasyonuna yönelik elde edilen veriler, başta program geliştirme uzmanları, politika yapıcılar ve öğretmenler olmak üzere tüm paydaşlar için yol gösterici nitelikte olacaktır. İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programları odağında yürütülen bu çalışma, benzer biçimde farklı öğretim programlarının analizine yönelik yapılacak araştırmalara da yol gösterici bir çerçeve sunma potansiyeline sahiptir. Tüm bu yönleriyle çalışma, hem sınırlı olan alanyazına katkı sunma hem de çağdaş öğrenme çerçevelerinin öğretim programlarına entegrasyonuna ilişkin bilimsel bir zemin oluşturma niteliği taşımaktadır.

Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problemi, 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile uyumluluğunun incelenmesidir.

Alt Problemler

1. 2018 İlköğretim (2-8. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi bileşenleri arasındaki uyum nasıldır?

1.1. 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları açısından uyum nasıldır?

1.2. 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar açısından uyum nasıldır?

1.3. 21. Yüzyıl Destek Sistemleri (21. Yüzyıl Program ve Öğretim, 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi, 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları) açısından uyum nasıldır?

2. 2018 Ortaöğretim (9-12. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi bileşenleri arasındaki uyum nasıldır?

2.1. 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları açısından uyum nasıldır?

2.2. 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar açısından uyum nasıldır?

2.3. 21. Yüzyıl Destek Sistemleri (21. Yüzyıl Program ve Öğretim, 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi, 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları) açısından uyum nasıldır?

Sınırlılıklar

Bu araştırmanın temel veri kaynaklarını Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB) tarafından 2018 yılında geliştirilen İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı dokümanları ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi dokümanı oluşturmakta, bu yazılı dokümanlar çerçevesinde gerçekleştirilen doküman incelemesi kapsamında elde edilen bulgularla sınırlıdır. 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi 21. Yüzyıl Destek Sistemleri bileşenlerinden biri olan Standartlar ile Mesleki Gelişim bileşenleri eğitim politikaları ile öğretmen eğitime yönelik olduğu için bu çalışmada kapsam dışı bırakılmış olup; 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi bileşenleri kapsamında, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları, 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar ve 21. Yüzyıl Destek Sistemleri (21. Yüzyıl Program ve Öğretim, 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları) analize dahil edilmiştir.

Tanımlar

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi (Framework for 21st Century Learning)

“Öğrencilerin, öğrenmenin sürekli devam ettiği ve hızla değişen dünyada başarılı olmaları için gerekli bilgi, beceri, tutum ve değerleri tanımlayan, içerik bilgisi, belirli beceriler, uzmanlık ve okuryazarlıklara yönelik kapsamlı ve kolektif bir vizyondur” (P21, 2019, s. 2).

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları

“Öğrencilerin 21. yüzyılda iş ve yaşamda başarılı olmaları için edinmeleri gereken bilgi, beceri ve uzmanlıklardır” (P21, 2019, s. 3).

Temel Disiplinler ve 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar

“Öğrencilerin çağın gereksinimlerine uygun olarak geliştirmesi gereken bilgi ve becerilerin yapı taşlarıdır. Temel disiplinler, İngilizce, matematik, fen bilimleri gibi konu alanlarını ifade ederken; 21. yüzyıl disiplinlerarası temalar, bu disiplinlerin ötesinde ele alınması gereken disiplinlerarası konuları ve becerileri kapsamaktadır” (P21, 2019, s. 2).

21. Yüzyıl Destek Sistemleri

“Öğrencilerin 21. yüzyıl beceri ile bilgilerini edinmesini ve uygun teknolojileri kullanmasını sağlayarak öğrenmeyi anlamlı, kişiselleştirilmiş ve ilgi çekici hale getirmek amacıyla gerçek dünya bağlantılarıyla etkileşim kurmalarını destekleyen yenilikçi bir yapıdır” (P21, 2019, s. 7).

2018 İlköğretim İngilizce Dersi (2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB) tarafından 2018 yılında geliştirilen ilköğretim kademesi İngilizce dersi öğretim programıdır Programı dokümanı, toplam 96 sayfa olup; Öğretim Programının Ana Felsefesi, Öğretim Programının Amaçları, Öğretim Programının Anahtar Yeterlilikleri, Öğretim Programının Değerler Eğitimi, Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı, Dil Becerilerinin Ölçme ve Değerlendirilmesine Yönelik Önerilen Test Teknikleri, Öğretim Programının Yapısı, Öğretim Programını Uygularken Dikkat Edilecek Önemli Hususlar, 2. ve 3. Sınıflar İçin Uygulama Önerileri, Kaynakça, Önerilen Bağlamlar ve Görevler/Aktiviteler, 2-8. Sınıflar Ders İzlenceleri ve Ekler bölümlerinden oluşmaktadır (MEB, 2018a).

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı

TTKB tarafından 2018 yılında geliştirilen ortaöğretim kademesi İngilizce dersi öğretim programıdır. 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı dokümanı, toplam 69 sayfa

olup; Öğretim Programının Ana Felsefesi ve Amaçları, İletişimsel Yeterlilikler ve Beceriler, Değerler Eğitimi, Öğretim Programı Kılavuzu, Ölçme ve Değerlendirme, Öğretim Programının Organizasyonu, Son söz, Kaynakça, 9- 10. Sınıflar Ders İzlenceleri ve Ekler bölümlerinden oluşmaktadır (MEB, 2018b).

Bölüm 2

Araştırmanın Kuramsal Temeli ve İlgili Araştırmalar

Bu bölümde, 21. yüzyıl ve eğitim programları, 21. yüzyıl becerilerine ilişkin sınıflamalar, yabancı dil öğretiminde 21. yüzyıl becerileri, Türkiye’de yabancı dil eğitimi, İngilizce dersi öğretim programları ve ilgili araştırmalar sunulmuştur.

21. Yüzyıl ve Eğitim Programları

Tyler’a (1949) göre bir eğitim programı öğrencilerin gereksinimleri ile toplumun ihtiyaç ve beklentileri dikkate alınarak tasarlanmalıdır. Eğitim programının anlamlı öğrenme yaşantıları sağlaması için hedeflerinin açık ve net bir şekilde belirlenmesi gereklidir. Ayrıca Tyler’a (1949) göre programın eğitsel amaçlara ulaşılması sürecinde anlamlı öğrenme yaşantıları sunabilmesi için açık hedeflere sahip olması kritik öneme sahiptir. Tyler (1949); (a) Okulun ulaşmak istediği eğitimsel amaçlar nelerdir? (b) Bu amaçları sağlayabilmek için bireylere hangi öğrenme yaşantıları sunulabilir? (c) Söz konusu öğrenme yaşantıları etkili bir biçimde nasıl düzenlenebilir? (d) Amaçlara ulaşıp ulaşılmadığı nasıl saptanabilir?” soruları çerçevesinde eğitim programı ile ilgili ele alınması gereken sorunları belirlemeye, hedefleri tanımlamaya, öğrenme yaşantılarını planlamaya ve hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını değerlendirmeye rehberlik etmiştir.

Ornstein ve Hunkins (2004) eğitim programını belirli amaçlara ulaşmak için düzenlenmiş öğrenme fırsatları dizisi olarak tanımlamaktadır. Oliva (2009), eğitim programını öğrencilerin okul hayatında karşı karşıya geldikleri öğrenme yaşantılarını yapılandırmak, düzenlemek ve sıralamak için işlev gören temel bir araç olarak tanımlamaktadır. Eğitim programı, bireyin gelişimsel özellikleri, toplumsal ihtiyaçlar ve evrensel değerler doğrultusunda belirlenen amaçlar çerçevesinde; neyin, neden, nasıl ve ne şekilde öğretileceğini planlayan sistematik bir yapı olarak tanımlanmaktadır (Oliva, 2009; Ornstein & Hunkins, 2004; Tyler, 1949).

Eğitim programlarının kavramsal çerçevesi, toplumsal dönüşümler, teknolojik gelişmeler, küresel değişkenler ve bireysel öğrenme ihtiyaçları doğrultusunda zamanla farklılaşmıştır. Modern yaklaşımlar eğitim programlarını yalnızca bilgi aktarımına odaklanan geleneksel anlayışın ötesine geçerek; yaşamla bütünleşmiş, öğrenme süreçlerini merkeze alan, öğrenci merkezli, beceri temelli, dinamik ve çok yönlü bir yapı olarak ele almaktadır (OECD, 2018; Pinar, 2012; UNESCO, 2015; Voogt & Roblin, 2012). Bu bağlamda, eğitim programları, bireyin yaşam boyu öğrenme yeterliliklerini kazanmasını sağlayacak şekilde, disiplinlerarası bir yaklaşımla ve bütüncül öğrenme ortamları çerçevesinde yeniden yapılandırılmaktadır (Özdemir, 2011; Şişman, 2006; Voogt & Roblin, 2012).

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [UNESCO]) (2015) "Eğitimi Yeniden Düşünmek: Küresel Bir Ortak İyiliğe Doğru?" (Rethinking Education: Towards a Global Common Good?) başlıklı raporunda, 21. yüzyılın karmaşık sorunlarıyla baş edebilecek bireylerin yetiştirilmesi için eğitimin yalnızca ekonomik kalkınma değil, aynı zamanda toplumsal bütünleşme, sürdürülebilirlik ve küresel vatandaşlık ilkeleri doğrultusunda yeniden temellendirilmesi gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda, eğitim programlarının bireyleri yalnızca bilgi sahibi değil; eleştirel düşünen, yaratıcı, iş birliğine açık, etik değerlere bağlı ve yaşam boyu öğrenmeye istekli bireyler olarak yetiştirecek yapılara sahip olması beklenmektedir.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD]) "Öğretim Programını İşlevsel Kılmak" (Making the Curriculum Work) (1998) raporu, eğitim programlarının içerik listelerinden ibaret olmaktan çıkarılarak politika, öğretim uygulamaları ve ölçme-değerlendirme sistemleriyle tutarlılık içinde yeniden yapılandırılmasının önemini vurgulamaktadır. Ayrıca eğitim programlarının ne öğretilceğinin yanı sıra nasıl, kim tarafından ve hangi bağlamda öğretilceğinin de dikkate alınarak sistematik bir yapıda geliştirilmesini önermektedir.

Bilgi ve becerilerin yanında tutumlar ve değerleri kapsayan bütüncül bir öğrenme rehberi niteliğinde olan "2030 Eğitim ve Beceriler Geleceği" (The Future of Education and

Skills 2030) raporu, eğitim programlarının bireyleri hızla değişen bir dünyada belirsizlikle baş edebilen, sorumluluk sahibi ve etkili kararlar alabilen bireyler olarak yetiştirmesi gerektiğini vurgulamaktadır (OECD, 2018). Bu rapor, öğrencilerin kendi öğrenme yönlerini belirleyebilen, belirsizlik içinde yön bulabilen ve etik sorumluluk geliştirebilen bireyler olarak yetişmelerine odaklanmaktadır. “Yenilikçi Öğrenme Ortamları” (Innovative Learning Environments) başlıklı çalışma, 21. yüzyılda eğitim programlarının öğrenme ortamlarını dönüşüme açık, esnek ve çok boyutlu bir şekilde yeniden tasarlaması gerekliliğini ortaya koymaktadır (OECD, 2013). Bu doğrultuda eğitim programlarının içerikle sınırlandırılmadan eğitim programının bütün öğeleriyle bütünleştirilerek yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum [WEF]) ise, 21. yüzyıl eğitiminde bireylerin hem bilişsel hem de sosyal, duygusal ve teknolojik yeterlilikler yönünden donatılması gerektiğini vurgulamaktadır. WEF’in “İşlerin Geleceği” (Future of Jobs) ve “Eğitim için Yeni Vizyon” (New Vision for Education) raporları, eğitim sistemlerinin iş gücü piyasasının dönüşen ihtiyaçlarına paralel biçimde yeniden yapılandırılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda eğitim programlarının akademik bilgi kazandırmanın yanında bireyin yaşamda başarılı olmasını sağlayacak çok yönlü becerilerin kazandırılmasına da odaklanması gerekmektedir (Al-Ainati, 2024; Kayhan ve ark., 2019; Kennedy, 2008). Dijital okuryazarlık, yaratıcılık, öz yönetim gibi becerilerden oluşan bir beceri setinin eğitim programlarında yer bulabilmesi için esnek, öğrenci merkezli ve disiplinlerarası bir yaklaşım öngörülmektedir (Larson & Miller, 2011; Mok, 2014; Sherifi, 2015). WEF’in önerdiği bu çok boyutlu beceri seti, program tasarımında ne öğretileceği, nasıl öğretileceği, hangi becerilerle entegre edileceği ve öğrenmenin nasıl değerlendirileceği gibi soruları da merkeze alarak hedef, içerik, öğretim süreci ve değerlendirme boyutlarında bütüncül bir planlamaya işaret etmektedir (WEF, 2023; WEF, 2025).

Voogt ve Roblin (2012) de, 21. yüzyıl becerilerinin yalnızca içerik güncellemesiyle değil, eğitim programlarının tüm bileşenlerini kapsayacak şekilde sistemli bir bütünlük içinde yapılandırılması gerektiğini açıklamaktadırlar. Özellikle problem çözme, eleştirel düşünme, iş

birliği ve dijital okuryazarlık gibi 21. yüzyıl becerilerinin etkili biçimde kazandırılabilmesi için eğitim programlarının çok boyutlu öğrenme ortamları ve alternatif lme-değerlendirme yaklaşımları ile desteklenmesi gerektiğini belirtmektedirler. Araştırmalarında, bu becerilerin eğitim programlarında nasıl temsil edildiğini analiz ederken, özellikle ğretim hedefleri, içerik seğimi, ğretim yöntemleri, değerlendirme stratejileri ve ğretmen yeterlilikleri arasında tutarlılık sağlanması nnemini vurgulamaktadırlar. Bu bütüncül yaklaşım, 21. yüzyıl becerilerinin eğitim sistemlerinde temel bir unsur haline gelmesi için programların yeniden tasarlanmasını öngörmektedir.

Eğitim programları, eğitim sisteminin temel ğgelerinin başında yer almakta ve bu sebeple eğitim alanında gerçekleştirilecek yenileme çalışmalarının eğitim programları ile başlaması önerilmektedir (Korkmaz, 2006). Eğitim programı, okul içinde ve dışında doğrudan veya dolaylı biçimde öğrenme yaşantıları sağlamaya yönelik bir düzenek niteliğindedir (Demirel, 2020; Küçükahmet, 2001). Program geliştirme ise, “eğitim programı öğeleri (hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme) arasındaki dinamik ilişkiler bütünüdür” (Demirel, 2010, 5-6). Tarih, felsefe, psikoloji, sosyoloji, ekonomi ve konu alanı temelleri üzerine kurulan ğretim programları toplumsal talep ve ihtiyaçlar göz önüne alınarak geliştirilmektedir (Bykarağz & Sarı, 1997). Bu kapsamda eğitim sistemleri dinamik ve canlı yapılarıdır ve devamlı olarak değişim, dönüşüm ve güncellemeye açıktırlar (Cruz-Bohorquez ve ark., 2024; obanoğlu, 2024). Felsefi temel, toplumsal rolleri ve etik sorumluluk anlayışını şekillendirmekte, tarih temel ise geçmiş deneyimlerden ders çıkararak programın başarisının uygun biçimde uyarlanmasına rehberlik etmektedir (Korucuk, 2023). Sosyolojik temel programın toplumsal bağlamla uyumlu olarak hazırlanmasını sağlamakta, ekonomik temel ise iş gücü piyasasına yanıt verebilen girişimci bireylerin yetiştirilmesine işaret etmektedir (Korucuk, 2023). Psikolojik temel bireysel farklılıkları takip ederek çok boyutlu yöntemlerin tasarlanmasını desteklemekte, konu alanı temeli ise disiplinlerin bilgi birikimini çağın gereklilikleriyle bütünleştirmeyi mümkün kılmaktadır (Ornstein & Hunkins, 2014). Bu çok boyutlu temeller, 21. yüzyılda farklı alanlarda yaşanan değişim ve gelişmelerin

etkisi ile eğitim programlarının yalnızca bilgi aktarımına değil, aynı zamanda öğrencilerin 21. yüzyılın gerektirdiği yaratıcılık, yenilikçilik, sorun çözme, iş birliği ve dijital okuryazarlık gibi becerilerle donatılmasına olanak tanıyacak şekilde tasarlanmasının gerekliliğine işaret etmektedir.

21. yüzyılda toplumsal yapılar, teknolojik gelişmeler ve bilgiye erişim biçimleri hızlı bir değişim içerisinde (Brown ve ark., 2008). Dijital teknolojilerin yaygınlaşmasıyla bilgiye ulaşmak kolaylaşmış, bilgi miktarı ve çeşitliliği katlanarak artmıştır (OECD, 2018). Bu durum, öğrenen profillerinin de farklılaşmasına yol açmış, öğrenme-öğretme süreçlerinde bireylerden beklenen beceriler de 21. yüzyılın gereksinimlerine paralel olarak değişmiştir. Geleneksel öğrenme modellerinde pasif bilgi alıcısı konumunda olan bireyler, günümüzde aktif katılımcılar, eleştirel düşünen, iş birliği yapabilen ve kendi öğrenme süreçlerini yönetebilen bireyler haline gelmiştir (Dağhan ve ark., 2017; Trilling & Fadel, 2009; Yılmaz & Alkış, 2019). Geleneksel eğitim anlayışında bilişsel beceriler ön plandayken, günümüzde sosyal-duygusal beceriler, dijital okuryazarlık, öz yönetim, esneklik ve etik sorumluluk gibi çok boyutlu beceriler önem kazanmıştır (UNESCO, 2020; WEF, 2020). 21. yüzyıl, bireylerin sadece bilgiye erişebilen değil; aynı zamanda eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcılık, iş birliği, dijital okuryazarlık ve yaşam boyu öğrenme gibi 21. yüzyıl becerilerini edinmesini zorunlu hale getirmiştir (Çiftçi ve ark., 2021; OECD, 2018; Voogt & Roblin, 2012; Trilling & Fadel, 2009; Wagner, 2008). Bu beceriler, bireylerin hem kişisel gelişimlerine katkı sağlamakta hem de karmaşık toplumsal çevrelerde başarılı olmalarını mümkün kılmaktadır. Dolayısıyla öğrenme süreçleri, birey merkezli, iş birliğine dayalı ve eleştirel düşünmeyi teşvik eden pedagojik yaklaşımlar ile desteklenmelidir (Cogan & Morris, 2001; Darling-Hammond ve ark., 2020; Uçak ve Erdem, 2020).

Oliva'nın (2009) program geliştirme kapsamında sunduğu 10 Genel Aksiyom, eğitim programlarının yalnızca mevcut ihtiyaçlara değil, aynı zamanda geleceğin becerilerine uygun olarak tasarlanmasına dikkat çekmektedir. Oliva (2009), toplum ve kurumların karşılaştıkları sorunlarla baş edebilmeleri, değişen koşullara uyum sağlamaları ve değişimleri için eğitim

programlarının sürekli olarak incelenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi gerektiğini, bu bağlamda eğitim programı değişiminin kaçınılmaz, gerekli ve arzu edilir olduğunu belirtmektedir. Bu doğrultuda, 21. yüzyılda yaşanan dijitalleşme, küreselleşme ve hızla devam eden iş gücü dinamikleri ile birlikte eğitim programlarının bu değişimler sonucu bireylerden beklenen 21. yüzyıl becerilerine paralel olarak geliştirilmesi önemlidir. Ayrıca, alanyazında farklı çalışmalarda eğitim programlarının tasarımında değişen toplumsal yapılar ve öğrenen profilleri sebebi ile kapsamlı dönüşümlere ihtiyaç duyulduğu açıklanmaktadır (Erten, 2019; Smith, 2015; Voogt & Roblin, 2012).

21. yüzyıl öğrenme-öğretme yaklaşımlarını temel alan programlar eleştirel düşünme, yaratıcılık, iş birliği ve iletişim gibi temel becerilerin gelişimini öncelikli hedef olarak belirlemekte, aynı zamanda değerlendirme süreçlerini de bu becerilerin gelişimini izlemeye ve desteklemeye yönelik bütüncül bir anlayışla yeniden yapılandırılmaktadır (Darling-Hammond ve ark., 2020). Çağdaş program geliştirme anlayışı, disiplinlerarası etkileşimi esas alan, öğrenmeyi okul sınırlarının ötesine taşıyan, çok paydaşlı ve dinamik yapılara dayanmaktadır. Eğitim programlarının içerik ve yapısal bütünlüğü, artık yalnızca öğretilecek bilgileri değil, bu bilgilerin nasıl öğretileceğini, nerede uygulanacağını, hangi öğretim yaklaşımlarıyla destekleneceğini ve nasıl değerlendirileceğini de içermelidir. 21. yüzyıl öğrenme ve öğretim yaklaşımlarını temel alan programlar; eleştirel düşünme, yaratıcılık, iş birliği, iletişim gibi becerilerin gelişimini hedeflemekte; değerlendirme süreçlerini de bu becerileri kapsayacak şekilde bütüncül bir şekilde yeniden yapılandırmaktadır. Bu bağlamda 21. yüzyıl becerilerine ilişkin farklı kurum, kuruluş ve araştırmacılar tarafından çeşitli çerçeveler geliştirilmiş olup, geliştirilen bu çerçeveler eğitim programlarının tasarlanmasında çağın ihtiyaçlarını karşılayan dinamik bir yol haritası sunmaktadır (Erdamar ve Barası, 2021; Kurudayıoğlu ve Soysal, 2019).

21. Yüzyıl Beceri Çerçevesi

Farklı kurum, kuruluş ve paydaşlar, bireylerin çağın gereklerine uygun biçimde donatılabilmesi amacıyla 21. yüzyıl becerilerini tanımlamak ve sistematik hâle getirmek üzere çeşitli çerçeveler geliştirmiştir. Bu çerçeveleri geliştiren paydaşlar arasında 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve Öğretimi (ATC21S), Ulusal Araştırma Konseyi 21. Yüzyıl Becerileri (NRC21S), Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Uluslararası Teknoloji Eğitimi Derneği (ISTE), Kuzey Merkez Bölgesel Eğitim Laboratuvarı (NCREL), Asya-Pasifik Ekonomik İş Birliği (APEC), Dünya Ekonomik Forumu (WEF), Asya Topluluğu, 21. Yüzyıl Öğrenme Ortaklığı (P21) gibi kurum ve kuruluşlar bulunmaktadır. Geliştirilen çerçevelerde beceri, yeterlilik ve yetkinlik kavramları üzerine odaklanılmış, kuramsal temellere dayanan ancak uygulama boyutu da güçlü olan çok boyutlu bir yaklaşım benimsenmiştir. Her bir çerçeve, 21. yüzyılın gerektirdiği bireysel ve toplumsal dönüşümleri dikkate alarak, bireylerin sadece bilgi sahibi olmasını değil; bilgiyi anlamlı biçimlerde kullanabilmesini, problem çözme süreçlerine entegre edebilmesini ve sürekli değişen koşullara uyum sağlayabilmesini amaçlamaktadır. Aşağıda, 21. yüzyıl becerilerine ilişkin çeşitli ulusal ve uluslararası paydaşlar tarafından farklı perspektiflerden ele alınarak oluşturulan çerçevelere ilişkin açıklamalar sunulmuştur.

Amerikan Ulusal Araştırma Konseyi 21. Yüzyıl Becerileri Çerçevesi (American The National Research Council 21st Century Skills [NRC21s])

Amerikan Ulusal Araştırma Konseyi tarafından 2012 yılında Education for Life and Work: Developing Transferable Knowledge and Skills in the 21st Century raporu oluşturulmuş ve 21. yüzyıl becerilerinin, bireylerin içerik bilgisine sahip olmasının yanında, yeni durumlara aktarılabilir veya yeni durumlarda uygulanabilir bilgiyi de kullanabilmelerini kapsadığı belirlenmiştir. Bu projede, 21. yüzyıl becerileri (1) Bilişsel, (2) Kişisel-İçsel ve (3) Kişiler Arası Alan olmak üzere üç yetkinlik alanına göre sınıflandırılmıştır. Bilişsel Alan kapsamında bilgi edinme, düşünme, problem çözme ve eleştirel düşünme gibi; Kişisel-İçsel Alan kapsamında öz farkındalık, öz düzenleme ve öz denetim gibi; Kişiler Arası Alan

kapsamında başkalarıyla etkili iletişim kurma, iş birliği yapma, sosyal ortamlarda uygun davranma, duyarlı olma gibi becerilere yer verilmiştir (NRC21S, 2012).

Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü 21. Yüzyıl Becerileri Çerçevesi (Organisation for Economic Co-Operation and Development [OECD])

OECD, 21. yüzyılda eğitim sistemlerinin dönüşümü ve bireylerin çağın gerektirdiği becerilerle donatılması konularında çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalarda bireylerin bilgiye sahip olmalarının yanında bu bilgiyi etik ve sorumlu bir şekilde kullanarak toplumsal fayda sağlamaları önceliklendirilmektedir. DeSeCo (Definition and Selection of Competencies) projesinde, bireylerin kendi yaşamlarında ve toplumsal hayatta başarılı olabilmeleri için gerekli olan temel yeterlilikler (1) Teknolojik Araçların Kullanımı, (2) Heterojen Gruplarla Etkileşim, (3) Çatışmaları Yönetme, Çözme ve Bağımsız Hareket Etme olarak üç ana tema kapsamında sınıflandırılmıştır. Teknolojik Araçların Kullanımı becerisi kapsamında dili, sembolleri ve yazılı içerikleri anlamlı ve etkileşimli biçimde kullanma, bilgiye erişme ve onu etkili biçimde işleme yeterliliği kazanma ile dijital teknolojileri bilinçli ve aktif şekilde kullanma, Heterojen Gruplarla Etkileşim becerisine yönelik olarak başkalarıyla anlamlı ve yapıcı ilişkiler kurma, iş birliği geliştirme ve ekip içinde uyumlu bir şekilde çalışma, Çatışmaları Yönetme, Çözme ve Bağımsız Hareket Etme becerisine ilişkin olarak ise karmaşık olayları yönetme, hayata dair planlar yapma, kişisel projeler oluşturma ve bu projeleri devam ettirme, hakları, çıkarları ve ihtiyaçları dile getirme ve savunma alt becerilerine yer verilmiştir.

OECD, Eğitimin ve Becerilerin Geleceği- Eğitim 2030 (The Future of Education and Skills-Education 2030) proje raporunda ise bugün eğitime başlayan öğrencilerin mezun oldukları zaman ihtiyaç duyacakları yeterlilikleri üç alt kategori kapsamında tanımlamıştır:

1. Bilgi: Belli bir disipline ait bilgi, disiplinlerarası bilgi, süreçsel ve epistemik bilgidir.
2. Beceri: Sosyal, duygusal ve bilişsel uygulamaya yönelik becerilerdir.
3. Tutum ve Değerler: Bireysel, yerel, toplumsal ve evrenseldir (OECD, 2018).

Bu becerilere ek olarak yeni değerler oluşturma, zorluklarla başa çıkma ve sorumluluk alma gibi dönüştürücü becerilerin kazandırılması hedeflenmiştir. OECD (2018) tarafından belirlenen dönüştürücü beceriler kapsamında üç temel alan ön plana çıkmaktadır. Bunlar özgün değerler ortaya koyabilme, çeşitli zorluklar ve çatışmalar karşısında etkili başa çıkma stratejileri geliştirebilme ile bireysel ve toplumsal sorumluluk üstlenebilme becerileridir. Birinci beceri olan özgün değerler oluşturma becerisi, bireylerin yenilikçi yaklaşım geliştirme, iş birliği ve eleştirel düşünme becerilerini kullanarak toplumsal ve ekonomik yarar sağlama becerilerini ifade etmektedir. İkinci beceri olan çeşitli zorluklar ve çatışmalar karşısında etkili başa çıkma stratejileri geliştirebilme, farklı bakış açıları ve değerler arasında denge kurma, etik ve kültürel çeşitlilik kapsamında uyum sağlama becerilerini kapsamaktadır. Üçüncü ve son beceri olan bireysel ve toplumsal sorumluluk üstlenebilme becerisi ise bireylerin kişisel ve toplumsal düzeyde sorumluluk alarak, sürdürülebilirlik ve kolektif iyilik için bilinçli, etkili eylemler gerçekleştirme, problem çözme, öz yeterlik, öz denetim ve öz düzenleme gibi yetkinliklere sahip olma becerilerini kapsamaktadır (OECD, 2018).

Asya-Pasifik Ekonomik İş Birliği 21. Yüzyıl Becerileri Çerçevesi (Asia-Pacific Economic Cooperation [APEC])

Bölgesel ekonomik büyümeyi ve sürdürülebilir kalkınmayı teşvik eden Asya-Pasifik Ekonomik İş Birliği (APEC), sürdürülebilir kalkınmanın önemli bir boyutu olan eğitim ve insan kaynağı gelişimine önem vermektedir. Bu doğrultuda 2008 yılında bölgenin ihtiyaçlarına uygun olarak APEC 21. Yüzyıl Becerileri Çerçevesi oluşturulmuştur. Bu çerçeve kapsamında 21. yüzyıl becerilerinin eğitim sistemlerine entegrasyonu için (1) Yaşam Boyu Öğrenme, (2) Problem Çözme, (3) Öz Yönetim ve (4) İş Birlikli Takım Çalışması olmak üzere dört temel yeterlilik alanı belirlenmiştir. Söz konusu beceriler, bireylerin iş hayatlarının yanında sosyal hayatlarında da başarılı olmalarını destekleyecek temel yetkinlikler olarak tanımlanmıştır. APEC 21. Yüzyıl Becerileri Çerçevesi, üye ülkelerin eğitim politikalarının esnekliğini, kapsayıcılığını ve geleceğe yönelik olmasını desteklemeyi amaçlamaktadır. Öğrencilerin

bireysel başarısının teşvik edilmesinin yanı sıra, toplumsal refahın ve sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi de temel hedefler arasında yer almaktadır (APEC, 2008).

Amerikan Kolejler ve Üniversiteler Birliği (American Association of Colleges and Universities [AAC&U])

Amerikan Kolejler ve Üniversiteler Birliği (AAC&U), üniversite mezunlarının ulaşması gereken becerileri tanımlayan bir çerçeve hazırlamıştır. 2007 yılında hazırlanan söz konusu çerçeve, yükseköğretimin bilgi aktarmanın yanında, öğrencileri yaşam boyu öğrenmeye hazırlamasının gerekliliğini odağa almaktadır. Bu çerçeve kapsamında 21. yüzyıl becerilerine ilişkin (1) Kültürel, Fiziksel ve Doğal Dünya Bilgisi, (2) Entelektüel ve Pratik Beceriler, (3) Kişisel ve Sosyal Sorumluluklar ile (4) Bütüncül Öğrenme becerilerine yer verilmiştir. Kültürel, Fiziksel ve Doğal Dünya Bilgisi kapsamında, öğrencilerin fen, beşeri ve sosyal bilimler, matematik, tarih, sanat ve dil alanları kapsamında yoğun bir içerik bilgisi edinmesi ve edindiği bu bilgileri günümüz sorunlarıyla ilişkilendirmesi beklenmekle birlikte, Entelektüel ve Pratik Beceriler kapsamında, öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme, yaratıcılık, iletişim, matematiksel okuryazarlık, bilgi okuryazarlığı ve iş birliği gibi becerileri uygulaması ve karmaşık problemlerle baş kurarak bu becerileri geliştirmesi amaçlanmıştır. Kişisel ve Sosyal Sorumluluklara ilişkin olarak öğrencilerin yerel ve evrensel anlamda vatandaşlık bilgisi edinerek hem bireysel hem toplumsal sorumluluk üstlenen, etik değerlere bağlı bireyler olması, Bütüncül Öğrenmeye yönelik ise öğrencilerin edindiği bilgileri anlamlı bir bütün haline getirerek gerçek yaşam durumlarına uygulayabilmesi hedeflenmiştir (AaC&U, 2007).

21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve Öğretilmesi 21. Yüzyıl Becerileri Çerçevesi (Assessment & Teaching of 21st Century Skills [ATC21S])

Singapur, Finlandiya, Birleşik Krallık, Amerika Birleşik Devletleri ve çok sayıda kuruluşun bir araya gelmesiyle 2010 yılında 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve Öğretilmesi 21.Yüzyıl Becerileri Çerçevesi (ATC21S) oluşturulmuştur. 21. yüzyıl becerilerini hem bilişsel hem de sosyal-duygusal yönleriyle kapsamlı biçimde ele alarak bütüncül bir yaklaşım sunan bu çerçevede, bireylerin sosyal hayatlarında ve iş yaşamlarında etkili bireyler

olabilmeleri için gerekli görülen becerilerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve öğrenme ortamlarına dahil edilmesi amaçlanmaktadır. 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve Öğretilmesi 21.Yüzyıl Becerileri Çerçevesine ilişkin sınıflandırma Tablo 2'de sunulmuştur (ATC21S, 2010).

Tablo 2

21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve Öğretilmesi 21.Yüzyıl Becerileri Çerçevesine İlişkin Sınıflandırma (ATC21S, 2010)

21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve Öğretilmesi	
21.Yüzyıl Becerileri Çerçevesi	
Düşünme Yolları	Eleştirel düşünme Yaratıcılık ve yenilikçilik Problem çözme Karar verme Öğrenmeyi öğrenme Üstbilişsel beceriler (Metabilişsel farkındalık)
Çalışma Yolları	Etkili iletişim Takım ve ekip çalışması
Çalışma için Araçlar	Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) okuryazarlığı Bilgi okuryazarlığı
Dünyada Yaşam	Vatandaşlık (yerel ve küresel) Kişisel ve sosyal sorumluluk Yaşam ve kariyer becerileri Kültürel farkındalık ve yeterlilik

Asya Topluluğu (The Asian Society)

Asya Topluluğu, iş insanları, politikacılar ve eğitimcilerin katılımıyla gerçekleştirilen disiplinlerarası bir çalışmayla, 21. yüzyıl becerilerini ölçmeye yönelik kapsamlı bir rehber geliştirmiştir. Bu rehberde, 21. yüzyıl becerilerinin öğretim programlarında nasıl tanımlanabileceği, öğrenme-öğretme süreçlerine nasıl entegre edilebileceği ve nasıl ölçülüp değerlendirilebileceği konularında eğitimcilere yol göstermek amaçlanmaktadır. (1) Bilişsel Beceriler, (2) Öze Dönük-İçsel Beceriler ve (3) Kişilerarası Beceriler olmak üzere üç

kategoride sınıflandırılan becerilerin her biri, bireylerin akademik gelişimi yanında toplumsal ve bireysel gelişimini de içeren geniş bir yetkinlik çerçevesi sunmaktadır. Ayrıca Asya Topluluğunun bu çerçevesi, eğitimciler için öğretim programı tasarlama, etkili değerlendirme araçları oluşturma ve öğrenci gelişimini izleme konularında etkili bir rehber niteliğindedir.

Kuzey Merkez Bölgesel Eğitim Laboratuvarı ve Metiri Grubu 21. Yüzyıl Becerileri Çerçevesi (The North Central Regional Educational Laboratory and Metiri Group [NCREL])

Kuzey Merkez Bölgesi Eğitim Laboratuvarı (NCREL) ve Metiri Group iş birliği ile küresel dijital çağın getirdiği değişimler göz önüne alınarak yürütülen kapsamlı bir araştırma sonucunda, 2003 yılında “enGauge 21. Yüzyıl Beceriler Çerçevesi” oluşturulmuştur (NCREL, 2003). Bu çerçevenin geliştirilme sürecinde kullanılan veriler, ulusal ve uluslararası işgücü raporlarının analizi, eğitimci anketleri ve mevcut beceri modellerinin değerlendirilmesi ile elde edilmiştir. Çalışmada teknoloji okuryazarlığı öncelikli bir alan olarak belirlenmiştir.

NCREL (2003) 21. yüzyıl becerilerini (1) Dijital Çağ Okuryazarlığı, (2) Yaratıcı Düşünme, (3) Etkili İletişim ve (4) Yüksek Üretkenlik olmak üzere dört ana boyutta toplamaktadır. Dijital Çağ Okuryazarlığına ilişkin olarak çok kültürlü okuryazarlık, temel, bilimsel, ekonomik ve teknolojik okuryazarlık, görsel ve bilgi okuryazarlığı ile küresel farkındalık becerileri tanımlanırken, Yaratıcı Düşünme becerilerine yönelik olarak uyum sağlama, merak, yaratıcılık ve risk alma, karmaşık olaylarla başa çıkma ve öz yönetim, üst düzey düşünme ve akıl yürütme becerilerine yer verilmiştir. Etkili İletişim kapsamında takım çalışması, iş birliği ve kişiler arası beceriler ile kişisel, sosyal ve toplumsal sorumluluk becerileri açıklanmakla birlikte, Yüksek Üretkenlik kapsamında sonuçları önceliklendirme, planlama ve yönetme, gerçek dünya araçlarının etkili kullanımı, yüksek kaliteli ürünler tasarlayabilme becerileri ön planda tutulmaktadır (NCREL, 2003). eNgaug 21. Yüzyıl Beceriler Çerçevesine ilişkin sınıflama Şekil 2’de verilmiştir.

<p>Dijital Çağ Okuryazarlığı</p> <p>*Temel, Bilimsel, Ekonomik ve Teknolojik Okuryazarlık</p> <p>*Görsel ve Bilgi Okuryazarlığı</p> <p>*Çok Kültürlü Okuryazarlık ve Küresel Farkındalık</p>	<p>Yaratıcı Düşünme</p> <p>*Uyum sağlama, karmaşık olaylarla başa çıkma ve öz yönetim</p> <p>*Merak, yaratıcılık ve risk alma</p> <p>*Üst düzey düşünme ve akıl yürütme</p>
<p>21. Yüzyılda Öğrenme</p>	
<p>Etkili İletişim</p> <p>*Takım Çalışması, İş birliği ve Kişilerarası Beceriler</p> <p>*Kişisel, Sosyal ve Toplumsal Sorumluluk</p> <p>*Etkileşimli iletişim</p>	<p>Yüksek Verimlilik</p> <p>*Sonuçları Önceliklendirme, Planlama ve Yönetme</p> <p>*Gerçek Dünya Araçlarının Etkili Kullanımı</p> <p>*Yüksek Kalitede Ürünler Tasarlayabilme</p>

Şekil 2

eNgage 21. Yüzyıl Beceriler Çerçevesi (NCREL, 2003, s. 5)

Uluslararası Eğitimde Teknoloji Topluluğu 21. Yüzyıl Becerileri Çerçevesi (International Society For Technology in Education [NETS/ISTE])

Yüz binden fazla eğitim paydaşına hizmet eden Uluslararası Eğitimde Teknoloji Topluluğu, 21. yeni neslinin meslek hayatına katılımını kolaylaştırmak amacıyla, yapay zeka ve yazılım teknolojilerinin eğitim sürecine entegrasyonunu odağa alarak, bilişim odaklı düşünme, dijital vatandaşlık ve çevrim içi öğrenme gibi dijital teknoloji becerilerini öne çıkaran bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmada, 21. yüzyıl becerilerine ilişkin standartlar ISTE (2016) tarafından 7 boyutta ele alınmıştır. Güçlendirilmiş Öğrencilere ilişkin kendi öğrenme hedeflerini belirleyebilen, bu hedeflere ulaşmak için kişisel öğrenme ortamları oluşturabilen ve bu süreçte teknolojiyi etkili biçimde kullanabilen bireyler tanımı yapılmıştır. Dijital Vatandaşlık becerisine yönelik bireyin içinde yaşadığı dijital dünyada, kendi hak ve sorumluluklarının farkında olarak, güvenli, yasal ve etik davranışlar sergileyebilmesi ifadesine yer verilmiştir. Bilgiyi Yapılandırma becerisi kapsamında dijital araçları kullanarak bilgi edinme, edinilen bu bilgileri yeniden yapılandırma ve eleştirel düşünerek anlamlı öğrenme yaşantıları oluşturabilme becerileri vurgulanmıştır. Yenilikçi Tasarımcı kapsamında bireyin dijital teknolojiyi kullanarak projeler geliştirmesi ve geliştirdiği proje ve prototipleri test etmesinin altı çizilmekle birlikte, Sayısal Düşünen birey için, karşılaştığı problemleri çözmek

amacıyla teknolojik araçları faydalı kullanabilme ve algoritmik düşünme gibi teknoloji destekli yöntemleri uygulayabilme becerileri vurgulanmıştır. Yaratıcı İletişimci farklı dijital platformlar ve kaynakları kullanarak kendini özgün ve etkili yollarla ifade edebilen bireylerdir. Küresel İş Birlikçi farklı kültürlerden bireylerle, hem yerel hem de küresel düzeyde dijital araçlar aracılığıyla iş birliği yapabilen ve sorumluluk üstlenip, proje ekiplerine katkıda bulunma becerilerine yer verilmiştir (ISTE, 2016).

Iowa Beceriler Çerçevesi (Iowa Skills Framework)

Iowa Eğitim Bölgesi Birimleri tarafından bireylerin yaşam boyu öğrenme süreçlerinde aktif bir şekilde rol almalarını, kişisel sorumluluğun yanında toplumsal sorumluluk bilinci de geliştirmelerini ve iş hayatına uyum göstermelerine rehberlik etmek amacıyla, Iowa Beceriler Çerçevesi oluşturulmuştur. Bireyleri çağın gerekliliklerine uygun becerilerle donatmak amacıyla, 21. yüzyıl becerileri çerçevesinde okuryazarlık temelinde beş farklı alan merkeze alınmıştır. Bu çerçeve kapsamında belirlenen İstihdam Edilebilirlik, Finansal Okuryazarlık, Sağlık Okuryazarlığı, Teknoloji Okuryazarlığı ve Vatandaşlık Okuryazarlığı alanlarına yönelik beceriler, çağın gerekliliklerine uygun becerilerden oluşmaktadır (IowaCore, 2010). Çerçevenin ilk becerisi olan İstihdam Edilebilirlik becerileri, mesleki faaliyetler hakkında bilgi edinme, çeşitli kültürlerde görev alabilme, yürütülen meslekte özgünlük gösterme, esnek ve uyumlu olma, liderlik, verimlilik ve üretkenlik gösterebilme olarak belirtilmiştir. Finansal Okuryazarlık becerisinin ekonomik ihtiyaçlarla ilgili planlamayı, sorumluluk almayı, bütçe yönetimini, girişimciliği, yasal ve etik davranışı kapsadığı açıklanmıştır. Sağlık Okuryazarlığı için temel sağlık ile ilgili kavramları anlamak, toplum sağlığı üzerine sorgulayıcı düşünmek, medya ile sağlık arasındaki ilişkiyi anlamak vurgulanırken, Teknoloji Okuryazarlığı için dijital araçları etkili, etik ve güvenli biçimde kullanabilmek, dijital bilgi kaynaklarına erişim sağlayabilmek ve dijital ortamda üretilen verileri kontrol edebilmek kapsama alınmıştır. Çerçevenin son becerisi olan Vatandaşlık Okuryazarlığı kapsamında, bireylerin aktif ve sorumlu bir vatandaş olmaları için sahip olmaları gereken beceri olduğu açıklanmıştır (IowaCore, 2010).

Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum [WEF])

Hız kazanan küreselleşme ve teknolojik gelişmelerin eğitim ihtiyaçlarını değiştirdiği günümüz dünyasında, Dünya Ekonomik Forumunun konuyla ilgili literatürü detaylı bir şekilde inceleyerek hazırladığı Eğitim için Yeni Vizyon: Teknolojinin Potansiyelini Açma raporunda, 21. yüzyılda bireylerin sahip olması gereken temel yetkinliklere yer verilmiştir. Söz konusu raporda, mevcut eğitim anlayışı ile dijital çağın gerektirdiği beceriler arasında belirlenen uyumsuzluk durumu vurgulanarak, bu uyumsuzluktan kaynaklanan eksikliklerin giderilmesi adına sosyal-duygusal öğrenme becerileri ön plana çıkarılmıştır. WEF'in önerdiği bu çerçevede, bireylerin akademik bilgi edinmesinin yanında iş birliği, iletişim ve problem çözme gibi becerilerle de donatılması gerektiği belirtilmiştir. Bu kapsamda geliştirilen model, öğrencilerin hem bilişsel hem de duyuşsal alanlarda güçlendirilmesini amaçlayan 16 temel beceriyi içermektedir. Geleneksel akademik yetkinliklerin yanında sosyal-duygusal yönleri de kapsayan bu beceriler Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3

Dünya Ekonomik Forumu 21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Sınıflama (WEF, 2016, s. 4)

21. Yüzyıl Becerileri		
Temel Okuryazarlık Becerileri (Öğrencilerin temel becerileri günlük yaşam problemlerinin çözümünde nasıl kullandığı)	Yeterlilikler (Öğrencilerin karmaşık zorluklara nasıl yaklaştığı)	Karakter Nitelikleri (Öğrencilerin değişen çevreye nasıl yaklaştığı)
Okuryazarlık	Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	Merak
Matematik Becerileri	Yaratıcılık	Liderlik
Bilim Okuryazarlığı	İletişim	Uyum Sağlama
Bilgi İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı	İş Birliği	Devamlılık ve Dayanıklılık
Finans Okuryazarlığı		Girişimcilik
Kültürel ve Toplumsal Okuryazarlık		Sosyal ve Kültürel Farkındalık

Milli Eğitim Bakanlığı 21.Yüzyıl Öğrenci Profili

MEB Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı (EARGED) tarafından 2011 yılında gerçekleştirilen MEB 21. Yüzyıl Öğrenci Profili adlı araştırmada, güncel eğitim sisteminin yönetici, öğretmen ve öğrenci bakış açısıyla incelenmiş, bunun yanı sıra, 21. yüzyılda olması gereken öğrenci profili de belirlenmeye çalışılmıştır. EARGED tarafından belirlenen 21. yüzyılda olması gereken öğrenci profiline ilişkin beceriler, farklı 21. yüzyıl beceriler çerçeveleri tarafından belirlenen 21. yüzyıl becerileri ile örtüşmektedir. Araştırma sonuçları, yönetici, öğretmen ve öğrencilerin çoğunluğunun eğitim sisteminin bahsedilen özellikleri tam olarak olmasa da farklı seviyelerde kazandırdığını, bunun yanında dil ve sanat eğitiminde beklenen seviyenin oldukça gerisinde kaldığını düşündüklerini göstermektedir. Raporunda, dil ve sanat eğitimi alanlarında güncelleme çalışmalarına ihtiyaç olduğu belirtilmiştir. EARGED raporunda 21. yüzyıl becerileri bilgi, beceri, tutum, değer ve etik ilkeleri odağa alınarak (1) Düşünme Yolları, (2) Çalışma Yolları, (3) Çalışma Araçları ve (4) Dünya Vatandaşlığı başlıkları altında dört alanda sınıflandırılmıştır. Bu beceri alanları kapsamında, 21. yüzyıl öğrencisinin sahip olması beklenen nitelikler arasında öğrenme sürecinde aktif ve sorumluluk sahibi olması, sabır ve mücadele gücü göstermesi, merak ve girişimcilik özellikleri taşıması ön plana çıkmaktadır (MEB, 2011). Bununla birlikte, bireyin kendisini hem sözlü hem yazılı biçimde etkili bir şekilde ifade edebilmesi, çevresine karşı hoşgörülü ve duyarlı bir tutum sergilemesi, teknolojik araçları bilmesi ve bu araçları etkin biçimde kullanabilmesi beklenmektedir. Ayrıca, küresel bakış açısına sahip olması, evrensel değerlere saygı göstermesi, grup ve takım çalışmalarına katılım sağlayabilmesi, öğrenilmiş bilgileri farklı durumlara transfer edebilmesi, yaratıcı ve üretken olması, yeniliklere açık olması, kendi öğrenme hedeflerini belirleyebilmesi, dil becerilerini geliştirmesi, eleştirel ve sorgulayıcı düşünme yetkinliğine sahip olması ve sosyal yönden kendisini sürekli geliştirmesi temel yeterlilik alanları arasında yer almaktadır (MEB, 2011).

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ve Eğitim Programları

21. Yüzyıl Öğrenme Ortaklığının geliştirdiği 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi, bireylerin günümüz dünyasında karşılaştıkları sosyal, teknolojik, ekonomik ve çevresel zorluklarla baş edebilecek donanımı kazanmalarını hedeflemekte, teorik bilgi yerine günlük yaşam problemlerinin çözümü için gereken becerilerin kazandırılmasına öncelik vermektedir (P21, 2019). Söz konusu çerçeve, ABD’de farklı eyaletlerde uygulanmakta ve farklı kurumlar ve uluslararası şirketler tarafından da desteklenmekte olup, bu durum eğitimin yanında ekonomi, teknoloji ve iş gücü piyasasında da önemli bir görev üstlendiğini göstermektedir (Gelen, 2017). Çerçevde, küresel sorunlara çözüm bulma ve toplumsal kalkınma hedefleri merkeze alınarak donanımlı bir küresel vatandaşın sahip olması beklenen yeterlilikler kapsamında 21. yüzyıl becerileri belirlenmiştir. (P21, 2019).

Çerçeve, 21. yüzyıl eğitim anlayışının temel unsurlarına yer vermekle birlikte, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları, 21. Yüzyıl Temaları ve 21. Yüzyıl Destek Sistemleri olmak üzere üç ana bileşenden oluşmaktadır. 21. yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde, öğrencilerin hem mesleki hem de sosyal yaşamda başarılı olmaları için sahip olmaları gereken beceri, bilgi ve yeterlilikler belirlenmiş ve öğrencilerin edinmesi gereken beceriler, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni kapsamında üç ana başlık altında toplanmıştır: (1) Öğrenme ve Yenileme Becerileri, (2) Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri ve (3) Yaşam ve Kariyer Becerileri (P21, 2019). Öğrenme ve Yenileme Becerileri Yaratıcılık ve Yenilik, Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme ile İletişim ve İş Birliği; Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri Bilgi Okuryazarlığı ile Medya Okuryazarlığı, Yaşam ve Kariyer Becerileri ise Esneklik ve Uyum, Girişim ve Öz Yönetim, Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler, Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik ile Liderlik ve Sorumluluk şeklinde sınıflandırılmıştır (P21, 2019). Öğrenci çıktıları, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin merkezinde yer almakta ve bireylerin 21. yüzyılda ihtiyaç duyacakları bilgi, beceri ve yeterlilikleri kapsamlı biçimde ortaya koymaktadır. Bu öğrenci çıktıları akademik disiplinlerdeki başarının artırılmasının yanında iletişim, iş birliği, eleştirel düşünme, yaratıcılık ve problem çözme gibi farklı becerileri de içermektedir (P21, 2019).Çerçevde bu doğrultuda,

bireylerin bilişsel kapasitelerinin yanında sosyal-duygusal yönlerinin de güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Örneğin, iş birliği ve iletişim becerileri bireylerin farklı sosyal ve kültürel bağlamlarda etkin rol almalarını sağlarken, eleştirel düşünme ve problem çözme becerisi belirsizlik ve hızlı değişim içeren durumlarda doğru karar verebilme kapasitesini geliştirmektedir (Trilling & Fadel, 2009).

21. yüzyıl becerilerinin tümü Temel Disiplinler ile 21. yüzyıl Temaları bileşeni üzerine inşa edilmiştir. 21. yüzyıl Öğrenme Çerçevesi, Temel Disiplinler kapsamında İngilizce, Edebiyat, Dünya Dilleri, Sanat, Matematik, Ekonomi, Bilim, Coğrafya, Tarih, Devlet ve Vatandaşlık dersleriyle birlikte, bu disiplinlere entegre edilmesi önerilen (1) Küresel Farkındalık, (2) Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığı, (3) Vatandaşlık Okuryazarlığı, (4) Sağlık Okuryazarlığı ile (5) Çevre Okuryazarlığı disiplinlerarası temalarına yer vermektedir. Disiplinlerarası temalar, eğitim programlarının yalnızca bilgi aktaran bir yapıda kalmaması, aynı zamanda öğrenmeyi toplumsal bağlamla ilişkilendirmesi açısından önem taşımaktadır (Gelen, 2017). Bu temaların programlara entegrasyonu, bireylerin 21. yüzyılın karmaşık sorunlarını anlayabilmesi ve çözüm üretebilmesine, öğrenilen bilgilerin yaşamla bağdaştırılmasına ve öğrencilerin hem yerel hem de küresel ölçekte aktif vatandaşlar olarak yetişmesine katkıda bulunmaktadır (P21, 2019; Voogt & Roblin, 2012).

Bu iki temel bileşenin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi için (a) 21. Yüzyıl Standartları, (b) 21. Yüzyıl Program ve Öğretim, (c) 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi, (ç) 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları ile (d) 21. Yüzyıl Mesleki Gelişimi alt bileşenlerinden oluşan üçüncü bileşen 21. yüzyıl Destek Sistemleri oluşturulmuştur (P21, 2019). Çok boyutlu unsurları içeren söz konusu destek sistemleri, öğrenme süreçlerinde hedeflenen beceri kazanımlarına ulaşılabilmesi için gerekli yapısal ve işlevsel altyapıyı sunmaktadır. Destek Sistemleri, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesini yalnızca bir hedefler bütünü olmaktan çıkarıp eğitim programlarının uygulanabilirliğini sağlayan somut araçlara dönüştürmektedir. Bu sistemler programların hedeflerini destekleyen öğretim yöntemleri, 21. yüzyıl becerilerini ölçmeye uygun alternatif değerlendirme stratejileri, öğretmenlerin mesleki

gelişim olanakları ve teknolojinin etkin biçimde entegre edildiği öğrenme ortamlarını kapsamaktadır (P21, 2019). Özellikle öğretim stratejilerinin çeşitlendirilmesi, öğrencilerin farklı öğrenme stillerine ve hızlarına uyum sağlarken, teknoloji entegrasyonu bilgiye erişim, iş birliği ve yaratıcılığı destekleyen bir altyapı oluşturmaktadır (Ananiadou & Claro, 2009; Henriksen ve ark., 2016). Ayrıca ölçme-değerlendirme kapsamında geleneksel ölçme-değerlendirme yaklaşımlarının dışında performans görevleri, portfolyolar ve proje temelli uygulamalar gibi yöntemlerin kullanılması önerilmektedir (P21, 2019). 21. yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde, 21. yüzyıl becerilerinin yanı sıra tüm bileşenlerin bütüncül ve entegre biçimde tasarlanması ve uygulanmasıyla eğitimin her bir ögesine dahil edilmesi ve sürekli olarak geliştirilmesinin önemi belirtilmiştir.

Bu bileşenler eğitim programlarının tasarımında kritik bir işlev üstlenmektedir. Öğrenci çıktıları programların hedefler boyutunu şekillendirerek kazanımlarının 21. yüzyıl becerileri ile uyumlu olmasına katkı sağlamaktadır. Disiplinlerarası temalar, program içeriklerinin konu bilgisi yanında bilgiyi yaşamla ilişkilendirme, güncel sorunlara çözüm üretme ve toplumsal sorumluluk geliştirme süreçlerine odaklanmasına yardımcı olmaktadır (Voogt & Pareja Roblin, 2010). Destek sistemleri ise programın yalnızca içerik boyutunda değil, aynı zamanda uygulanabilirlik açısından da sürdürülebilir olmasına imkân sağlamakta, yenilikçi pedagojik yaklaşımların, öğrenci merkezli ölçme-değerlendirme araçlarının ve teknoloji entegrasyonunun programlarda sürdürülebilir biçimde uygulanmasına olanak tanımaktadır (Voogt & Roblin, 2012). Bu doğrultuda, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi, yalnızca bireylerin edinmesi gereken becerilerin bir listesini sunmakla kalmamakta, bu becerilerin öğretim programlarının tasarımı ve uygulanabilirliği açısından nasıl bütüncül bir yapıda hazırlanabileceğine ilişkin çerçeve oluşturmaktadır. Bu yönüyle çerçeve, çağdaş eğitim programlarının hem kuramsal temellerinin hem de uygulamaların şekillenmesinde kritik bir role sahiptir (Cansoy & Parlar, 2017; OECD, 2018). 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi bileşenleri Tablo 4'te kategorize edilmiştir.

Tablo 4

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Bileşenleri

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları			Temel Disiplinler ve 21. Yüzyıl Temaları		21. Yüzyıl Destek Sistemleri
Öğrenme ve Yenileme Becerileri	Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	Yaşam ve Kariyer Becerileri	Temel Dersler	21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temaları	21. Yüzyıl Standartları
Yaratıcılık ve Yenilik	Bilgi Okuryazarlığı	Esneklik ve Uyum	İngilizce Edebiyat	Küresel Farkındalık	21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi
Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	Medya Okuryazarlığı	Girişim ve Öz yönetim	Dünya Dilleri	Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığı	21. Yüzyıl Program ve Öğretim
İletişim ve İş Birliği		Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler	Sanat	Vatandaşlık Okuryazarlığı	21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları
		Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik Liderlik ve Sorumluluk	Matematik Fen Bilimleri Coğrafya Tarih Devlet ve Vatandaşlık	Sağlık Okuryazarlığı Çevre Okuryazarlığı	21. Yüzyıl Mesleki Gelişimi

Yabancı Dil Öğretiminde 21. Yüzyıl Becerileri

Küreselleşmenin hız kazandığı ve teknolojinin öğrenme süreçlerini dönüştürdüğü günümüzde, yabancı dil öğretimi öğrencilerin gelişimini yalnızca dilsel yeterlilik ile sınırlanmadan 21. yüzyılın gerektirdiği çok boyutlu becerilerle donatılmasını da hedeflemektedir (OECD, 2018; WEF, 2020). Dil öğrenimi, doğası gereği iletişimsel bir süreç olduğundan, öğrencilerin dil bilgisi edinmesini sağlamasının yanında farklı sosyal ve kültürel bağlamlarda anlamlı iletişim kurabilmesine olanak tanınması açısından da önemlidir (Anvar ve ark., 2024; Council of Europe, 2021; TTKB, 2023). Bu bağlamda iletişim, iş birliği, teknoloji okuryazarlığı ve küresel farkındalık yabancı dil eğitiminde öne çıkan beceriler arasında yer almaktadır. Ancak bu becerilerin yaratıcı ve eleştirel düşünme, problem çözme, öğrenmeyi öğrenme gibi diğer 21. yüzyıl becerileriyle bütün bir yapı içerisinde ele alınması önemlidir (Trilling ve Fadel, 2009; Valcheva, 2024). 21. yüzyıl eğitiminde iletişim, iş birliği, eleştirel düşünme ve yaratıcılığın birbirini tamamlayan dört temel beceri olduğunu vurgulamaktadır. Bu bakış açısı, yabancı dil öğretiminin yalnızca sözcük ve dilbilgisi öğretmekten öte, bireyin farklı bağlamlarda anlam kurma, karşılıklı etkileşimde bulunma ve yaratıcı biçimde ifade etme kapasitesini geliştirmeyi amaçladığını göstermektedir (Azhar & Ratmanida, 2021; Novia ve ark., 2024).

21. yüzyıl becerilerinin yabancı dil öğretimiyle bütünleştirilmesi, eğitim programlarının tasarımında iletişimsel yaklaşımın ötesine geçen bir bakış açısını öngörmektedir (Dündar & Polat, 2021; TTKB, 2023). 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde vurgulanan öğrenci çıktılarının, yabancı dil öğretimi hedeflerine uyumlu biçimde entegre edilmesi, bireylerin çok yönlü gelişimini desteklemektedir (P21, 2019). Bu entegrasyon, öğrencilerin yalnızca dil bilgisi edinmelerini değil, aynı zamanda farklı kültürel bağlamlarda etkili iletişim kurabilme, dijital araçları işlevsel biçimde kullanabilme ve iş birliği yoluyla ortak ürünler geliştirebilme becerilerini kazanmalarını kapsamaktadır (OECD, 2018). Yabancı dil öğretiminde iletişim becerisi, bireylerin farklı bağlamlarda etkili, akıcı ve anlamlı şekilde kendilerini ifade edebilme

yeterliliklerini kapsarken, iş birliği becerisi çok kültürlü ve çok dilli ortamlarda ortak amaçlara yönelik etkileşimleri mümkün kılmaktadır (Vygotsky, 1978). Ayrıca yabancı dil öğretimi yaratıcı düşünmeyi ve problem çözmeyi destekleyen bir bağlam sunmaktadır. Dil öğrenme sürecinde karşılaşılan iletişim engelleri, öğrencilerin alternatif ifade biçimleri geliştirmelerini, yaratıcı çözümler üretmelerini, bilişsel esneklik kazanmalarını ve öğrenmeyi öğrenme becerilerinin gelişmesini desteklemektedir (Cook, 2008; Fahiminia ve ark., 2013). Çünkü bu süreçte öğrenciler kendi öğrenme stratejilerini keşfeder, metabilşsel farkındalık kazanır ve sürekli değişen bilgi ekosisteminde kendilerini güncel tutma kapasitesi edinirler (Farisi, 2016; Voogt & Roblin, 2012). Dijitalleşmenin öğrenme ortamlarını dönüştürdüğü günümüzde dijital okuryazarlık, teknolojik araçları kullanmanın yanında güvenilir bilgiye erişim, bilgiyi eleştirel bir süzgeçten geçirme ve dijital ortamlarda çok dilli iletişim kurabilme becerisini de içermektedir (Banaszewski, 2005; Kutlu-Çakın, 2024; OECD, 2018). Dijital teknolojilerin dil öğretimine entegrasyonu, öğrencilere hem öğrenme kaynaklarını çeşitlendirme hem de çevrimiçi iletişim ve iş birliği ortamlarında dil becerilerini kullanma imkânı sağlamaktadır (Ertan Özen, 2020; Kulla Abbott, 2006; Kurudayıoğlu ve Bal, 2014). Bu yönüyle dijital okuryazarlık, yalnızca teknolojik araç kullanımına indirgenmeyip, bilgiyi eleştirel biçimde değerlendirme ve farklı kültürel perspektifleri anlamada da belirleyici bir rol oynamaktadır. Öğrencilerin çevrimiçi öğrenme platformları, dijital iletişim araçları ve çoklu ortam kaynakları aracılığıyla dil becerilerini geliştirmeleri bilgiye erişim, bilgiyi değerlendirme ve bilgi üretme-yaratma süreçlerinde eleştirel bir bakış açısı geliştirmelerini de sağlamaktadır (Redecker, 2017; WEF, 2020). Bu durum, dil öğrenme sürecinin sınıf içi etkinliklerle sınırlı kalmayıp, dijital dünyaya entegre bir yapıda sürdürülmesine imkân tanımaktadır. Esneklik, uyum, girişimcilik, liderlik gibi yaşam ve kariyer becerileri de çok dilli ve kültürlerarası ortamlarda rekabet edebilmeleri, bireylerin iş dünyasında sürdürülebilir başarı elde edebilmeleri için kritik öneme sahiptir (WEF, 2020). Bu doğrultuda, yabancı dil yalnızca iletişim aracı değil, aynı zamanda bireyin kişisel gelişim, toplumsal katılım ve mesleki ilerleme süreçlerinde stratejik bir beceri alanı olarak değerlendirilmektedir (WEF, 2020).

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin disiplinlerarası temaları arasında yer alan küresel farkındalık, bireylerin farklı kültürel perspektifleri anlaması, empati kurması ve küresel vatandaşlık bilincini geliştirmesi açısından yabancı dil öğretiminde 21. yüzyıl becerilerinin en kritik bileşenlerinden biri olarak görülmektedir (Arslangilay, 2017; UNESCO, 2015). Byram (1997) ile Chen ve Starosta (1998) dil öğretiminin yalnızca dilsel yeterlik değil, aynı zamanda kültürlerarası iletişimsel yeterlilik kazandırmayı hedeflemesi gerektiğini ileri sürmektedir. Öğrencilerin farklı değer sistemleri, toplumsal normlar ve iletişim biçimlerine duyarlılık geliştirmeleri, dilsel yeterlilik ve küresel vatandaşlık bağlamında önem taşımaktadır (Byram, 1997; UNESCO, 2015). Bu doğrultuda yabancı dil derslerine ilişkin öğretim programları, bireylerin kültürlerarası etkileşimlerde empati kurmalarını, farklı bakış açılarını değerlendirmelerini ve toplumsal uyum süreçlerinde aktif rol almalarını sağlayacak bir yapıda geliştirilmektedir.

Yabancı dil öğretimi, 21. yüzyıl becerilerinin bütüncül bir biçimde entegrasyonunu gerektiren, çok boyutlu ve dinamik bir alan olarak öne çıkmaktadır. İletişim, iş birliği, dijital okuryazarlık ve küresel farkındalık gibi becerilerin dil öğretiminin merkezine yerleştirilmesi, bireylerin yalnızca dilsel değil, bilişsel, sosyal ve kültürel açıdan da donanımlı olmalarını sağlamaktadır (Baker, 2011; Melanlıoğlu & Aran, 2023). Böylelikle yabancı dil eğitimi, küresel ölçekte etkin, eleştirel, yaratıcı ve sorumlu bireylerin yetiştirilmesine katkı sunmaktadır (OECD, 2018).

Türkiye’de Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi

Türkiye’de yabancı dil olarak İngilizce öğretimi, MEB tarafından zorunlu ders olarak ilköğretim ve ortaöğretim kademelerinde uygulanmakta olup, öğrencilerin erken yaşta dil öğrenimine başlamalarını ve zorunlu eğitim-öğretim çağının sonuna kadar sürdürmelerini amaçlamaktadır. Alanyazında yabancı dilin erken yaşta kolaylıkla öğrenilebileceği belirtilmiş olup (Kara, 1999; Krashen, 1973; Lambert, 1972), ülkemizde 2013-2014 eğitim öğretim yılı

itibariyle 2. sınıftan itibaren İngilizce eğitimi verilmektedir (MEB, 2013). Ders saatleri ise sınıflara göre düzenlenmektedir (MEB, 2018a; MEB, 2018b).

2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programları, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (Common European Framework of Reference for Languages [ADOÇEP]) doğrultusunda dört temel dil becerisi (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) çerçevesinde yapılandırılmıştır (MEB, 2018a; MEB, 2018b). İngilizce öğretiminde iletişim odaklı yaklaşım benimsenmiş olup, öğrencilerin gerçek yaşam bağlamlarında anlamlı dil kullanımını deneyimlemelerine olanak sağlanmaktadır. Bu süreçte, öğrencilerin sadece dil bilgisi öğrenmeleri değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel bağlamda etkin bir şekilde iletişim kurabilmeleri öngörülmektedir (MEB, 2018a; MEB, 2018b). İletişim odaklı yaklaşım, öğrencilerin gerçek yaşam bağlamlarında anlamlı dil kullanımını deneyimlemelerine imkân sağlamakta, böylece dil öğrenimi hem bilişsel hem de sosyal boyutları kapsayan bütüncül bir süreç hâline gelmektedir (Delibaş, 2025; Günday, 2021). İngilizce Dersi Öğretim Programlarında, eğitim-öğretim sürecinde öğrenciler arasındaki etkileşimi ve iş birliğini geliştirmenin yanında öğrencilerin öğretim sürecinde aktif olarak rol almakta olduğu, eğlenceli ve etkileşimli öğrenme ortamlarında yaparak-yaşayarak, araştırarak ve keşfederek öğrenmesinin desteklendiği ifade edilmiştir (MEB, 2018a; MEB, 2018b). Öğrenci merkezli yaklaşımlar öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilemenin yanında (Şimşek & Özaslan, 2021), kendi öğrenme yöntemlerini belirlemelerine, iş birliği içinde çalışmalar yapmalarına ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerine olanak tanımaktadır (Temizkan, 2010). Ayrıca teknoloji entegrasyonu, e-portfolio ve video blog uygulamaları gibi araçların kullanımına yer verilmesi önerilmektedir (MEB, 2018b). Bu bağlamda, İngilizce dersi öğretim programları öğrencilerin anlamlı, etkileşim temelli ve beceri odaklı bir dil edinim süreci yaşamasını desteklemektedir (MEB, 2018a; MEB, 2018b).

Okuma ve yazma becerilerine odaklanan ölçme-değerlendirme sisteminde, 2023 yılında yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Yazılı ve Uygulamalı Sınavlar Kılavuzu ile önemli bir değişim gerçekleştirilmiştir. Söz konusu kılavuzda, yabancı dil dersleri sınavlarının hem

yazılı hem de uygulamalı olmak üzere iki aşamada gerçekleştirileceği açıklanmıştır. Bu doğrultuda, İngilizce ve Seçmeli Yabancı Dil derslerine ilişkin yazılı sınavlara ek olarak uygulamalı sınav kapsamında konuşma ve dinleme sınavı yapılacağı belirtilmiştir (MEB, 2023a).

MEB 2023-2024 eğitim öğretim yılında Çoklu Yabancı Dil Eğitim Modelini bazı okullarda pilot uygulama olarak başlatmış, 2024-2025 eğitim öğretim yılında uygulanan okul sayısını artırmıştır. Bu doğrultuda, Çoklu Yabancı Dil Eğitim Modeli İngilizce ve Almanca Dersi Öğretim Programları hazırlanmıştır (MEB, 2023b). Çoklu Yabancı Dil Eğitim Modelinde, İngilizce ve Almanca dillerinin öğretiminin yanında öğrencilerin hedef dile doğal, sürekli ve anlamlı bir şekilde maruz kalmaları sağlanarak dil hem etkili hem de verimli bir öğrenme süreci sağlamak hedeflenmektedir. Model, çağdaş dil eğitimi yaklaşımlarını yansıtan yenilikçi bir uygulama yapısına sahiptir (MEB, 2023b).

Ülkemizde son olarak 2024 yılında Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM) yürürlüğe girmiş ve 2024-2025 eğitim öğretim yılından itibaren kademeli olarak uygulanmaya başlamıştır. Bu model, tüm dersler için ortak metin aracılığıyla ölçme-değerlendirme ilkelerini, alan becerilerini ve değer-erdem odaklı öğrenme yaklaşımını çerçevelemektedir. İngilizce dersi de bu model doğrultusunda yeniden yapılandırılmış; 30 Mayıs 2025 tarihinde İngilizce Dersi Öğretim Programı taslak metni askıya çıkarılmıştır. Program, iletişimsel yaklaşımı korurken, çoklu dil modelini ve disiplinlerarası beceri entegrasyonunu güçlendirmeyi hedeflemektedir (MEB, 2025).

Türkiye’de yabancı dil olarak İngilizce öğretimi, son yirmi yılda erken yaşta başlama, iletişimsel yaklaşım ve dijitalleşme adımlarıyla önemli dönüşümler yaşamıştır. Ancak, sınav merkezli eğitim sistemi, teknolojik desteğin yetersiz olması ve içerik yoğunluğu, okullar arası eşitsizlikler gibi sorunlar programların hedeflerini sınıf içine taşımaya zorlaştırmaktadır (ERG, 2024). Programların iletişimsel hedeflerine karşın, sınıf içi uygulamalarda sınav odaklı öğretim anlayışı hâkimdir (TEPAV & British Council, 2013). Bunun yanında EBA ve FATİH projeleri ile altyapı sağlanmasına rağmen dijitalleşmeye ilişkin sorunlar devam etmektedir.

Öğretmenlerin ve öğrencilerin içeriklere devamlı erişimi, materyal çeşitliliği ve sınıf içi entegrasyonda da süreklilik sağlanamamıştır (Türel & Johnson, 2012). İngilizce öğretimi 2. sınıftan itibaren başlatılmakta ancak haftalık ders saatlerinin sınırlılığı, ders dışı öğrenme fırsatlarının azlığı ve yoğun içerik nedeniyle, öğrenciler ilerleyen kademelerde hedeflenen yeterlilik düzeyine ulaşmakta zorlanmaktadır (ERG, 2024). Okullar arası eşitsizlikler ise ciddi bir engel oluşturmaktadır. Hazırlık sınıfı veya yabancı dil laboratuvarı bulunan okullarla, kalabalık sınıflarda haftada sınırlı saat İngilizce dersi gören okullar arasındaki fark, öğrencilerin öğrenme çıktılarında büyük uçurumlar yaratmaktadır (TEDMEM, 2022).

Türkiye’de yabancı dil olarak İngilizce öğretimi erken yaşta başlama, iletişimsel yaklaşım, uygulamalı sınavlar ve dijitalleşme gibi gelişmeler göstermiştir. Ancak içerik yoğunluğu, okullar arası eşitsizlikler gibi sorunlar öğrencilerin hedeflenen dil yeterliliklerine ulaşmasını zorlaştırmaktadır. Bu durum, İngilizce öğretiminde hem program hem de uygulama boyutunda çeşitli güçlüklerin mevcut olduğunu ortaya koymaktadır.

2018 İlköğretim İngilizce Dersi (2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) Öğretim Programı

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı, TTKB’nin 19 Ocak 2018 tarihli ve 15 sayılı kararıyla onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Bu program, 2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda uygulanmaya başlanmıştır. Programın amacı, öğrencilerin erken yaşta yabancı dil öğrenmeye başlamalarını sağlamak ve dil becerilerini etkili bir şekilde geliştirmektir. Bu doğrultuda, iletişimsel dil öğretimi yaklaşımı benimsenmiş ve dört temel dil becerisi (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) üzerinde durulmuştur. Ayrıca, teknoloji entegrasyonu, öğrenci merkezli öğretim yöntemleri ve beceri odaklı değerlendirme süreçleri gibi unsurlar da programın önemli bileşenleri arasında yer almaktadır (MEB, 2018a).

Program, İngilizce Dersi Öğretim Programının Ana Felsefesi (Major Philosophy of the Curriculum) başlıklı bölümle başlamaktadır. Bu bölümde, programın “1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ve Milli Eğitimin temel amaçları çerçevesinde hazırlandığı” belirtilmektedir

(MEB, 2018a, s. 3). Programda, eklektik bir yaklaşım benimsendiği, dilin yalnızca bir ders konusu olarak ele alınmayıp gerçek yaşam bağlamları çerçevesinde iletişimsel bir ortamda kullanılmasına öncelik verildiği açıklanmaktadır. İkinci ve 3. sınıf düzeylerinde konuşma ve dinleme becerilerine ağırlık verilirken, üst sınıflarda okuma ve yazma becerilerinin de programa dahil edildiği belirtilmektedir. Bununla birlikte İngilizce dersi öğretim programı tasarımında ADOÇEP'in temele alındığı açıklanmaktadır.

İngilizce Dersi Öğretim Programının Genel Amaçları (General Objectives of the Curriculum) başlığı altında dil öğrenim sürecinin bağlam odağında gerçekleştirilmesinin gerekliliği vurgulanarak, dilin soyut bir uygulama olarak değil, günlük etkileşimler sırasında gerçek iletişimsel amaçlar doğrultusunda kullanılmasının önemine dikkat çekilmektedir. Ayrıca öğrenciler arasında veya öğrenciler ile öğretmenler arasında gerçek iletişim gerektiren etkinliklerin düzenlenmesinin gerekliliği belirtilmektedir (MEB, 2018a).

Program, ilkokul ikinci sınıftan ortaokulun son yılı olan sekizinci sınıfa kadar uzanan geniş bir yaş aralığını kapsamaması nedeniyle hem çocukluk dönemindeki öğrenciler hem de ergenlik dönemindeki öğrenciler programın hedef kitesini oluşturmaktadır. Bu iki grubun bilişsel ve sosyal gelişim özellikleri açısından belirgin farklılıklar göstermesi nedeniyle, programda bu farklılıkların bağlamlar ve görevler, ölçme ve değerlendirme uygulamaları ile dil becerilerine ilişkin tüm boyutlarda dikkate alındığı belirtilmektedir. Öğretim materyalleri ve araçlarının otantik kaynaklardan faydalanılarak hazırlanması gerektiği de bu bölümde öne çıkan bir diğer önemli husustur (MEB, 2018a).

İngilizce Dersi Öğretim Programının Anahtar Yeterlilikleri (Key Competences in the Curriculum) bölümünde anahtar yeterliliklerin öğretim programında ele alınmasının çok boyutlu ve karmaşık bir süreç olduğu vurgulanmakla birlikte, anahtar yeterliliklerin her sınıf düzeyinde örtük olarak dahil edildiği ve bu kapsamda öğretmenlere ve ders kitabı yazarlarına yönelik çeşitli önerilere yer verildiği belirtilmektedir. Programda "The key competences framed by the European Commission are: (1) Traditional Skills: Communication in mother tongue, Communication in foreign languages (2) Digital Skills: Literacy, Basic skills in math

and science; (3) Horizontal Skills: Learning to learn, Social and civic responsibility, Initiative and entrepreneurship, Cultural awareness and creativity.” (MEB, 2018a, s. 5) ifadesi ile Avrupa Birliği tarafından (1) Anadilde iletişim, (2) Yabancı dillerde iletişim, (3) Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler (4) Dijital yetkinlik, (5) Öğrenmeyi öğrenme, (6) Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler, (7) İnisiyatif alma ve girişimcilik ve (8) Kültürel farkındalık ve ifade olarak belirlenen genel yetkinliklere programda yer verildiği belirtilmiştir. Bu yetkinler incelendiğinde, genel olarak 21. yüzyıl becerileri ile paralellik gösterdiği görülmektedir. Öğretim programında bu yetkinlere ilişkin yer verilen açıklamalar Şekil 3’te sunulmuştur.

KEY COMPETENCES IN THE CURRICULUM

Key competences, as generic and common objectives of all educational programs across the EU, address the basic skills that each and every citizen is to acquire during formal education. Commenced by the European Commission in the EU countries, the key competences refer to the key knowledge, skills and attitudes that are expected to equip students with the personal realization of personal and professional development and growth, with the sole goal of societal inclusion and contribution. The key competences framed by the European Commission are:

- Traditional Skills:
 - o Communication in mother tongue
 - o Communication in foreign languages
- Digital Skills:
 - o Literacy
 - o Basic skills in math and science
- Horizontal Skills:
 - o Learning to learn
 - o Social and civic responsibility
 - o Initiative and entrepreneurship
 - o Cultural awareness and creativity

Şekil 3

Öğretim Programında Anahtar Yeterlilikler (MEB, 2018a, s. 5)

İngilizce Dersi Öğretim Programında Değerler Eğitimi (Values Education in the Curriculum) bölümünde öğrencilere kazandırılması beklenen “temel değerlerin adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik” (MEB, 2018a, s. 6) olduğu açıklanmaktadır. Bu değerlerin ayrı bir başlık

altında sunulmadan, temalara örtük bir biçimde entegre edildiği ifade edilmekle birlikte, öğretmenler ve materyal tasarımcıları gibi paydaşların materyal, metin veya karakter seçimlerinde öğrencilerin yaşı ile psikolojik ve sosyolojik durumları gibi özelliklerin yanında etik ve değerleri de dikkate almaları önemle tavsiye edilmektedir (MEB, 2018a).

İngilizce Dersi Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı (Testing and Evaluation Approach of the Curriculum) bölümünde, değerlendirme sürecinin ADOÇEP doğrultusunda yapılandırıldığı, iletişimsel yeterliliklerin esas alındığı, ürün ve sürece dayalı yaklaşımların dengeli biçimde kullanıldığı ve öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını destekleyen yansıtıcı uygulamalara önem verildiği belirtilmektedir. Değerlendirme sürecinin dört temel dil becerisini kapsamayı, dilin alt bileşenlerini örtük bir biçimde içermesi ve öğrenci farklılıklarına uygun çeşitlilik sunması gerektiği vurgulanmaktadır. (MEB, 2018a). Şekil 4'te dil becerilerinin değerlendirilmesi için önerilen ölçme tekniklerine ilişkin programda yer verilen açıklamalardan örnek sunulmuştur.

SUGGESTED TESTING TECHNIQUES FOR THE ASSESSMENT OF LANGUAGE SKILLS		
Language Skills	Testing Techniques*	Suggestions for Test Preparation
Speaking	Collaborative or singular drama performances (Simulations, Role-plays, Side-coaching), Debates, Group or pair discussions, Describing a picture/video/story, etc., Discussing a picture/video/story, etc., Giving short responses in specific situations, Information gap, Opinion gap, Reporting an event/anecdote, etc., Short presentations, Talking about a visual/table/chart, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • Make sure you have prepared a reliable assessment rubric to assess students. • Anxiety and inhibition may cause problems: Provide a relaxing atmosphere in testing. • Encourage self- and peer-assessment if applies (for higher proficiency grades).
Listening	Different variations of matching (...the sentences with paragraphs ... pictures with the sentences, etc.), Discriminating between phonemes, Identifying interlocutors' intentions and implicatures, Listen and perform/complete an action (E.g.: Listen and draw/paint, listen and match, listen and put the correct order, listen and spot the mistake, etc.), Listen and tick (the words, the themes, the situations or events, the people, etc.), Omitting the irrelevant information, Putting into order/reordering, Recognizing phonemic variations, Selective listening for morphological structure and affixation, True/False/No information, Understanding overall meaning and supporting details, Recognizing specific information, Questions and answers.	<ul style="list-style-type: none"> • Include both bottom-up and top-down listening techniques. • Bottom-up techniques typically focus on sounds, words, intonation, important grammatical structures, and other components of spoken language. • Top-down techniques are concerned with the activation of schemata, with deriving meaning, with global understanding, and with the interpretation of a text.

Şekil 4

Dil Becerilerinin Değerlendirilmesi için Önerilen Ölçme Teknikleri (MEB, 2018a, s. 7)

İngilizce Dersi Öğretim Programının Yapısı (Structure of the Curriculum) bölümünde, öğretim sürecinin ADOÇEP'in özerklik, öz değerlendirme ve kültürel çeşitlilik ilkeleri doğrultusunda, çağdaş eğitim araştırmaları ve küresel ölçekte kabul görmüş öğretim yaklaşımlarına dayalı, eylem temelli bir yapıyla tasarlandığı ifade edilmektedir. Programda, sınıf düzeylerine göre dil becerilerinin kademeli olarak yapılandırıldığı belirtilerek; ilkokul kademesinde (2-4. sınıflar) dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verildiği, ortaokulun ilk iki yılında (5-6. sınıflar) temel dil becerilerinin geliştirilmeye devam edildiği, öğrencilerin kısa metinlerle tanıştığı ve kontrollü yazma etkinlikleriyle dil öğrenme süreçlerinin genişletildiği, 6. sınıftan itibaren konuşma becerisinin Sözlü Etkileşim (Spoken Interaction [SI]), ve Sözlü Üretim (Spoken Production [SP]) şeklinde ikiye ayrıldığı, ortaokulun son iki yılında (7-8. sınıflar) ise öğrencilerden kısa ve basit metinleri okuyup yazmaları beklenerek, okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesinin hedeflendiği belirtilmektedir (MEB, 2018a). Şekil 5'te verildiği gibi programda, 2-6. sınıfa kadar olan süreçte öğrencilerin dil düzeyi A1, 7-8. sınıf düzeyinde ise öğrencilerin A2 düzeyine ulaşmaları hedeflenmiştir. Haftalık ders saatleri, sınıf düzeylerine göre artan bir yapıda ilerletilerek ilkokulda haftalık 2 ders saati, ortaokul kademesi 5 ile 6. sınıflarda bu süre 3 ders saati, 7 ile 8. sınıflarda ise 4 ders saati olarak belirlenmiştir (MEB, 2018a). Şekil 5'te İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında yer verilen açıklamalar sunulmuştur.

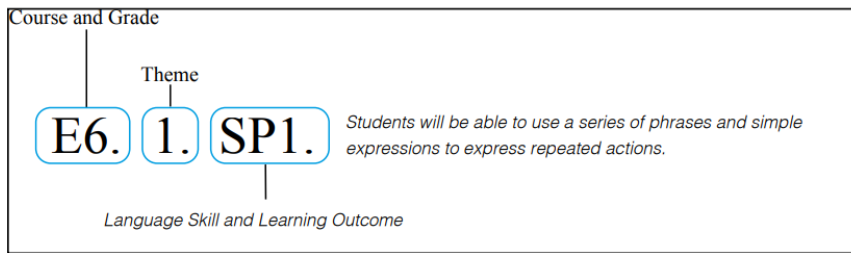
Model English Language Curriculum (For 2nd – 8th Grades)

Levels [CEFR*] (Hours / Week)	Grades	Skill focus	Main activities/Strategies
1 [A1] (2)	2	Listening and Speaking	TPR/Arts and crafts/Drama
	3	Listening and Speaking Very Limited Reading and Writing°	
	4	Listening and Speaking Very Limited Reading and Writing°	
2 [A1] (3)	5	Listening and Speaking Limited Reading° Very Limited Writing°	Drama/Role-play
	6	Listening and Speaking Limited Reading° Limited Writing°	
3 [A2] (4)	7	Primary: Listening and Speaking Secondary: Reading and Writing	Theme-based ∞
	8	Primary: Listening and Speaking Secondary: Reading and Writing	

Şekil 5

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Açıklamaları (MEB, 2018a, s. 10)

Bu bölüm kapsamında 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının kazanımlarına yönelik oluşturulan Şekil 6'daki örnekte olduğu gibi her bir kazanıma ait sınıf, tema, dil becerisi ve kazanımı temsil eden kodların açıklamalarına da yer verilmiştir.

Şekil 6

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Bulunan Örnek Kazanım Kodlaması

(MEB, 2018a, s. 10)

Aynı bölümde, her izlençe kapsamında ünitelere/temalara ilişkin (1) Dilin Kullanımı ve İşlevi, (2) Dil Becerileri ve Kazanımlar ve (3) Önerilen Bağlamlar ve Görevler/Etkinlikler olmak üzere yer verilen üç ana bileşene yönelik açıklama bulunmaktadır. Dilin Kullanımı ve İşlevi bileşeninde, dilin bağlam içindeki işlevleri ve bu işlevlerle ilişkili temel yapı ve ifadeler yer

almaktadır. Dil Becerileri ve Kazanımlar bileşeni, dört temel dil becerisini kazanımlar ve ilgili işlevlerle tematik ve bağlamsal olarak ilişkilendirerek sunmaktadır. Farklı öğrenme stillerini ve stratejilerini desteklediği vurgulanan Önerilen Bağlamlar ve Görevler/Etkinlikler bileşeni ise öğrencilerin dilsel içerikleri çeşitli bağlamlar ve görevler aracılığıyla uygulamaya geçirmelerine olanak tanıyan örnekler olarak verilmiştir (MEB, 2018a). Dilin kullanımı ve işlevi, dil becerileri ve kazanımlar ile önerilen bağlamlar ve görevler/etkinliklere ilişkin açıklama Şekil 7’de sunulmuştur.

The functions and the useful language, language skills and learning outcomes as well as suggested materials/tasks/context/assignments were presented in three different consecutive columns in the syllabi. Below are provided the definitions for each of those titles:

1. Functions and Useful Language: The functions refer to the communicative role(s) of a given form in a context of situation. The present curriculum is structured in terms of communicative functions and specific useful language units with which functions are associated to offer a linguistic repertoire throughout a continuum of a language proficiency depicted in and for each grade. Thereby, teachers and material designers should be informed that the functions and associated useful language are hierarchical in nature; that is to say, the functions and useful language units are built on one another and constructed in a cyclical way. **It is highly recommended that teachers and material developers use structures and lexis given in this column.**

2. Language Skills and Learning Outcomes: The second column comprises language skills that are presented as specific subskills and/or strategies. Those subskills and strategies are associated with the functions and useful language in terms of theme, context and task requirements. Hence, it is important to accentuate that each objective specified in learning outcomes can be fulfilled merely by addressing the language functions and their linguistic realizations.

3. Suggested Contexts, Tasks and Assignments: This column presents suggested contexts, tasks and assignments to help students achieve a success in practicing the input and language skills in the preceding columns. It is highly recommended that teachers and material developers exploit those suggestions to provide students with a wide range of learning repertoire addressing different learning styles and strategies.

Şekil 7

Dilin Kullanımı ve İşlevi, Dil Becerileri ve Kazanımlar ile Önerilen Bağlamlar ve Görevler/Etkinliklere İlişkin Açıklama (MEB, 2018a, s. 11)

İngilizce Dersi Öğretim Programının Uygulanmasına Dair Önemli Hususlar (Important Issues for the Application of the Curriculum) başlıklı bölümde, sınıflarda oluşturulması gereken iletişimsel ortama ilişkin örnekler listelenmiştir. İkinci ve 3. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı-Uygulama Önerileri (2nd and 3rd Grades English Syllabi- Suggestions for Practice) başlıklı bölümde ise, öğretmenlere öğrenme-öğretme sürecinde yardımcı olunması amacıyla öneriler sunulmuştur. Sonrasında ise Kaynakça (References) bölümüne yer

verilmiştir. Kaynakça bölümünün ardından Önerilen Bağlamlar ve Görevler/Etkinlikler (Suggested Contexts and Tasks/Activities) başlığı altında, 2-8. sınıflarda öğrenme-öğretme süreci kapsamında kullanılabilir bağlam ve etkinlik örnekleri verilmiştir (MEB, 2018a). Şekil 8’de 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında önerilen bağlamlar ve görevler/etkinlikler sunulmuştur (MEB, 2018a, s.15).

SUGGESTED CONTEXTS AND TASKS/ACTIVITIES	
Contexts	Tasks/Activities
Advertisements	Arts and Crafts
Biographical Texts	Chants and Songs
Blogs	Competitions
Brochures	Drama
Captions	Role Play
Cards	Simulation
Cartoons	Pantomime
Catalogues	Drawing and Coloring
Chants and Songs	Find Someone Who ...
Charts	Games
Conversations	Guessing
Diaries/Journal Entries	Information Transfer
Dictionaries	Information/Opinion Gap
E-mails	Labeling
Fables	Making Puppets
Fairy Tales	Matching
Formal Letters	Question and Answers
Humorous encounters	Reordering
Illustrations	Storytelling
Instructions	Synonyms and Antonyms
Jokes	True/False/No information
Lists	
Maps	
Menus	
News reports	
Notes, Memos, and Messages	
Notices	
Personal Letters	
Phone Conversations	
Picture Dictionaries	
Picture Strip Stories	
Plays	
Podcasts	
Poems	
Postcards	
Posters	
Probes/Realia	
Questionnaires and Surveys	
Radio Recordings	
Recipes	
Reports	
Rhymes	
Signs	
Songs	
Stories	
Tables	
Tongue Twisters	
TV Programs/News	
Videos	
Weather Reports	
Websites	

Şekil 8

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Önerilen Bağlamlar ve Görevler/Etkinlikler (MEB, 2018a, s.15)

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Program metninin devamındaki bölümler 2. Sınıf İngilizce Ders İzlenesi (2nd Grade English Language Syllabus) ile başlayarak 2-8. sınıflar kapsamında her bir sınıfa yönelik tek tek hazırlanan ders izlenceleri verilmiştir. Öğrencilerin sene sonunda ulaşmalarının beklendiği ADOÇEP seviyesine ilişkin yeterlilikler kapsamında 2, 3, 4, 5 ve 6. sınıf için Temel Düzey Kullanıcı Giriş veya Keşif Düzeyi (A1) Ortak Yeti Açıklamaları, 7 ve 8. sınıf için Temel Düzey Kullanıcı Ara veya Temel Gereksinim Düzeyi (A2) Ortak Yeti Açıklamaları sunulmuştur (MEB, 2018a). Bununla birlikte, tüm sınıf düzeyleri kapsamında her bir tema için, hedef dilin kullanımı ve işlevi, dil becerileri ve kazanımlar, önerilen bağlamlar ve görevler/etkinlikler belirtilmiştir. Şekil 9'da 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 5. sınıf "Health" temasına ilişkin olarak verilen izlençe sunulmuştur.

5. SINIF / 5th GRADE

Unit / Theme	Functions & Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Contexts, Tasks and Assignments
5 Health	<p>Expressing illnesses, needs and feelings I feel cold. I have the flu. I have a fever. I have a toothache/headache/ stomachache. S/he feels cold and tired. S/he needs pills.</p> <p>Making simple suggestions —You should stay in bed. — Have a rest. —Stay in bed. —Visit a doctor. —Take your pills.</p> <p>backache/headache/toothache/ stomachache cold cough dentist faint fever flu have a pain/ache hurt ill/illness medicine pill sneeze sore throat syrup vitamin</p>	<p>Listening E5.5.L1. Students will be able to identify common illnesses and understand some of the suggestions made. E5.5.L2. Students will be able to understand simple suggestions concerning illnesses.</p> <p>Speaking E5.5.S1. Students will be able to name the common illnesses in a simple way. E5.5.S2. Students will be able to express basic needs and feelings about illnesses.</p> <p>Reading E5.5.R1. Students will be able to understand short and simple texts about illnesses, needs and feelings.</p>	<p>Contexts Advertisements Captions Cartoons Charts Conversations Illustrations Lists Posters Probes/Realia Rhymes Songs Stories Tables Videos</p> <p>Tasks/Activities Drama (Role Play, Simulation, Pantomime) Games Information transfer Labeling Matching Questions and Answers Storytelling True/False/No information</p> <p>Assignments • Students prepare a picture story about their feelings and needs when they are ill. They work in groups and exchange information about the picture story.</p>

Şekil 9

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan 5. Sınıf "Health" Temasına İlişkin İzlençe (MEB, 2018a, s. 54)

Doksan altı sayfadan oluşan program metninin en son bölümünde Türkçe olarak hazırlanmış Ekler Bölümü kapsamında İngilizce Öğretim Programının Modeli, Uygulamaya Dair Önemli Hususlar, 2 ve 3. Sınıflar için Uygulama Önerileri, Ders Kitabı Forma Sayıları ve Ebatları başlıklarına yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

Sonuç olarak, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının yapısı ve kapsamı incelendiğinde 2-8. sınıflarda toplam 70 tema doğrultusunda 379 kazanıma yer verildiği görülmektedir. Programda belirlenen kazanımların, dil becerileri ve sınıf seviyelerine göre dağılımı Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Belirlenen Kazanımların Dil Becerileri ve Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımı

Sınıf düzeyi	Dil Becerileri			
	Dinleme	Konuşma	Okuma	Yazma
2. sınıf	15	24	0	0
3. sınıf	22	24	0	0
4. sınıf	21	26	0	0
5. sınıf	15	28	11	0
6. sınıf	14	27	13	6
7. sınıf	13	26	13	11
8. sınıf	15	31	14	10
<i>Toplam</i>	<i>115</i>	<i>186</i>	<i>51</i>	<i>27</i>

Tablo 5'te verildiği gibi, programda yer alan toplam 379 kazanımın 186'sı konuşma, 115'i dinleme, 51'i okuma ve 27'si yazma becerisine yöneliktir. Dil becerilerine ait kazanımların dağılımı incelendiğinde, tüm sınıf düzeylerinde dinleme ve konuşma becerilerine yönelik kazanımların ön planda tutulduğu, okuma kazanımlarının 5. sınıftan, yazma kazanımlarının ise 6. sınıftan itibaren yer aldığı görülmektedir. Konuşma becerisi, her sınıfta en çok yer verilen dil becerisidir. Yazma ise genel olarak sınıf düzeylerinde en az temsil edilen beceridir. En fazla kazanım sayısı 8. sınıfta, en az ise 2. sınıfta yer almaktadır.

Programın içerik yapısı incelendiğinde, her sınıf düzeyinde öğrencilerin gelişim düzeyleri ve ilgi alanları dikkate alınarak belirlendiği ifade edilen 10 tema bulunmaktadır (MEB, 2018a). Tablo 6'da 2018 İlkretim İngilizce Dersi Ğretim Programında yer alan temalar sınıf düzeylerine göre sunulmuştur.

Tablo 6*2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan Temalar*

	2. sınıf	3. sınıf	4. sınıf	5. sınıf	6. sınıf	7. sınıf	8. sınıf
1.	Words	Greeting	Classroom Rules	Hello!	Life	Appearance and Personality	Friendship
2.	Friends	My family	Nationality	My town	Yummy Breakfast	Sports	Teen Life
3.	In the Classroom	People I love	Cartoon Characters	Games and Hobbies	Downtown	Biographies	In The Kitchen
4.	Numbers	Feelings	Free Time	My Daily Routine	Weather and Emotions	Wild Animals	On The Phone
5.	Colors	Toys and Games	My Day	Health	At the Fair	Television	The Internet
6.	At the Playground	My House	Fun with Science	Movies	Occupations	Celebration	Adventures
7.	Body Parts	In My City	Jobs	Party Time	Holiday	Dreams	Tourism
8.	Pets	Transportation	My Clothes	Fitness	Bookworms	Public Buildings	Chores
9.	Fruit	Weather	My Friends	The Animal Shelter	Saving the Planet	Environment	Science
10	Animals	Nature	Food and Drinks	Festivals	Democracy	Planets	Natural Forces

Öğretim programında, öğrenme-öğretmenin süreci farklı öğretim tekniklerinden oluşan eklettik bir yaklaşıma dayalı olarak yapılandırıldığı vurgulanmaktadır. Öğrencinin bağlam temelli etkinliklerle sürece aktif katılım göstermesi öncelikli olarak ele alınırken, bu doğrultuda iletişimsel ve görev temelli öğretim yaklaşım ve yöntemlerin kullanılması önerilmektedir. Bu öneriler, belirli bir sınıf, tema veya kazanım özelinde değil, program genelinde açıklanmakla birlikte, izlencelerde her temaya ilişkin kullanılması önerilen materyal ve görev örnekleri kazanımlara indirgenmeden sunulmaktadır (MEB, 2018a). Bunun yanı sıra, 2 ve 3. Sınıf İngilizce Öğretim Programı-Uygulama Önerileri başlıklı bölümde yalnızca 2 ve 3. sınıf özelinde öğretmenlere yönelik uygulama önerileri sunulmaktadır. Buna ek olarak, programda her bir sınıf düzeyi için haftalık ders saati belirlenmiş olmakla birlikte, tema veya kazanımlara özgü ders saati planlamasına ilişkin herhangi bir öneri veya yönlendirici açıklama bulunmamaktadır.

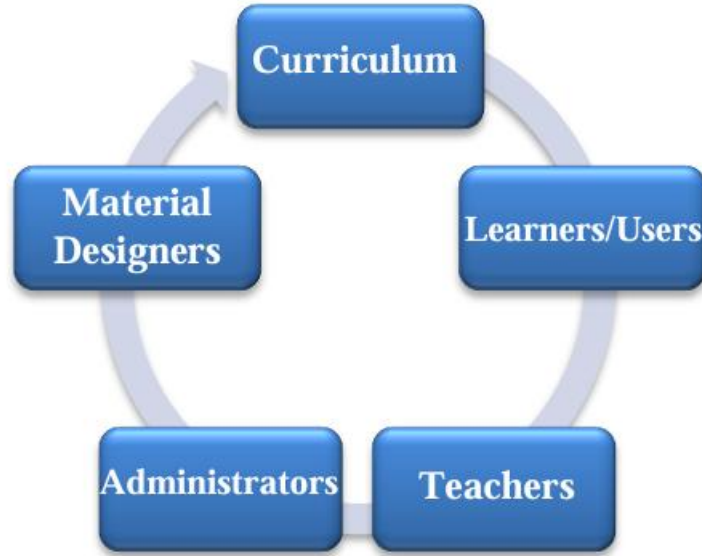
Programda önerilen ölçme ve değerlendirme süreçlerinde, ürün-süreç odaklı dengeli bir yapının benimsendiği ifade edilmiştir. Öğrencilerin gelişimini izlemeye ve desteklemeye yönelik yansıtıcı değerlendirme, öz değerlendirme ve geri bildirim gibi uygulamalara yer verilmesi tavsiye edilmektedir (MEB, 2018a). Programda, ölçme-değerlendirme sürecine ilişkin sunulan bu genel öneriler, belirli bir sınıf düzeyi, tema ya da kazanıma özgü olarak değil, program bütününde ele alınmaktadır. Bunun yanında, izlencelerde her temaya özgü olarak önerilen bağlam ile görev ve etkinlik örneklerine yer verilmekle birlikte, bu öneriler kazanım düzeyine indirgenmeden tema düzeyinde sunulmaktadır.

Program metninde örtük biçimde entegre edildiği belirtilen Avrupa Birliği'nin sekiz anahtar yeterliliği, bu araştırmanın odağını oluşturan 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde tanımlanan 21. Yüzyıl Öğrenme Çıktıları bileşeni ile ilişkilidir. Programda, bu yeterliliklerin her sınıf düzeyinde temalara örtük biçimde yerleştirildiği belirtilmiştir. Ayrıca, bu yeterliliklerin öğretim sürecine etkili biçimde yansıtılabilmesi amacıyla öğretmenler ve ders kitabı yazarlarına yönelik öneriler sunulduğu belirtilmiş, ancak program metninde bu önerilere doğrudan ve somut biçimde yer verilmediği tespit edilmiştir (MEB, 2018a).

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi (9, 10, 11 ve 12. sınıflar) Öğretim Programı

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı, TTKB'nin 19 Ocak 2018 tarihli ve 40 sayılı kararıyla onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Bu program, 2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren 9, 10, 11 ve 12. sınıflarda uygulanmaya başlanmıştır. Program, ADOÇEP temel alınarak hazırlanmış olup, öğrencilerin dört temel dil becerisini (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) dengeli bir şekilde geliştirmeyi hedeflemektedir. Ayrıca, iletişimsel yaklaşım benimsenerek, öğrencilerin gerçek yaşam bağlamlarında anlamlı dil kullanımını deneyimlemeleri sağlanmakta, teknoloji entegrasyonu, e-portfolio ve video blog uygulamaları gibi araçların kullanımı desteklenmektedir (MEB, 2018b).

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı İçindekiler (Contents) bölümünden sonra Önsöz (Foreword) bölümü ile başlamaktadır. Önsöz başlığı altında, program tasarımında ADOÇEP'in temele alındığı ve A1, A2 (Temel Kullanıcılar) ile B1, B2 (Bağımsız Kullanıcılar) yeterlik düzeylerinde geliştirildiği, İngilizcenin bir dersten ziyade iletişim aracı kapsamında ele alındığı ve bu sebeple eylem odaklı bir yaklaşımın benimsendiği, öğrencilerin İngilizceyi etkili ve akıcı şekilde konuşabilmelerinin amaçlandığı açıklanmaktadır. Programın başarılı bir şekilde uygulanabilmesi Şekil 10'da verildiği gibi paydaşlar iş birliği içerisinde çalışmalarını gerektiği vurgulanmaktadır (MEB, 2018b).

Şekil 10

Paydaşların İş Birliği (MEB, 2018b, s. 4)

İkinci bölüm olan 9-12. Sınıflar İngilizce Dersi Öğretim Programının Ana Felsefesi ve Genel Amaçları (Major Philosophy and General Objectives of the 9th-12th Grades English Curriculum) bölümünde İngilizce Dersi Öğretim Programının 1739 sayılı Milli Eğitim Genel Kanununun genel ilkeleri doğrultusunda hazırlandığı belirtilmektedir. Öğretim programında öğrencilerin iletişimsel becerilerini geliştirmenin amaçlandığı açıklanmasına karşın; programın felsefesi açık ve net şekilde belirtilmemiştir. Ayrıca, dört dil becerisinin bütüncül biçimde entegrasyonuna, iş birliğine dayalı öğrenme ortamlarının oluşturulmasına, öğrenen özerkliğinin teşvik edilmesine, proje temelli etkinliklerin kullanımına ve otantik değerlendirme uygulamalarına vurgu yapılmakta, bu unsurlar aracılığıyla iletişimsel yeterliliğin geliştirilmesinin önemi ortaya konulmaktadır (MEB, 2018b).

Üçüncü bölüm olan İletişimsel Yetkinlik ve Beceriler (Communicative Competence and Skills) başlığında, 14-18 yaş aralığındaki öğrencileri kapsayan programda, 9-12. sınıflar için haftalık dört saat İngilizce dersi planlandığı belirtilmiştir. Ayrıca, sınıf düzeyleri ve öğrencilerin yaşlarına yönelik ADOÇEP seviyeleri ve bu seviyelere uygun hedef dil düzeyleri, beceriler ve tüm sınıf düzeylerinde uygulanmak üzere temel etkinliklere yer verilmektedir. Şekil 11’de verildiği gibi programda öğrencilerin 9.sınıf için A1/A2, 10. sınıf için A2+/B1, 11.

sınıf için B1+/B2, 12. sınıf için ise B2+ düzeyine ulaşmaları hedeflenmektedir. Öğretim Programında ADOÇEP doğrultusunda geliştirilen temel (A1, A2, A2+) ve bağımsız (B1, B2, B2+) yeterlikler dikkate alınırken, yetkin (C1, C2, C2+) yeterlikler kapsam dışında bırakılmıştır. Tüm sınıflarda dinleme ve konuşma becerilerine öncelik verildiği belirtilmekle birlikte, dört temel dil becerisinin bütünleşik biçimde ele alınmasının önemine değinilmiştir. Ayrıca, 9. sınıfta sınırlı sayıda telaffuz (Pronunciation [P]) becerisine, 10. sınıftan itibaren ise dil bilgisi yapılarına sınırlı düzeyde yer verildiği belirtilmektedir (MEB, 2018b). Önerilen etkinlikler sınıf düzeyine göre çeşitlendirilmiş olmakla birlikte, 9. sınıfta rol yapma ve grafik yorumlama, 10. sınıfta bilgi boşluğu ve paragraf yazımı, 11. sınıfta anket ve drama, 12. sınıfta ise proje çalışmaları ve tartışmacı metin yazımı gibi görev temelli uygulamalar önerilmiştir. Şekil 11’de Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında yer verilen açıklamalar sunulmuştur.

3.1. Model English Language (9th – 12th Grades) Curriculum

Grades (CEFR*) Hours per Week	Learner Age	Skill/Grammar/Vocabulary/Pronunciation Focus	Main Activities (Can be used in all grades)
9 (A1/A2) 4	14-14.5	All four skills integrated with an emphasis on Listening and Speaking. Maximum seven new Vocabulary items per lesson. Limited Pronunciation practice	Roleplays/Simulations Graphics/Charts Paragraph Reading and Writing
10 (A2+/B1) 4	15-15.5	All four skills integrated with an emphasis on Listening and Speaking. Limited focus on Language Structures. Maximum seven new Vocabulary items per lesson. Limited Pronunciation practice.	Information Gap Activities/Roleplays Paragraph Reading and Writing Skimming and Scanning
11 (B1+/B2) 4	16-16.5	All four skills integrated with an emphasis on Listening and Speaking. Limited focus on Language Structures. Maximum seven new Vocabulary items per lesson. Limited Pronunciation practice.	Surveys/Short Oral Presentations/Drama Short Reading Texts and Paragraph Writing
12 (B2+) 4	17-17.5	All four skills integrated with an emphasis on Listening and Speaking. Synthesis of Language Structures. Maximum seven new Vocabulary items per lesson. Limited Pronunciation practice.	Conversations/Oral Presentations/Projects/Task-based Activities Argumentative/Descriptive Text Writing

Şekil 11

Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Açıklamaları (MEB, 2018b, s. 7)

Aynı bölüm kapsamında, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanımlarına yönelik oluşturulan her bir kazanıma ait sınıf, tema, dil becerisi ve kazanımı temsil eden kodların açıklamaları ile dilin kullanımı ve işlevi, dil becerileri ve kazanımlar ve

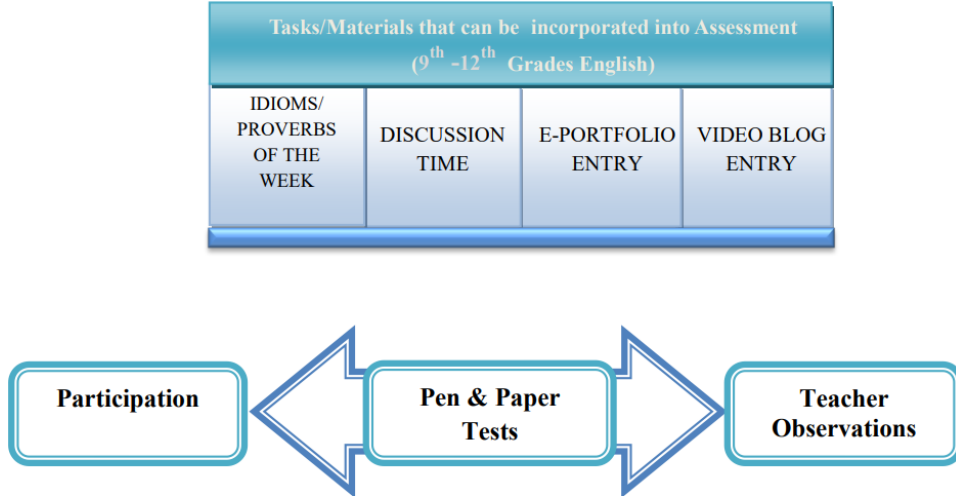
önerilen materyaller ve görevlere ilişkin açıklama 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına paralel yapıda sunulmuştur.

Dördüncü bölüm olan Etik ve Değerler Eğitimi (Ethics and Values Education) bölümünde, öğrencilerin sözlü ve yazılı dil becerilerinin geliştirilmesinin yanında; küresel, ulusal, ahlaki, hümanist ve kültürel etik ve değerlere yönelik farkındalık geliştirilmesinin amaçlandığı belirtilmiştir. Ayrıca öğrencilere aktarılması gereken temel değerlerin “*adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik*” olduğu açıklanmıştır (MEB, 2018b, s. 9). Söz konusu değerlerin ayrı bir yapıda ele alınmadan öğretim programında temalara yerleştirilmesinin gerekliliği belirtilmiştir. Bunun yanında, öğretmenler, materyal tasarımcıları gibi paydaşların materyal, metin veya karakter seçimlerinde etik ve değerleri de göz önüne almalarının önemli olduğu belirtilmiştir.

Beşinci bölüm olan Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı için Kılavuz (Guide for the 9th-12th Grades English Curriculum) bölümünde, öğrenme-öğretme ortamının genel özellikleri öğrenciler, öğretmenler, materyaller/görevler ve değerlendirme başlıkları altında ayrı ayrı açıklanmaktadır (MEB, 2018b). Öğretim ortamının, öğrencilerin sürekli İngilizce iletişim kurduğu, dört dil becerisinin bütüncül olarak geliştirildiği ve özerk öğrenmenin desteklendiği bir ortam olması gerektiği belirtilmektedir. Öğretmenlerin derslerde sürekli İngilizce konuştuğu ve çeşitli yöntemler kullanmasının desteklendiği belirtilmektedir. Materyallerin otantik ve teknoloji destekli olduğu; değerlendirmelerin ise öğrenmeyi destekleyici araçlarla çok yönlü bir şekilde yapılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Altıncı bölüm olan Ölçme ve Değerlendirme (Assessment and Evaluation) başlığında, programda iletişimsel ölçme görevlerinin tasarlanmasına öncelik verilmesinin önemle tavsiye edildiği ve bu doğrultuda alternatif, geleneksel ve elektronik değerlendirme yöntemlerinin bir arada kullanılmasının gerekliliği vurgulanmaktadır (MEB, 2018b). Ölçme-değerlendirme sürecinde kağıt-kalem sınavları, e-portfolyolar, video blogları, münazaralar, haftanın deyiimi/atasözleri ve Tech Pack gibi araçların kullanılabilmesi belirtilmektedir. Şekil 12’de

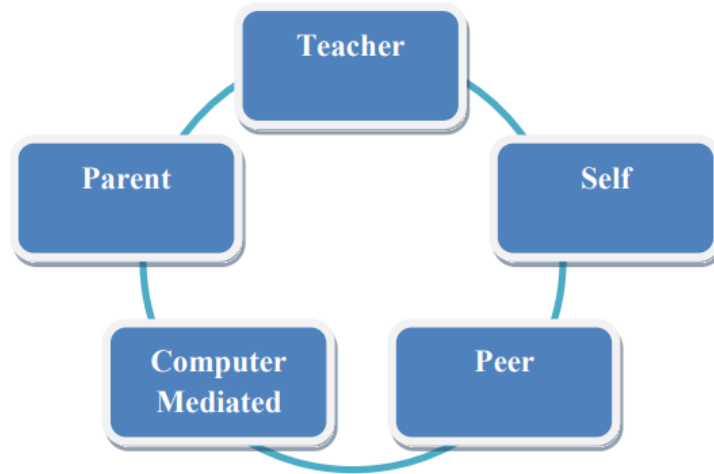
2018 Ortaöğretim İngilizce Öğretim Programında değerlendirme sürecine dahil edilebilecek görevler/materyaller sunulmuştur.

Şekil 12

2018 Ortaöğretim İngilizce Öğretim Programında Değerlendirme Sürecine Dahil Edilebilecek Görevler/Materyaller (MEB, 2018b, s. 11)

Bunun yanında, anlamlı geri bildirim kaynaklarının çok boyutlu olduğu belirtilmekte, öğrencilere akranları, öğretmenler, aileleri ve dijital araçlar aracılığıyla hem çevrim içi hem de çevrim dışı şekilde sistematik olarak geri bildirim sağlanmasının önemi vurgulanmaktadır (MEB, 2018b). Ayrıca programda, öğrencilere sağlanan rubrikler ve değerlendirme listeleri gibi araçlarla öz değerlendirme yapabilmeleri için gerekli desteğin verildiği açıklanmaktadır. Şekil 13'te 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında bulunan geri bildirim kaynakları sunulmuştur.

Şekil 13

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Sunulan Geri Bildirim Kaynakları

(MEB, 2018b, s. 12)

Yedinci bölüm olan 9.-12. Sınıflar İngilizce Dersi Öğretim Programının Organizasyonu (Organization of the 9th-12th Grades English Curriculum) bölümü kapsamında, programın farklı öğretim yöntemlerini bir araya getiren eklettik bir yaklaşımı benimsediği belirtilmektedir. Programda, dört temel dil becerisi birbirini tamamlayacak şekilde yapılandırılmakta, özellikle konuşma ve dinleme becerilerine vurgu yapılmaktadır. Her ünite için belirlenen kazanımların, dört temel dil becerisi doğrultusunda ADOÇEP tanımlayıcılarına uygun şekilde oluşturulduğu açıklanmaktadır (MEB, 2018b). Ayrıca öğrenme-öğretme sürecinde teknoloji kullanımının avantajları belirtilmekle birlikte, çevrimdışı ve yüz yüze öğrenmenin birlikte kullanıldığı harmanlanmış öğrenme modeli önerilmektedir. Bu kapsamda video blog, e-portfolio, tech pack gibi dijital uygulamalara ilişkin açıklamalar sunulmuş, otantik materyallerin tüm sınıf düzeylerinde, dijital ve basılı olarak kullanılabilceği belirtilmiştir. Bu materyallerin tüm sınıf seviyeleri için önerildiği, öğretmenler tarafından seviyeye göre uyarlanabileceği açıklanmaktadır. 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında kullanılması önerilen materyaller Şekil 14'te sunulmuştur.

Format	Materials Suggested in the 9th- 12th Grades English Language Curricula
Multimedia Print	Movies TV/Radio Recordings Commercials Podcasts Infographics PPP Presentations Wikis Blogs V-logs E-mails Simulations Animations Animation Makers Virtual Environments Games/Fun Comics Maps Road Signs Posters Tables Timelines Patient Information Leaflets Brochures Advice Columns Invitee Lists Advertisements Shopping Lists Product Catalogues Recipes Coupons Call Center Dialogues Transportation Schedule Boards Travel Guides Notes/Messages Monolingual Dictionaries Planners Postcards/Greeting Cards Letters Tickets Short Documentaries Short Lectures Interview Dialogues Phone Conversations Announcements Songs Websites Synchronous and Asynchronous CMC Online / Offline Newspapers /Magazines Online/Offline Pictures Picture Albums Contests/Quiz Shows Illustrations Realia (Real Objectives) Flashcards/Picturecards/Wordcards Song Lyrics Charts/Graphs Graphic Organizers Application Forms CVs/Letters of Intention Myths/Rhymes Poems Plays/Drama Surveys Short Stories Collaborative Stories Biographies Diary Entries Reflection Reports Peer and Self-Evaluation Checklists Jigsaw Readings Descriptive Texts Expository Texts Narratives Compare and Contrast Paragraphs Cause and Effect Texts Persuasive Texts Argumentative Texts Menus

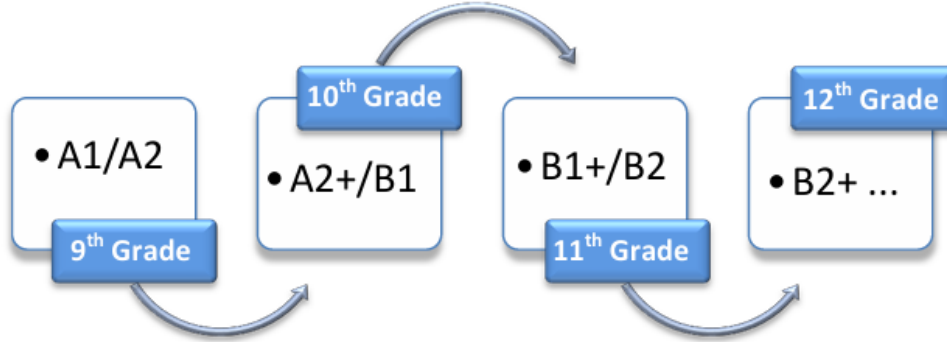
Şekil 14

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Kullanılması Önerilen Materyaller
 (MEB, 2018b, s. 17)

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının sekizinci bölümü Son Söz (Final Word) bölümü olmakla birlikte bu bölümden sonra Kaynakça (References) sunulmaktadır. Son söz başlığında, öğretim programının öğrencilerin küresel dünyada İngilizceyi etkili biçimde kullanabilmeleri amacıyla hazırlandığı, bu amaca ulaşmak için eğitim sisteminde yer alan tüm paydaşların iş birliğinin önemli olduğu açıklanmaktadır.

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 9. Sınıf İngilizce Ders İzlenesi (9th Grade English Language Syllabus) bölümü ile başlanarak 9-12. sınıflar kapsamında her bir sınıf özelinde tek tek hazırlanan ders izlenceleri verilmiştir. Öğrencilerin

sene sonunda ulaşmalarının beklendiği ADOÇEP seviyesi yeterlik düzeylerine göre hazırlanan birbiriyle ilişkili 10 temaya yer verilmiştir (MEB, 2018b). Sınıf düzeylerine karşılık gelen ADOÇEP yeterlik düzeyleri Şekil 15'te sunulmuştur.

Şekil 15

Sınıf Düzeylerine Karşılık Gelen ADOÇEP Yeterlik Düzeyleri (MEB, 2018b, s. 7)

Bununla birlikte, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında tüm sınıflarda her bir tema kapsamında hedef dilin kullanımı ve işlevi, dil becerileri ve kazanımlar, önerilen materyal ve görevler, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına paralel olarak aynı yapıda sunulmuştur. Discussion Time, Tech Pack, e-Portfolio Entry, Video Blog Entry etkinliklerin kullanımı ise hem tüm sınıf düzeylerinde hem de her tema kapsamında önerilmektedir (MEB, 2018b). Şekil 16'da 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında yer alan 10. sınıf "School Life" temasına ilişkin verilen izlençe sunulmuştur.

10th Grade

THEME 1: SCHOOL LIFE		
Functions and Useful Language	Language Skills and Learning Outcomes	Suggested Materials and Tasks
<p>1. Exchanging personal information in both formal and informal language</p> <p>2. Taking part in a conversation in everyday life situations</p> <p>I go to school every day. I usually practise wrestling/archery after school.</p> <p>Where do you live? Are you from ...?</p> <p>-Do you have any sisters or brothers? -Yes, I have a sister. / No, I don't have any sisters or brothers.</p> <p>-What does your father do? -He is an engineer.</p> <p>-How do you come to school? -I come to school on foot/ by bus.</p> <p>-Which subject do you like most? -I like ...most.</p> <p>-What's your favorite ...? -My favorite ... is .../ It's ...</p> <p>-Do you like ...? -Yes, I love it. / I really like it. /No, I hate it.</p> <p>-What do you think about ..? -I think..... -In my opinion, ...</p>	<p>Listening E10.1.L1. Students will be able to identify expressions related to school/ everyday life and free time activities</p> <p>Pronunciation E10.1.P1. Students will be able to practice intonation in asking and answering questions in daily conversations. <i>Eg.</i> <i>What does your father do? (falling intonation)</i> <i>Are you thirsty? (rising intonation)</i></p> <p>Speaking E10.1.S1. Students will be able to introduce themselves and others individually/ in pairs or small groups. E10.1.S2. Students will be able to exchange personal information in both formal and informal situations.</p> <p>Reading E10.1.R1. Students will be able to diagrammatize a text about everyday life into a graphic organizer.</p> <p>Writing E10.1.W1. Students will be able to describe themselves, their family and their habits in a short descriptive paragraph with the help of cues and/or guiding questions.</p>	<p>Movies Realia Surveys Class Profile Posters Short Reading Texts Information Gap Activities Roleplays Miming and Acting Songs Communicative Games</p> <p>IDIOMS/PROVERBS OF THE WEEK DISCUSSION TIME TECH PACK E-PORTFOLIO ENTRY VIDEO BLOG ENTRY ELP Self-Assessment</p>

Şekil 16

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan 10. Sınıf "School Life"

Temasına İlişkin İzlençe (MEB, 2018b, s. 34)

Altmış dokuz sayfadan oluşan program metninin en son bölümünde Türkçe olarak hazırlanmış Ekler Bölümü kapsamında Öğretim Programının Yapısı ve Uygulanmasına Dair Açıklamalar ile İngilizce Dersi 9-12. Sınıflar Kitap Forma Sayıları başlıklarına yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

Sonuç olarak, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı incelendiğinde, 9-12. sınıflarda toplam 40 tema doğrultusunda 322 kazanıma yer verildiği görülmektedir. Programda yer alan kazanımların, dil becerileri ve sınıf seviyelerine göre dağılımı Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan Kazanımların Dil Becerileri ve Sınıf Seviyelerine Göre Dağılımı

Sınıf düzeyi/Dil Becerileri	Dinleme	Konuşma	Okuma	Yazma	Telaffuz
9. sınıf	17	29	16	16	10
10. sınıf	13	23	18	15	10
11. sınıf	13	19	14	12	10
12. sınıf	18	22	19	18	10
<i>Toplam</i>	<i>61</i>	<i>93</i>	<i>67</i>	<i>61</i>	<i>40</i>

Tablo 7'de verildiği gibi, 9. sınıftan 12. sınıfa kadar yer alan dil becerilerine ait kazanımların dağılımı incelendiğinde yer alan 93 konuşma, 61 dinleme, 67 okuma, 61 yazma ve 40 telaffuz olmak üzere toplam 322 kazanımla her sınıf düzeyinde tüm dil becerilerine ilişkin kazanımlara yer verildiği, özellikle konuşma becerilerine yönelik kazanımların daha fazla sayıda olduğu görülmektedir. Bunun yanında, program açıklamalarında belirtildiği gibi, dil becerilerinin hem aynı sınıf içinde hem de farklı sınıf düzeyleri arasında dengeli bir dağılım göstermediği bu tabloda da görülmektedir.

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında, tüm sınıf düzeylerinde öğrencilerin yaş, ilgi, ihtiyaç ve gelişimsel özellikleri dikkate alınarak belirlendiği ifade edilen 10 tema bulunmaktadır. Tablo 8'de 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında yer alan temalar sınıf düzeylerine göre sınıflandırılmıştır.

Tablo 8

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Yer Alan Temalar

Ünite	9. Sınıf	10. Sınıf	11. Sınıf	12. Sınıf
1	Studying Abroad	School Life	Future Jobs	Music
2	My Environment	Plans	Hobbies and Skills	Friendship
3	Movies	Legendary Figure	Hard Times	Human Rights
4	Human in Nature	Traditions	What a Life	Coming Soon
5	Inspirational People	Travel	Back to the Past	Psychology
6	Bridging Cultures	Helpful Tips	Open Your Heart	Favors
7	World Heritage	Food and Festivals	Facts About Turkey	News Stories
8	Emergency and Health Problems	Digital Era	Sports	Alternative Energy
9	Invitations and Celebrations	Modern Heroes and Heroines	My Friends	Technology
10	Television and Social Media	Shopping	Values and Norms	Manners

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının, iletişim temelli ve öğrenci merkezli bir yaklaşıma dayalı olarak yapılandırıldığı vurgulanmaktadır. Programda, dört temel dil becerisinin bütüncül olarak geliştirilmesi merkeze alınmakla birlikte, otantik ve alternatif materyallerin kullanılmasına, etkili iletişimi destekleyen iş birlikli çalışmaya uygun ortamların oluşturulmasına, öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda birden fazla yöntemin kullanılmasına öncelik verilmesi önerilmektedir. Bu öneriler, belirli bir sınıf, tema veya kazanım özelinde değil, program genelinde açıklanmakla birlikte, izlencelerde her temaya ilişkin kullanılması önerilen materyal ve görev örnekleri kazanımlara indirgenmeden sunulmaktadır. Buna ek olarak programda her bir sınıf düzeyi için haftalık 4 ders saati belirlenmiş olmakla birlikte, tema veya kazanımlara özgü ders saati planlamasına ilişkin herhangi bir öneri veya yönlendirici açıklama bulunmamaktadır (MEB, 2018b).

Programda, ölçme-değerlendirme sürecine ilişkin olarak dört temel dil becerisine öncelik verilerek, alternatif, geleneksel, dijital gibi farklı türde ölçme araçlarının birlikte kullanılmasını öneren dengeli bir yaklaşım benimsenmiştir. Ayrıca, öz değerlendirme ve geri bildirim ölçme-değerlendirme sürecinde sistematik, düzenli ve çok yönlü kullanımına vurgu yapılmaktadır. Programda, ölçme-değerlendirme sürecine ilişkin sunulan bu genel öneriler, belirli bir sınıf düzeyi, tema ya da kazanıma özgü olarak değil, program bütününde ele

alınmaktadır. Bunun yanında, izlencelerde her temaya özgü olarak materyal ve görev örneklerine yer verilmekle birlikte, bu öneriler kazanım düzeyine indirgenmeden tema geneline yöneliktir (MEB, 2018b).

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programından farklı olarak bu program metninde, 21. yüzyıl becerileri ya da anahtar yeterliliklere ilişkin açık bir ifade bulunmamakla birlikte, örtük bir şekilde yer verildiğine dair herhangi bir yönlendirmeye de ulaşılamamıştır (MEB, 2018b).

İlgili Araştırmalar

Bu bölümde, çalışmanın temel problemleri olan 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi bileşenleri bağlamında incelenmesine yönelik alanyazın incelenmiştir. '21. Yüzyıl becerileri', '21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi', 'Öğretim Programı', 'İlköğretim İngilizce dersi öğretim programı', 'Ortaöğretim İngilizce dersi öğretim programı' gibi anahtar kelimeler kullanılarak ulusal ve uluslararası veri tabanlarında araştırma yapılmıştır. 21. yüzyıl becerileri kapsamında farklı derslere ait öğretim programı inceleme çalışmalarına ve İngilizce derslerinde ve kitaplarında 21. yüzyıl becerilerinin yansıtılması ile ilgili bazı çalışmalara ulaşılmakla birlikte, bu araştırmanın odağı olan 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ve İngilizce dersi öğretim programı kapsamında herhangi bir çalışmaya ulaşılamamıştır. İngilizce dersi öğretim programı kapsamında 21. yüzyıl becerilerinin incelendiği ulusal ve uluslararası çalışmalar kronolojik olarak sunulmuştur.

Alismail ve McGuire'nin (2015) 21. yüzyıl becerilerinin öğretim programına entegrasyonunu inceledikleri çalışmalarında, 21. yüzyıl becerilerinin öğretim programlarına entegrasyonunun, öğrencilerin akademik başarılarını artırmanın yanı sıra, eleştirel düşünme ve problem çözme ile iş birliği gibi becerilerini de geliştirdiğini ortaya koymuştur. Ayrıca bu entegrasyonun, öğrencilerin ilerleyen dönemlerdeki mesleki yaşamlarında başarı elde etmeleri için ihtiyaç duyacakları becerileri edinmelerine önemli katkılar sağladığı vurgulanmaktadır.

Barrot'ın (2018) 21. yüzyıl becerileri kapsamında Filipinler K-12 İngilizce Dersi Öğretim Programını incelediği araştırmasında 21. yüzyıl becerilerinin, 21. yüzyıl öğrenmesinin ve 21. yüzyıl dil öğretiminin K-12 İngilizce Dersi Öğretim Programına entegrasyonunun zayıf olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. Yüzyıl becerilerine açık bir şekilde değinilmediği, belirtilen becerilerin günlük hayatta nasıl karşılık bulacağına belirtilmediği belirlenmekle birlikte, söz konusu beceriler arasında en çok iletişim becerisine vurgu yapıldığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Laughlin'in (2018) gerçekleştirdiği çalışma, Colorado eyaletinde uygulamada olan 6. sınıfa ilişkin İngilizce dersi öğretim programının içerik ögesini, 21. yüzyıl becerileri temel becerilerden öğrenme ve yenileme becerileri kapsamında analiz etmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, İngilizce dersi program içeriğinin 21. yüzyıl becerileriyle uyumlu hâle getirilmesi için bir model önerilmiştir. Laughlin'in çalışması, 6. sınıf İngilizce programının 21. yüzyıl becerileriyle uyumlu hâle getirilmesi için önerilen modelin, öğrencilerin iş birliği ve iletişim, yaratıcılık ile problem çözme ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayabileceğini ortaya koymaktadır.

Aşcı ve ark. (2019), 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ilköğretim kademesine ilişkin kazanımların 21. yüzyıl becerileri ile uyum durumunu betimsel analiz incelemiştir. Elde edilen bulgularda, program kazanımlarında en çok ele alınan becerilerin iletişim ile eleştirel düşünme ve problem çözme becerileri olduğu belirlenmiştir. Çalışma, programda 21. yüzyıl becerilerinin ele alındığını, ancak bu becerilerin bütünsel ve dengeli şekilde entegre edilmediğini ortaya koymaktadır.

Çelebi ve Altuncu'nun (2019) 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı 9. sınıf kazanımlarında 21. yüzyıl becerilerini incelediği nitel araştırmada, öğrenme ve yenileme becerileri, bilgi, medya ve teknoloji becerileri ve yaşam ve kariyer becerilerine kazanımlarda sınırlı sayıda yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca kazanımların %71,5'inin iletişim becerisini içerdiği belirlenmiştir.

Doğan (2020), İngilizce dahil birkaç disipline ait ortaöğretim programlarını 21. yüzyıl becerileri kapsamında incelemiş ve bu becerilere yönelik öğretmenlerin görüşlerini belirlemiştir. Ulaşılan bulgulara göre, söz konusu öğretim programlarında bazı 21. yüzyıl becerilerine yer verilmediği; konu ile ilgili olarak hem uygulamada hem de teoride eksikliklerin olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında İngilizce dersi ortaöğretim programında iletişim becerilerinin desteklendiği belirlenmekle birlikte; programın diğer 21. yüzyıl becerileri açısından eksik olduğu tespit edilmiştir.

Güzelel'in (2022), ilköğretim kademesi öğretim programlarını 21. yüzyıl becerileri kapsamında incelediği çalışmasında, ilköğretim öğretim programlarında yer alan zorunlu ve seçmeli dersler kapsamında öğrenciye kazandırılması hedeflenen becerilerin 21. Yüzyıl Becerileri ile uyum durumu analiz edilmiştir. Araştırma bulgularında İngilizce Dersi Öğretim Programlarında 21. yüzyıl becerilerinin yer aldığı tespit edilmiştir.

Özkan-Elgün ve Özkan'ın (2024) 8. sınıf İngilizce dersi öğretim programını 21. yüzyıl becerileri kapsamında analiz ettiği nitel araştırmasında, programda en fazla eleştirel düşünme, iletişim ve iş birliği becerilerinin teşvik edilmesine karşın, en az desteklenen becerilerin yaratıcılık, girişimcilik, sosyal ve kültürlerarası becerilerin olduğu belirlenmiştir. 21. yüzyıl becerilerinin dağılımının dil becerilerine dengeli bir şekilde yapılmadığı sonuçlarına ulaşmıştır.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi kapsamında İngilizce Dersi Öğretim Programlarının incelendiği çalışmalarda Çerçevenin tüm bileşenlerini araştırmaya dahil etmeden yalnızca 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeninin odağa alındığı, genellikle nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı, veri toplama aracı olarak çoğunlukla doküman inceleme formlarının kullanıldığı görülmüştür. Bu araştırmalarda, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni kapsamında en çok vurgulanan temel becerinin Öğrenme ve Yenileme Becerileri olduğu, 21. yüzyıl becerilerinin öğretim programlarına entegrasyonunun zayıf olduğu belirlenmiştir.

Bölüm 3

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın deseni, yazılı veri kaynakları, veri toplama süreci ve veri analizine ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Araştırmanın Deseni

2018 İlköğretim (2-8. sınıflar) ve 2018 Ortaöğretim (9-12. sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programlarının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi (P21 Framework for 21st Century Learning) bileşenleriyle uyum durumunun karşılaştırmalı ve bütüncül olarak incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu araştırma, doküman incelemesi ile yürütülmüştür. Nitel araştırmalar durum veya olayların doğal ortamlarında gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konulmasını amaçlayan görüşme, gözlem ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin uygulandığı araştırmalardır (Yıldırım & Şimşek, 2021). Doküman incelemesi; çalışma problemiyle ilgili yazılı ve dijital materyallerin sistematik bir biçimde incelenmesi, analiz edilmesi, yorumlanması, değerlendirilmesi ve sentezlenmesini içeren bir araştırma desendir (Bowen, 2009).

Araştırmanın temel problemleri olan 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile uyum durumunun ortaya konulması amacıyla Forster (1995; akt. Yıldırım ve Şimşek, 2021) tarafından önerilen (1) dokümanlara ulaşma, (2) özgünlüğü kontrol etme, (3) dokümanları anlama, (4) veriyi analiz etme ve (5) veriyi kullanma aşamaları izlenerek yürütülmüştür.

Tablo 9**Doküman İnceleme Aşamaları ve İşlemler**

Aşamalar	İşlemler
1) Dokümanlara Ulaşma	Araştırma problemleri doğrultusunda araştırma kapsamına dahil edilecek veri kaynakları 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ve 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programıdır. Bu veri kaynaklarının analiz süreçlerine temel oluşturacak doküman ise 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesidir. 2018 İlköğretim ve 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarına, MEB Öğretim Programlarını İzleme ve Değerlendirme Sistemi resmi internet sitesi (https://mufredat.meb.gov.tr/Programlar.aspx); 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi dokümanına ise Battelle for Kids resmi web sayfası (https://www.battelleforkids.org/insights/p21-resources/) üzerinden elektronik ortamda erişilmiştir.
2) Özgünlüğü Kontrol Etme	2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı dokümanları, Millî Eğitim Bakanlığı'nın resmî web sitesinde; 21. yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ise Battelle for Kids'in resmî internet sitesinde yayımlanan özgün dokümanlar temel alınarak incelenmiştir.
3) Dokümanları Anlama	Dokümanların dil, terminoloji, içerik, kapsam vb. açılarından anlamlandırılması ve sistematik bir yapıda karşılaştırmalı olarak incelenmesi amacıyla öncelikle her bir doküman detaylı ön incelemeden geçirilmiştir. Bu kapsamda, araştırma sorularının odaklandığı unsurlar doğrultusunda, öğretim programlarına ait metinlerin hangi bölümlerinde temel program öğelerine (hedefler, içerik, öğrenme-öğretme süreci, ölçme-değerlendirme) ilişkin açıklamalara yer verildiği belirlenmiş ve bu doğrultuda bir yönerge oluşturulmuştur. Analiz sürecinin temel dayanağını oluşturan 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi kapsamında yer alan ana bileşenler (Öğrenme Çıktıları, Disiplinlerarası Temalar, Destek Sistemleri) her bir öğretim programının yapısı dikkate alınarak karşılaştırmalı olarak ayrıntılı biçimde incelenmiştir. Her bir bileşen ve ilgili alt bileşenleri, kapsamı ve ilkeleri açısından ayrı ayrı inceleyerek; veri analizi süreçlerini yönlendirecek şekilde göstergeler ve/veya değerlendirme yönergeleri araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur.
4) Veriyi Analiz Etme	Dokümanları anlama aşamasında yürütülen sistematik ve detaylı incelemelere dayalı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Doküman Analiz Formu, veri analiz sürecinde kullanılmıştır. Detaylı açıklamalar, Veri Analizi başlığında sunulmuştur.
5) Veriyi Kullanma	Bu araştırmada yararlanılan dokümanlar, 2024-2025 yılları arasında veri toplama ve analiz süreci kapsamında, ilgili resmî kurumların erişime açık web sitelerinden alınmıştır. Dokümanlar, araştırma sorularına uygun biçimde analiz edilmiş; elde edilen veriler herhangi bir kurum veya bireyle ilişkilendirilmeden, etik kurallar gözetilerek bilimsel raporlama ilkeleri doğrultusunda raporlaştırılmıştır.

Araştırmanın Yazılı Veri Kaynakları

Bu araştırmanın veri kaynakları 2018-2019 eğitim-öğretim yılında TTKB tarafından onaylanarak uygulamaya konulan 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ve 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı olmakla birlikte, bu analiz sürecinin temel

dayanağını oluşturan kaynak ise 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesidir. 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarına TTKB resmi web sitesinden; 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi dokümanına ise 21. Yüzyıl Öğrenme Ortaklığı resmi web sitesinden erişim sağlanmıştır.

2018 İlköğretim İngilizce Dersi (2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) Öğretim Programı

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı, ülkemizde 2018-2019 eğitim öğretim yılından itibaren ilköğretim kademelerinde (2-8. sınıflar) uygulamaya konulan İngilizce dersi öğretim programıdır. 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı; İçindekiler, Öğretim Programının Temel Felsefesi, Genel Amaçları, Yapısı, Anahtar Yeterlilikleri, Değerler Eğitimi, Ölçme-Değerlendirme Yaklaşımları, Dil Becerilerinin Ölçme Değerlendirmesine Yönelik Önerilen Teknikler, Öğretim Programının Uygulanmasına Yönelik Önemli Hususlar, 2 ve 3. sınıflar için İngilizce Dersi Öğretim Programı-Önerilen Uygulamalar, Kaynakça, Önerilen Bağlam ve Görevler/Etkinlikler, 2-8.Sınıflara İlişkin Ders İzlenceleri ve Ekler (İngilizce Öğretim Programının Modeli 2-8.Sınıflar İçin, İngilizce Dersi Öğretim Programının Uygulanmasına Dair Önemli Hususlar, 2 ve 3. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı - Uygulama Önerileri, İngilizce Dersi 2-8. Sınıflar Ders Kitabı Forma Sayıları) başlıkları kapsamında toplam 96 sayfadan oluşmaktadır. 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı her sınıfa ilişkin Ortak Yeti Açıklamaları ile Ekler bölümleri haricinde İngilizce olarak hazırlanmıştır.

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi (9, 10, 11 ve 12. sınıflar) Öğretim Programı

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi (9, 10, 11 ve 12. sınıflar) Öğretim Programı, TTKB tarafından onaylanarak 2018-2019 eğitim öğretim yılında MEB'e bağlı resmî ve özel örgün öğretim kurumlarının ortaöğretim kademelerinde uygulamaya konulan İngilizce dersi öğretim programıdır. 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı; Önsöz, Programının Temel Felsefesi ve Genel Amaçları, İletişimsel Yeterlilik ve Beceriler, Etik ve Değerler Eğitimi, 9-12. Sınıflar İngilizce Dersi Öğretim Programı için Kılavuz, Ölçme ve Değerlendirme, 9-12. Sınıflar İngilizce Dersi Öğretim Programının Organizasyonu, Sonsöz, Kaynakça, 9-12. Sınıflara

ilişkin Ders İzlemleri, Ekler (Öğretim Programının Yapısı ve Uygulanmasına Dair Açıklamalar ve İngilizce Dersi 9-12. Sınıflar Kitap Forma Sayıları) başlıkları kapsamında toplam 69 sayfadan oluşmaktadır. 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı da 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı gibi her sınıfa ilişkin Ortak Yeti Açıklamaları ile Ekler bölümleri haricinde İngilizce olarak hazırlanmıştır.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi (Framework for 21st Century Learning)

Bu araştırmada 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarının analizinde temel referans kaynağı olan 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi (Framework for 21st Century Learning, P21, 2019) temel akademik disiplinlerle 21. yüzyıl becerilerinin entegrasyonunu esas alan ve eğitimcilere bu doğrultuda yol gösterici bir yapı sunmaktadır. İlk olarak 2007 yılında 21. Yüzyıl Öğrenme Ortaklığı tarafından geliştirilen ve 2019 yılında güncellenen bu çerçeve, 21. yüzyılda öğrencilerin edinmeleri gereken becerileri tanımlamakta ve ilgili becerilerin eğitim programlarına nasıl entegre edilebileceğine ilişkin kapsamlı bir yapı sunmaktadır. 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi, bu araştırmanın kuramsal temelini ve analitik referans noktasını oluşturmaktadır. Bu bağlamda belge; 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ve 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının, çerçevede tanımlanan 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları, 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar ve 21. Yüzyıl Destek Sistemleri (21. Yüzyıl Program ve Öğretim, 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi, 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları) ile uyum durumunun incelenmesine yönelik yürütülen karşılaştırmalı analizlerde temel alınmıştır.

Bireylerin, 21. Yüzyıl toplumunda başarı gösterebilmeleri için gerekli bilgi, beceri ve tutumları bütüncül yapı kapsamında sunan 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi, Şekil 17'de de verildiği gibi, üç temel bileşen odağında yapılandırılmıştır.

Şekil 17

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi (P21, 2019, s. 2)

Bu bileşenlerden ilki, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarıdır (21st Century Student Outcomes). Bu bileşen, Öğrenme ve Yenilik Becerileri, Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri ile Yaşam ve Kariyer Becerileri olmak üzere üç ana kategoriden oluşmaktadır. Öğrenme ve yenilenme becerileri yaratıcılık ve yenilenme, eleştirel düşünme ve problem çözme ve iletişim ve iş birliği; Bilgi, medya ve teknoloji becerileri bilgi okuryazarlığı ve medya okuryazarlığı; Yaşam ve kariyer becerileri esneklik ve uyum, girişim ve öz yönetim, sosyal ve kültürlerarası beceriler, üretkenlik ve hesap verilebilirlik ve sorumluluk ve liderlik alt becerilerinden oluşmaktadır. Çerçeve 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları kapsamında yer verilen tüm alt becerilere ilişkin gösterge ve alt gösterge tanımları açıkça belirtilmiştir. Örneğin Bilgi Okuryazarlığı alt becerisi için 'Bilgiye ulaşma ve bilgiyi değerlendirme' ve 'Bilgiyi yönetme ve kullanma' gösterge tanımları; bu gösterge tanımlarına ilişkin ise 'Bilgiye etkin zamanda ve etkili kaynaklardan ulaşma', 'Bilgileri eleştirel ve yetkin bir şekilde değerlendirme', 'Var olan sorunu çözmek için, bilgiyi doğru ve yaratıcı bir şekilde kullanma', 'Farklı kaynaklardan gelen bilgi akışını kontrol edebilme' ve 'Bilgi erişimini ve kullanımını çevreleyen etik / yasal konular hakkında temel bir anlayışa sahip olma' alt gösterge tanımları sunulmuştur (P21, 2019).

İkinci bileşen olan Temel Disiplinler ve 21. Yüzyıl Temaları (Key Subjects and 21st Century Themes) kapsamında; İngilizce, Edebiyat, Dünya Dilleri, Sanat, Matematik, Ekonomi, Fen Bilimleri, Coğrafya, Tarih, Devlet ve Vatandaşlık gibi dersler temel akademik disiplinler olarak belirlenmiştir. Bu disiplinlerin öğretimi, Küresel Farkındalık, Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığı, Vatandaşlık Okuryazarlığı, Sağlık Okuryazarlığı ve Çevre Okuryazarlığı olarak belirlenen beş disiplinlerarası temayla bütünleştirilerek bireylerin çok yönlü düşünme, yaşamla bağlantı kurma ve farklı bağlamlarda bilgi üretme becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Çerçeve her bir 21. yüzyıl disiplinlerarası temaya ilişkin gösterge tanımları ilkeler doğrultusunda açıkça belirtilmiştir. Örneğin Küresel Farkındalık disiplinlerarası temasına ilişkin '21. yüzyıl becerilerini kullanarak küresel sorunları anlama ve çözme', 'Çeşitli kültürleri, dinleri ve yaşam biçimlerini temsil eden bireylerden öğrenme ve onlarla karşılıklı saygı ve açık diyalog ruhuyla kişisel, işle ilgili ve toplumsal bağlamlarda iş birliği içinde çalışma' ve 'İngilizce dışındaki dillerin kullanımını da kapsayacak şekilde diğer ulusları ve kültürleri anlama' gösterge tanımları sunulmuştur (P21, 2019).

Üçüncü ve son bileşen olan 21. Yüzyıl Destek Sistemleri (21st Century Support Systems) ise çerçevenin uygulanabilirliğini sağlayan yapısal unsurları kapsamaktadır. Bu sistemler; 21. Yüzyıl Standartları, 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi, 21. Yüzyıl Program ve Öğretim, 21. Yüzyıl Mesleki Gelişimi ve 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları olmak üzere 5 bileşenden oluşmaktadır. Bu araştırma kapsamında, destek sistemi bileşenleri arasında yer alan 21. Yüzyıl Standartları ve 21. Yüzyıl Mesleki Gelişimi bileşeni dışındaki tüm unsurlar analiz kapsamına alınmıştır. Çerçeve her bir 21. Yüzyıl Destek Sistemi bileşenine ilişkin gösterge tanımları ilkeler doğrultusunda açıkça belirtilmiştir. Örneğin 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşenine ilişkin; '21. yüzyıl becerilerinin, temel ders içerikleri ve disiplinlerarası temalar bağlamında ayrı ayrı öğretilmesi', '21. yüzyıl becerilerinin tüm içerik alanlarında uygulanmasına ve yeterlik temelli öğrenmeye olanak tanınması', 'Destekleyici teknolojiler, sorgulama ve probleme dayalı öğrenme, üst düzey düşünme becerilerini içeren

yenilikçi öğrenme yöntemlerinin entegrasyonu' ve 'Öğrenme ortamının okul sınırlarının ötesine geçmesini teşvik ederek toplumsal kaynakların eğitime entegrasyonu' ilkelerine yer verilmiştir (P21, 2019).

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın veri kaynaklarını oluşturan 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ve 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı, araştırmanın problemleri ve alt problemleri doğrultusunda araştırmacılar tarafından geliştirilen 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Doküman Analiz Formu aracılığıyla analiz edilmiştir. Doküman inceleme formuna ilişkin ayrıntılı açıklamalar aşağıda sunulmuştur.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Doküman Analiz Formu

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Doküman Analiz Formu, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ve 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi (21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları, 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar, 21. Yüzyıl Destek Sistemleri) ile uyum durumunun incelenmesi amacıyla araştırmacılar tarafından 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinden uyarlanarak geliştirilmiştir. Bu çalışmada kullanılan veri toplama aracının temel dayanağı 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesidir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi, eğitim programlarının yalnızca içerik temelli yapılar olarak değil; öğretim, değerlendirme, öğrenme ortamları gibi destekleyici unsurlarla birlikte bütüncül biçimde ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır (P21, 2019). Bu doğrultuda, gerçekleştirilen araştırma, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin temel bileşenleri odağında yürütülmüştür. Araştırmada kullanılan 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Doküman Analiz Formu, kapsamlı ve sistematik bir veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir.

Formun geliştirilme sürecinde, öncelikle 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesine ilişkin alanyazın taranmış ve bu çerçeveyi temel alan çalışmalar incelenmiştir. Alanyazında yer alan çalışmaların büyük bir bölümü, çerçeveyi kuramsal temel veya referans noktası olarak ele

almakla birlikte, çerçevenin ana bileşenleri esasında sistematik, yapılandırılmış, kapsamlı bir veri toplama aracına dönüştürülmediği görülmektedir. İncelenen araştırmalar çoğunlukla, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeninde yer alan 21. yüzyıl becerilerine (örn. Akçay, 2018; Atıcı, 2023; Bouzid, 2016; Cana, 2024; Doş, 2024; Güney ve ark., 2024; Kul, 2024; Rakhmawati & Priyana, 2019; Uluhan, 2019) veya İngilizce dersi öğretim programlarında bu becerilerin yer alma durumuna (Aşcı ve ark., 2019; Çelebi & Altuncu, 2019; Elgün, 2021) odaklanmaktadır. Ayrıca bazı çalışmalar, 21. yüzyıl becerilerine yönelik yükseköğretim öğrenci ve akademisyen görüşlerine (İrgatoğlu & Pakkan, 2020; Kapkır, 2024); İngilizce öğretmen adaylarının görüşlerine (Aydın & Tan-Şişman, 2021) veya uygulama örneklerine (Voogt & Roblin, 2012) yer vermektedir. Ancak, bu çalışmalar, çerçevenin yalnızca öğrenci çıktıları boyutu kapsamında yürütülmüştür. Çerçevenin her üç bileşenini de kapsayan herhangi bir çalışmaya ulaşılamamıştır.

Alanyazın incelemesinde, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ve 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının hedefler, içerik, öğrenme-öğretme süreci, ölçme-değerlendirme öğelerini kapsayan ve çerçevenin bileşenleri doğrultusunda analiz etmeye yönelik mevcut bir doküman analiz formuna ulaşılamamıştır. Bu doğrultuda, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin temel bileşenleri olan 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları, 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar ve 21. Yüzyıl Destek Sistemlerinin (21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi, 21. Yüzyıl Program ve Öğretim ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları) dikkate alındığı bütüncül ve sistematik bir doküman analiz formunun geliştirilmesi ihtiyacı oluşmuştur.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Doküman Analiz Formunun geliştirilme sürecinde 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin orijinal dili olan İngilizce metin, öncelikle araştırmacılar tarafından bağımsız olarak Türkçeye çevrilmiştir. İkinci aşama olarak yapılan çevirinin kontrol ve teyit edilmesi amacıyla detaylı ve titiz bir literatür taraması yapılmış ve 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi üzerine yürütülen çalışmalar incelenmiştir. Araştırmacıların yaptığı çeviri ile alanyazında kabul gören terminoloji karşılaştırılarak en açık, anlaşılır ve orijinal metne en uygun ifade biçimleri belirlenmiştir. Ardından yapılan çeviri, İngilizce öğretmenliği lisans

programı mezunu ve aynı zamanda Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans programına devam etmekte olan bir İngilizce öğretmenin görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen geri bildirimler doğrultusunda, yalnızca imla kurallarına ilişkin düzeltmeler önerilmiş olup, başka herhangi bir değişiklik talebi belirtilmemiştir. Ardından, güncel alanyazın yeniden gözden geçirilmiş ve 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin Türkçeye uyarlanmış biçimi nihai haline kavuşturulmuştur.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Doküman Analiz Formu, çerçevenin üç temel bileşeni doğrultusunda geliştirilmiş olup, bu bileşenlerin her biri için ayrı bölümler oluşturulmuştur. Bu bölümlerden ilki olan '21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları' bölümü, Tablo 10'da gösterildiği gibi çerçevenin özgün yapısına bağlı kalınarak beceriler alt beceriler, göstergeler ve alt göstergeler düzeyinde ayrıntılandırılmış, her bir alt göstergeye özgü kodlar (örneğin ÖÇA1.1.1, ÖÇA1.1.2) atanarak sınıflandırılmıştır. Bu kodlama sistemi, öğretim programlarının içerik analizinin sistematik ve karşılaştırmalı olarak yürütülebilmesinin sağlanması amacıyla oluşturulmuştur.

Tablo 10

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Beceriler, Alt beceriler, Göstergeler ve Alt Göstergelere İlişkin Örnekler

BÖLÜM I: 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları				
Beceriler	Alt beceriler	Göstergeler	Alt göstergeler	
ÖÇA. Öğrenme ve Yenileme Becerileri	ÖÇA1.Yaratıcılık ve Yenilik	ÖÇA1.1. Yaratıcı düşünme	ÖÇA1.1.1. Çeşitli fikir üretme teknikleri kullanma (beyin fırtınası gibi) ÖÇA1.1.2. Yeni, değerli ve yaratıcı fikirler üretme ÖÇA1.1.3. Yaratıcı fikirleri geliştirme ve en üst seviyeye çıkarmak için, kendi fikirlerini tanımlama, ayırtılandırma, analiz etme ve değerlendirme	
		ÖÇA1.2. Diğerleriyle yaratıcı bir şekilde çalışma	ÖÇA1.2.1. Diğer kişilerle etkili bir şekilde yeni fikirler üretme ve uygulama ÖÇA1.2.2. Yeni ve farklı bakış açılarına karşı açık ve duyarlı olma, grup girdisini ve dönütünü işe dahil etme ÖÇA1.2.3. Dünyadaki gelişmeleri anlamak ve adapte olmak için, özgünlük ve yaratıcılık gösterme ÖÇA1.2.4. Başarısızlıkları öğrenme için bir fırsat olarak görme; yaratıcılığın ve yeniliğin küçük başarılar ve sık görülen hatalar için uzun vadeli, döngüsel bir süreç olduğunu anlama.	
		ÖÇA1.3. Yenilikleri gerçekleştirme ve uygulama	ÖÇA1.3.1. Yeniliğin uygulandığı alana somut ve faydalı katkı sağlamak için, yaratıcı fikirler üzerinde harekete geçme	
	ÖÇA2. Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	ÖÇA2.1. Etkili akıl yürütme	ÖÇA2.1.1. Karşılaşılan durumlara uygun olarak (tümevarım, tümdengelim vb.) çeşitli akıl yürütme teknikleri kullanma	ÖÇA2.1.1. Karşılaşılan durumlara uygun olarak (tümevarım, tümdengelim vb.) çeşitli akıl yürütme teknikleri kullanma
			ÖÇA2.1.2. Düşünme sistemlerini kullanma	ÖÇA2.1.2. Düşünme sistemlerini kullanma
			ÖÇA2.1.3. Karmaşık sistemlerde genel çıktılar üretmek için bir bütünün parçalarının birbirleriyle nasıl etkileşimde olduğunu analiz etme	ÖÇA2.1.3. Karmaşık sistemlerde genel çıktılar üretmek için bir bütünün parçalarının birbirleriyle nasıl etkileşimde olduğunu analiz etme
ÖÇA2.2. Problemleri çözme	ÖÇA2.2.1. Bilinmeyen problemlerin farklı türlerini geleneksel ve yenilikçi yollarla çözme	ÖÇA2.2.2. Çeşitli bakış açılarını içeren ve daha iyi çözümler üreten önemli soruları sorma	ÖÇA2.1.4. Yargıda bulunma ve karar verme ÖÇA2.1.5. Kanıt, argüman, iddia ve inançları etkili bir şekilde analiz etme ve değerlendirme ÖÇA2.1.6. Analizlere dayalı olarak bilgileri yorumlama ve sonuç çıkarma ÖÇA2.1.7. Bilgi ve argümanlar arasında bağ kurma ve sentez yapma ÖÇA2.1.8. En iyi analize dayalı olarak sonuç çıkarma ve yorumlama ÖÇA2.1.9. Öğrenme deneyimleri ve süreçleri üzerine eleştirel düşünme	

Bu kapsamda, Tablo 11’de verildiği gibi formun ‘Bölüm I: 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları’ kısmında, her bir alt gösterge için öğretim programında yer verilme durumu, kademe ve sınıf düzeyi, tema adı, program ögesi veya bölümü ile nasıl bir yapı içinde ele alındığı olmak üzere dört temel bilgi alanı oluşturulmuştur. Bu yapı, öğretim programlarının sistematik biçimde incelenmesini sağlayarak, çerçevenin öğrenci çıktılarına ilişkin alt göstergeler ile yazılı program metnindeki eşleşmelerin eksiksiz ve kanıta dayalı olarak kaydedilmesini desteklemektedir. Formun genelinde izlenen bu yapı, analiz sürecine geçilmeden önce nitel verinin toplanması, yapılandırılması ve düzenlenmesini işlevselleştirmektedir.

Tablo 11

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Bilgi Alanlarına İlişkin Örnekler

BÖLÜM I. 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları				
Gösterge/Alt Göstergeler	Hangi öğretim programında yer verilmiştir? (Kademe/ Sınıf)	Hangi temada yer verilmiştir?	Hangi program ögesinde/bölümünde yer verilmiştir?	Nasıl yer verilmiştir?
ÖÇA1.1.1.				
ÖÇA1.1.2.				
ÖÇA1.1.3.				
ÖÇA1.2.1.				

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni doğası gereği, öğretim programının kazanımlarına entegre edilebilir bir yapıda olmasından dolayı; 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarında, her bir sınıf düzeyine ait ünitelere özgü kazanımlar ile program metninde yer alan Anahtar Yeterlilikler başlıkları çerçevesinde analiz edilmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin ikinci bileşeni olan ‘21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar’, Tablo 12’de çerçevenin özgün yapısı temel alınarak, disiplinlerarası temalar ve ilgili göstergeler düzeyinde ayrıntılı biçimde yapılandırılmış; her bir göstergeye özel kodlar (örneğin DTA.1, DTA.2, DTA.3) atanarak sistematik bir sınıflandırma gerçekleştirilmiştir. Öğrenme çıktılarında izlenen kodlama yapısı bu bileşende de yansıtılmıştır.

Tablo 12

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar ve Göstergelere İlişkin Örnekler

BÖLÜM II: 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	
Disiplinlerarası Temalar	Göstergeler
DTA. Küresel farkındalık	DTA.1. 21. yüzyıl becerilerini kullanarak küresel sorunları anlama ve çözme DTA.2. Çeşitli kültürleri, dinleri ve yaşam biçimlerini temsil eden bireylerden öğrenme ve onlarla karşılıklı saygı ve açık diyalog ruhuyla kişisel, işle ilgili ve toplumsal bağlamlarda iş birliği içinde çalışma DTA.3. İngilizce dışındaki dillerin kullanımını da kapsayacak şekilde diğer ulusları ve kültürleri anlama
DTB. Finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığı	DTB.1. Uygun kişisel ekonomik seçimler yapabilmeyi bilme DTB.2. Ekonominin toplumdaki rolünü anlama DTB.3. Girişimcilik becerilerini kullanarak işyeri verimliliğini ve kariyeri seçeneklerini geliştirme
DTC. Vatandaşlık okuryazarlığı	DTC.1. Bilgiye erişim/ bilgilendirilme sağlama ile hükümet süreçlerini anlama yoluyla sivil hayata etkili bir şekilde katılma DTC.2. Yerel, ulusal ve küresel düzeyde vatandaşlık hak ve sorumluluklarını yerine getirme DTC.3. Yerel ve küresel ölçekte vatandaşlık kararlarının etkilerini anlama

Bu kapsamda, Tablo 13'te sunulan formun 'Bölüm II: 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar' başlıklı bölümünde, her bir göstergeye ilişkin olarak öğretim programında yer alma durumu, kademesi ve sınıf düzeyi, tema adı ile program içeriğinde hangi bölüm veya öge kapsamında ele alındığına dair dört temel bilgi alanı oluşturulmuştur.

Tablo 13

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bilgi Alanlarına İlişkin Örnekler

BÖLÜM II. 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar				
Göstergeler	Hangi öğretim programında yer verilmiştir? (Kademe/ Sınıf)	Hangi temada yer verilmiştir?	Hangi program ögesinde/bölümünde yer verilmiştir?	Nasıl yer verilmiştir?
DTA.1. DTA.2. DTA.3.				

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar bileşeni doğası gereği, öğretim programının tüm öğelerine entegre edilebilir bir yapıda olmasından dolayı 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarında, her bir sınıf düzeyine ait 10 ünite ve her üniteye özgü kazanımlar ile dilin kullanımı ve işlevi ifadeleri çerçevesinde analiz edilmiştir.

Çerçevenin son bölümü '21. Yüzyıl Destek Sistemleri', Tablo 14'te çerçevenin özgün yapısına sadık kalınarak destek sistemleri bileşenleri ve bunlara ilişkin göstergeler düzeyinde ayrıntılı biçimde yapılandırılmış, her bir gösterge için özel kodlar (örneğin DSA.1., DSA.2., DSA.3.) atanarak sistematik bir sınıflandırma gerçekleştirilmiştir. Bu kodlama yapısı, öğretim programlarının içerik analizinin düzenli, karşılaştırmalı ve bütüncül biçimde yürütülmesini mümkün kılmak amacıyla geliştirilmiştir.

Tablo 14

21. Yüzyıl Destek Sistemleri ve Göstergelere İlişkin Örnekler

BÖLÜM III: 21. Yüzyıl Destek Sistemleri	
Destek Sistemleri	Göstergeler
DSA. 21. Yüzyıl Program ve Öğretim	DSA.1. 21. yüzyıl becerilerinin, temel ders içerikleri ve disiplinlerarası temalar bağlamında ayrı ayrı öğretilmesi DSA.2. 21. yüzyıl becerilerinin tüm içerik alanlarında uygulanmasına ve yeterlik temelli öğrenmeye olanak tanınması DSA.3. Destekleyici teknolojiler, sorgulama ve probleme dayalı öğrenme, üst düzey düşünme becerilerini içeren yenilikçi öğrenme yöntemlerinin entegrasyonu DSA.4. Öğrenme ortamının okul sınırlarının ötesine geçmesini teşvik ederek toplumsal kaynakların eğitime entegrasyonu

Bu kapsamda, Tablo 15'te verildiği gibi formun 'Bölüm III: 21. Yüzyıl Destek Sistemleri' kısmı da diğer bileşenlerde izlenen yapı çerçevesi izlenerek oluşturulmuştur. Her bir bileşene ilişkin göstergelerin öğretim programı metniyle olan uyum durumu, 'uyumlu', 'kısmen uyumlu' ve 'uyumsuz' olmak üzere üç düzeyde sınıflandırılmıştır. Uyumlu düzey, ilgili göstergenin öğretim programında açık, doğrudan ve sistematik bir biçimde ele alındığı, dolayısıyla çerçeve ile yüksek düzeyde örtüştüğü durumları ifade etmektedir. Kısmen uyumlu düzey, göstergenin programda örtük, dolaylı veya sınırlı bir biçimde yer aldığı, ancak çerçeveye belirli ölçüde ilişkilendirilebildiği durumları kapsamaktadır. Uyumsuz düzey ise, ilgili göstergenin öğretim programında yer almadığı ya da çerçeveye anlamlı bir ilişkisinin kurulamadığı durumları temsil etmektedir.

Tablo 15

21. Yüzyıl Destek Sistemleri Bilgi Alanlarına İlişkin Örnekler

BÖLÜM III. 21. Yüzyıl Destek Sistemleri				
Göstergeler	Hangi öğretim programında yer verilmiştir?	Hangi program ögesinde/bölümünde yer verilmiştir?	Nasıl yer verilmiştir?	Çerçeve ile uyum durumu nasıldır?
DSA.1.				
DSA.2.				
DSA.3				

21. Yüzyıl Destek Sistemleri, 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarında yer verilen tüm bölümler (Öğretim Programının Ana Felsefesi, Amaçları, Yapısı, Anahtar Yeterlilikler, Değerler Eğitimi, Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı, Dil Becerilerinin Ölçme ve Değerlendirilmesine Yönelik Önerilen Test Teknikleri, Öğretim Programını Uygularken Dikkat Edilecek Önemli Hususlar, 2. ve 3. Sınıflar İçin Uygulama Önerileri, Kaynakça, Önerilen Bağlamlar ve Görevler/Aktiviteler, 2-12. Sınıflar Ders İzlenceleri, Ekler) çerçevesinde analiz edilmiştir.

Veri Analizi Süreci

Bu araştırmada elde edilen nitel verilerin analizinde tümdengelimli içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem, önceden belirlenmiş teorik bir çerçeve doğrultusunda verilerin analiz edilmesini temel almakta; analiz süreci, kuramsal olarak yapılandırılmış betimsel bir yapı üzerinden yürütülmektedir (Patton, 2002). Bu doğrultuda, verilerin çözümlenmesinde araştırma 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesindeki yapı temel alınmıştır.

Araştırma, veri analiz süreci Elo ve Kyngäs'ın (2008) betimlediği tümdengelimli içerik analizi yaklaşımı doğrultusunda hazırlık, organizasyon ve raporlama olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilmiştir. Hazırlık aşamasında, analiz edilecek dokümanlar olarak 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programları belirlenmiş; 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin beş temel bileşeni (21. yüzyıl öğrenci çıktıları, disiplinlerarası temalar, becerilerin değerlendirilmesi, program ve öğretim, öğrenme ortamları) doğrultusunda kategoriler önceden tanımlanmıştır. Bu bileşenler, veri analizinde kodlama kategorileri olarak kullanılmıştır. Organizasyon aşamasında, her bir öğretim programı satır

satır incelenmiş; çerçevenin bileşenleriyle doğrudan veya dolaylı ilişkilendirilebilecek tüm içerikler tanımlanarak ilgili kategoriler kapsamında kodlanmıştır. Kodlama süreci araştırma sorularına dayalı olarak yapılmış ve elde edilen kodlar çerçevede sunulan temel yapıya göre sınıflandırılmıştır. Kodlanan ifadeler, hem metinsel bağlamı korunarak hem de çerçeveye ne ölçüde örtüştüğü dikkate alınarak analiz edilmiştir. Raporlama aşamasında, analiz bulguları her bir çerçeve bileşeni altında sunulmuş; doğrudan program metninden alıntılarla desteklenmiş ve ilgili literatürle karşılaştırmalı biçimde yorumlanmıştır. Bulguların sistematik, şeffaf ve akademik bir bütünlük içinde sunulmasına özen gösterilmiştir.

Tablo 16

Veri Analiz Sürecine Yönelik Örnekler

BÖLÜM I: 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları				
Gösterge/Alt Göstergeler	Hangi öğretim programında yer verilmiştir? (Kademe/ sınıf)	Hangi temada yer verilmiştir?	Hangi program ögesinde/bölümünde yer verilmiştir?	Nasıl yer verilmiştir?
ÖÇA1.1.2.	İlköğretim/ 6.sınıf	Saving the Planet	Kazanımlar	"E6.9.SI1. Students will be able to give each other suggestions about the protection of the environment". (MEB, 2018a, s. 69)
ÖÇB2.3.2.	Ortaöğretim/ 10.sınıf	Travel		"E10.5.W1. Students will be able to write an e- mail to a friend about their holiday experiences." (MEB, 2018b, s. 38)
ÖÇC3.1.1.	İlköğretim/ 4.sınıf	Classroom Rules		"E4.1.S1. Students will be able to interact with their classmates through asking for and giving permission in short utterances." (MEB, 2018, s.39)
BÖLÜM II: 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar				
Göstergeler	Hangi öğretim programında yer verilmiştir? (Kademe/ sınıf)	Hangi temada yer verilmiştir?	Hangi program ögesinde/bölümünde yer verilmiştir?	Nasıl yer verilmiştir?
DTA.3.	Ortaöğretim/ 9.sınıf	Bridging Cultures	Kazanımlar, Dilin kullanımı ve işlevi ifadeleri	"E9.6.R2. Students will be able to get the main points of the informative texts related to intercultural differences"
DTÇ.4.				İlköğretim/ 5.sınıf

Tablo 16

Veri Analiz Sürecine Yönelik Örnekler (devamı)

BÖLÜM III: 21. Yüzyıl Destek Sistemleri				
Göstergeler	Hangi öğretim programında yer verilmiştir? (Kademe)	Çerçeve ile uyum durumu nasıldır?	Hangi program ögesinde/bölümünde yer verilmiştir?	Nasıl yer verilmiştir?
DSA.2.	İlköğretim	Kısmen uyumlu	Öğretim Programının Genel Amaçları, Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı, 6. Sınıf Ders İzlenesi Önsöz,	“language learning must be carried out in context” (MEB, 2018a, s. 4) “learners/users engage in activities which require actual communication ...” (MEB, 2018a, s. 4) “...formative and summative assessment methods might be accentuated...” (MEB, 2018a, s. 7) “...öğrencilere dili bir amaç değil, araç olarak kullanmayı öğretmek...” (MEB, 2018a, s. 60); “...the target language is seen as a vehicle for communication rather than a lesson to study.” (MEB, 2018b, s. 4) “...language learning must be carried out in context.” (MEB, 2018b, s. 4)
	Ortaöğretim	Kısmen uyumlu	9-12. Sınıflar İngilizce Dersi Öğretim Programının Ana Felsefesi ve Genel Amaçları, 9-12. Sınıflar İngilizce Dersi Öğretim Programının Organizasyonu	“...authentic assessment techniques that reflect the tasks students will encounter outside schools...” (MEB, 2018b, s. 6) , experiential, and task-based language activities are promoted.” (MEB, 2018b, s. 14) “authentic materials is strongly recommended in all grades...” (MEB, 2018b, s. 17)

Güvenduyulabilirlik

Nitel çalışmalarda geçerlik ve güvenilirlik, araştırma sürecinin inandırıcılığı, tutarlılığı, teyit edilebilirliği ve aktarılabilirliği aracılığıyla değerlendirilmektedir (Lincoln & Guba, 1985; akt. Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu çalışmada, araştırma bulgularının güvenduyulabilirliğini sağlamak amacıyla öncelikle araştırma problemine uygun kapsamlı bir alanyazın taraması gerçekleştirilmiş ve 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesine ilişkin yürütülen çalışmalar incelenmiştir.

Veri toplama sürecinde kullanılan Doküman Analiz Formu, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesindeki temel bileşenler ve açıklamalar dikkate alınarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Booth ve ark. (2012), araştırmacının alanyazını derinlemesine araştırması ve çalışma konusuna hâkim olması gerektiğini belirtmektedir. Bu doğrultuda araştırmacı, çalışmanın odağı olan 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile İngilizce dersi öğretim programlarının içerik ve pedagojik yönlerine yönelik çeşitli kaynaklardan alanyazın taraması gerçekleştirmiş, böylece çalışmanın konusuna dair derin bilgi edinmiş ve verilerin yorumlanmasında nesnel ve kapsamlı bir bakış açısı geliştirmiştir. Buna ek olarak, doküman analiz formu geliştirme sürecinde, İngilizce öğretmenliği lisans programı mezunu ve aynı zamanda Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans programına devam etmekte olan bir İngilizce öğretmeni ile bireysel görüşmeler halinde derinlemesine tartışılarak uzman görüşüne başvurulmuştur. Araştırmanın veri kaynakları olan 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ve 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına MEB'in resmi internet sayfaları aracılığıyla erişilmiştir.

Veri analizi sürecinde, her iki öğretim programı araştırmacılar tarafından veri toplama aracı doğrultusunda bağımsız olarak kodlanmış, uzlaşıya varılana kadar süreç devam ettirilmiştir. 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni kapsamında, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında belirlenen 379 kazanımla Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında bulunan 322 kazanım birlikte değerlendirilmiş; bu doğrultuda toplam 701

kazanım analiz kapsamında incelenmiştir. Kazanım sayısının fazlalığı nedeniyle uzman görüşü sürecinin daha işlevsel ve yönetilebilir hâle getirilebilmesi amacıyla, danışman ve araştırmacı tarafından bağımsız olarak gerçekleştirilen kodlama işlemlerinin ardından, görüş birliği sağlanamayan kazanımlar belirlenmiş ve ayrı bir liste hâlinde yapılandırılmıştır. Hazırlanan bu veri dokümanı, yüksek lisans mezunu iki İngilizce öğretmenine uzman görüşü için sunulmuştur. Uzmanlardan, ilgili kazanımları doküman analiz formu doğrultusunda kodlamaları istenmiştir. Bu sürecin sonunda, Miles ve Huberman'ın (1994) güvenilirlik formülü uygulanmış ve kodlayıcılar arası görüş birliği oranı %85'ten yüksek oranda belirlenmiştir. Kodlamalarda ortaya çıkan farklılıklar, araştırmacı ile her iki uzmanın katılımıyla çevrimiçi ortamda gerçekleştirilen görüşmelerde tartışılmış ve tüm tarafların görüş birliği ile nihai bir uzlaşya varılmıştır. Bu çalışmada teyit edilebilirliğin sağlanması amacı ile uzmanların paylaştıkları analiz formları araştırmacı tarafından saklanmıştır.

Araştırmada veri analizi süreci denetlenebilirlik ilkesi doğrultusunda sistematik bir biçimde yapılandırılmıştır. Bu kapsamda, araştırmacı araştırma sürecini ayrıntılı bir şekilde betimlemeye özen göstermiş, raporlama sürecinde 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarından doğrudan alıntılara yer vermiştir. Böylece dışarıdan bir araştırmacının veri analiz sürecini izleyebilmesi ve kodlamaların nasıl şekillendiğini anlayabilmesi sağlanarak, süreç bir şeffaf biçimde sunulmuştur (Anfara ve ark., 2002). Kodlama süreci kavramsal ve bağlamsal uyum gözetilerek yürütülmüştür.

Bölüm 4

Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın temel problemi doğrultusunda, 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile uyumuna ilişkin analizden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

2018 İlköğretim (2-8. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci problemi, 2018 İlköğretim (2-8. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programının, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile uyum durumunun ortaya konulmasına odaklanmaktadır. Bu kapsamda elde edilen bulgular, çerçevenin üç temel bileşeni olan (a) 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları, (b) 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar ve (c) 21. Yüzyıl Destek Sistemleri doğrultusunda aşağıda sunulmuştur.

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Bileşeni Açısından 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci temel problemi olan “2018 İlköğretim (2-8.Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21.Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi bileşenleri arasındaki uyum nasıldır?” kapsamında belirlenen birinci alt probleminde 21.Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni ile 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının kazanımları arasındaki uyum incelenmiştir. Tablo 17’de verilen bulgulara göre, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanımlarında, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni kapsamında Öğrenme ve Yenileme Becerileri ($f = 422$), Yaşam ve Kariyer Becerileri ($f = 44$) ve Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerine ($f = 12$) yönelik göstergelere yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 17

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Kazanımları ile 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Temel Alan Becerileri ve Alt Becerileri	<i>f</i>
ÖÇA. Öğrenme ve Yenileme Becerileri	422
ÖÇA1. Yaratıcılık ve Yenilik	7
ÖÇA2. Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	101
ÖÇA3. İletişim ve İş Birliği	314
<i>Toplam</i>	422
ÖÇB. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	12
ÖÇB1. Bilgi Okuryazarlığı	5
ÖÇB2. Medya Okuryazarlığı	7
<i>Toplam</i>	12
ÖÇC. Yaşam ve Kariyer Becerileri	44
ÖÇC1. Esneklik ve Uyum	0
ÖÇC2. Girişim ve Öz Yönetim	0
ÖÇC3. Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler	30
ÖÇC4. Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik	0
ÖÇC5. Liderlik ve Sorumluluk	14
<i>Toplam</i>	44

Elde edilen bulgulara göre, Öğrenme ve Yenileme Becerileri ($f = 422$) 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının kazanımlarında en fazla yer verilen 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları temel alan becerisidir. Bu temel alan becerisine ait alt becerilere ilişkin bulgulara göre, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanımlarında en fazla İletişim ve İş Birliği ($f = 314$), ardından Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme ($f = 101$) ile Yaratıcılık ve Yenilik ($f = 7$) ile ilgili göstergelere yer verildiği tespit edilmiştir. 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları temel alan becerilerinden biri olan Yaşam ve Kariyer Becerilerine ilişkin olarak, Tablo 17'de sunulan bulgular doğrultusunda, kazanımlarda yalnızca Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler ($f = 30$) ile Liderlik ve Sorumluluk ($f = 14$) alt becerilerine ilişkin göstergelerin yer aldığı belirlenmiştir. 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanımlarında, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşenlerinden biri olan Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerine ilişkin toplam 12 gösterge tespit edilmiştir. Bu göstergeler, Medya Okuryazarlığı ($f = 7$) ve Bilgi Okuryazarlığı ($f = 5$) alt becerileri kapsamında yer almaktadır.

Tablo 17'de verildiği gibi, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanımlarında en fazla vurgulanan 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları alt becerisi İletişim ve İş birliği ($f = 314$) iken, en az yer verilen ise Bilgi Okuryazarlığıdır ($f = 5$). Bununla birlikte, 2018

İlköğretim Dersi Öğretim Programı kazanımlarında Esneklik ve Uyum, Girişim ve Öz Yönetim ile Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik alt becerilerine yönelik göstergelere rastlanılamamıştır. Tablo 18’de 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarına ilişkin 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanım örnekleri sunulmuştur.

Tablo 18

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Kazanımları ile 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Arasındaki Uyuma İlişkin Örnekler

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Temel Alan Becerileri ve Alt Becerileri	Örnek kazanımlar
ÖÇA. Öğrenme ve Yenileme Becerileri	
ÖÇA1. Yaratıcılık ve Yenilik	“E8.7.W1. Students will be able to design a brochure, advertisement or a postcard about their favorite tourist attraction(s).” (MEB, 2018, s. 89).
ÖÇA2. Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	“E7.2.SP1. Students will be able to talk about routines/daily activities by using frequency adverbs and giving explanations and reasons”. (MEB, 2018a, s. 73).
ÖÇA3. İletişim ve İş Birliği	“E5.1.S1. Students will be able to introduce themselves and meet other people”. (MEB, 2018a, s. 50).
ÖÇB. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	
ÖÇB1. Bilgi Okuryazarlığı	“E7.10.W1. Students will be able to write short and basic descriptions of facts and general truths.” (MEB, 2018a, s. 81).
ÖÇB2. Medya Okuryazarlığı	“E6.5.R2. Students will be able to read specific information on a poster about a certain place. (MEB, 2018a, s. 65).
ÖÇC. Yaşam ve Kariyer Becerileri	
ÖÇC1. Esneklik ve Uyum	<i>Kazanımlarda bu alt becerilere yönelik herhangi bir göstergeye rastlanılamamıştır.</i>
ÖÇC2. Girişim ve Öz Yönetim	
ÖÇC3. Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler	“E6.9.SI1. Students will be able to give each other suggestions about the protection of the environment.” (MEB, 2018a, s. 69).
ÖÇC4. Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik	<i>Kazanımlarda bu alt beceriye yönelik herhangi bir göstergeye rastlanılamamıştır.</i>
ÖÇC5. Liderlik ve Sorumluluk	“E7.9.W1. Students will be able to write short, simple messages about environment.” (MEB, 2018a, s. 60).

Tablo 19’da verilen bulgulara göre, Öğrenme ve Yenileme Becerileri tüm sınıf düzeylerinde temsil edilmekte olup, bu beceri alanına ait alt becerilerden İletişim ve İş Birliği, her sınıf düzeyinde yer verilen ve en fazla göstergeye sahip ($f = 422$) alt beceridir. Benzer

şekilde Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme de tüm sınıf düzeylerinde yer verilen alt becerilerden olup, üst sınıflarda daha yoğun bir şekilde temsil edilmektedir ($f = 101$). Yaratıcılık ve Yenilik alt becerisi yalnızca 6, 7 ve 8. sınıflarda sınırlı sayıda yer almıştır ($f = 7$).

Yaşam ve Kariyer Becerileri, Tablo 19'da da verildiği gibi, tüm sınıf düzeylerinde temsil edilmekle birlikte, dağılım alt beceriler ve sınıflar arasında farklılık göstermektedir. Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler alt becerisi 2, 3, 4, 5, 6 ve 8. sınıflarda yer almakta olup ($f = 30$) bu alanda en fazla yer verilen alt beceridir. Liderlik ve Sorumluluk alt becerisine ilişkin göstergelere ise yalnızca 6, 7 ve 8. sınıf düzeylerinde rastlanmıştır ($f = 14$). Diğer alt beceriler olan Esneklik ve Uyum, Girişim ve Öz Yönetim ile Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik becerilerine yönelik herhangi bir göstergeye rastlanmamıştır.

Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri alanına ilişkin olarak, 2, 3 ve 4. sınıflarda herhangi bir göstergenin bulunmadığı, bu beceriyle ilgili kazanımlara yalnızca üst sınıflarda yer verildiği tespit edilmiştir. Medya Okuryazarlığı alt becerisine yönelik göstergelere 5, 6 ve 8. sınıflarda ($f = 7$); Bilgi Okuryazarlığına 7 ve 8. sınıflarda ($f = 5$) yer verilmiştir

Tablo 19

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarının Sınıflara Göre Dağılımı

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Temel Alan Becerileri ve Alt Becerileri	Sınıflar							Toplam
	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
ÖÇA. Öğrenme ve Yenileme Becerileri	37	46	54	47	56	77	105	422
ÖÇA1. Yaratıcılık ve Yenilik	0	0	0	0	1	1	5	7
ÖÇA2. Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	2	2	9	8	10	26	44	101
ÖÇA3. İletişim ve İş Birliği	35	44	45	39	45	50	56	314
ÖÇB. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	0	0	0	2	1	2	7	12
ÖÇB1. Bilgi Okuryazarlığı	0	0	0	0	0	2	3	5
ÖÇB2. Medya Okuryazarlığı	0	0	0	2	1	0	4	7
ÖÇC. Yaşam ve Kariyer Becerileri	2	4	7	5	5	4	17	44
ÖÇC1. Esneklik ve Uyum	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖÇC2. Girişim ve Öz Yönetim	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖÇC3. Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler	2	4	7	5	1	0	11	30
ÖÇC4. Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖÇC5. Liderlik ve Sorumluluk	0	0	0	0	4	4	6	14
<i>Toplam</i>	<i>39</i>	<i>50</i>	<i>61</i>	<i>54</i>	<i>62</i>	<i>83</i>	<i>129</i>	<i>478</i>

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşeni Açısından 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar bileşeni ile 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı arasındaki uyumun incelenmesine yönelik analiz, her bir sınıf düzeyinde yer alan on ünite temel kapsamındaki kazanımlar ile dilin kullanımı ve işlevi ifadeleri doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Tablo 20’de verilen bulgularda, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalarından Küresel Farkındalık ($f = 8$), Çevre Okuryazarlığı ($f = 8$), Vatandaşlık Okuryazarlığı ($f = 5$) ile Sağlık Okuryazarlığı ($f = 3$) ile uyumlu bileşenlere yer verildiği tespit edilirken, Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığına yönelik herhangi bir göstergeye rastlanılamamıştır.

Tablo 20

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	f
DTA. Küresel farkındalık	8
DTB. Finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığı	0
DTC. Vatandaşlık okuryazarlığı	5
DTÇ. Sağlık okuryazarlığı	3
DTD. Çevre okuryazarlığı	8
<i>Toplam</i>	<i>24</i>

Tablo 20’de verilen bulgulara göre, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kapsamında belirlenen toplam 70 ünite ve 378 kazanım arasından 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temaları yansıtılan ünite sayısı 15 olup; ilgili kazanım sayısı da 29’dur. 55 ünite 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalara ilişkin herhangi bir göstergeye rastlanılamamıştır. Tablo 21’de 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar bileşenine ilişkin bulgular sunulmuştur.

Tablo 21

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular

Sınıflar	21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Uyumlu olan Ünite ve Bileşenleri	
2. sınıf	Küresel Farkındalık	Ünite	Words
		Kazanım	“E2.1.L1. Students will be able to identify words that are common to both Turkish and English.” (MEB, 2018a, s.17)
		Dilin Kullanımı ve İşlevi	“This’s/That’s a/an ambulance/balloon/cake, etc” (MEB, 2018a, s.17)
3. sınıf	Çevre Okuryazarlığı	Ünite	Weather Nature
		Kazanım	“E3.9.L1. Students will be able to identify various weather conditions.” (MEB, 2018a, s.36) “E3.9.S1. Students will be able to talk about the weather conditions.” (MEB, 2018a, s.36) “E3.10.S1. Students will be able to talk about nature and animals.” (MEB, 2018a, s.37)
4. sınıf	Küresel Farkındalık	Ünite	Nationality
		Kazanım	“E4.2.L2. Students will be able to recognize information about other people.” (MEB, 2018a, s.40) “E4.2.S1. Students will be able to talk about nations and nationalities”. (MEB, 2018a, s.40)
	Sağlık Okuryazarlığı	Ünite	My Clothes
		Kazanım	“E4.8.S3. Students will be able to ask and answer simple questions about weather conditions and clothing items in simple conversations.” (MEB, 2018a, s.46)
	Dilin Kullanımı ve İşlevi	“What’s the weather like? —It’s windy. Put on/wear your coat.” (MEB, 2018a, s.46)	
	Çevre Okuryazarlığı	Ünite	My Clothes
		Kazanım	“E4.8.S1. Students will be able to describe the weather conditions.” (MEB, 2018a, s.46)

Tablo 21

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular (Devamı)

Sınıflar	21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Uyumlu olan Ünite ve Bileşenleri		
5. sınıf	Küresel Farkındalık	Ünite		Health “E5.10.L1. Students will be able to understand simple texts about festivals around the world.” (MEB, 2018a, s.59)
		Kazanım		“E5.10.S1. Students will be able to describe the events in a festival in a simple way.” (MEB, 2018a, s. 59) “E5.10.R1. Students will be able to understand visually supported short texts about festivals around the world.” (MEB, 2018a, s.59)
	Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“Chinese wear colorful clothes in Chinese New Year.” (MEB, 2018a, s. 59)
	Sağlık Okuryazarlığı	Ünite		Festivals “E5.5.L2. Students will be able to understand simple suggestions concerning illnesses.” (MEB, 2018a, s.54)
Kazanım			“E5.5.S2. Students will be able to express basic needs and feelings about illnesses.” (MEB, 2018a, s.54)	
6. sınıf	Küresel Farkındalık	Dilin İşlevi	Kullanımı	ve “S/he feels cold and tired. S/he needs pills.” (MEB, 2018a, s. 54)
		Ünite		Saving the Planet “E6.9.SI1. Students will be able to give each other suggestions about the protection of the environment.” (MEB, 2018a, s.69)
		Kazanım		“What should we do to save our world? -We should not harm animals.” (MEB, 2018a, s. 69)

Tablo 21

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular (Devamı)

Sınıflar	21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Uyumlu olan Ünite ve Bileşenleri			
6. sınıf	Vatandaşlık Okuryazarlığı	Ünite		Democracy “E6.10.SI1. Students will be able to talk about the stages of classroom president polls.” (MEB, 2018a, s.70)	
		Kazanım		“E6.10.SP2. Students will be able to talk about the concept of democracy.” (MEB, 2018a, s.70) “E6.10.W1. Students will be able to write simple pieces about concepts related to democracy.” (MEB, 2018a, s.70)	
	Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“Who do you support in the election? —We had an election in our school.” (s.70)	
	Çevre Okuryazarlığı	Ünite		Weather and Emotions Saving the Planet “E6.4.SI1. Students will be able to ask people about the weather.” (MEB, 2018a, s.64)	
Kazanım			“E6.4.SP1. Students will be able to talk about the weather and their emotions in a simple way.” (MEB, 2018a, s.64) “E6.4.R1. Students will be able to understand short and simple texts about the weather, weather conditions and emotios.” (MEB, 2018a, s.64) “E6.9.W1. Students will be able to write short and simple pieces in various forms about holidays.” (MEB, 2018a, s.67)		
		Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“It’s not snowy in the desert. It is dry.” (MEB, 2018a, s .64)

Tablo 21

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular (Devamı)

Sınıflar	21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Uyumlu olan Ünite ve Bileşenleri				
7. sınıf	Küresel Farkındalık	Ünite		Wild Animals Environment		
		Kazanım		“E7.9.W1. Students will be able to write short, simple messages about environment.” (MEB, 2018a, s.80)		
	Vatandaşlık Okuryazarlığı	Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“What should we do to protect wildlife?” (MEB, 2018a, s. 75) “Rain forests are important because they are necessary for oxygen.”(MEB, 2018a, s.80)	
		Ünite			Wild Animals Environment	
		Kazanım			“E7.4.SP1. Students will be able to make simple suggestions.” (MEB, 2018a, s.75) “E7.9.S11. Students will be able to talk about obligations.” (MEB, 2018a, s.80)	
		Ünite			Wild Animals Environment	
	Çevre Okuryazarlığı	Kazanım			“E7.4.R1. Students will be able to understand past and present events in simple texts including explanations and reasons.” (MEB, 2018a, s.75)	
		Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“What should we do for our environment?” (MEB, 2018a, s. 80)	
		Sağlık Okuryazarlığı	Ünite			Sports
			Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“How often do you exercise/train?” (MEB, 2018a, s.73)

Tablo 21

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular (Devamı)

Sınıflar	21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Uyumlu olan Ünite ve Bileşenleri			
8. sınıf	Küresel Farkındalık	Ünite		Science Natural Forces	
		Kazanım		“E8.10.SI1. Students will be able to talk about predictions concerning future of the Earth.” (MEB, 2018a, s.92) “E8.10.W1. Students will be able to write a short and simple paragraph about reasons and results of natural forces and disasters.” (MEB, 2018a, s.92)	
		Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“Archimedes invented the water screw. Newton discovered the gravity of the matter.” (MEB, 2018a, s. 91)
		Ünite		Natural Forces	
	Vatandaşlık Okuryazarlığı	Kazanım		“E8.10.SI2. Students will be able to negotiate reasons and results to support their predictions about natural forces and disasters.” (MEB, 2018a, s.92)	
		Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“I think there will be serious droughts. So schools should educate students to use less water.” (MEB, 2018a, s.92)
	Çevre Okuryazarlığı	Ünite		Natural Forces	
		Kazanım		“E8.10.SP2. Students will be able to give reasons and results to support their predictions about natural forces and disasters.” (MEB, 2018a, s.92)	
	Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“I think we will have water shortage in the future because we waste too much water. So we should/must stop wasting water sources.” (MEB, 2018a, s.92)	

Tablo 22’de sunulan bulgularda, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kapsamında 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalara yönelik göstergelerin sınıf düzeylerine göre dağılımında dengeli bir yapıda olmadığı görülmektedir.

Tablo 22

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temaların Sınıflara Göre Dağılımı

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	Sınıflar							Toplam
	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
DTA. Küresel farkındalık	1	0	1	1	1	2	2	8
DTB. Finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığı	0	0	0	0	0	0	0	0
DTC. Vatandaşlık okuryazarlığı	0	0	0	0	2	2	1	5
DTÇ. Sağlık okuryazarlığı	0	0	1	1	0	1	0	3
DTD. Çevre okuryazarlığı	0	2	1	0	2	2	1	8
<i>Toplam</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>5</i>	<i>7</i>	<i>4</i>	<i>24</i>

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalardan, öğretim programında en fazla yer verilen temalar 3, 4, 6, 7 ve 8. sınıflarda Çevre Okuryazarlığı ($f = 8$), ile 2, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf düzeylerinde yer verilen Küresel Farkındalıktır ($f = 8$). Vatandaşlık Okuryazarlığı ($f = 5$) yalnızca üst sınıf düzeylerinde (6, 7 ve 8. sınıflar) yer alırken Sağlık Okuryazarlığına ise 4, 5 ve 7. sınıflarda toplam 3 göstergeyle değinilmiştir. Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığı temasına ilişkin herhangi bir sınıf düzeyinde göstergeye rastlanmamıştır.

21. Yüzyıl Destek Sistemleri Bileşeni Açısından 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Bulgular

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi kapsamında yer alan 21. Yüzyıl Destek Sistemleri bileşeniyle olan uyumuna ilişkin bulgular; (a) 21. Yüzyıl Program ve Öğretim, (b) 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve (c) 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları olmak üzere üç alt başlık altında aşağıda sunulmaktadır.

21. Yüzyıl Program ve Öğretim Destek Sistemi Bileşenine Yönelik Bulgular. 21.

Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeni, (1) 21. yüzyıl becerilerinin, temel ders içerikleri ve disiplinlerarası temalar bağlamında ayrı ayrı öğretilmesi, (2) 21. yüzyıl becerilerinin tüm içerik alanlarında uygulanmasına ve yeterlik temelli öğrenmeye olanak tanınması, (3) destekleyici teknolojiler, sorgulama ve probleme dayalı öğrenme, üst düzey düşünme becerilerini içeren yenilikçi öğrenme yöntemlerinin entegrasyonu ve (4) öğrenme ortamının okul sınırlarının ötesine geçmesini teşvik ederek toplumsal kaynakların eğitime entegrasyonu olmak üzere dört ilke çerçevesinde yapılandırılmıştır (P21, 2019). Bu dört temel ilke doğrultusunda yürütülen analizden elde edilen bulgulara göre, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeni ile genel olarak kısmi bir uyum gösterdiği belirlenmiştir. Tablo 23'te öğretim programının bu bileşenin dört temel ilkesiyle uyum durumuna ilişkin bulgular yazılı program metninde tespit edilen örneklerle sunulmuştur.

Tablo 23

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Program ve Öğretim Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Program ve Öğretim İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler
DSA.1. 21. yüzyıl becerilerinin, temel ders içerikleri ve disiplinlerarası temalar bağlamında ayrı ayrı öğretilmesi.	Kısmen uyumlu	<p>Kazanım örnekleri</p> <p>E4.1.S1., E4.9.L1., E8.3.R2., E8.8.W1</p> <p>Öğretim Programında Anahtar Yeterlilikler bölümünden örnekler</p> <p>“...an educational program can possibly offer what methodological choices ... to materialize the present curriculum and thus the key competences and values in the classroom...” (MEB, 2018a, s. 5)</p> <p>“... the syllabus for each grade was reviewed to include the key competences and values as themes or topics, specifically to help teachers and course book authors to make effective contextual choices and other supplementary and additional materials.” (MEB, 2018a, s. 5)</p>
DSA.2. 21. yüzyıl becerilerinin tüm içerik alanlarında uygulanmasına ve yeterlik temelli öğrenmeye olanak tanınması.	Kısmen uyumlu	<p>Öğretim Programının Genel Amaçları bölümünden örnekler</p> <p>“language learning must be carried out in context” (MEB, 2018a, s. 4)</p> <p>“learners/users engage in activities which require actual communication ...” (MEB, 2018a, s. 4)</p> <p>Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı bölümünden örnekler</p> <p>“...formative and summative assessment methods might be accentuated...” (MEB, 2018a, s. 7)</p> <p>6. Sınıf Ders İzlenesi bölümünden örnekler</p> <p>“...öğrencilere dili bir amaç değil, araç olarak kullanmayı öğretmek...” (MEB, 2018a, s. 60)</p>

Tablo 23

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Program ve Öğretim Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)

21. Yüzyıl Program ve Öğretim İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler	
DSA.3. Destekleyici teknolojiler, sorgulama ve probleme dayalı öğrenme, üst düzey düşünme becerilerini içeren yenilikçi öğrenme yöntemlerinin entegrasyonu.	Kısmen uyumlu	Kazanım örnekleri	E8.1.W1., E8.7.W1., E8.8.W1., E8.10.W1.
		Öğretim Programının Yapısı bölümünden örnekler	"...teacher resource packs, which may consist of lesson plans, printed handouts, flashcards, audio-visual materials and so on, will be considered besides textbooks..." (MEB, 2018a, s. 10)
DSA.4. Öğrenme ortamının okul sınırlarının ötesine geçmesini teşvik ederek toplumsal kaynakların eğitime entegre edilmesi.	Kısmen uyumlu	Öğretim Programının Uygulanmasına Dair Önemli Hususlar bölümünden örnekler	"Öğrenciler görsel ve işitsel araçlar yardımıyla hedef dilde kullanılan yapı ve sözcüklerle sürekli olarak karşılaşılır" (MEB, 2018a, s. 94)
		2. Sınıf Ders İzlenesi bölümünden örnekler	"...öğrencilerin İngilizceyi sınıf içi ve dışındaki ortamlarda kullanmalarını ..." (MEB, 2018a, s. 27)
		3. Sınıf Ders İzlenesi bölümünden örnekler	"Öğrencilerin, sınıf içinde öğrendiklerini sınıf dışındaki yaşantılarına aktarabilmelerine olanak sağlayan..." (MEB, 2018a, s. 38)
		Öğretim Programının Uygulanmasına Dair Önemli Hususlar bölümünden örnekler	"Öğrenciler okul içinde ve dışında paylaşılacak ürünler ortaya koyarlar." (MEB, 2018a, s. 94)
		2 ve 3. Sınıf İngilizce Öğretim Programı-Uygulama Önerileri bölümünden örnekler	"Veliler sürecin bir parçası olmaları için cesaretlendirilirler ..." (MEB, 2018a, s. 94)
			"...Velilerle görüşerek çocuklarını yüreklendirmelerini ve onları takdir etmelerini hatırlatınız." (MEB, 2018a, s. 95)

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeni kapsamında yer alan birinci ilke DSA.1, 21. yüzyıl becerilerinin yalnızca örtük olarak değil, temel ders içerikleri ve disiplinlerarası temalar bağlamında açık, sistematik ve ayrı öğrenme hedefleri olarak ele alınmasını öngörmektedir. Bu doğrultuda yürütülen analizden elde edilen bulgularda, öğretim programın “Anahtar Yeterlilikler” bölümünde yer alan “...an educational program can possibly offer what methodological choices course book authors and teachers should make to materialize the present curriculum and thus the key competences and values in the classroom...” (MEB, 2018a, s. 5); “...the syllabus for each grade was reviewed to include the key competences and values as themes or topics, specifically to help teachers and course book authors to make effective contextual choices and other supplementary and additional materials.” (MEB, 2018a, s. 5) ifadeler, programın 21. yüzyıl becerilerine yönelik genel bir entegrasyon yaklaşımı benimsediğini göstermektedir. Ancak bu becerilerin öğretim sürecinde ayrı ve açık öğrenme hedefleri olarak sistematik biçimde yapılandırıldığına dair herhangi bir açıklamaya program metninde rastlanmamıştır. Bununla birlikte, Tablo 23’te de sunulan kazanım örnekleri, öğrencilerin dil yeterliliklerini kazanmalarına odaklanan bir yapı içinde, bazı 21. yüzyıl becerilerine dolaylı olarak yer verilmesine olanak tanımaktadır. Bu bağlamda, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının DSA.1 ilkesinde tanımlanan gereklilikleri örtük biçimde, genel yeterlikler kapsamında ele aldığı ve 21. yüzyıl becerilerinin açık, ayrı ve sistematik öğrenme hedefleri olarak yapılandırılmamasından dolayı *kısmi* bir uyum durumu tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin Program ve Öğretim bileşeninde yer alan ikinci ilke DSA.2, 21. yüzyıl becerilerinin tüm içerik alanlarında uygulanmasına ve yeterlik temelli öğrenmeye olanak tanınmasına odaklanmaktadır. Bu ilke doğrultusunda yürütülen analizde, 2018 İngilizce Dersi Öğretim Programında yer alan “...öğrencilere dili bir amaç değil, araç olarak kullanmayı öğretmek...” (MEB, 2018a, s. 60); “language learning must be carried out in context” ve “learners/users engage in activities which require actual communication...” (MEB, 2018a, s. 4); “...formative and summative assessment methods might be

accentuated...” (MEB, 2018a, s. 7) gibi ifadeler, İngilizcenin işlevsel bir iletişim aracı olarak kullanılmasının amaçlandığına, dil öğretiminin bağlam içinde gerçekleştirilmesi gerektiğine ve öğrenme-öğretme ile ölçme-değerlendirme süreçlerinin, gerçek yaşam durumlarına dayalı ve anlamlı bağlamlarla ilişkilendirilmiş bir biçimde yapılandırılması gerektiğine vurgu yapmaktadır. Ancak, yeterlik temelli öğrenmeye ilişkin uygulamalar sınırlı örneklerle sunulmuş ve yeterlik temelli öğrenmenin farklı içerik alanlarına nasıl entegre edileceğine dair açık yönlendirmelere rastlanılamamıştır. Bununla birlikte, öğretim programı metninde tüm 21. yüzyıl becerilerini kapsayacak şekilde bütüncül ve sistematik bir yapılandırmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının DSA.2 ilkesinde belirtilen gereklilikleri sınırlı düzeyde karşılaması ve yeterlik temelli öğrenmeye yönelik kapsamlı bir yaklaşım sunmaması nedeniyle *kısmi* bir uyum durumu tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeninde yer alan üçüncü ilke DSA.3, destekleyici teknolojiler, sorgulama ve probleme dayalı öğrenme, üst düzey düşünme becerilerini içeren yenilikçi öğrenme yöntemlerinin entegrasyonunu vurgulamaktadır. 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı bu bağlamda incelendiğinde, “Öğretim Programının Yapısı” ve “Öğretim Programının Uygulanmasına Dair Önemli Hususlar” gibi bölümlerde DSA.3 ile ilgili bazı açıklamalara yer verildiği tespit edilmiştir. Programda teknoloji kullanımına ilişkin olarak destekleyici teknolojilerin öğrenme ortamına entegre edilmesi gerektiği “...*teacher resource packs, which may consist of lesson plans, printed handouts, flashcards, audio-visual materials and so on, will be considered besides textbooks...*” (MEB, 2018a, s. 10); “*Öğrenciler görsel ve işitsel araçlar yardımıyla hedef dilde kullanılan yapı ve sözcüklerle sürekli olarak karşılaşır*lar” (MEB, 2018a, s. 94) şeklindeki ifadelerle belirtilmiştir. Bu ifadeler, teknoloji destekli materyallerin kullanımının önerildiğini göstermekle birlikte, bu araçların öğretim sürecine sistemli bir biçimde nasıl entegre edileceğine dair detaylı açıklamaların yer almadığı görülmektedir. Sorgulama ve probleme dayalı öğrenmeye yönelik olarak, programda öğrencilere gerçek yaşam bağlamlarında problem çözmeye yönelik öğrenme fırsatları sağlayan bazı kazanımlar (örn:

E8.1.W1., *E8.10.W1.*) tespit edilmekle birlikte, bu yaklaşımın programın genel yapısına bütüncül olarak yansıtılmadığı, yalnızca belirli kazanımlar düzeyinde yer aldığı tespit edilmiştir. Üst düzey düşünme becerileri kapsamında ise sınırlı sayıda kazanımın (örn: *E8.7.W1.*, *E8.8.W1.*) bu tür becerileri destekleyebileceği belirlenmiş; ancak program genelinde bu becerilerin sistematik olarak ele alınmadığı tespit edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının ilgili ilkeye doğrudan ve kapsamlı bir biçimde yapılandırılmadığı, öğretime yönelik kuramsal bir çerçeve ya da bütüncül uygulama önerileri sunmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle, programın DSA.3 ilkesinde tanımlanan gereklilikleri yalnızca *kısmi* düzeyde karşıladığı belirlenmiştir.

21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeninde yer alan dördüncü ilke DSA.4, okul dışı toplumsal öğrenme kaynaklarının öğrenme ortamına entegre edilmesinin desteklenmesine odaklanmaktadır. Bu ilke doğrultusunda yürütülen analizde, programın “2 ve 3. Sınıflara ait Ders İzlemleri” ve “İngilizce Öğretim Programının Uygulanmasına Dair Önemli Hususlar” bölümlerinde yer alan “...öğrencilerin İngilizceyi sınıf içi ve dışındaki ortamlarda kullanmalarını...”, (MEB, 2018a, s. 27); “Öğrencilerin, sınıf içinde öğrendiklerini sınıf dışındaki yaşantılarına aktarabilmelerine olanak sağlayan...” (MEB, 2018a, s. 38); “Öğrenciler okul içinde ve dışında paylaşılacak ürünler ortaya koyarlar.” (MEB, 2018a, s. 94) gibi ifadelerle öğrencilerin öğrendikleri bilgileri sınıf dışına aktarabilmelerinin öneminin açıkça vurgulandığı tespit edilmiştir. Bunun dışında, programda “İngilizce Öğretim Programının Uygulanmasına Dair Önemli Hususlar” ile “2 ve 3. Sınıf İngilizce Öğretim Programı- Uygulama Önerileri” bölümlerinde yer verilen “*Veliler sürecin bir parçası olmaları için cesaretlendirilirler...*” (MEB, 2018a, s. 94); “...*Velilerle görüşerek çocuklarını yüreklendirmelerini ve onları takdir etmelerini hatırlatınız.*” (MEB, 2018a, s. 95) ifadeleri ile veli katılımının öğrenme sürecine entegrasyonu hedeflenmekle birlikte, DSA.4 ilkesinin toplumla entegrasyonunun veli desteğini kapsamında sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Diğer bir değişle, ilkenin gerektirdiği şekilde sivil toplum, yerel topluluklar, iş dünyası veya kültürel kurumlarla ilişkili öğrenme fırsatlarına dair herhangi bir sistematik yönlendirme ya da uygulama örneğine program

metninde rastlanmamıştır. Bu doğrultuda, programın öğrencilerin dili gerçek yaşam bağlamlarında da kullanabilmelerini öneren bir yapıda olması DSA.4 ilkesiyle kısmen uyumlu olmakla birlikte, okul dışı öğrenme kaynaklarının sistematik entegrasyonuna yönelik açıklamalar, uygulama örnekleri ve yönlendirmeler hususunda bir açıklamaya programda yer verilmemiş olması, ilgili ilkenin tam anlamıyla karşılanmadığını göstermektedir. Bu nedenle, programın DSA.4 ilkesi ile *kısmi* uyum sağladığı tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Destek Sistemi Bileşenine Yönelik

Bulgular. 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni, (1) ölçme-değerlendirme uygulamalarında ürün ve sürece odaklanan biçimlendirici ve özetleyici değerlendirmelerin dengeli kullanılmasının desteklenmesi, (2) öğrenme sürecine entegre edilerek verilen yapıcı geri bildirimlerin önemine vurgu yapılması, (3) 21. yüzyıl becerilerini ölçmeye yönelik teknoloji destekli, biçimlendirici ve sonuç değerlendirmeler arasındaki dengenin gözetilmesi, (4) öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerindeki yeterliklerini yansıtan portfolyolar oluşturmalarına ve bu portfolyoların eğitimciler ile potansiyel işverenler tarafından görülebilir hale getirilmesinin sağlanması ve (5) eğitim sisteminin, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerinde yüksek yeterlilik düzeylerine ulaşmasındaki etkililiğini değerlendirmek amacıyla, dengeli ve çok yönlü ölçme araçlarından oluşan bir portföyün oluşturulmasının desteklenmesi olmak üzere beş ilke çerçevesinde yapılandırılmıştır (P21, 2019). Bu beş temel ilke doğrultusunda yürütülen analizden elde edilen bulgulara göre, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni ile genel olarak kısmi bir uyum gösterdiği belirlenmiştir. Tablo 24'te öğretim programının bu bileşenin beş temel ilkesiyle uyum durumuna ilişkin bulgular yazılı program metninde tespit edilen örneklerle sunulmuştur.

Tablo 24

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler
DSB.1. Ölçme-değerlendirme uygulamalarında ürün ve süreç odaklı ve sonuç odaklı biçimlendirici ve sonuç değerlendirmelerin dengeli kullanılmasının desteklenmesi	Uyumlu	<p>“The explicit philosophy of the curriculum toward testing is that all kinds of testing procedures, including summative and formative assessment techniques or product and process oriented tests are to...” (MEB, 2018a, s. 6)</p> <p>“In addition to alternative process oriented testing techniques and self-assessment, formal evaluation will be carried out through the application of written and oral exams, quizzes, homework assignments and projects in order to provide an objective record of students’ success.” (MEB, 2018a, s. 6)</p> <p>“...a set of formative and summative testing procedures are offered to test the communicative competences...” (MEB, 2018a, s. 7)</p>
DSB.2. Öğrenme sürecine entegre edilerek verilen yapıcı geri bildirim önemine vurgu yapılması	Kısmen uyumlu	<p>Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı bölümünden örnekler</p> <p>“... all kinds of testing procedures... include self-assessment, reflection and feedback.” (MEB, 2018a, s. 7)</p>
DSB.3. 21. yüzyıl becerilerini ölçmeye yönelik teknoloji destekli, biçimlendirici ve sonuç değerlendirmeler arasındaki dengenin gözetilmesi	Kısmen uyumlu	<p>Öğretim Programının Yapısı bölümünden örnekler</p> <p>“...flash kartlar, görsel-işitsel materyaller...” (MEB, 2018a, s. 10)</p> <p>Önerilen Bağlamlar ve Görevler/Etkinlikler bölümünden örnekler</p> <p>“...advertisements, cartoons, podcasts, news reports etc.)” (MEB, 2018a, s. 15)</p> <p>İngilizce Öğretim Programının Uygulanmasına Dair Önemli Hususlar bölümünden örnekler</p> <p>“...öğrenciler görsel ve işitsel araçlar yardımıyla hedef dilde kullanılan yapı ve sözcüklerle sürekli olarak karşılaşılır.” (MEB, 2018a, s. 94)</p>

Tablo 24

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)

21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler
DSB.3. 21. yüzyıl becerilerini ölçmeye yönelik teknoloji destekli, biçimlendirici ve sonuç değerlendirmeler arasındaki dengenin gözetilmesi	Kısmen uyumlu	<p>“...various types of assessment and evaluation techniques are emphasized.” (MEB, 2018a, s. 6)</p> <p>Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı bölümünden örnekler</p> <p>“...a rich variety of testing techniques is necessary to assess and evaluate students’ language proficiency...” (MEB, 2018a, s. 7)</p> <p>“...including summative and formative assessment techniques or product and process oriented tests are to...” (MEB, 2018a, s. 7)</p>
DSB.4. Öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerindeki yeterliklerini yansıtan portfolyolar oluşturmalarına ve bu portfolyoların eğitimciler ile potansiyel işverenler tarafından görülebilir hale getirilmesinin sağlanması	Kısmen uyumlu	<p>Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı bölümünden örnekler</p> <p>Dil Becerilerini Değerlendirmek İçin Önerilen Ölçme Teknikleri bölümünden örnekler</p> <p>2. Sınıf Ders İzlencesi bölümünden örnekler</p> <p>4. Sınıf Ders İzlencesi bölümünden örnekler</p> <p>“... portfolio assessment procedure would be incomplete and thus useless without feedback and reflection.” (MEB, 2018a, s. 8)</p> <p>“portfolio assessment, project assessment ...” (MEB, 2018a, s. 8)</p> <p>“... ders dışı faaliyetler olarak (ev ödevi, proje ve portfolyo çalışmaları vb.)” (MEB, 2018, s. 16)</p> <p>“Sınırlı okuma ve yazma etkinlikleri özellikle proje ve portfolyo çalışmalarında ...” (MEB, 2018, s. 38)</p>
DSB.5. Eğitim sisteminin, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerinde yüksek yeterlilik düzeylerine ulaşmasındaki etkililiğini değerlendirmek amacıyla, dengeli ve çok yönlü ölçme araçlarından oluşan bir portföyün oluşturulmasının desteklenmesi	Uyum yok	-

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni kapsamında yer alan birinci ilke DSB.1, ölçme-değerlendirme uygulamalarında ürün ve sürece odaklanan dengeli bir ölçme-değerlendirme yaklaşımının altını çizmektedir. Bu doğrultuda gerçekleştirilen analiz bulgularına göre, Tablo 24'te de gösterildiği gibi, "Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı" bölümünde programda benimsenen ölçme ve değerlendirme yaklaşımı, "*The explicit philosophy of the curriculum toward testing is that all kinds of testing procedures, including summative and formative assessment techniques or product and process oriented tests are to...*" (MEB, 2018a, s. 6) ifadesiyle ortaya konulmaktadır. Bu ifade, öğretim programında biçimlendirici ve sonuç değerlendirme teknikleri ile ürün ve sürece odaklı testlerin birlikte kullanılmasının öngörüldüğünü açıkça göstermektedir. Ayrıca, programda hem sürece hem de ürüne yönelik ölçme-değerlendirme yaklaşımlarının birlikte kullanımına ilişkin önerilere yer verildiği ve değerlendirme sürecinde çeşitlilik ile dengeleyici bir yaklaşımın benimsendiği, "*...a set of formative and summative testing procedures are offered to test the communicative competences...*" (MEB, 2018a, s. 7); "*In addition to alternative process oriented testing techniques and self-assessment, formal evaluation will be carried out through the application of written and oral exams, quizzes, homework assignments and projects in order to provide an objective record of students' success.*" (MEB, 2018a, s. 6) gibi ifadelerle açıkça belirtilmiştir. Bu doğrultuda, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının, ölçme-değerlendirme yaklaşımlarında ürün ve sürece odaklanan yöntemlerin dengeli biçimde entegrasyonunu benimsemesi nedeniyle, DSB.1 ilkesiyle uyum gösterdiği belirlenmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni kapsamında yer alan ikinci ilke DSB.2, yapıcı geri bildirim tüm öğrenme sürecine entegre edilmesinin önemini vurgulamaktadır. Bu ilke doğrultusunda yürütülen analizde, "Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı" bölümünde yer alan "*... all kinds of testing procedures... include self-assessment, reflection and feedback.*" (MEB, 2018a, s. 7) gibi ifadeler, geri bildirim öğrenme süreci kapsamında ölçme-değerlendirme boyutunda

kullanılmasının önemsendiğini göstermektedir. Ancak programda, geri bildirim öğretimin etkinliklerine, öğretim materyallerine veya öğretim stratejilerine doğrudan ve sistematik bir şekilde yerleştirildiğine ilişkin açık bir yönlendirme veya yapı bulunmamaktadır. Bu göstergeler, programda geri bildirim ölçme-değerlendirme süreçlerinde kullanıldığını ortaya koymakta; buna karşın, geri bildirim tüm öğretim sürecine entegre edilmiş, sürekli ve sistematik bir öğrenme destek aracı olarak yapılandırılmadığını göstermektedir. Bu nedenle, geri bildirim yalnızca değerlendirme bağlamında ele alınması sebebiyle, programın DSB.2 ilkesiyle kapsayıcı düzeyde değil, *kısmi* uyum sağladığı tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeninde yer alan üçüncü ilke DSB.3, 21. yüzyıl becerilerinin ölçümüne yönelik olarak teknoloji destekli, biçimlendirici ve sonuç değerlendirme yaklaşımlarının dengeli biçimde bütünleştirilmesini öngörmektedir. Bu ilke doğrultusunda yürütülen analizde, 2018 İngilizce Dersi Öğretim Programında DSB.3 ile ilgili bazı açıklamalara yer verildiği tespit edilmiştir. Programın Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı bölümünde yer alan “...including summative and formative assessment techniques or product and process oriented tests are to...” (MEB, 2018a, s. 7) ve “...a rich variety of testing techniques is necessary to assess and evaluate students’ language proficiency...” (MEB, 2018a, s. 7) ifadeleri, biçimlendirici ve sonuç değerlendirme yaklaşımlarının bir arada kullanılması gerektiğine açıkça işaret etmektedir. Ayrıca, “...various types of assessment and evaluation techniques are emphasized.” (MEB, 2018a, s. 6) ifadesi, programda çeşitli değerlendirme araçlarının birlikte kullanımına vurgu yapmaktadır. Bununla birlikte, önerilen bağlamlar ve görevler/etkinlikler olarak verilen “advertisements, cartoons, podcasts, news reports etc.” (MEB, 2018a, s. 15) listesi ile; “...flash kartlar, görsel-işitsel materyaller...” (MEB, 2018a, s. 10); “Öğrenciler görsel ve işitsel araçlar yardımıyla hedef dilde kullanılan yapı ve sözcüklerle sürekli olarak karşılaşılır” (MEB, 2018a, s. 94) gibi ifadeler, programda görsel-işitsel ve dijital araçların öğrenme sürecinde kullanılmasını önermektedir. Ancak programda, teknoloji destekli ölçme araçlarının kullanımı ya da 21. yüzyıl becerilerine özgü değerlendirme araçlarına dair sistematik bir yapı

ya da örnek uygulamaya da yer verilmemiştir. Dolayısıyla, programda yer verilen biçimlendirici ve sonuç değerlendirmelerin birlikte kullanımına yönelik yaklaşım, ilkenin bu yönüyle uyumlu olmakla birlikte; teknoloji destekli ölçme-değerlendirme uygulamalarının eksikliği ve 21. yüzyıl becerilerinin değerlendirilmesine dair sistematik bir yapının sunulmaması sebebiyle, DSB.3 ilkesinin yalnızca *kısmi* düzeyde karşılandığı belirlenmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeninde yer alan dördüncü ilke DSB.4, öğrencilerin öğrenme süreçleri ve 21. yüzyıl becerilerindeki yeterliliklerini kapsamlı bir şekilde belgeleyip değerlendirilmesini sağlayan portfolyolar geliştirmesini ve bu portfolyoların eğitim ve istihdam süreçlerinde kullanılabilir olmasını vurgulamaktadır. Bu ilke doğrultusunda yürütülen analizde, 2018 İngilizce Dersi Öğretim Programında yer alan “... *portfolio assessment procedure would be incomplete and thus useless without feedback and reflection.*” (MEB, 2018a, s. 8) ifadesi, portfolyo değerlendirme yaklaşımının programda önemsendiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, “Dil Becerilerini Değerlendirmek İçin Önerilen Ölçme Teknikleri” bölümünde yer verilen “*portfolio assessment, project assessment ...*” (MEB, 2018a, s. 8) örnekler de ölçme-değerlendirme sürecinde portfolyo kullanılmasının önerildiğini göstermektedir. Öğretim sürecine entegrasyon açısından da portfolyo çalışmalarının “... *ders dışı faaliyetler olarak (ev ödevi, proje ve portfolyo çalışmaları vb.)*” (MEB, 2018, s. 16) veya “*Sınırlı okuma ve yazma etkinlikleri özellikle proje ve portfolyo çalışmalarında...*” (MEB, 2018, s. 38) kullanılmasının teşvik edildiği görülmektedir. Bununla birlikte, programda portfolyoların 21. yüzyıl becerilerini yansıtacak şekilde yapılandırılmasına ilişkin özel bir yönlendirme veya içerik bulunmamaktadır. Ayrıca, bu portfolyoların eğitimciler ve potansiyel işverenlere sunulabilir bir formatta hazırlanmasına dair herhangi bir strateji ya da açıklamaya da yer verilmemektedir. Bu doğrultuda, 2018 İngilizce Dersi Öğretim Programının portfolyo değerlendirme yaklaşımını desteklediği, ancak bu yaklaşımı 21. yüzyıl becerilerinin yansıtılması perspektifiyle sistematik bir biçimde yapılandırmaması ve uygulamaya dönük yönlendirmeler sunmaması sebebiyle, DSB.4 ilkesine yalnızca *kısmi* uyum gösterdiği belirlenmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni kapsamında yer alan son ilke olan DSB.5, yalnızca bireysel öğrenci başarısının değil, aynı zamanda eğitim sisteminin genel etkililiğinin ve işleyişinin bütüncül biçimde değerlendirilmesi için dengeli ve çok yönlü ölçme araçlarından oluşan bir portföyün oluşturulmasını öngörmektedir. Bu ilke kapsamında, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında biçimlendirici ve sonuç değerlendirme gibi farklı değerlendirme yaklaşımlarının bir arada kullanılmasına yönelik bazı açıklamalara yer verildiği tespit edilmiştir. Ancak söz konusu değerlendirme uygulamaları yalnızca öğrenci düzeyinde kalmakta; eğitim sisteminin genel etkililiğini değerlendirmek amacıyla oluşturulacak çok yönlü ve dengeli bir ölçme araçları portföyüne ilişkin açık bir ifade bulunmamakla birlikte, eğitim sisteminin genel başarısının bu portföyler aracılığıyla izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik bir öneri de yer almamaktadır. Bu durum, eğitim sisteminin daha geniş bağlamda değerlendirilmesini amaçlayan DSB.5 ilkesinin gerektirdiği bütüncül ve çok boyutlu değerlendirme yaklaşımının programda karşılanmadığını ortaya koymaktadır. Dolayısıyla DSB.5 ilkesi ile uyum durumu tespit edilmemiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Destek Bileşenine Yönelik Bulgular. 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeni, (1) 21.yüzyıl becerilerinin öğrenme-öğretme süreçlerini destekleyecek öğrenme yaklaşımları, insan desteği ve fiziksel ortamların oluşturulması, (2) eğitimcilerin iş birliği yapmalarını, etkili uygulamaları paylaşmalarını ve 21. yüzyıl becerilerini sınıf içi uygulamalarına entegre etmelerini sağlayacak mesleki öğrenme topluluklarının desteklenmesi, (3) öğrencilerin, 21. yüzyıla özgü gerçek dünya bağlamlarında öğrenmelerinin (proje tabanlı veya diğer uygulamalı çalışmalar yoluyla) desteklenmesi, (4) nitelikli öğrenme araçlarına, teknolojilerine ve kaynaklarına eşit ve adil erişim sağlanması, (5) grup, ekip ve bireysel öğrenmeyi destekleyen 21. Yüzyıla uygun mimari ve iç mekan tasarımlarının sağlanması, (6) toplumsal ve uluslararası düzeyde öğrenme süreçlerine katılımın hem yüz yüze hem de çevrim içi yollarla desteklenmesi olmak üzere altı ilke çerçevesinde yapılandırılmıştır (P21, 2019). Bu altı temel ilke doğrultusunda

yürütülen analizden elde edilen bulgulara göre, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeni ile genel olarak kısmi bir uyum gösterdiği belirlenmiştir. Tablo 25'te öğretim programının bu bileşenin altı temel ilkesiyle uyum durumuna ilişkin bulgular yazılı program metninde tespit edilen örneklerle sunulmuştur.

Tablo 25

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler
DSC.1. 21. yüzyıl becerilerinin öğrenme-öğretme süreçlerini destekleyecek öğrenme yaklaşımları, insan desteği ve fiziksel öğrenme ortamlarının oluşturulması.	Kısmen uyumlu	<p>Öğretim Programının Genel Amaçları bölümünden örnekler</p> <p>“This objective was set to lead students to exploit rich and wide range of learning strategies.” (MEB, 2018a, s. 4)</p> <p>Öğretim Programında Anahtar Yeterlilikler bölümünden örnekler</p> <p>“...educational program can possibly offer what methodological choices...” (MEB, 2018a, s. 5)</p> <p>Öğretim Programının Yapısı bölümünden örnekler</p> <p>“...numerous external factors may affect its application, including school administrators, facilities, classroom resources and materials, teachers, class size, parents, and the students themselves...” (MEB, 2018a, s. 10)</p>
DSC.2. Eğitimcilerin iş birliği yapmalarını, etkili uygulamaları paylaşmalarını ve 21. yüzyıl becerilerini sınıf içi uygulamalarına entegre etmelerini sağlayacak mesleki öğrenme topluluklarının desteklenmesi.	Uyum yok	-

Tablo 25

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)

21. Yüzyıl Ortamları İlkeleri	Öğrenme	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler
DSC.3. Öğrencilerin, 21. yüzyıla özgü gerçek dünya bağlamlarında öğrenmelerinin (proje tabanlı veya diğer uygulamalı çalışmalar yoluyla) desteklenmesi.			“...and projects in order to provide an objective record of students’ success.” (MEB, 2018a, s. 6)
			“Some of the summative techniques are: 1) a project, such as...” (MEB, 2018a, s. 7)
			“Alternative Assesments: Project Assessment, Performance Assessment, Creative Drama Tasks, Class Newspaper / Social Media Project...” (MEB, 2018a, s. 8)
			“language learning must be carried out in context” (MEB, 2018a, s. 4)
	Kısmen uyumlu	Öğretim Programının Genel Amaçları bölümünden örnekler	“learners/users engage in activities which require actual communication ...” (MEB, 2018a, s. 4)
		3. Sınıf Ders İzlenesi bölümünden örnekler	“Classroom materials and teaching tools are drawn from authentic sources as much as possible...” (MEB, 2018a, s. 4)
		Öğretim Programının Uygulanmasına Dair Önemli Hususlar bölümünden örnekler	“...sınıf içinde öğrendiklerini sınıf dışı yaşantılarına aktarmalarını sağlamak...” (MEB, 2018a, s. 38)
			“...okul içinde ve dışında paylaşılacak ürünler ortaya koymak...” (MEB, 2018a, s. 94)

Tablo 25

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)

21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler
DSC.4. Nitelikli öğrenme araçlarına, teknolojilerine ve kaynaklarına eşit ve adil erişim sağlanması.	Kısmen uyumlu	<p>Öğretim Programının Genel Amaçları bölümünden örnekler</p> <p>“Classroom materials and teaching tools are drawn from authentic sources as much as possible...” (MEB, 2018a, s. 4)</p> <p>Öğretim Programının Uygulanmasına Dair Önemli Hususlar bölümünden örnekler</p> <p>“Öğrenciler görsel ve işitsel araçlar yardımıyla hedef dilde kullanılan yapı ve sözcüklerle sürekli olarak karşılaşılırlar.” (MEB, 2018a, s. 94)</p>
DSC.5. Grup, takım ve bireysel öğrenmeyi destekleyen 21. yüzyıla uygun mimari ve iç mekan tasarımlarının sağlanması.	Kısmen uyumlu	<p>Öğretim Programının Genel Amaçları bölümünden örnekler</p> <p>“learners/users engage in activities which require actual communication between peers...” (MEB, 2018a, s. 4)</p> <p>Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı bölümünden örnekler</p> <p>“Suggested Testing Techniques: Group or pair discussions etc.” (MEB, 2018a, s. 7)</p>
DSC.6. Toplumsal ve uluslararası düzeyde öğrenme süreçlerine katılımın hem yüz yüze hem de çevrim içi yollarla desteklenmesi.	Uyum yok	-

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeni kapsamında yer alan birinci ilke DSC.1, 21. yüzyıl becerilerinin öğretimini ve öğrenimini destekleyecek öğrenme uygulamaları, insan desteği ve fiziksel ortamların desteklenmesine vurgu yapmaktadır. Bu ilke doğrultusunda yürütülen analizde, “Genel Amaçlar”, “Anahtar Yeterlilikler” ve “Programın Yapısı” bölümlerinde DSC.1 ile ilgili bazı açıklamalara yer verildiği tespit edilmiştir. “*This objective was set to lead students to exploit rich and wide range of learning strategies.*” (MEB, 2018a, s. 4) ve “*...educational program can possibly offer what methodological choices...*” (MEB, 2018a, s. 5) gibi açıklamalar, programın farklı öğrenme stratejileri ve öğretim yöntemlerini teşvik ettiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, “*...numerous external factors may affect its application, including school administrators, facilities, classroom resources and materials, teachers, class size, parents, and the students themselves...*” (MEB, 2018a, s. 10) ifadesi ise başarılı bir öğrenme ortamı için fiziksel olanaklar ve dış paydaşların desteğine ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Ancak, bu açıklamaların doğrudan sunulmaması ve 21. yüzyıl becerilerinin öğretimine yönelik açık, sistematik ve beceri temelli bir yapıya programda doğrudan yer verilmemesi nedeniyle, programın DSC.1 ilkesi ile *kısmi* uyum sağladığı tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeninde yer alan ikinci ilke DSC.2, eğitimcilerin iş birliği yapmalarını, etkili uygulamaları paylaşmalarını ve 21. yüzyıl becerilerini sınıf içi uygulamalara entegre etmelerini destekleyecek mesleki öğrenme topluluklarının desteklenmesini öngörmektedir. Ancak, analiz sonuçlarına göre, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında öğretmenlerin iş birliğini, mesleki topluluklar oluşturmasını veya iyi uygulamaları paylaşmasını teşvik eden herhangi bir açıklama, öneri ya da yönlendirme belirlenmemiş, ayrıca öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerini sınıf ortamına nasıl entegre edeceklerine dair somut örnekler veya uygulama örneklerine de rastlanmamıştır. Bu bağlamda, programın söz konusu ilke ile uyum göstermediği belirlenmiştir.

21. Yüzyıl Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeninde yer alan üçüncü ilke DSC.3, öğrencilerin gerçek dünya bağlamlarıyla ilişkili, anlamlı ve uygulamaya dayalı öğrenme deneyimlerine katılımını esas almaktadır. Bu ilke doğrultusunda yapılan analizde, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının, öğrencilerin gerçek yaşamla bağlantılı, bağlamsal ve uygulamaya dayalı öğrenmelerini desteklediğini, “*Language learning must be carried out in context.*”; “*Learners/users engage in activities which require actual communication...*” ve “*Classroom materials and teaching tools are drawn from authentic sources as much as possible...*” (MEB, 2018a, s. 4) ifadeleri ortaya koymaktadır. Ayrıca, “...öğrencilerin İngilizceyi sınıf içi ve dışındaki ortamlarda kullanmalarını sağlamak...” (MEB, 2018a, s. 27); “...sınıf içinde öğrendiklerini sınıf dışı yaşantılarına aktarmalarını sağlamak...” (MEB, 2018a, s. 38); “...okul içinde ve dışında paylaşılacak ürünler ortaya koymak...” (MEB, 2018a, s. 94) gibi açıklamalar programın, öğrenme sürecini yalnızca sınıf içi etkinliklerle sınırlandırmadığını, öğrencilerin dil becerilerini günlük yaşantılarına entegre etmelerine yönelik uygulamalara da önem verdiğini göstermektedir. Bu doğrultuda, programın öğrencilerin gerçek dünya bağlamlarıyla ilişkili, anlamlı ve uygulamaya dayalı öğrenme deneyimlerine katılımını teşvik eden bir yapıya sahip olduğu, ancak proje tabanlı veya diğer uygulamalı çalışmalar yoluyla öğrenmeye ilişkin herhangi bir açıklamaya yer vermemesi sebebiyle, DSC.3 ilkesiyle *kısmi* uyum gösterdiği tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeninde yer alan dördüncü ilke DSC.4, öğrencilerin nitelikli öğrenme araçlarına, teknolojilerine ve kaynaklarına adil ve eşit erişimini sağlamaya odaklanmaktadır. Bu kapsamda yapılan analizde, programın “Genel Amaçlar” ve “Uygulamaya Dair Önemli Hususlar” bölümlerinde DSC.4 ilkesiyle ilişkili çeşitli ifadeler tespit edilmiştir. “*Classroom materials and teaching tools are drawn from authentic sources as much as possible...*” (MEB, 2018a, s. 4); “*Öğrenciler görsel ve işitsel araçlar yardımıyla hedef dilde kullanılan yapı ve sözcüklerle sürekli olarak karşılaşır.*” (MEB, 2018a, s. 94) gibi açıklamalar, programda çeşitli materyal ve kaynaklara erişim imkânı sunulduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, söz konusu kaynaklara tüm öğrencilerin eşit

biçimde nasıl erişeceğine dair açık bir yönlendirme bulunmaması nedeniyle programın DSC.4 ilkesiyle yalnızca *kısmi* uyum sağladığı belirlenmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeninde yer alan beşinci ilke DSC.5, 21. yüzyıl mimarisi ve iç mekân tasarımının grup, ekip ve bireysel öğrenmeyi desteklemesini vurgulamaktadır. Analiz sonuçlarına göre, “Öğretim Programının Genel Amaçları” ile “Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımı” bölümlerinde DSC.5 ilkesiyle ilişkili bazı ifadeler tespit edilmiştir. “*Learners/users engage in activities which require actual communication between peers...*” (MEB, 2018a, s. 4) ve “*Suggested Testing Techniques: Group or pair discussions etc.*” (MEB, 2018a, s. 7) ifadeleri, grup ve eşli çalışmalarla iletişim kurulan bir öğrenme ortamının benimsendiğini göstermektedir. Program söz konusu ifadelerle öğrencilerin etkileşimli biçimde öğrenmelerini destekleyen etkinlik türlerine odaklanırken, bu etkileşimin gerçekleşeceği öğrenme mekânlarının grup, ekip ve bireysel çalışmaları fiziksel olarak nasıl desteklemesi gerektiğine yönelik herhangi bir somut öneri veya açıklama sunmamaktadır. Bu doğrultuda, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının DSC.5 ilkesiyle yalnızca *kısmi* uyum gösterdiği belirlenmiştir.

21. Yüzyıl Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeninde yer alan altıncı ilke DSC.6, toplumun ve uluslararası paydaşların öğrenme sürecine çevrim içi ya da yüz yüze katılımını teşvik etmektedir. Bu ilke doğrultusunda yapılan analizde, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında söz konusu ilkeye ilişkin herhangi bir açıklama, yönlendirme ya da uygulama önerisine rastlanmamıştır. Programda, toplumun veya uluslararası paydaşların öğrenme sürecine çevrim içi ya da yüz yüze yollarla aktif katılımını sağlayacak bir yapı öngörülmemektedir. Ayrıca, öğretim sürecinin paydaşlarla iş birliği içerisinde planlanmasına veya yürütülmesine ilişkin somut bir yaklaşım da sunulmamaktadır. Bu nedenle, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının DSC.6 ilkesiyle uyum göstermediği belirlenmiştir.

2018 Ortaöğretim (9-12. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci problemi, 2018 Ortaöğretim (9-12. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programının, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile uyum durumunun ortaya konulmasına odaklanmaktadır. Bu kapsamda elde edilen bulgular, çerçevenin üç temel bileşeni olan (a) 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları, (b) 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar ve (c) 21. Yüzyıl Destek Sistemleri doğrultusunda aşağıda sunulmuştur.

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Bileşeni Açısından 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “2018 Ortaöğretim (9-12. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21.Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi bileşenleri arasındaki uyum nasıldır?” problemi kapsamında 21.Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni ile 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının kazanımları arasındaki uyum incelenmiştir. Tablo 26’da verildiği gibi, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni kapsamında yürütülen analizle elde edilen bulgulara göre, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanımlarında Öğrenme ve Yenileme Becerileri (f = 442), Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri (f = 65) ile Yaşam ve Kariyer Becerilerine (f = 61) yönelik göstergelere yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 26

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Kazanımları ile 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Temel Alan Becerileri ve Alt Becerileri	f
ÖÇA. Öğrenme ve Yenileme Becerileri	442
ÖÇA1. Yaratıcılık ve Yenilik	28
ÖÇA2. Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	202
ÖÇA3. İletişim ve İş Birliği	212
<i>Toplam</i>	<i>442</i>
ÖÇB. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	65
ÖÇB1. Bilgi Okuryazarlığı	40
ÖÇB2. Medya Okuryazarlığı	25
<i>Toplam</i>	<i>65</i>
ÖÇC. Yaşam ve Kariyer Becerileri	61
ÖÇC1. Esneklik ve Uyum	6

ÖÇC2. Girişim ve Öz Yönetim	0
ÖÇC3. Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler	38
ÖÇC4. Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik	0
ÖÇC5. Liderlik ve Sorumluluk	17
<i>Toplam</i>	<i>61</i>

Tablo 26'da sunulduğu gibi, Öğrenme ve Yenileme Becerileri ($f = 442$) 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanımlarında en fazla yer verilen 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları temel alan becerisidir. Bu temel alan becerisine ait alt becerilere ilişkin bulgularda, İletişim ve İş birliği ($f = 212$) en fazla yer verilen alt beceri olurken bunu Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme ($f = 202$) alt becerisi takip etmektedir. Yaratıcılık ve Yenilik alt becerisi ise tespit edilen 28 gösterge ile en az yer verilen Öğrenme ve Yenilenme Becerisidir. Tablo 26'da verildiği gibi, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanımlarında yer verilen diğer 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları temel alan becerisinin Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri olduğu belirlenmekle birlikte, bu temel alan becerisi kapsamında belirlenen göstergeler Bilgi Okuryazarlığı ($f = 40$) ile Medya Okuryazarlığı ($f = 25$) alt becerileri kapsamında yer almaktadır. Bir diğer 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları temel alan becerisi olan Yaşam ve Kariyer Becerilerinin ise tespit edilen 61 gösterge ile kazanımlarda en az yer verilen beceri olduğu tespit edilmiştir. Bu temel alan becerisi kapsamında, Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler ($f = 38$), Liderlik ve Sorumluluk ($f = 17$) ile Esneklik ve Uyum ($f = 6$) alt becerilerine ilişkin göstergelerin yer aldığı belirlenmiştir.

Tablo 26'da verildiği gibi, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanımlarında en fazla vurgulanan 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları alt becerisi İletişim ve İş birliği ($f = 212$) iken, en az yer verilen ise Esneklik ve Uyumdur ($f = 6$). Bununla birlikte, 2018 Ortaöğretim Dersi Öğretim Programı kazanımlarında Girişim ve Öz Yönetim ile Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik alt becerilerine yönelik göstergelere rastlanılamamıştır. Tablo 27'de 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarına ilişkin 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanım örnekleri sunulmuştur.

Tablo 27

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Kazanımları ile 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Arasındaki Uyuma İlişkin Örnekler

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Temel Alan Becerileri ve Alt Becerileri	Örnek kazanımlar
ÖÇA. Öğrenme ve Yenileme Becerileri	
ÖÇA1. Yaratıcılık ve Yenilik	“E12.5.W1. Students will be able to describe their current mood/ mood reflected in a song/ painting/ photograph through creative writing.” (MEB, 2018b, s. 60).
ÖÇA2. Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	“E10.8.W1. Students will be able to write a cause and effect paragraph about the importance of netiquette.” (MEB, 2018b, s. 41).
ÖÇA3. İletişim ve İş Birliği	“E11.2.S1. Students will be able to take part in a dialogue about likes dislikes, interests and preferences.” (MEB, 2018b, s. 46).
ÖÇB. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	
ÖÇB1. Bilgi Okuryazarlığı	“E9.10.W1. Students will be able to write a comment on a topic via social media.” (MEB, 2018b, s. 32).
ÖÇB2. Medya Okuryazarlığı	“E11.7.W1. Students will be able to write a blog post recommending places to visit in Turkey”. (MEB, 2018b, s. 51).
ÖÇC. Yaşam ve Kariyer Becerileri	
ÖÇC1. Esneklik ve Uyum	“E10.3.S1. Students will be able to act out a story as a legendary figure.” (MEB, 2018b, s. 36).
ÖÇC2. Girişim ve Öz Yönetim	Kazanımlarda bu alt beceriye yönelik herhangi bir göstergeye rastlanılamamıştır.
ÖÇC3. Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler	“E10.7.S1. Students will be able to take part in a dialogue about introducing national and international festivals”. (MEB, 2018b, s. 40).
ÖÇC4. Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik	Kazanımlarda bu alt beceriye yönelik herhangi bir göstergeye rastlanılamamıştır.
ÖÇC5. Liderlik ve Sorumluluk	“E12.3.W1. Students will be able to write mottos/ slogans about human rights.” (MEB, 2018b, s. 58).

Tablo 28’de sunulduğu gibi Öğrenme ve Yenileme Becerilerine ilişkin alt becerin tamamı, tüm sınıf düzeylerinde temsil edilmektedir. Bu temel beceri alanına ait alt becerilerden İletişim ve İş Birliği, en fazla göstergeye sahip ($f = 212$) alt beceri olmakla birlikte, bunu Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme takip etmektedir ($f = 202$). Yaratıcılık ve Yenilik alt becerisine ilişkin tespit edilen gösterge ise sınırlı sayıda yer almaktadır ($f = 28$).

Tablo 28

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarının Sınıflara Göre Dağılımı

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Temel Alan Becerileri ve Alt Becerileri	Sınıflar				Toplam
	9.	10.	11.	12.	
ÖÇA. Öğrenme ve Yenileme Becerileri	111	109	94	128	442
ÖÇA1. Yaratıcılık ve Yenilik	3	7	5	13	28
ÖÇA2. Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	45	52	44	61	202
ÖÇA3. İletişim ve İş Birliği	63	50	45	54	212
ÖÇB. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri	15	17	12	21	65
ÖÇB1. Bilgi Okuryazarlığı	7	10	6	17	40
ÖÇB2. Medya Okuryazarlığı	8	7	6	4	25
ÖÇC. Yaşam ve Kariyer Becerileri	19	13	10	19	61
ÖÇC1. Esneklik ve Uyum	2	3	0	1	6
ÖÇC2. Girişim ve Öz Yönetim	0	0	0	0	0
ÖÇC3. Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler	14	6	8	10	38
ÖÇC4. Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik	0	0	0	0	0
ÖÇC5. Liderlik ve Sorumluluk	3	4	2	8	17
Toplam	145	139	116	168	568

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kazanımlarında, Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerine ($f = 65$) ilişkin olarak tüm sınıf düzeylerinde yerildiği belirlenmekle birlikte, sınırlı sayıda gösterge tespit edilmiştir. Bu göstergeler, Bilgi Okuryazarlığı ($f = 40$) ve Medya Okuryazarlığı ($f = 25$) alt becerileri kapsamında yer almaktadır.

Yaşam ve Kariyer Becerileri, Tablo 28'de de verildiği gibi, tüm sınıf düzeylerinde temsil edilmekle birlikte, dağılım alt beceriler ve sınıflar arasında farklılık göstermektedir. Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler ($f = 38$) ile Liderlik ve Sorumluluk ($f = 17$) alt becerileri tüm sınıflarda yer almakta olup ($f = 30$), bu alanda en fazla yer verilen alt beceri Sosyal ve Kültürlerarası Becerilerdir. Esneklik ve Uyum alt becerisine ilişkin göstergelere ise yalnızca 9, 10 ve 12. sınıf düzeylerinde rastlanmıştır ($f = 6$). Diğer alt beceriler olan Girişim ve Öz Yönetim ile Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik becerilerine yönelik herhangi bir göstergeye rastlanmamıştır.

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşeni Açısından 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar bileşeni ile 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı arasındaki uyumun incelenmesine yönelik analiz, her bir sınıf düzeyinde yer alan on ünite temel kapsamındaki kazanımlar ile dilin kullanımı ve işlevi ifadeleri doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Tablo 29'da verilen bulgularda, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında; Küresel Farkındalık ($f = 16$), Çevre Okuryazarlığı ($f = 5$), Sağlık Okuryazarlığı ($f = 6$), Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığı ($f = 4$) ile Vatandaşlık Okuryazarlığı ($f = 4$), olmak üzere 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesindeki Disiplinlerarası Temaların tümüne yönelik bileşenlere yer verildiği belirlenmiştir.

Tablo 29

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Arasındaki Uyuma İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	<i>f</i>
DTA. Küresel farkındalık	16
DTB. Finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığı	4
DTC. Vatandaşlık okuryazarlığı	4
DTÇ. Sağlık okuryazarlığı	6
DTD. Çevre okuryazarlığı	5
<i>Toplam</i>	35

Tablo 29'da sunulan bulgulara göre, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında yer alan toplam 40 ünite ve 88 kazanım arasında 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temaları ile uyumlu 35 ünite ve 37 kazanım belirlenmiştir. Buna karşılık beş ünite ve 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalarına ilişkin herhangi bir göstergeye rastlanmamıştır. Tablo 30'da 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar bileşenine ilişkin bulgular sunulmuştur.

Tablo 30

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular

Sınıflar	21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Uyumlu olan Ünite ve Bileşenleri		
10. sınıf	Küresel Farkındalık	Ünite	<p>Traditions</p> <p>Food and Festivals</p> <p>Modern Heros and Heroines</p> <p>Shopping</p> <p>“E10.4.W1. Students will be able to write a short paragraph of comparing traditions around the world”. (MEB, 2018b, s. 37)</p> <p>“E10.4.R1. Students will be able to answer the questions about short texts on social, educational, technological lives of people in the past around the world.” (MEB, 2018b, s. 37)</p> <p>“E10.7.S1. Students will be able to take part in a dialogue about introducing national and international festivals.” (MEB, 2018b, s. 40)</p> <p>“E10.7.S2. Students will be able to describe the steps of a process related to national and international festivals.” (MEB, 2018b, s. 40)</p> <p>“E10.7.R1. Students will be able to evaluate a text to classify various cuisines around the world.” (MEB, 2018b, s. 40)</p> <p>“E10.10.R1. Students will be able to answer comprehension questions of a text on clothing in different cultures.” (MEB, 2018b, s. 43)</p> <p>“In Western Cultures, people wear shoes at home, but in Eastern cultures, they take off their shoes when entering a house.” (MEB, 2018b, s. 37)</p>	
		Kazanım	Dilin İşlevi	Kullanımı ve

Tablo 30

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşenine İlişkin Bulgular (Devamı)

Sınıflar	21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Uyumlu olan Ünite ve Bileşenleri			
10. sınıf	Finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığı	Ünite		Shopping	
		Kazanım		“E10.10.W2. Students will be able to write an informative paragraph about prices and characteristics of a type of a product in order to compare their preferences.” (MEB, 2018b, s. 43)	
		Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“It’s available in corner shops or online shopping sites at lower prices.” (MEB, 2018b, s. 43) “You shouldn’t spend more than you earn.” (MEB, 2018b, s. 43)
		Ünite		Helpful Tips	
	Vatandaşlık okuryazarlığı	Kazanım		“E10.6.W1. Students will be able to write a paragraph about possible consequences when they don’t obey the rules.” (MEB, 2018b, s. 39)	
		Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“If we don’t use the energy sources wisely, the Earth will ...” (MEB, 2018b, s. 39)
	Sağlık okuryazarlığı	Ünite		Helpful Tips	
		Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“If you have a toothache, you should see a dentist.” (MEB, 2018b, s. 39)
	Çevre okuryazarlığı	Ünite		Helpful Tips	
		Kazanım		“E10.6.S1. Students will be able to talk about the consequences of wasting energy sources.” (MEB, 2018b, s. 39)	
	Dilin İşlevi	Kullanımı	ve	“If you want a clean and healthy world, you should....”(MEB, 2018b, s. 39)	

Tablo 31’de sunulan bulgulara göre, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı kapsamında 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalara yönelik tespit edilen göstergelerin sınıflar arası dağılımında dengeli yapıda ilerleyen bir eğilim olmadığı belirlenmekle birlikte, çoğu disiplinlerarası temanın belli sınıf düzeylerinde sınırlı şekilde yer aldığı görülmektedir.

Tablo 31

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temaların Sınıflara Göre Dağılımı

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	Sınıflar				Toplam
	9	10	11	12	
DTA. Küresel farkındalık	4	5	2	5	16
DTB. Finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığı	1	1	1	1	4
DTC. Vatandaşlık okuryazarlığı	1	1	0	2	4
DTÇ. Sağlık okuryazarlığı	2	1	1	2	6
DTD. Çevre okuryazarlığı	1	1	0	3	5
<i>Toplam</i>	9	9	4	13	35

Tablo 31’de verilen bulgulara göre, 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalardan, öğretim programında en fazla yer verilen tema tüm sınıflarda Küresel Farkındalıktır ($f = 16$). Sağlık Okuryazarlığına toplam 6 göstergeyle tüm sınıflarda değinilirken, Çevre Okuryazarlığının ($f = 5$) yalnızca 9, 10 ve 12. sınıflarda yer aldığı belirlenmiştir. Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığının tespit edilen toplam 4 gösterge ile tüm sınıflarda yer aldığı belirlenmekle birlikte, Vatandaşlık Okuryazarlığına ($f = 4$) yalnızca 9, 10 ve 12. sınıflarda değinildiği tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Destek Sistemleri Bileşeni Açısından 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Bulgular

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi kapsamında yer alan 21. Yüzyıl Destek Sistemleri bileşeniyle olan uyumuna ilişkin bulgular; (a) 21. Yüzyıl Program ve Öğretim, (b) 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve (c) 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları olmak üzere üç alt başlık altında aşağıda sunulmaktadır.

21. Yüzyıl Program ve Öğretim Destek Sistemi Bileşenine Yönelik Bulgular. 21.

Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeni, (1) 21. yüzyıl becerilerinin, temel ders içerikleri ve disiplinlerarası temalar bağlamında ayrı ayrı öğretilmesi, (2) 21. yüzyıl becerilerinin tüm içerik alanlarında uygulanmasına ve yeterlik temelli öğrenmeye olanak tanınması, (3) destekleyici teknolojiler, sorgulama ve probleme dayalı öğrenme, üst düzey düşünme becerilerini içeren yenilikçi öğrenme yöntemlerinin entegrasyonu ve (4) öğrenme ortamının okul sınırlarının ötesine geçmesini teşvik ederek toplumsal kaynakların eğitime entegrasyonu olmak üzere dört ilke çerçevesinde yapılandırılmıştır (P21, 2019). Bu dört temel ilke doğrultusunda yürütülen analizden elde edilen bulgulara göre, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeni ile genel olarak kısmi bir uyum gösterdiği belirlenmiştir. Tablo 32'de öğretim programının bu bileşenin dört temel ilkesiyle uyum durumuna ilişkin bulgular yazılı program metninde tespit edilen örneklerle sunulmuştur.

Tablo 32

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Program ve Öğretim Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Program ve Öğretim İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler	
DSA.1. 21. yüzyıl becerilerinin, temel ders içerikleri ve disiplinlerarası temalar bağlamında ayrı ayrı öğretilmesi.	Kısmen uyumlu	Kazanım örnekleri	E9.4.L1., E10.3.W1., E11.2.S1., E12.1.R2.
DSA.2. 21. yüzyıl becerilerinin tüm içerik alanlarında uygulanmasına ve yeterlik temelli öğrenmeye olanak tanınması.	Kısmen uyumlu	Önsöz bölümünden örnekler	“...the target language is seen as a vehicle for communication rather than a lesson to study.” (MEB, 2018b, s. 4) “...language learning must be carried out in context.” (MEB, 2018b, s. 4)
		Öğretim Programının Ana Felsefesi ve Genel Amaçları bölümünden örnekler	“...authentic assessment techniques that reflect the tasks students will encounter outside schools...” (MEB, 2018b, s. 6)
DSA.3. Destekleyici teknolojiler, sorgulama ve probleme dayalı öğrenme, üst düzey düşünme becerilerini içeren yenilikçi öğrenme yöntemlerinin entegrasyonu.	Kısmen uyumlu	Öğretim Programının Organizasyonu bölümünden örnekler	“...communicative, experiential, and task-based language activities are promoted.” (MEB, 2018b, s. 14) “authentic materials is strongly recommended in all grades...” (MEB, 2018b, s. 17)
		Kazanım örnekleri	E11.10.W2., E12.5.W1., E12.3.S2., E11.1.R1.
DSA.3. Destekleyici teknolojiler, sorgulama ve probleme dayalı öğrenme, üst düzey düşünme becerilerini içeren yenilikçi öğrenme yöntemlerinin entegrasyonu.	Kısmen uyumlu	Öğretim Programının Ana Felsefesi ve Genel Amaçları bölümünden örnekler	“...focusing on ‘How’ and ‘Why?’ in language rather than merely on ‘What?’. ” (MEB, 2018b, s. 5)

Tablo 32

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Program ve Öğretim Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)

21. Yüzyıl Program ve Öğretim İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler	
DSA.3. Destekleyici teknolojiler, sorgulama ve probleme dayalı öğrenme, üst düzey düşünme becerilerini içeren yenilikçi öğrenme yöntemlerinin entegrasyonu.	Kısmen uyumlu	Öğretim Programının Organizasyonu bölümünden örnekler	<p>“No single teaching method was entirely followed or left out during the development of the curriculum.” (MEB, 2018b, s. 14)</p> <p>“The new curriculum encourages the integration of technology in all aspects of English language teaching and learning.” (MEB, 2018b, s. 15)</p> <p>“...the new 9th-12th grades English curriculum advocates a blended-learning environment for language learners.” (MEB, 2018b, s. 16)</p> <p>“Blogs helped language learners have...as well as critical thinking skills.” (MEB, 2018b, s. 16)</p> <p>“...there is a set of strongly recommended tasks: Tech Pack, E-Portfolio Entry, Video Blog Entry.” (MEB, 2018b, s. 18)</p> <p>“...eleştirel bir şekilde kullanılabilir.” (MEB, 2018b, s. 44);</p> <p>“...ve birlikte problem çözme becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.” (MEB, 2018b, s. 44)</p>
		11. Sınıf Ders İzlenesi Bölümünden örnekler	
DSA.4. Öğrenme ortamının okul sınırlarının ötesine geçmesini teşvik ederek toplumsal kaynakların eğitime entegre edilmesi.	Kısmen uyumlu	Ölçme ve Değerlendirme bölümünden örnekler	<p>“Students of English get feedback from their teachers, peers, e-assessment tools, and/or parents in systematic, clear, meaningful ways” (MEB, 2018b, s. 12)</p> <p>“The new 9th–12th grades English curriculum advocates a blended-learning environment for language learners.” (MEB, 2018b, s. 16)</p>
		Öğretim Programının Organizasyonu bölümünden örnekler	<p>“With the help of instructional technology language learners are able to access authentic language, international communities, and intercultural environments...” (MEB, 2018b, s. 16)</p> <p>“Chat rooms, virtual worlds, and electronic discussions can help learners practice...” (MEB, 2018b, s. 16)</p> <p>“Video conferencing done with native speakers can also increase...” (MEB, 2018b, s. 16)</p>

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeni kapsamında tanımlanan birinci ilke DSA.1, 21. yüzyıl becerilerinin yalnızca disiplin içi içerik öğretiminin örtük bir unsuru olarak değil, aynı zamanda temel ders içerikleri ve disiplinlerarası temalar çerçevesinde kendi başına birer öğrenme hedefi olarak açık, sistematik ve doğrudan bir biçimde öğretim programına entegre edilmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda yürütülen analizden elde edilen bulgulara göre, Tablo 32’de de sunulan kazanım örnekleri (E9.4.L1., E10.3.W1., E11.2.S1., E12.1.R2.), öğrencilerin dil yeterliliklerini kazanmalarına odaklanan bir yapı içinde, bazı 21. yüzyıl becerilerine dolaylı olarak yer verilmesine olanak tanımaktadır. Ancak program metninde, 21. yüzyıl becerilerinin öğretim sürecinde ayrı ve somut öğrenme hedefleri olarak sistematik bir yapıda sunulduğuna dair herhangi bir açıklamaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. yüzyıl becerilerinin açık, ayrı ve sistematik öğrenme hedefleri olarak yapılandırılmamasından dolayı DSA.1 ilkesi ile *kısmi* bir uyum durumu tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeninde yer alan ikinci ilke DSA.2, 21. yüzyıl becerilerinin tüm içerik alanlarında entegre edilmesine ve yeterlik temelli bir öğrenme yaklaşımının benimsenmesini öngörmektedir. Bu ilke doğrultusunda yürütülen analizden elde edilen bulgularda, programın “Önsöz”, “Öğretim Programının Ana Felsefesi”, “Öğretim Programının Genel Amaçları” ile “Öğretim Programının Organizasyonu” bölümlerinde yer alan “...*the target language is seen as a vehicle for communication rather than a lesson to study.*” (MEB, 2018b, s. 4); “...*language learning must be carried out in context.*” (MEB, 2018b, s. 4); “...*authentic assessment techniques that reflect the tasks students will encounter outside schools...*” (MEB, 2018b, s. 6); “*authentic materials is strongly recommended in all grades...*” (MEB, 2018b, s. 17); “...*communicative, experiential, and task-based language activities are promoted.*” (MEB, 2018b, s. 14) gibi ifadeler, programda İngilizcenin bir amaç değil, iletişim aracı olarak görüldüğünü ve iletişimsel etkinliklerle desteklenen, gerçek yaşamla anlamlı biçimde bütünleştirilmiş, otantik materyallerin kullanıldığı çok boyutlu bir ölçme-değerlendirme yaklaşımının benimsendiğini

vurgulamaktadır. Bu doğrultuda, programın yapısı gereği 21. yüzyıl becerilerinden biri olan iletişim becerisine öncelik verdiği ve bu yönüyle ilgili ilkeyle örtüştüğü; ancak 21. yüzyıl becerilerinin tamamını kapsayan bütüncül ve sistematik bir yaklaşıma sahip olmaması sebebiyle söz konusu ilke ile yalnızca *kısmi* uyum sağladığı belirlenmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeninde yer alan üçüncü ilke DSA.3, destekleyici teknolojilerin, sorgulama ve probleme dayalı öğrenme yaklaşımlarının ve üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik yenilikçi öğretim yöntemlerinin öğretim süreçlerine entegrasyonunun gerekliliğini vurgulamaktadır. Tablo 32'de de gösterildiği gibi, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında DSA.3 DSA.3 ile ilgili bazı kazanımlar (örneğin: *E11.10.W2*, *E12.5.W1*, *E12.3.S2*, *E11.1.R1*) ile açıklama ve yönlendirmelere yer verildiği tespit edilmiştir. “Öğretim Programının Organizasyonu” bölümünde yer alan “İngilizce Derslerinde Teknoloji Kullanımı ve Harmanlanmış Öğrenme” ile “9-12. Sınıflar için Önerilen Materyaller” olmak üzere teknoloji entegrasyonuna odaklanan iki alt başlığa yer verilmesi programda teknoloji kullanımına verilen önemi açıkça göstermektedir. Bununla birlikte, “*The new curriculum encourages the integration of technology in all aspects of English language teaching and learning.*” (MEB, 2018b, s. 15); “*...the new 9th-12th grades English curriculum advocates a blended-learning environment for language learners.*” (MEB, 2018b, s. 16); “*...there is a set of strongly recommended task: Tech Pack, E-Portfolio Entry, Video Blog Entry.*” (MEB, 2018b, s. 18) gibi uygulamalara yapılan vurgu, programın teknoloji destekli öğrenme ortamlarını teşvik ettiğini ve dijital araçların öğretim sürecine entegrasyonunu önemsediğini göstermektedir. Programda sorgulama ve probleme dayalı öğrenmenin önemine ilişkin tespit edilen “*...focusing on ‘How’ and ‘Why?’ in language rather than merely on ‘What?’.*” (MEB, 2018b, s. 5); “*Blogs helped language learners have...as well as critical thinking skills.*” (MEB, 2018b, s. 16); “*...eleştirel bir şekilde kullanılabilir.*” (MEB, 2018b, s. 44); “*...ve birlikte problem çözme becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.*” (MEB, 2018b, s. 44) gibi açıklamalar, dil öğretiminin yüzeysel bilgi aktarımından çok, anlam oluşturmaya ve bağlam çözümlenmeye odaklandığına işaret

etmektedir. Bu yönelim, programın bazı kazanımlarında (*E12.3.S2* ve *E11.1.R1*) da somut biçimde yansıtılmasına karşın, bu vurguların programın geneline bütüncül biçimde aktarılmadığı görülmektedir. Üst düzey düşünme becerilerine yönelik olarak, bazı kazanımlar (örneğin, *E11.10.W2*, *E12.5.W1*) öğrencilerin analiz, değerlendirme, vb. gibi bilişsel düzeylerde çalışmalar yapmalarına fırsat sağlamaktadır. Fakat bu tür kazanımların sayıca sınırlı olması, programın bu becerileri sistemli biçimde geliştirme amacı taşımadığına işaret etmektedir. “*No single teaching method was entirely followed or left out during the development of the curriculum.*” (MEB, 2018b, s. 14) gibi açıklamalar, programın çeşitli öğretim stratejilerine açık olduğunu göstermesine karşın, programda yenilikçi öğrenme yaklaşımlarına dair kapsamlı bir yapılandırma veya pedagojik yönlendirme sunulmamaktadır. Bu doğrultuda, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının destekleyici teknolojilerin entegrasyonu açısından uyumlu olduğu; ancak sorgulama temelli ve probleme dayalı öğrenme ile üst düzey düşünme becerilerinin öğretim sürecine bütüncül biçimde entegre edilmemiş olması nedeniyle, DSA.3 ilkesine *kısmi* uyum sağladığı belirlenmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin Program ve Öğretim bileşeninde yer alan dördüncü ilke DSA.4, okul dışındaki toplumsal öğrenme kaynaklarının öğrenme sürecine dahil edilmesini ve bu kaynakların öğretim ortamlarına etkin biçimde entegrasyonunun teşvik edilmesini öngörmektedir. Bu ilke doğrultusunda yürütülen analizde, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının “Ölçme ve Değerlendirme” bölümünde yer verilen “*Students of English get feedback from their teachers, peers, e-assessment tools, and/or parents in systematic, clear and meaningful ways.*” (MEB, 2018b, s. 12) ifadesi toplumsal kaynakların (aile, akran, dijital araçlar) eğitim sürecine entegre edilmesini işaret etmekte ve öğrenmenin sosyal bir süreç olduğu anlayışına dayalı olarak toplumsal öğrenme kaynaklarının öğretim süreciyle bütünleştiğini göstermektedir. “Öğretim Programının Organizasyonu” bölümünde yer alan “*The new 9th–12th grades English curriculum advocates a blended-learning environment for language learners.*” (MEB, 2018b, s. 16) ifadesi ile programın hem yüz yüze hem de çevrim içi öğrenmenin bir arada olduğu, okul dışı

öğrenme ortamlarını da içeren harmanlanmış öğrenme modeli temelinde hazırlandığı açıkça belirtilmektedir. Aynı bölümde yer verilen “*With the help of instructional technology language learners are able to access authentic language, international communities, and intercultural environments...*” (MEB, 2018b, s. 16); “*Chat rooms, virtual worlds, and electronic discussions can help learners practise...*” (MEB, 2018b, s. 16); “*Video conferencing done with native speakers can also increase...*” (MEB, 2018b, s. 16) şeklindeki ifadeler, teknolojinin öğrencilerin okul içi ve okul dışı yaşantıları arasında köprü kurmada önemli bir araç olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır. İnternet tabanlı etkileşimler aracılığıyla öğrencilerin uzmanlarla ve akranlarıyla iş birliği yapabilmesi, uluslararası topluluklara erişmesi ve farklı kültürlerle iletişim kurabilmesi vurgulanmaktadır. Tüm bu veriler ışığında, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında, farklı toplumsal bağlamlar önerilmekle birlikte, bu çeşitliliğin öneri niteliğinde kalması yönüyle, DSA.4 ilkesine *kısmi* uyum sağladığı tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Destek Sistemi Bileşenine Yönelik

Bulgular. 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni, (1) ölçme-değerlendirme uygulamalarında ürün ve sürece odaklanan biçimlendirici ve özetleyici değerlendirmelerin dengeli kullanılmasının desteklenmesi, (2) öğrenme sürecine entegre edilerek verilen yapıcı geri bildirim öneminde vurgu yapılması, (3) 21. yüzyıl becerilerini ölçmeye yönelik teknoloji destekli, biçimlendirici ve sonuç değerlendirmeler arasındaki dengenin gözetilmesi, (4) öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerindeki yeterliklerini yansıtan portfolyolar oluşturmalarına ve bu portfolyoların eğitimciler ile potansiyel işverenler tarafından görülebilir hale getirilmesinin sağlanması ve (5) eğitim sisteminin, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerinde yüksek yeterlilik düzeylerine ulaşmasındaki etkililiğini değerlendirmek amacıyla, dengeli ve çok yönlü ölçme araçlarından oluşan bir portföyün oluşturulmasının desteklenmesi ilkeleri olmak üzere bu beş ilke çerçevesinde yapılandırılmıştır (P21, 2019). Bu beş temel ilke doğrultusunda yürütülen analizden elde edilen bulgulara göre, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi

bileşeni ile genel olarak kısmi bir uyum gösterdiği belirlenmiştir. Tablo 33'te öğretim programının bu bileşenin beş temel ilkesiyle uyum durumuna ilişkin bulgular yazılı program metninde tespit edilen örneklerle sunulmuştur.

Tablo 33

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler	
DSB.1. Ölçme-değerlendirme uygulamalarında ürün ve sürece odaklanan biçimlendirici ve sonuç değerlendirmelerin dengeli kullanılmasının desteklenmesi	Uyumlu	Öğretim Programının Temel Felsefesi ve Genel Amaçları bölümünden örnekler	<p>“Traditional assessment techniques are no longer relevant to evaluate the communicative output of learners.” (MEB, 2018b s. 6)</p> <p>“...in line with the alternative assessment principles, learners are asked to show ...” (MEB, 2018b, s. 6)</p> <p>“...assessment types are also diverse in nature in curriculum.” (MEB, 2018b, s. 11)</p> <p>“Multiple assessment types and feedback sources should be incorporated into assessment to achieve....” (MEB, 2018b, s. 12)</p>
DSB.2. Öğrenme sürecine entegre edilerek verilen yapıcı geri bildirim önemine vurgu yapılması	Kısmen uyumlu	Ölçme ve Değerlendirme bölümünden örnekler	<p>“Feedback Sources in Assessment” alt başlığı (MEB, 2018b, s. 12)</p> <p>Multiple assessment types and feedback sources should be incorporated into assessment...” (MEB, 2018b, s. 12);</p> <p>“Feedback sources in the assessment process...is multidimensional. Students of English get feedback from...” (MEB, 2018b, s. 12)</p>
DSB.3. 21. yüzyıl becerilerini ölçmeye yönelik teknoloji destekli, biçimlendirici ve sonuç değerlendirmeler arasındaki dengenin gözetilmesi	Kısmen uyumlu	Ölçme ve Değerlendirme bölümünden örnekler	<p>“The assessment in the 9th - 12th Grade English Curriculum is also a mixture of alternative, traditional, and electronic assessment types.” (MEB, 2018b, s. 11)</p> <p>“The use of E-portfolios is selected as one of the assessment strategies...to evaluate learners’ performances in language.” (MEB, 2018b, s 11)</p>

Tablo 33

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)

21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler
DSB.3. 21. yüzyıl becerilerini ölçmeye yönelik teknoloji destekli, biçimlendirici ve sonuç değerlendirmeler arasındaki dengenin gözetilmesi	Kısmen uyumlu	<p>“...but the main assessment types suggested in the curriculum are Discussion Time activities and/or Video Blogs (V-logs) and Tech Pack, pen-paper in class exams, or E-portfolios.” (MEB, 2018b, s. 11)</p> <p>“Portfolios, projects, and other samples of students’ work should have a weight in the overall grade...” (MEB, 2018b, s. 12)</p>
DSB.4. Öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerindeki yeterliklerini yansıtan portfolyolar oluşturmalarına ve bu portfolyoların eğitimciler ile potansiyel işverenler tarafından görülebilir hale getirilmesinin sağlanması	Kısmen uyumlu	<p>“The use of E-portfolios is selected as one of the assessment strategies...” (MEB, 2018b, s. 11)</p> <p>“Portfolios, projects, and other samples of students’ work should have a weight in the overall grade...” (MEB, 2018b, s. 12)</p> <p>"E-portfolios should be kept regularly each week under the supervision of the teachers." (MEB, 2018b, s 18)</p> <p>12. Sınıflar İngilizce Dersi Öğretim Programının Organizasyonu bölümünden örnekler</p> <p>“...there is a set of strongly recommended tasks: e-portfolio...” (MEB, 2018b, s. 18)</p>
DSB.5. Eğitim sisteminin, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerinde yüksek yeterlilik düzeylerine ulaşmasındaki etkililiğini değerlendirmek amacıyla, dengeli ve çok yönlü ölçme araçlarından oluşan bir portföyün oluşturulmasının desteklenmesi	Uyum yok	-

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni kapsamında yer alan birinci ilke DSB.1, ölçme ve değerlendirme süreçlerinde hem öğrenme sürecine hem de ortaya çıkan ürüne odaklanan, dengeli bir değerlendirme yaklaşımının benimsenmesini vurgulamaktadır. Bu doğrultuda yürütülen analizde, program metninde ölçme-değerlendirme uygulamalarında ürün ve sürece odaklanan biçimlendirici ve sonuç değerlendirme türlerinin birlikte kullanılmasını destekleyen çeşitli açıklama ve yönlendirmelere yer verildiği tespit edilmiştir. Programın “Ölçme ve Değerlendirme” bölümünde yer alan “...assessment types are also diverse in nature in curriculum.” (MEB, 2018b, s 11); “Multiple assessment types and feedback sources should be incorporated into assessment to achieve....” (MEB, 2018b, s 12) gibi ifadeler ölçme-değerlendirme sürecinde çeşitliliğin önemini vurgulamakla birlikte hem süreç hem de ürün odaklı değerlendirme uygulamalarının bir arada kullanılarak, bütüncül biçimde ele alınması gerektiğine gerekliliğine işaret etmektedir. “Öğretim Programının Temel Felsefesi ve Genel Amaçları” bölümünde yer alan “Traditional assessment techniques are no longer relevant to evaluate the communicative output of learners.” (MEB, 2018b, s. 6); “...in line with the alternative assessment principles, learners are asked to show...” (MEB, 2018b, s. 6) ifadeleriyle geleneksel değerlendirme tekniklerinin iletişimsel çıktıların ölçülmesinde yetersiz kaldığı ve bu nedenle alternatif, performans dayalı ölçme-değerlendirme yöntemlerinin gerekliliği vurgulanmaktadır. İfadelerden anlaşıldığı üzere, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının ölçme ve değerlendirme süreçlerinde hem ürün hem de sürece odaklanan biçimlendirici ve sonuç değerlendirme yaklaşımlarını dengeli biçimde bütünleştirmeyi amaçladığı ve bu yönüyle DSB.1 ilkesi ile uyum gösterdiği tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni kapsamında yer alan ikinci ilke DSB.2, yapıcı geri bildirim ölçme-değerlendirme sürecine sistematik biçimde entegre edilmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır. Bu ilke doğrultusunda yürütülen analizde, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında, geri bildirim çok boyutlu ve sistematik bir yaklaşımla ele alındığına ilişkin bazı açıklama ve yönlendirmelere

yer verildiği tespit edilmiştir. Programın “Ölçme ve Değerlendirme” bölümünde yer alan “Değerlendirmede Geri Bildirim Kaynakları” (MEB, 2018b, s. 12) alt başlığında, geri bildirim daha çok ölçme-değerlendirme bağlamında ele alınmakta ve öğrenme sürecine doğrudan entegrasyonuna ilişkin sınırlı vurgu yapılmaktadır. Aynı bölümde yer alan “*Multiple assessment types and feedback sources should be incorporated into assessment...*” (MEB, 2018b, s. 12); “*Feedback sources in the assessment process...is multidimensional. Students of English get feedback from...*” (MEB, 2018b, s. 12) gibi ifadelerle çeşitli geri bildirim kaynaklarının ölçme-değerlendirme sürecine dahil edilmesinin önemini vurgulanmaktadır. Ancak geri bildirim öğretimin süreci içinde bir öğrenme aracı olarak sistematik biçimde kullanıldığına dair açık bir vurguya programda yer verilmemiştir. Bu bağlamda, programın geri bildirim, ölçme-değerlendirme süreçlerinde kullanılmasını önemseyen yapısı, bu ilkeyle uyumlu olmakla birlikte, tüm öğrenme sürecine yaygın ve sistematik biçimde entegre edilmesine yönelik net bir yaklaşım sunmaması nedeniyle, programın DSB.2 ilkesi ile yalnızca *kısmi* uyum gösterdiği tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeninde yer alan üçüncü ilke DSB.3, 21. yüzyıl becerilerinin ölçümüne yönelik olarak teknoloji destekli, biçimlendirici ve sonuç değerlendirme yaklaşımlarının dengeli biçimde bütünleştirilmesini öngörmektedir. Bu ilke doğrultusunda yürütülen analizde, “Ölçme ve Değerlendirme” bölümünde yer alan bazı açıklama ve önerilere yer verildiği tespit edilmiştir. Programda değerlendirme sürecinde alternatif, geleneksel ve elektronik değerlendirme türlerinin bir arada kullanımının önemsendiği, “*The assessment in the 9th - 12th Grade English Curriculum is also a mixture of alternative, traditional, and electronic assessment types.*” (MEB, 2018b, s. 11) ifadesi ile açıkça belirtilmiştir. Aynı şekilde, öğrencilerin dil becerilerinin değerlendirilmesinde teknoloji tabanlı araçların yanı sıra geleneksel ölçme yöntemlerinin de yer aldığı, “*The use of E-portfolios is selected as one of the assessment strategies...to evaluate learners' performances in language.*” (MEB, 2018b, s 11); “*...but the main assessment types suggested in the curriculum are Discussion Time activities and/or*

Video Blogs (V-logs) and Tech Pack, pen-paper in class exams, or E-portfolios." (MEB, 2018b, s. 11) şeklindeki ifadelerle ortaya konmuştur. Buna karşın *"Portfolios, projects, and other samples of students' work should have a weight in the overall grade..."* (MEB, 2018b, s. 12) gibi ifadeler, süreç değerlendirmenin ön planda olduğunu ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının ölçme ve değerlendirme süreçlerinde teknoloji destekli, biçimlendirici ve sonuç değerlendirme yaklaşımlarını bir arada kullanmayı önermesi; ancak dengeli bir yapıdan ziyade daha çok süreç değerlendirme odaklı olması ve 21. yüzyıl becerilerine özgü ölçme araçlarının kullanımına yönelik öneri veya açıklamaya yer vermemesi sebebiyle DSB.4 ilkesi ile *kısmi* uyum gösterdiği belirlenmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeninde yer alan dördüncü ilke DSB.4, öğrencilerin öğrenme süreçlerini ve 21. yüzyıl becerilerine ilişkin yeterlilik düzeylerini kapsamlı biçimde belgeleyebilecekleri portfolyolar geliştirmelerini teşvik etmekte; ayrıca bu portfolyoların, öğrencilerin eğitim ve istihdam süreçlerinde etkin biçimde kullanılabilir olmasına vurgu yapmaktadır. Bu ilke doğrultusunda yürütülen analizde Tablo 33'te de gösterildiği gibi, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının bazı bölümlerinde DSB.4 ile ilgili bazı açıklama ve yönlendirmelere yer verildiği tespit edilmiştir. "Öğretim Programının Organizasyonu" bölümünde yer alan *"E-portfolios should be kept regularly each week under the supervision of the teachers."* (MEB, 2018b, s. 18); *"...there is a set of strongly recommended tasks: e-portfolio..."* (MEB, 2018b, s. 18) gibi e-portfolyoya ilişkin tespit edilen çeşitli ifadeler ile programın daha çok dijital ortamda sunulan portfolyolara ağırlık verdiği ve portfolyoların ölçme-değerlendirme sürecinin yanında genel öğretim sürecine entegrasyonunu hedef alan bir yaklaşımın benimsediği açıklanmaktadır. "Ölçme ve Değerlendirme" bölümünde *"Portfolios, projects, and other samples of students' work should have a weight in the overall grade..."* (MEB, 2018b, s. 12); *"The use of E-portfolios is selected as one of the assessment strategies..."* (MEB, 2018b, s. 11) ifadeleriyle ise portfolyoların öğrenci performansını farklı açılardan değerlendirme yönüyle önemli bir araç olarak görülmesi sebebiyle ölçme-değerlendirme sürecinde kullanımının önemi

belirtilmiştir. Bununla birlikte, programda portfolyoların öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerine ilişkin yeterliliklerini doğrudan yansıtmasına yönelik açık bir vurgu bulunmamaktadır. Ayrıca, portfolyoların istihdam süreçleri gibi eğitim dışı bağlamlarda kullanımıyla ilgili herhangi bir yönlendirmeye de yer verilmemiştir. Bu doğrultuda, programın portfolyo kullanımını desteklemesi bakımından DSB.4 ilkesiyle yapısal bir uyum gösterdiği; ancak bu portfolyoların 21. yüzyıl becerilerinin kapsamlı değerlendirilmesine ve istihdam süreçlerine entegrasyonuna yönelik açık yönlendirmelere yer verilmemesi nedeniyle söz konusu ilke ile yalnızca *kısmi* uyum sağladığı tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni kapsamında son ilke olarak tanımlanan DSB.5, eğitim sisteminin değerlendirilmesi için dengeli ve çok yönlü ölçme araçlarından oluşan bir portföyün oluşturulmasının önemini vurgulamaktadır. Bu ilke kapsamında, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında, ürün ve süreç odaklı değerlendirme yöntemlerinin bir arada kullanılmasının önemi vurgulanmakla birlikte, çok yönlü ve kapsamlı bir değerlendirme anlayışının benimsendiği belirlenmiştir. Ancak, söz konusu değerlendirme uygulamalarının yalnızca öğrenci düzeyinde sınırlandırıldığı; sistem genelini kapsayacak ölçekte, çok yönlü ve dengeli değerlendirme araçlarından oluşan bir yapıya ya da bu yönde yönlendirici ifadelerle programda rastlanmamıştır. Bu bağlamda, öğretim programının DSB.5 ilkesi ile uyum göstermediği tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Destek Bileşenine Yönelik Bulgular. 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeni, (1) 21.yüzyıl becerilerinin öğrenme-öğretme süreçlerini destekleyecek öğrenme yaklaşımları, insan desteği ve fiziksel ortamların oluşturulması, (2) eğitimcilerin iş birliği yapmalarını, etkili uygulamaları paylaşmalarını ve 21. yüzyıl becerilerini sınıf içi uygulamalarına entegre etmelerini sağlayacak mesleki öğrenme topluluklarının desteklenmesi, (3) öğrencilerin, 21. yüzyıla özgü gerçek dünya bağlamlarında öğrenmelerinin (proje tabanlı veya diğer uygulamalı çalışmalar yoluyla) desteklenmesi, (4) nitelikli öğrenme araçlarına, teknolojilerine ve kaynaklarına eşit

ve adil erişim sağlanması, (5) grup, ekip ve bireysel öğrenmeyi destekleyen 21. Yüzyıla uygun mimari ve iç mekan tasarımlarının sağlanması, (6) toplumsal ve uluslararası düzeyde öğrenme süreçlerine katılımın hem yüz yüze hem de çevrim içi yollarla desteklenmesi olmak üzere altı ilke çerçevesinde yapılandırılmıştır (P21, 2019). Bu altı temel ilke doğrultusunda yürütülen analizden elde edilen bulgulara göre, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeni ile genel olarak *kısmi* uyum gösterdiği belirlenmiştir. Tablo 34'te öğretim programının bu bileşenin altı temel ilkesiyle uyum durumuna ilişkin bulgular yazılı program metninde tespit edilen örneklerle sunulmuştur.

Tablo 34

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular

21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler	
<p>DSC.1. 21. yüzyıl becerilerinin öğrenme-öğretme süreçlerini destekleyecek öğrenme yaklaşımları, insan desteği ve fiziksel öğrenme ortamlarının oluşturulması.</p>	<p>Kısmen uyumlu</p>	<p>Ölçme ve Değerlendirme bölümünden örnekler</p> <p>Öğretim Programının Organizasyonu bölümünden örnekler</p>	<p>“Students of English get feedback from their teachers, peers, e-assessment tools, and/or parents in systematic, clear and meaningful ways.” (MEB, 2018b, s. 12)</p> <p>“No single teaching method was entirely followed or left out...” (MEB, 2018b, s. 14)</p> <p>“The new 9th–12th grades English curriculum advocates a blended-learning environment...” (MEB, 2018b, s. 16)</p>
<p>DSC.2. Eğitimcilerin iş birliği yapmalarını, etkili uygulamaları paylaşmalarını ve 21. yüzyıl becerilerini sınıf içi uygulamalarına entegre etmelerini sağlayacak mesleki öğrenme topluluklarının desteklenmesi.</p>	<p>Kısmen uyumlu</p>	<p>Öğretim Programının Organizasyonu bölümünden örnekler</p>	<p>“Online communities in which teachers of English can share ideas and materials locally and globally can also be created so that English teachers in Turkey can interact with colleagues in Turkey and around the world” (MEB, 2018b, s. 15)</p>
<p>DSC.3. Öğrencilerin, 21. yüzyıla özgü gerçek dünya bağlamlarında öğrenmelerinin (proje tabanlı veya diğer uygulamalı çalışmalar yoluyla) desteklenmesi.</p>	<p>Uyumlu</p>	<p>Öğretim Programının Öğretme ve Öğrenme Ortamı Genel Özellikleri bölümünden örnekler</p>	<p>“Öğrenciler dili etkili bir şekilde kullanabilmek için gerçek hayatta kullanılan İngilizceyi farklı bağlamlarda sürekli olarak kullanırlar.” (MEB, 2018b, s. 68)</p> <p>“Materyaller/ Görevler...gerçeğe yakındır, öğrencilerin gerçek hayattaki dil ihtiyaçlarına ve ilgilerine yöneliktir...gerçek hayat dil kullanımını sağlamak için multimedya ve teknoloji ile desteklenir...” (MEB, 2018b, s. 68)</p> <p>“Değerlendirme...dilini gerçek kullanımını ölçmeyi sağlar.” (MEB, 2018b, s. 68)</p>

Tablo 34

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)

21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler	
<p>DSC.3. Öğrencilerin, 21. yüzyıla özgü gerçek dünya bağlamlarında öğrenmelerinin (proje tabanlı veya diğer uygulamalı çalışmalar yoluyla) desteklenmesi.</p>	Uyumlu	<p>Öğretim Programının Ana Felsefesi ve Genel Amaçları bölümünden örnekler</p>	<p>“Throughout the 9th–12th grades English curriculum students are encouraged to be involved in task-based, collaborative, and project-based language” (MEB, 2018b, s. 6)</p>
		<p>Öğretim Programının Organizasyonu bölümünden örnekler</p>	<p>“To reflect the real-life experiences of learners...the use of instructional technology is extensively ...” (MEB, 2018b, s. 6)</p> <p>“...communicative, experiential, and task-based language activities are promoted.” (MEB, 2018b, s. 14)</p> <p>“...these should be presented in meaningful real-life contexts, preferably through written dialogues and/or conversations in movie clips.” (MEB, 2018b, s. 18)</p>
<p>DSC.4. Nitelikli öğrenme araçlarına, teknolojilerine ve kaynaklarına eşit ve adil erişim sağlanması.</p>	Kısmen uyumlu	<p>Öğretim Programının Organizasyonu bölümünden örnekler</p>	<p>“The new curriculum encourages the integration of technology in all aspects of English language teaching and learning.” (MEB, 2018b, s. 15)</p>
		<p>Öğretim Programının Öğretme ve Öğrenme Ortamı Genel Özellikleri bölümünden örnekler</p>	<p>“...the new 9th-12th grades English curriculum advocates a blended-learning environment for language learners.” (MEB, 2018b, s. 16)</p>
		<p>Programının Ana Felsefesi ve Genel Amaçları bölümünden örnekler</p>	<p>“The use of authentic materials is strongly recommended in all grades...” (MEB, 2018b, s. 17)</p>
			<p>“Öğretmenler, bireysel çalışma, ikili çalışma, grup ve sınıf çalışması gibi farklı iletişim türlerini kullanırlar.” (MEB, 2018b, s. 68)</p>
			<p>“More instructional technology tools are used across all grades in the 9th–12th grades English curriculum.” (MEB, 2018b, s. 5)</p>

Tablo 34

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşeni Uyumuna İlişkin Bulgular (Devamı)

21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları İlkeleri	Uyum Durumu	Öğretim Programından örnek göstergeler
DSC.4. Nitelikli öğrenme araçlarına, teknolojilerine ve kaynaklarına eşit ve adil erişim sağlanması.	Kısmen uyumlu	Öğretim Programının Öğretme ve Öğrenme Ortamı Genel Özellikleri bölümünden örnekler “Öğrenciler öğretilerinin yönlendirmesiyle, dil materyal ve aktivitelerini kendileri geliştirebilen yaratıcı bireylerdir.” (MEB, 2018b, s. 68)
DSC.5. Grup, takım ve bireysel öğrenmeyi destekleyen 21. yüzyıla uygun mimari ve iç mekan tasarımlarının sağlanması.	Kısmen uyumlu	Öğretim Programının Organizasyonu bölümünden örnekler “Depending on the number of students in class one student or a group of students can take turns to organize and lead the discussion time activities with the supervision of the teacher.” (MEB, 2018b, s. 18) “E-portfolios can consist of students’ individual or group work project outputs ...” (MEB, 2018b, s. 18) “The video blog (V-log) entries can be done individually or as peer interviews...” (MEB, 2018b, s. 18)
DSC.6. Toplumsal ve uluslararası düzeyde öğrenme süreçlerine katılımın hem yüz yüze hem de çevrim içi yollarla desteklenmesi.	Uyumlu	Ölçme ve Değerlendirme bölümünden örnekler “Students of English get feedback from their teachers, peers, e-assessment tools, and/or parents in systematic, clear, meaningful ways.” (MEB, 2018b, s. 12) “Online communities in which teachers of English can share ideas and materials locally and globally can also be created so that English teachers in Turkey can interact with colleagues in Turkey and around the world ...” (MEB, 2018b, s. 15) “The use of the Internet provides the adolescents ways to carry out research on current events, collaborate with mentors, experts, peers.” (MEB, 2018b, s. 16) “With the help of instructional technology language learners are able to access authentic language, international communities, and intercultural environments...” (MEB, 2018b, s. 16) “Video conferencing done with native speakers can also increase the confidence and improved motivation among language learners.” (MEB, 2018b, s. 16)

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeni kapsamında yer alan birinci ilke DSC.1, 21. yüzyıl becerilerinin etkili öğretimi ve öğrenimini desteklemek amacıyla öğrenme uygulamalarının, insan desteğinin ve fiziksel ortamların güçlendirilmesine vurgu yapmaktadır. Bu ilke doğrultusunda yapılan analizde, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Tablo 34'te de verildiği gibi, DSC.1 ilkesine yönelik çeşitli açıklamalar tespit edilmiştir. Örneğin, “*Students of English get feedback from their teachers, peers, e-assessment tools, and/or parents in systematic, clear and meaningful ways.*” (MEB, 2018b, s. 12) ifadesi, çok kaynaklı ve yapılandırılmış geri bildirim süreçleriyle insan desteğinin öğretim sürecine entegre edildiğini göstermektedir. “*No single teaching method was entirely followed or left out...*” MEB, 2018b, (s. 14) ifadesi, öğretim uygulamalarında çeşitlilik anlayışını yansıtırken, “*The new 9th–12th grades English curriculum advocates a blended-learning environment...*” (MEB, 2018b, s. 16) ifadesi ise çevrim içi ve yüz yüze ortamların harmanlandığı bir öğrenme yapısının desteklendiğini göstermektedir. Ancak, programda söz konusu ilkenin temelinde yer alan 21. yüzyıl becerilerinin öğretimine yönelik açık, sistematik ve beceri temelli bir yapıya programda doğrudan yer verilmemekle birlikte, fiziksel öğrenme ortamlarının 21. yüzyıl pedagojisine uygun biçimde düzenlenmesine ilişkin somut bir yönlendirme de bulunmamaktadır. Bu bağlamda, programın DSC.1 ilkesiyle yalnızca *kısmi* uyum sağladığı tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeninde yer alan ikinci ilke DSC.2, eğitimciler arasında iş birliğinin teşvik edilmesini, etkili uygulamaların paylaşılmasını ve 21. yüzyıl becerilerinin sınıf içi uygulamalara entegrasyonunu destekleyecek mesleki öğrenme topluluklarının kurulmasını öngörmektedir. Tablo 34'te de verildiği gibi, “9–12. Sınıflar İngilizce Dersi Öğretim Programının Organizasyonu” bölümünde yer verilen “*Online communities in which teachers of English can share ideas and materials locally and globally can also be created so that English teachers in Turkey can interact with colleagues in Turkey and around the world...*” (MEB, 2018b, s. 15) ifadesi, programda İngilizce öğretmenlerinin hem yerel hem de küresel düzeyde çevrim içi etkileşim ağları kurabilecekleri bir yapı

öngörüldüğünü göstermektedir. Ancak aynı ilkenin bir diğer temel bileşeni olan 21. yüzyıl becerilerinin sınıf içi uygulamalara entegrasyonu konusunda programda açık bir yönlendirme, stratejik öneri ya da sistematik bir yapı yer almamaktadır. Bu bağlamda, programın iş birliğine dayalı mesleki gelişim anlayışı ile ilke arasında uyum tespit edilirken, öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerini sınıf ortamına nasıl entegre edeceklerine dair somut örnekler veya uygulama örnekleri sunmaması sebebiyle, DSC.2 ilkesiyle *kısmi* uyumlu olduğu belirlenmiştir.

21. Yüzyıl Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeninde yer alan üçüncü ilke DSC.3, öğrencilerin gerçek dünya bağlamlarıyla ilişkilendirilen, anlamlı ve uygulamaya dönük öğrenme deneyimlerine aktif katılımını temel almaktadır. Bu ilke doğrultusunda yapılan analizde, programın “Öğretim Programının Ana Felsefesi ve Genel Amaçları” bölümlerinde belirlenen “*Throughout the 9th–12th grades English curriculum students are encouraged to be involved in task-based, collaborative, and project-based language...*” (MEB, 2018b, s. 6) ifadesi, öğrencilerin görev temelli, iş birliğine dayalı ve proje odaklı etkinliklere yönlendirildiğini; “*To reflect the real-life experiences of learners...the use of instructional technology is extensively...*” (MEB, 2018b, s. 6) ifadesi ise öğrenme sürecinin öğrenci yaşantılarıyla bütünleştirildiğine işaret etmektedir. Ayrıca “*...communicative, experiential, and task-based language activities are promoted.*” (MEB, 2018b, s. 14) ve “*...these should be presented in meaningful real-life contexts, preferably through written dialogues and/or conversations in movie clips.*” (MEB, 2018b, s. 18) gibi açıklamalar, iletişimsel ve deneyim temelli etkinliklerin gerçek yaşam bağlamlarında sunulması gerektiğini ifade etmektedir. Programın “Öğretme ve Öğrenme Ortamı Genel Özellikleri” bölümünde yer alan “*Öğrenciler dili etkili bir şekilde kullanabilmek için gerçek hayatta kullanılan İngilizceyi farklı bağlamlarda sürekli olarak kullanırlar.*”; “*Materyaller/Görevler...gerçeğe yakındır, öğrencilerin gerçek hayattaki dil ihtiyaçlarına ve ilgilerine yöneliktir...multimedya ve teknoloji ile desteklenir.*”; “*Değerlendirme...dilin gerçek kullanımını ölçmeyi sağlar.*” (MEB, 2018b, s. 68) gibi ifadeler, yalnızca öğrenme sürecinin değil, aynı zamanda öğretim materyalleri ve

görevleri ile değerlendirme süreçlerinin de gerçek yaşamla ilişkilendirildiğini göstermektedir. Bu bağlamda, program, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının, öğrencilerin dil öğrenimini gerçek yaşamla ilişkilendiren uygulamalar yoluyla desteklemesi sebebiyle DSC.3 ilkesiyle uyum gösterdiği tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeninde yer alan dördüncü ilke DSC.4, öğrencilerin kaliteli öğrenme araçlarına, teknolojilerine ve kaynaklarına adil ve eşit erişimini sağlamaya odaklanmaktadır. Bu ilke doğrultusunda yapılan analizde, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında bu ilkeyle örtüşen çeşitli açıklamalara yer verildiği belirlenmiştir. “Öğretim Programının Ana Felsefesi ve Genel Amaçları” bölümünde yer alan “*More instructional technology tools are used across all grades in the 9th–12th grades English curriculum.*” (MEB, 2018b, s. 5) ifadesiyle teknoloji kullanımının program boyunca yaygınlaştırıldığı belirtilmiştir. Ayrıca “*The new curriculum encourages the integration of technology in all aspects of English language teaching and learning.*” (MEB, 2018b, s. 15), “*...the new 9th–12th grades English curriculum advocates a blended-learning environment...*” (MEB, 2018b, s. 16) ve “*The use of authentic materials is strongly recommended in all grades...*” (MEB, 2018b, s. 17) ifadeleri, öğretim sürecinde hem teknolojik hem de otantik materyallerin kullanımının önemsendiğini göstermektedir. Buna ek olarak, “*Öğrenciler öğretmenlerinin yönlendirmesiyle, dil materyalleri ve aktivitelerini kendileri geliştirebilen yaratıcı bireylerdir.*” (MEB, 2018b, s. 68) ifadesi, öğrencilerin öğrenme sürecinde üretici rol üstlenmelerinin desteklendiğini ortaya koymaktadır. Program nitelikli öğrenme araçlarına, teknolojilerine ve kaynaklarına yer vermesi açısından bu ilke ile paralellik göstermekle birlikte; programda bu öğrenme araçlarına ve kaynaklara tüm öğrencilerin eşit ve adil erişiminin sağlanmasına yönelik açıklama veya yönlendirmelere yer verilmemesinden dolayı DSC.4 ilkesiyle *kısmi* uyum gösterdiği tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeninde yer alan beşinci ilke DSC.5, bireysel, takım ve grup temelli öğrenmeyi destekleyecek şekilde 21. yüzyıla uygun mimari ve iç mekân tasarımlarının sağlanmasını öngörmektedir. Analiz

sonuçlarına göre Tablo 34’te verilen bulgularda, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının bazı bölümlerinde DSC.5 ile ilgili bazı açıklamalar tespit edilmiştir. “Öğretim Programının Organizasyonu” bölümünde yer alan “*Depending on the number of students in class, one student or a group of students can take turns to organize and lead the discussion time activities with the supervision of the teacher.*” (MEB, 2018b, s. 18), “*E-portfolios can consist of students’ individual or group work project outputs...*” ve “*The video blog (V-log) entries can be done individually or as peer interviews...*” (MEB, 2018b, s. 18) gibi ifadeler, öğrencilerin bireysel, ikili veya grup olarak öğrenme etkinliklerine katılımını desteklediğini göstermektedir. Ayrıca “Öğretim Programının Öğretme ve Öğrenme Ortamı Genel Özellikleri” bölümünde yer alan “*Öğretmenler, bireysel çalışma, ikili çalışma, grup ve sınıf çalışması gibi farklı iletişim türlerini kullanırlar.*” (MEB, 2018b, s. 68) ifadesi de öğrenme ortamında etkileşim çeşitliliğini destekleyen öğretim uygulamalarına olanak sağlandığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, öğrenme ortamlarının fiziksel veya mimari tasarımına yönelik herhangi bir somut öneri veya düzenlemeye programda yer verilmemiştir. Bu bağlamda, programda öğrenme-öğretme sürecinde bireysel ve iş birliğine dayalı öğrenmeler desteklenmesine karşın, öğrenme ortamlarının fiziksel veya mimari tasarımına yönelik somut önerilerin olmaması sebebiyle, programın DSC.5 ilkesiyle *kısmi* uyum sağladığı tespit edilmiştir.

21. Yüzyıl Çerçevesinin 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeninde yer alan altıncı ilke DSC.6, öğrenme sürecine toplumun ve uluslararası paydaşların katılımını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu ilke doğrultusunda gerçekleştirilen analizde, “Ölçme ve Değerlendirme” ile “Öğretim Programının Organizasyonu” bölümlerinde DSC.6 ile ilgili çeşitli ifadeler yer verildiği belirlenmiştir. Örneğin, “*Students of English get feedback from their teachers, peers, e-assessment tools, and/or parents in systematic, clear and meaningful ways.*” (MEB, 2018b, s. 12) ifadesi, geri bildirim süreçlerine ebeveynlerin de dâhil edildiğini göstererek toplumun öğrenme sürecine etkin katılımını ortaya koymaktadır. Ayrıca, “*Online communities in which teachers of English can share ideas and materials locally and globally can also be created so that English teachers in Turkey can interact with colleagues in Turkey and around the*

world...” (MEB, 2018b, s. 15) açıklaması, dijital mesleki öğrenme toplulukları aracılığıyla hem ulusal hem de uluslararası düzeyde etkileşimli bir öğrenme ortamının teşvik edildiğine işaret etmektedir. Benzer şekilde, “*The use of the Internet provides the adolescents ways to carry out research on current events, collaborate with mentors, experts, and peers.*”; “*With the help of instructional technology language learners are able to access authentic language, international communities, and intercultural environments...*” ve “*Video conferencing done with native speakers can also increase the confidence and improved motivation among language learners.*” (MEB, 2018b, s. 16) gibi ifadeler, öğrencilerin internet ve teknoloji aracılığıyla hem yerel hem de küresel ölçekte bireylerle etkileşime geçmelerine olanak sağlandığını göstermektedir. Bu bağlamda programın, öğrenme sürecine toplumun ve uluslararası paydaşların katılımını desteklemesi bakımından DSC.6 ilkesiyle uyum gösterdiği tespit edilmiştir.

Bölüm 5

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde, 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile uyum durumuna ilişkin yürütülen analizden elde edilen bulguların sonuç ve tartışmasına yer verilmiş, araştırma sonuçlarına dayalı olarak uygulamaya ve gelecekteki çalışmalara yönelik öneriler sunulmuştur.

2018 İlköğretim (2-8. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Tartışma ve Sonuç

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile uyumuna ilişkin yürütülen analiz bulguları genel olarak değerlendirildiğinde; programın, çerçevenin temel bileşenleri olan 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları, Disiplinlerarası Temalar ve Destek Sistemleri (program, öğretim, değerlendirme, öğrenme ortamları) ile kısmen örtüşen bir yapıda olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Elde edilen bulgulardan hareketle, programda iletişim ve iş birliği becerilerine ağırlık verildiği; yaratıcılık, eleştirel düşünme ve teknoloji okuryazarlığı gibi becerilerde ise sınırlı bir çerçeve sunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, disiplinlerarası temalar ile ölçme-değerlendirme süreçleri, yenilikçi öğretim yaklaşımları ve eşit erişimi gözetilen öğrenme ortamları açısından da bütüncül ve sistematik bir entegrasyona sahip olmadığı ortaya konulmuştur.

Bu genel değerlendirme Tablo 35'te sunulmuş olup, devamında her bir bileşen ayrı alt başlıklar altında ele alınarak bulgulardan ulaşılan sonuçlar ve literatür ışığında yapılan tartışmalar ayrıntılı biçimde verilmiştir.

Tablo 35*2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Sonuçlar*

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Bileşenleri	2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı	Sonuç	
21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları	Anahtar Yeterlilikler başlığı altında 21. yüzyıl becerilerine yer verildiği; özellikle iletişim ve iş birliği alt becerilerinin öne çıktığı; sınıf düzeylerinde dengeli ve kademeli bir yapı bulunmadığı; öğretim süreçlerine entegrasyonun öğretmen ve kitap yazarlarının inisiyatifine bırakıldığı ve entegrasyona ilişkin rehberlik sunulmadığı; bütüncül ve sistematik bir yapının olmadığı belirlenmiştir.	Kısmen uyumlu	
21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	Disiplinlerarası temalara, açık ve bütüncül bir şekilde yer verilmediği; tematik çeşitliliğin ve sürekliliğin sınırlı olduğu; küresel farkındalık ve çevre okuryazarlığı temalarına kısmen yer verildiği; finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığı gibi temalara hiç yer verilmediği; diğer temaların ise yalnızca sınırlı bağlamlarda dil kullanımı ve işlevlerine entegre edildiği ortaya konulmuştur.	Kısmen uyumlu	
21. Yüzyıl Becerilerin Değerlendirilmesi	Bicimlendirici ve sonuç değerlendirme uygulamalarının dengelenmeye çalışıldığı; ancak teknoloji destekli ölçme-değerlendirme uygulamalarına yer verilmediği; 21. yüzyıl becerilerinin değerlendirilmesine yönelik açıklamalara rastlanmadığı; geri bildirim ve portfolyo süreçlerinin sistematik olmadığı; ölçme-değerlendirme sisteminin sadece öğrenci düzeyinde kaldığı tespit edilmiştir.	Kısmen uyumlu	
21. Yüzyıl Destek Sistemleri	21. Yüzyıl Program ve Öğretim	Yeterlik temelli öğrenmeye vurgu yapılmakla birlikte; sorgulama, probleme dayalı öğrenme ve üst düzey düşünme becerilerine yapılan yönlendirmenin sınırlı olduğu; yenilikçi öğretim yöntemleri ve teknoloji kullanımına dair somut örneklerin bulunmadığı; toplumsal kaynakların eğitim süreçlerine etkin şekilde dahil edilmediği belirlenmiştir.	Kısmen uyumlu
21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları	Öğrenci merkezli yaklaşımlara öncelik verildiği; iş birlikli çalışmaların vurgulandığı; gerçek dünya bağlamlarında öğrenmenin desteklendiği; ancak mimari ortam tasarımına dair herhangi bir açıklamanın bulunmadığı; teknolojik kaynaklara erişimde eşitlik ve adalete yönelik açık ve net bir vurgunun olmadığı; eğitimcilerin iş birliğini güçlendirecek mesleki topluluklara değinilmediği tespit edilmiştir.	Kısmen uyumlu	

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Bileşeni Açısından 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Tartışma ve Sonuç

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni ile uyum durumuna ilişkin elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, öğretim programında 21. yüzyıl becerileri kapsamında anahtar yeterlilik ifadesinin kullanıldığı; bu anahtar yeterliliklerin bazılarının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde belirlenen 21. yüzyıl becerileri ile birebir örtüştüğü sonucuna ulaşılmıştır. Ancak bu yeterliliklerin programa entegrasyonunda açık ve sistematik bir yapının sağlanamadığı, bazı temalarda örtük olarak ele alındığı ve öğretim süreçlerine yönelik entegrasyonun öğretmen ve ders kitabı yazarlarının inisiyatifine bırakıldığı tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, öğretim programı kapsamında 21. yüzyıl becerilerinin öğrenme-öğretme sürecine yansıtılması tesadüfi ve rastlantısal olarak şekilleneceği sonucuna ulaşılabilir. Schleicher (2012) öğretmenler için öğretim programlarında 21. yüzyıl becerilerine yönelik açık ve sistematik bir rehberlik veya yönlendirme sunulmamasının, öğrenme fırsatlarında eşitsizliklere ve dengesizliklere yol açma riskini doğurduğunu belirtmiştir.

Diğer yandan program kazanımları incelendiğinde, iletişim ve iş birliği, eleştirel düşünme ve problem çözme gibi bazı 21. yüzyıl becerilerini destekleyen çeşitli göstergelere ulaşılmıştır. Kazanım ifadelerine dayalı olarak elde edilen bu bulgu, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarının sistematik bir yapı ile entegre edilmeden kazanımlara örtük olarak yerleştirildiğini göstermektedir. Benzer şekilde Ari ve Çalışoğlu (2021) 4. sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında kazanımların 21. yüzyıl becerileriyle doğrudan ilişkilendirilmediği sonucuna ulaşmıştır. OECD (2009), 21. yüzyıl becerilerinin öğrenme-öğretme süreçlerine sistematik bir yapılandırma çerçevesinde entegrasyonunun önemini vurgularken programda 21.yüzyıl becerilerine açık bir şekilde yer verilmemesi 21. yüzyıl öğrenci çıktılarının gerçekleşmesinde güçlüğe neden olabilir. Ayrıca Griffin ve Care'in (2012) vurguladığı gibi, 21. yüzyıl becerilerinin öğrenme-öğretme

süreçlerine nasıl entegre edileceği konusunda herhangi bir yönlendirme olmaması, bu becerilerin öğrencilerin gerçek öğrenme deneyimlerine yansımalarını sınırlandırabilir.

Araştırma bulguları, Öğrenme ve Yenileme Becerilerinin tüm sınıflardaki kazanımlarda yüksek oranlarda temsil edildiğini ortaya koymuştur. Öğrenme ve Yenileme Becerileri kapsamında, toplam frekansın %82,4'ünü oluşturan İletişim ve İş Birliği becerisine yapılan yoğun vurgu ile öğrencilerin sosyal etkileşim ve dil kullanımı becerileri desteklenmekle birlikte; bu sonuç, bir yabancı dil öğretim programının doğası gereği beklenen bir sonuçtur. Yapılan çalışmalar incelendiğinde bazı araştırma bulgularının (Aşcı ve ark., 2019; Elgün, 2021) bu sonuçla paralel olduğu görülmektedir. Ayrıca farklı disiplinler kapsamında yürütülen bazı çalışmalarda da benzer sonuca ulaşılmıştır. Örneğin, Türkçe Dersi Öğretim Programını inceleyen Kurudayıoğlu ve Soysal (2019) ile Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı inceleyen Bektaş ve ark. (2019), kazanımlarda en fazla İletişim ve İş Birliği alt becerisinin vurgulandığını, bunu Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme alt becerisinin izlediğini tespit etmiştir. Buna paralel olarak, bu çalışmada da ikinci sırada Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme alt becerisine %26,64 oranında yer verildiği belirlenmiştir. Ancak, Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme becerisinin, alt sınıflarda sınırlı sayıda belirlenirken, üst sınıflarda alt sınıflara nispeten daha fazla sayıda tespit edilmesi, bu becerinin kısmen desteklendiğini ancak güçlendirilmesine ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Bunun yanında, Yaratıcılık ve Yenilik becerisinin sadece ortaokul kademesinde sınırlı sayıda kazanım kapsamında yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Yaratıcılık becerisi, bireylerin yeni fikirler üretmelerinin yanında belirsiz durumlara karşı esnek, çözüm odaklı ve yenilikçi bir şekilde yaklaşmalarını destekleyen ve küresel düzeydeki rekabet ortamına uyum sağlamalarında rehberlik eden önemli bir yeterlilik (Beghetto, 2019; Petrytsa, 2024). Trilling ve Fadel (2009), bireylerin yenilikçi düşünme süreçlerine aktif katılımının bilgi toplumunda başarı için belirleyici bir rol üstlendiğini vurgulamaktadır. Ayrıca OECD (2018), geleceğin iş gücünde yer alacak bireylerin sadece bilgiye erişen değil; bilgiyi yeniden yapılandırabilen, dönüştürebilen ve farklı alanlarda uygulayabilen yaratıcı bireyler olması gerektiğinin altını çizmektedir. Bu

doğrultuda araştırmadan elde edilen bulgular değerlendirildiğinde, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında öğrencilere sunulan Yaratıcılık ve Yenilik becerisiyle ilişkili öğrenme fırsatlarının sınırlı olduğu ve bu durumun, öğrencilerin söz konusu becerilerdeki potansiyel gelişiminin sınırlandırabileceği söylenebilir.

Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerinin yalnızca ortaokul düzeyinde ve toplamda %3,16 oranında temsil edilmesi, programın dijital çağın gerektirdiği okuryazarlıkları kazandırma konusunda sınırlı bir yapı sunduğunu göstermektedir. Bu becerilerin özellikle erken yaşlarda gelişiminin temellendirilmesi gerektiği göz önünde bulundurulduğunda (Bostancı, 2019; Karaboğa, 2019), ilkokul kademesinde hiç yer verilmemesi ve ortaokulda da oldukça sınırlı biçimde ele alınması, öğrencilerin dijital dünyada etkili, güvenli ve eleştirel kullanıcılar olarak yetişmelerine yönelik fırsatları önemli ölçüde kısıtlamaktadır. Programın bu yönüyle, dijital yeterliklerin sarmal ve kademeli bir biçimde yapılandırılması gerekliliğine yanıt vermediği görülmektedir. Alanyazında, dijital becerilerin programlarda sarmal bir yapıda ele alınması gerektiği ve dijital araçlar ile medya okuryazarlığının erken yaşlardan itibaren öğretim sürecine planlı bir biçimde entegre edilmesinin, öğrencilerin hem dil gelişimlerini hem de eleştirel düşünme ve problem çözme gibi üst düzey bilişsel becerilerinin desteklenmesi açısından gerekli ve önemli olduğu vurgulanmaktadır (Shadiev ve Wang, 2022; Wahyuni ve ark., 2020). Ancak bu araştırma elde edilen sonuçlarda 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında, dijital okuryazarlık becerilerinin geç yaşlarda ve sınırlı çerçevede sunulması, bilişsel ve dil gelişim fırsatlarının sağlanamadığını göstermektedir. Ayrıca Bal (2018) ile Kayhan ve ark. (2019) Türkçe Dersi Öğretim Programı kapsamında Bilgi, Medya ve Teknoloji becerilerinin diğer becerilerden daha az vurgulandığı; Işıkgöz (2021) Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı kazanımlarında; Eker ve Kurum (2021) ile Karakuş (2021) Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programında; Yorulmaz ve ark. (2021) İlköğretim Matematik Dersi Öğretim Programında Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerine sınırlı sayıda yer verildiği; Demir ve Çetin (2023) Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programında Medya Okuryazarlığı alt becerisine ilişkin hiçbir kazanım bulunmadığı sonuçlarına ulaşmıştır. Bu

durum, günümüz teknoloji çağında öğrencilerden beklenen dijital yeterliklerin kazandırılması açısından önemli bir boşluk oluşturmaktadır. Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde sekiz anahtar yeterlilikten biri olarak dijital yetkinliğe yer verilmesine rağmen, farklı disiplinlere ait öğretim programlarında 21. yüzyıl becerileri arasında en az yer verilen temel beceri grubunun Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri olması dikkat çekmektedir.

Yaşam ve Kariyer Becerileri, öğretim programı kazanımlarında toplamda %11,60 oranında temsil edilmekle birlikte, bu beceriler kapsamında Esneklik ve Uyum, Girişim ve Öz yönetim ile Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik becerileri hiçbir kazanıma entegre edilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Eker ve Akar Elekoğlu (2020) Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programında en az vurgulanan beceri grubunun bu çalışmaya paralel şekilde Yaşam ve Kariyer Becerileri olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ancak bu çalışmadan farklı olarak, Yıldız'ın (2022) İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programını incelediği çalışmada Yaşam ve Kariyer Becerileri en fazla vurgulanan beceri olarak öne çıkmaktadır. Yedinci sınıf dışında tüm sınıflarda sınırlı sayıda yer verilen Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler ile yalnızca ortaokul kademesinde sınırlı sayıda tespit edilen Liderlik ve Sorumluluk becerisi, Yaşam ve Kariyer Becerilerinin programda kısmen desteklendiğini göstermektedir. Girişim ve Öz Yönetim becerilerinin küçük yaşlardan itibaren desteklenmemesi, bireylerin dışsal yönlendirmelere bağımlı, içsel motivasyonları doğrultusunda kararlar alamadan kendi geleceklerini planlayamamalarına neden olmaktadır (Larson, 2000; Watts & Caldwell, 2008). Esneklik ve Uyum becerisinin gelişimine yönelik öğrenme fırsatları yetersiz olan öğrencilerin beklenmedik öğrenme durumlarına ve çoklu bağlamlarda hedef dili kullanma gereksinimlerine karşı hazırlıksız kalma riski artmaktadır (Dede, 2010). Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik becerisine yer verilmemesi, bireylerin planlı, verimli ve sorumluluk bilinciyle çalışabilme yeterliklerini edinmemeleri riskini doğurmaktadır (Levy & Murnane, 2013). İçinde yaşadığımız çağın iş ve yaşam koşullarında, bireylerin girişimci ve esnek davranabilmelerinin önemi bazı çalışmalarda (Dede, 2010; Griffin & Care, 2015) vurgulanırken, öğretim programında Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler ile Liderlik ve Sorumluluk becerisine sınırlı sayıda yer verilmesi ile

Esneklik ve Uyum, Girişim ve Öz Yönetim ile Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik becerilerine yer verilmemesi, programın bu yönde önemli eksiklikleri bulunduğunu ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, Boyacı ve Özer (2019) Türkçe Dersi Öğretim Programında Esneklik ve Uyum alt becerisine yönelik herhangi bir kazanım bulunmadığını; Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı kazanımlarında Demir ve Özyurt (2021) Esneklik ve Uyum alt becerisinin bulunmadığını, Güngör (2022) ise Girişim ve Öz Yönetim ile Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik alt becerilerine değinilmediğini; Eker ve Kurum (2021) Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programında Esneklik ve Uyum alt becerisine ilişkin bir kazanım bulunmadığını; Kalemkuş (2020) Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı kazanımlarında Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik alt becerilerine yer verilmediğini tespit etmiştir. Buna karşın, Işıkgöz'ün (2021) Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı kazanımlarında Yaşam ve Kariyer Becerilerinin %51,44 oranında yer verildiği sonucu ile uyumlu değildir. Sınırlı sayıda disipline ait öğretim programı haricinde çoğu disipline ait öğretim programında Yaşam ve Kariyer Becerilerine bütüncül bir şekilde yer verilmediği sonucu, eksikliğin İngilizce dersi ötesinde genel bir problem olduğunu göstermektedir.

Programda, bazı kazanımların birden fazla 21. yüzyıl becerisini içerdiği, bazı kazanımların ise hiçbir beceriyi içermediği sonucuna ulaşılmıştır. Sekizinci sınıf Türkçe Dersi Öğretim Programını inceleyen Kayhan ve ark. (2019) da benzer sonuca ulaşmıştır. Bunun yanında, sınıf düzeylerine göre 21. yüzyıl becerilerinin dağılımında dengesizlikler tespit edilmekle birlikte, kazanımlar arasında kaynaşıklık ve sarmallık açısından sistematik bir yapıdan söz etmek güçleşmektedir. Bazı becerilerin yalnızca belirli sınıf düzeylerinde yer alması, bazılarının ise hiçbir sınıfta yer verilmemesi, öğrenme sürecinin sistematikliği, sürekliliği ve planlılığı açısından önemli bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. 21. yüzyıl becerilerinin kademeli biçimde yapılandırılmaması, programın hem tutarlılık ilkesine hem de öğrencilerin gelişimsel ilerlemesine uygunluk düzeyini zayıflatmakta ve bütüncül bir öğrenme deneyimi sunma kapasitesini sınırlamaktadır. Bu durum, Aşcı ve ark. (2019) tarafından yürütülen İngilizce dersi ilkökul öğretim programı kazanımlarına yönelik çalışma ile Elgün'ün

(2021) 8. sınıf İngilizce dersi öğretim programının kazanımlarında 21. yüzyıl becerilerini incelediği araştırmada da ortaya konulmuş; her iki çalışmada da 21. yüzyıl becerilerinin öğretim programlarında dengeli ve bütüncül şekilde temsil edilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, yaratıcılık ve yenilik, medya okuryazarlığı, girişimcilik gibi çoğu 21. yüzyıl becerisinin program kapsamında oldukça sınırlı biçimde ele alınması, programın çok yönlü öğrenci profili yetiştirme potansiyelini kısıtladığına işaret etmektedir. Işıkgöz'ün (2021) Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor; Yorulmaz, Çekirdekçi ve Halil'in (2021) İlkokul Matematik; Asker Dağdeviren'in (2024) Ortaokul Matematik ve Çakır'ın (2025) Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programına yönelik çalışmalarında, öğretim programlarında 21. yüzyıl becerilerine yer verilme durumu değerlendirilmiştir. Bu çalışmalarda, Öğrenme ve Yenileme Becerilerinin en sık vurgulanan beceri grubu olduğu, Yaşam ve Kariyer Becerilerinin sınırlı düzeyde yer bulunduğu, Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerinin ise genellikle en az temsil edilen beceri alanı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında farklı disiplinlere yönelik ulaşılan bu bulgular, bu çalışmanın sonuçlarıyla uyumludur. Bu araştırmanın sonuçları alanyazındaki diğer çalışmalarla birlikte değerlendirildiğinde, İngilizce Dersi Öğretim Programı da dahil olmak üzere genel olarak öğretim programlarında 21. yüzyılın gerektirdiği dijital okuryazarlık becerilerinin sistematik, kademeli ve disiplinlerarası bir yaklaşımla yapılandırılmadığı ortaya konulmaktadır. Bu yönüyle mevcut program, dijital çağın eğitimdeki gereklilikleriyle bütüncül bir uyum sergilememekte ve öğrencilerin dijital yeterlikleri edinmelerini sınırlamaktadır.

Sonuç olarak, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında, Öğrenme ve Yenilenme Becerileri kapsamında dilin doğası gereği İletişim ve İş Birliği alt becerisine ilişkin çok sayıda kazanım belirlenirken, diğer tüm alt becerilere ya sınırlı sayıda yer verilmesi ya da hiç yer verilmemesi sebebiyle ile programın 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşenine kısmi bir uyum gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca programda, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarına ilişkin açık, planlı ve sistematik bir yaklaşım benimsenmediği ve 21. yüzyıl becerilerinin tüm sınıf düzeylerinde dengeli ve sarmal bir yaklaşımla yapılandırılmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşeni Açısından 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Tartışma ve Sonuç

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar bileşeni ile uyum durumuna ilişkin ulaşılan bulgular doğrultusunda, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar bileşeniyle sınırlı düzeyde uyum gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Her sınıf seviyesinde belirlenen 10 tema ile toplam 70 temanın dahil edildiği geniş içeriğe rağmen yalnızca 15 tema kapsamında söz konusu disiplinlerarası temalara yönelik çeşitli göstergelere ulaşılmıştır. Programda 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalara ilişkin açık yönlendirmeye ulaşılamamış olup, yapılan analizle birlikte bu disiplinlerarası temaları bazı temalar kapsamında dolaylı biçimde destekleyen çeşitli kazanımlar ile dilin kullanımı ve işlevi ifadelerinde yer verildiği tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulardan hareketle, programın 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temaları bütün ve sistematik bir yapı yerine, parça parça ve sınırlı bağlamlarda ele aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda, 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar kapsamında programın sadece kazanımlar ve dilin kullanımı ve işlevi ifadeleri gibi belirli alanlar ile yüzeysel entegrasyon sağladığı ve tematik çeşitliliğin yetersiz olduğu görülmektedir.

UNESCO'nun (2015) raporunda belirtildiği gibi, İngilizce derslerinin dilsel becerilerin yanı sıra öğrencilere küresel bilinç ve çevresel farkındalık kazandırması da gerekmektedir. Bu bağlamda, öğretim programında en fazla yer verilen disiplinlerarası temaların Küresel Farkındalık ve Çevre Okuryazarlığı olması olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Ancak, küreselleşmenin etkisiyle yabancı dil öğretiminde kültürel farkındalık ve çevre sorunları gibi küresel konuların 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının içeriğine entegre edilmesi herhangi bir yabancı dil dersi öğretim programının doğası gereği beklenen bir sonuçtur. Ayrıca, bu disiplinlerarası temalar her sınıf kapsamında sistematik ve yapılandırılmış bir şekilde ele alınmamıştır. Örneğin Küresel Farkındalık temasının 3. sınıfta hiç yer almaması, dikey bütünlük ve süreklilik ilkelerini zedelemektedir. Veselinovska ve ark. (2011), öğrencilerin farklı etnik, dilsel ve sosyo-ekonomik geçmişlerden gelen bireylerle

günlük etkileşim içinde olduklarını vurgulayarak, eğitim programlarının bu çeşitliliğe yanıt verecek şekilde yeniden yapılandırılması gerektiğini ifade etmektedir. Küresel bakış açısı kazandırmak, yalnızca bilişsel düzeyde bilgi sunmakla sınırlı kalmayıp; aynı zamanda öğrencilere kültürlerarası beceriler, empati ve eleştirel bakış açısı kazandırmayı da gerektirmektedir. Bunun yanında Aydede ve ark. (2019), çevresel sorunların önlenmesi ve çözülmesinin yüksek düzeyde okuryazarlığa sahip bireyler aracılığıyla gerçekleşeceğini, bu sebeple öğrencilerin nüfus artışı, enerji sorunları, çölleşme, küresel ısınma gibi ekolojik sorunlar konusunda farkındalıklarının artırılmasının gerekliliğini, buna ulaşmanın en temel yolunun ise eğitim olduğunu vurgulamakla beraber, okulların Çevre Okuryazarlığına ilişkin gerekli bilgi, tutum, değerler ve becerileri kazandırarak sürdürülebilir çevre koşullarının sağlanmasına katkıda bulunması gerekliliğini açıklamıştır. Bu bağlamda, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının küresel farkındalık disiplinlerarası temasını sistematik ve bütüncül biçimde içermemesi, bireylerin 21. yüzyılın çok kültürlü ve etkileşim temelli toplumlarına hazırlanması noktasında önemli bir eksiklik olarak değerlendirilmektedir.

Dikkat çeken bir diğer bulgu ise, Vatandaşlık Okuryazarlığı ve Sağlık Okuryazarlığı disiplinlerarası temalarının programda yalnızca belirli sınıflarda, sınırlı sayıda yer verilmiş olmasıdır. Bu disiplinlerarası temaların 2, 3 ve 5. sınıf düzeylerinde hiç yer almamış olması, programın bu alandaki pedagojik derinliğinin yetersiz olduğunu işaret etmektedir. Kennedy'nin (2008) vurguladığı gibi, Vatandaşlık Okuryazarlığı bazı eğitim sistemlerinde tek başına bir ders olarak ele alınmakta olup, ülkemizde de 4. sınıflarda İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi olarak; 5. sınıflarda ise Seçmeli Ahlak ve Yurttaşlık Eğitimi Dersi olarak okutulmaktadır. Buna karşın Osler ve Starkey (2005) ile Serrano (2008), vatandaşlık eğitiminin ikinci dil öğretim programlarına entegre edilebileceğini destekleyerek yabancı dil eğitimi ile vatandaşlık eğitiminin eş zamanlı yürütülmesini vurgulamaktadırlar. Bireylere erken yaşta sağlık okuryazarlığı kazandırılması, bireylerin yaşam boyu sağlıklı kararlar almasını desteklemektedir (Özbaş & Özkan, 2022). Bu bağlamda, Sağlık Okuryazarlığı ve Vatandaşlık Okuryazarlığı disiplinlerarası temalarının öğretim programında planlı bir şekilde

yapılandırılmış bir yaklaşımdan uzak bir biçimde yer alması, öğrencilerin bu alandaki yeterliklerini geliştirme potansiyeli için engel oluşturmaktadır.

Öğretim programı kapsamında sınıflara ait ders izlencelerinde sunulan tema isimleri incelendiğinde ise, başlık ve içerik tutarlılığının uyumlu olmadığı görülmektedir. Örneğin 5. sınıf için belirlenen 8. tema olan Fitness teması, Sağlık Okuryazarlığı disiplinlerarası teması ile doğrudan ve açıkça ilişkilendirilebilir görünmesine rağmen, yürütülen analiz sonucunda elde edilen bulgularda herhangi bir göstergeye rastlanılamamıştır. Bu durum, öğretim programının tema isimleri ve tema kapsamına dahil edilen konu başlıkları/kazanım/dil işlevi önerilerinin tutarlılığı açısından bazı eksiklikler barındırdığını göstermektedir.

Elde edilen bulgulara göre, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığı disiplinlerarası temasına ilişkin hiçbir sınıf kapsamında hiçbir göstergeye ulaşılamamıştır. Bireylerin mesleki yaşamlarında karşılaşılabilecekleri ekonomik ve girişimsel süreçleri doğru bir şekilde yönetebilmeleri için kritik bir öneme sahip olan bu disiplinlerarası temanın öğretim programında yokluğu, öğrencilerin yaşam boyu öğrenme, kariyer planlama ve finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığı gibi alanlarda desteklenmemesi riskini doğurmaktadır. Januardi ve ark. (2023), finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığının girişimci olmayı hedefleyen bireyler için zorunlu bir yeterlilik olduğunu belirtmektedir. Öz ve ark. (2019), finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığı yalnızca ekonomik faaliyetle sınırlı olmayan, bireyin yaşam boyu öğrenme sürecinde aktif ve üretken bir birey olmasını sağlayan çok boyutlu bir beceri olduğunu belirtmişlerdir. Odabaşı'na (2005) göre girişimcilik, yaratıcı düşünme ve öz-yönetim becerileriyle doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda, programın girişimcilik ve yenilikçilik becerilerini açık ve bütüncül biçimde içerecek şekilde yapılandırılması, bireylerin hem kişisel gelişimi hem de toplumsal katkısı açısından önemlidir.

Sonuç olarak, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında söz konusu disiplinlerarası temaların programda parça parça ve yüzeysel biçimde yer alması, tematik çeşitlilik ve süreklilik açısından sistematik ve bütüncül bir yapı sergilememesi sebebiyle 21.

Yüzyıl Disiplinlerarası Temalarıyla sınırlı düzeyde uyumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Programın, 21. yüzyılın gerektirdiği küresel farkındalık, çevresel okuryazarlığı gibi çok boyutlu yeterlikleri kazandırma potansiyeli mevcut haliyle yeterli düzeyde değildir.

21. Yüzyıl Destek Sistemleri Bileşeni Açısından 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Tartışma ve Sonuç

2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Destek Sistemleri bileşeni ile uyum durumuna ilişkin ulaşılan bulgular, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Destek Sistemleri bileşeniyle genel olarak kısmi bir uyum gösterdiğini, ancak bu uyumun genellikle dolaylı yönlendirmelere dayalı olduğunu ortaya koymaktadır. 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Destek Sistemleri kapsamında, 21. Yüzyıl Program ve Öğretim, 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşenleri ile uyumuna ilişkin tartışma aşağıda sunulmuştur.

21. Yüzyıl Program ve Öğretim Bileşenine İlişkin Tartışma ve Sonuç. Elde edilen bulgular, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşenini kısmen karşıladığını ve bu uyumun sınırlı kapsamda ve dolaylı biçimde gerçekleştiğini göstermektedir. Programda anahtar yeterlilikler kapsamında bu becerilere dolaylı olarak yer verilmesine karşın, bu becerilere ilişkin ne kazanımlar ne de bu becerilerin öğretim sürecine nasıl entegre edileceği açıkça tanımlanmamıştır. Literatürde bazı çalışmalar (Anderson & Krathwohl, 2001; Chalkiadaki, 2018) 21. yüzyılda, öğrencilerin yalnızca bilgi edinmekle kalmayıp bu bilgiyi analiz, sentez ve eleştirel değerlendirme gibi üst düzey düşünme becerilerinin desteklenmesini öncelikli bir hedef olarak görmekteyken, programda sorgulama temelli ve probleme dayalı öğrenme ve üst düzey düşünme becerileri ile ilişkili kazanımlar niceliksel açıdan yetersizdir. Yıldırım ve Türker-Altan (2018), sorgulamaya dayalı öğrenmenin öğrencilerin öğrenme sürecine etkin biçimde katılımını teşvik ettiğini ve bu özelliğiyle öğretim programlarında üst düzey düşünme becerilerinin gelişimine katkı sağlayan bir yaklaşım olarak değerlendirilmesi gerektiğini belirtmektedir. Benzer şekilde Demirel

(2019), probleme dayalı öğrenme yaklaşımının, öğrencilerin akademik başarılarının yanında, üst düzey bilişsel becerilerini ve günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri durumlara yönelik çözüm üretme kapasitelerini de desteklemede önemli olduğunu vurgulamaktadır. Programda öğrenme ortamının okul sınırlarının ötesine geçmesi toplumsal kaynakların eğitime entegre edilmesi bazı ifadeler aracılığıyla kısmen yansıtılırken, toplumla etkileşime öncelik veren, planlı ve sistematik bir yapılandırmaya yer verilmemiştir. Eğitimde toplumsal kaynakların kullanımı, kapsayıcılığı artıran önemli bir strateji olarak öne çıkmakta) ve öğrenmenin anlamlı ve uygulanabilir olmasını sağlamaktadır (Johnson & Mapp, 2020). Programda öğrencilerin sınıf dışı öğrenme ortamlarında hedef dili kullanmalarını destekleyen bazı açıklamalar yer almakla birlikte, bu etkinliklerin hangi toplumsal paydaşlarla nasıl gerçekleştirilebileceğine ilişkin herhangi bir öneri veya yönlendirme bulunmamaktadır. Veli katılımı vurgulanarak, toplum temelli öğrenme ilkesinin yalnızca sınırlı bir boyutu temsil edilmiştir. Bu bağlamda, öğrenmenin yalnızca okul ortamıyla sınırlı kaldığı; dolayısıyla 21. yüzyıl yaklaşımlarının gerektirdiği yaşamla bütünleşmiş öğrenme deneyimlerinin sağlanmasına (OECD, 2018) olanak tanınmadığı söylenebilir.

21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Bileşenine İlişkin Tartışma ve Sonuç.

Elde edilen bulgulardan hareketle, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni ile genel olarak kısmi bir uyum sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Program metninde, biçimlendirici ve sonuç değerlendirme yaklaşımlarının dengeli kullanımının benimsendiği vurgulanırken; geri bildirim süreçlerinin öğrenme-öğretme etkinlikleriyle nasıl ilişkilendirileceğine dair bütüncül ve sistematik bir yönlendirmeye yer verilmediği belirlenmiştir. Bu durum, geri bildirim öğrenme sürecindeki işlevselliğine ilişkin açık ve yapılandırılmış bir çerçevenin program metninde sınırlı biçimde yer bulunduğunu göstermektedir. Alanyazında Gan ve ark. (2021), Hattie ve Timperley (2007) ile Williams (2024), öğrenme sürecinde kullanılan etkili geri bildirim, öğrencilerin motivasyonu ve performansı üzerinde önemli etkisi olduğunu vurgulamaktadır. Bu bağlamda, programda tüm öğrenme sürecine yayılmış bir geri bildirim vurgusunun yer almaması önemli

bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Programda görsel-işitsel ve dijital içeriklerin kullanımına ilişkin açık, somut, doğrudan açıklama ve yönlendirmelere yer verilmesine karşın; bu araçların ölçme-değerlendirme sürecine entegrasyonu konusunda yönlendirici bir yapı sunulmamıştır. Ancak alanyazında 21. yüzyıl becerilerinin ölçülmesi sürecinde dijital araçların kullanımının önemli olduğu belirtilmektedir (Griffin & Care, 2012; Redecker & Punie, 2017). Programda portfolyo kullanımına yönelik bazı öneriler bulunmasına karşın; bu portfolyoların 21. yüzyıl becerilerini yansıtacak biçimde oluşturulmasına ilişkin açık bir yaklaşım sunulmamıştır. Köksal ve ark. (2006) ile Odabaşı-Çimer (2011), portfolyo oluşturma sürecinin öğrencilerin eleştirel düşünme ve yaratıcılık becerilerini geliştirdiğini belirtmektedir. Bu doğrultuda, programda portfolyo kullanımına ilişkin olarak 21. yüzyıl becerilerini yansıtacak biçimde uygulamaya dönük açık ve net bir yönlendirmeye ulaşılamamıştır. Işık ve Bahat (2021) ile Çevik ve Toplu (2023), ölçme-değerlendirme süreçlerinin sadece bireysel öğrenci başarısının değil, aynı zamanda eğitim sisteminin etkililiğinin ve başarısının doğru şekilde değerlendirilmesi için kritik olduğunu vurgulamaktadırlar. Bu doğrultuda, eğitim sisteminin güçlü ve zayıf yönleri tespit edilerek, stratejik iyileştirmeler yapılabilir. Ancak, programın eğitim sisteminin değerlendirilmesine ilişkin herhangi bir açıklama, yönlendirme ya da öneri sunmaması, değerlendirme sisteminin yalnızca öğrenci düzeyinde yapılandırıldığını ve makro ölçekli bir değerlendirme vizyonundan uzak olduğunu göstermektedir.

21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşenine İlişkin Tartışma ve Sonuç. 2018

İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeniyle genel olarak kısmi uyum gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Trilling ve Fadel (2009), 21. yüzyıl öğrenme ortamlarının, öğrenci merkezli ve öğrenme sürecine ilişkin çok yönlü desteğin sağlandığı sistematik ve planlı bir yapıya sahip olması gerektiğini vurgularken, öğretim programında farklı öğrenme stratejileri ve yöntemlerine ilişkin doğrudan ve dolaylı açıklamalara yer verilmesine rağmen, bu ifadelerin çoğunun sistematik ve kapsamlı bir yapı içerisinde sunulmadığı ve uygulamaya dönük somut yönlendirmeler içermediği görülmektedir. Alanyazında ulaşılan farklı çalışmalarda öğretmenlerin sürekli mesleki

gelişimini ve pedagojik uygulamalarını paylaşabilecekleri öğrenme topluluklarıyla desteklenmiş öğrenme ortamlarının ve öğretmen iş birliğinin önemi vurgulanırken, program metninde eğitimcilerin iş birliğini destekleyecek mesleki öğrenme topluluklarına ilişkin bir açıklama bulunmaması öğretmenlerin mesleki gelişiminde süreklilik sağlanamamasına, iş birliği kültürünün zayıflamasına ve program hedeflerinin sınıf içi uygulamalara tam olarak yansımamasına sebep olabilir (Khasawneh ve ark., 2023; Fullan & Langworthy, 2014). Öğretim programında öğrencilerin öğrendikleri dili günlük yaşamda, sınıf dışı durumlarda ve gerçek yaşam bağlamlarında kullanmalarına yönelik yapılan açık vurgular, onların dili yapay alıştırmalar yerine doğal ve anlamlı yollarla edinmelerine olanak tanımaktadır. Benzer şekilde Genç ve Yalçın (2024) ortaokul kademesinde yürüttükleri nitel çalışmada, öğrencilerin günlük yaşamla ilişkili görevler aracılığıyla dil öğrenmelerinin, iletişim becerilerini geliştirdiğini ve dili yalnızca teorik değil işlevsel bir araç olarak kullanmalarını sağladığı; Çarkıt ve ark. (2024) da öğrenme etkinliklerinin gerçek yaşam bağlamlarıyla ilişkilendirilmesinin öğrencilerin dil kullanımına yönelik motivasyonlarını ve etkileşimlerini artırdığı sonuçlarına ulaşmışlardır. Ayrıca, programın doğası gereği olan iletişim odaklı yapısı, dilin işlevsel kullanımını desteklemektedir. Diğer yandan, programda görsel-ışitsel materyaller, podcastler, otantik kaynaklar vb. çeşitli kaynakların kullanımına yer verilmiş olmasına karşın, bu materyallere öğrencilerin erişiminin nasıl sağlanacağına dair doğrudan veya dolaylı hiçbir yönlendirme bulunmamaktadır. Demir ve ark. (2021), öğrencilerin teknolojik kaynaklara eşit erişimlerinin hem dijital beceri gelişimlerini hem de öğrenmeye katılım düzeylerini anlamlı biçimde artırdığını ortaya koymuşlardır. Çakar (2025) ise teknolojik altyapı yetersizliklerinin öğrenciler arasında dijital uçurumu derinleştirdiği sonucuna ulaşmıştır. Bu iki çalışma, teknolojiye erişimin yalnızca bir donanım meselesi değil, aynı zamanda eğitimde kapsayıcılığı ve eşitliği doğrudan etkileyen kritik bir faktör olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak, öğretim programında bu tür erişim sorunlarına ya da dijital kapsayıcılığa yönelik açık bir yönlendirme veya yapılandırılmış bir stratejiye yer verilmemesi, alanyazında ortaya konulan ihtiyaçların karşılanmadığını göstermektedir. Fiziksel ortam tasarımı açısından programda bireysel ve iş birliğine dayalı etkinlik örnekleri sunulmasına karşın; bu öğrenme etkinliklerinin

gerçekleşeceği öğrenme ortamlarının mimarisine yönelik herhangi bir açıklama bulunmamaktadır. Çevik ve Toplu (2023), ilkokul kademesinde gerçekleştirdikleri nicel araştırmada, sınıfın fiziki ortamının öğrencilerin öğrenme motivasyonu ve dikkat düzeyleri üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu ortaya koymuşlardır. Benzer şekilde, Soysal (2021) lise öğrencilerinin akademik başarıları ile sınıf ortamı faktörleri arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmasında, fiziksel ortamın başarı üzerinde doğrudan etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Her iki çalışma da sınıfın fiziksel koşullarının öğrenme süreçleri üzerindeki önemine dikkat çekmektedir. Ancak, öğretim programında sınıf ortamına yönelik somut düzenlemelere veya fiziksel koşulların öğrenme üzerindeki etkisine ilişkin yönergelere yer verilmemesi, programda bu açıdan eksiklik bulunduğunu göstermektedir. Programda, toplumsal ve uluslararası paydaşların öğrenme süreçlerine çevrim içi ya da yüz yüze katılımı ilkesine ilişkin hiçbir açıklama veya yönlendirmeye ulaşılamamıştır. UNESCO (2015) raporunda, bireylerin küresel iş birliklerine açık yetiştirilmesi gerektiği ifade edilirken, programda toplumsal ve uluslararası paydaşların öğrenme süreçlerine çevrim içi ya da yüz yüze katılımına yönelik herhangi bir açıklama veya yönlendirmenin yer almaması, öğrencilerin küresel ölçekte iş birliği ve etkileşim becerilerinin gelişimini sınırlayabilir.

Sonuç olarak; 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Destek Sistemleri ile olan kısmi uyumu belirli noktalarda olumlu örnekler sunmakla birlikte, programın bazı ilkelerle belirli açılardan örtüşmesi ve bazı ilkelere hiç yer vermemesi gibi nedenlerle, çerçevenin öngördüğü bütüncül yapıyı tam anlamıyla yansıtmadığını ortaya koymaktadır. 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeni açısından değerlendirildiğinde; programın 21. yüzyıl becerilerine yer verdiği ancak bu becerileri sistematik ve disiplinlerarası bir yapıda sunmadığı, becerileri ayrı bir öğrenme hedefi olarak yapılandırmadığı, yenilikçi öğretim yöntemleri, teknoloji kullanımı ve yaşamla bütünleşmiş öğrenme ortamlarının entegrasyonu açısından sınırlı bir yönlendirme sağladığı sonuçlarına ulaşılmıştır. 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni kapsamında ise, biçimlendirici ve sonuç değerlendirme dengesinin benimsendiği; geri bildirim, teknoloji destekli değerlendirme,

portfolyo gibi çağdaş ölçme araçlarının sistematik bir şekilde yapılandırılmadığı, değerlendirme sisteminin sadece öğrenci düzeyinde yapılandırıldığı ve bu kapsamda sistem düzeyinde yönlendirmelerin sunulmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeni bağlamında, programın öğrenci merkezli ve otantik öğrenmeyi destekleyen yaklaşımlara yer verdiği; özellikle gerçek yaşamla bağlantılı dil kullanımı açısından güçlü bir yapı sunduğu, mesleki öğrenme topluluklarına yönelik yönlendirmelere yer verilmediği, farklı öğretim stratejileri kullanımının vurgulandığı ancak bu çeşitliliğin planlı, sistematik ve uygulanabilir bir çerçevede sunulmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

2018 Ortaöğretim (9-12. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Tartışma ve Sonuç

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile uyumuna yönelik gerçekleştirilen analizden elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, programın çerçevenin temel bileşenleri ile kısmi bir uyum sağladığı tespit edilmiştir.

Elde edilen bulgulardan hareketle, programda 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinde tanımlanan bazı beceriler ve disiplinlerarası temalar kısmen ele alınmakla birlikte, bütüncül ve sistematik bir yapılandırmanın eksik olduğu ortaya konulmuştur. Özellikle 21. yüzyıl becerilerinin pedagojik entegrasyonu ve destek sistemlerinin etkililiği konusunda sınırlılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, ilköğretim programına ilişkin elde edilen bulgular ile birlikte değerlendirildiğinde 2-12.sınıfı kapsayan on yıllık bir eğitim-öğretim sürecini tamamlayacak öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim ve iş birliği gibi temel becerileri geliştirecek ve onları çok boyutlu bir biçimde donatacak şekilde yeniden yapılandırılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca programın, harmanlanmış öğrenme yaklaşımını ve performans görevleri, öz değerlendirme ile akran değerlendirmesi gibi ölçme-değerlendirme uygulamalarını desteklediği, ancak geri bildirim ve portfolyonun sistematik kullanımı, 21. yüzyıl becerilerinin değerlendirilmesi gibi alanlarda yetersiz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu genel değerlendirmeye ilişkin bulgular Tablo 36'da sunulmuş olup, izleyen bölümlerde her bir bileşen ayrı başlıklar altında detaylı şekilde incelenmiş, elde edilen sonuçlar literatür ışığında kapsamlı biçimde tartışılmıştır.

Tablo 36*2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Arasındaki Uyuma İlişkin Sonuçlar*

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Bileşenleri	2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı	Sonuç	
21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları	21. yüzyıl becerilerinin açıkça ifade edilmediği; eleştirel düşünme ve problem çözme ile iletişim ve iş birliği becerilerine yönelik kazanımların tüm sınıf düzeylerinde ele alındığı; bilgi, medya ve teknoloji becerileri ile yaşam ve kariyer becerilerinin sınırlı sayıda kazanımla ele alındığı ve dengeli bir yapıda ele alınmadığı; kazanımlar arasında bütüncül ve sistematik bir yapının eksik olduğu; 21. yüzyıl becerilerinin uygulanmasına ilişkin öğretmenlere rehberlik sunulmadığı ortaya konulmuştur.	Kısmen uyumlu	
21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	Küresel Farkındalık disiplinlerarası temasının tüm sınıf düzeylerinde temsil edildiği; diğer disiplinlerarası temaların sınırlı ve dengesiz biçimde ele alındığı; 21. yüzyıl disiplinlerarası temaların bütüncül ve sistematik bir yapıda ele alınmadığı; disiplinlerarası temaların sınırlı sayıda kazanımlar ile dilin kullanımı ve işlevi ifadelerine entegre edilmeye çalışıldığı belirlenmiştir.	Kısmen uyumlu	
21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi	Ölçme değerlendirme süreçlerinin 21. yüzyıl becerilerine özgü yapılandırılmadığı; sistem değerlendirmesinin göz ardı edildiği; teknoloji destekli, biçimlendirici ve sonuç değerlendirme yaklaşımlarının bir arada kullanımının önerildiği; geri bildirim ve portfolyo süreçlerinin sistematik olmadığı ortaya konulmuştur.	Kısmen uyumlu	
21. Yüzyıl Destek Sistemleri	21. Yüzyıl Program ve Öğretim	Fiziksel mekanla sınırlı olmayan, toplumsal ve dijital kaynaklarla desteklenen bir eğitim anlayışının benimsendiği; yeterlik temelli öğrenmenin dahil edildiği; destekleyici teknolojilerin önceliklendirildiği; sorgulama, probleme dayalı öğrenme ve üst düzey düşünme becerilerine yönelik bütüncül entegrasyonun sınırlı olduğu belirlenmiştir.	Kısmen uyumlu
21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları	Harmanlanmış öğrenme modelinin desteklendiği; öğrenme süreçlerinin gerçek yaşam bağlamlarıyla ilişkilendirilmeye çalışıldığı; dijital mesleki öğrenme topluluklarına önem verildiği; iş birlikli çalışmalara yer verildiği; 21. yüzyıl becerilerinin öğretimine yönelik açık, sistematik ve beceri temelli bir yapı sunulmadığı; fiziksel öğrenme ortamlarının tasarımına dair herhangi bir yönlendirmenin bulunmadığı; öğrenme araçlarına ve kaynaklarına tüm öğrencilerin eşit ve adil erişiminin göz ardı edildiği tespit edilmiştir.	Kısmen uyumlu	

21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları Bileşeni Açısından 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Tartışma

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni ile uyum durumuna ilişkin elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarına ilişkin bazı göstergeler tespit edilmekle birlikte, ilköğretim programında olduğu gibi anahtar yeterlilikler olarak veya başka bir ifade kapsamında yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, söz konusu becerilerin kazandırılmasına yönelik farkındalık, yönlendirme ve pedagojik destek açısından sınırlılıklar yaratabilir. Ayrıca alanyazında öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerini öğretirken yenilikçi öğretim yöntemlerine ilişkin rehberliğe ihtiyaç duydukları vurgulanmakla birlikte (Binkley ve ark., 2012; Darling-Hammond ve ark., 2017; Erten, 2019; Susilo ve ark., 2020; Ünüvar, 2023), öğretim programı bu becerilerin öğretiminde öğretmenlere herhangi bir yönlendirme sunmamaktadır.

Diğer yandan program kazanımları incelendiğinde, 21. yüzyıl becerilerine ilişkin bazı göstergeler tespit edilmekle birlikte, 21. yüzyıl becerilerinin programa entegrasyonunda sistematik bir yapıda ele alınmadığı belirlenmiştir. Trilling ve Fadel'in (2009) çalışması, 21. yüzyıl becerilerinin öğrenme-öğretme süreçlerine bağımsız ve ölçülebilir hedefler kapsamında sistematik bir yapılandırma çerçevesinde entegrasyonunun önemini vurgulamakta, Al-Ainati (2024) ise öğretim programlarında 21. yüzyıl becerilerini önceliklendiren eğitim politikalarının benimsenmesi gerektiğini belirtmektedir. Akpınar ve Bilgili de (2018) çalışmalarında, kazanımlar ve 21. yüzyıl becerileri arasında somut ve doğrudan bir ilişki kurulması gerekliliğini vurgulamıştır. Programda 21. yüzyıl becerilerinin kazanımlarla doğrudan ilişkilendirilmemesi, programın öğrencilere sadece bilgi aktarmaya odaklanmasına sebep olabilir ve öğrencilerin 21. yüzyılın gerektirdiği çok boyutlu becerileri kazanmasını sınırlayabilir.

Program kazanımlarında en fazla temsil edilen becerinin Öğrenme ve Yenileme Becerileri olduğu ve bu becerilerin tüm sınıflarda ele alındığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç

farklı disiplinlere ait öğretim programları analizleri ile uyumludur (Atik & Yetkiner, 2021; Tüfekçi-Aslım ve ark., 2024; Yurtcu & Aktan, 2024). Öğrenme ve Yenileme Becerileri kapsamında, toplam frekansın % 37,32'sini oluşturan İletişim ve İş Birliği becerisine yapılan yoğun vurgu ile öğrencilerin sosyal etkileşim ve dil kullanımı becerileri desteklenmekle birlikte, bu sonuç bir yabancı dil öğretim programının doğası gereği beklenen bir sonuçtur. Kazanımlarda, Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme becerisi de yüksek oranda (%35,56) temsil edilmiştir. Bu sonuç, Demir ve Aydın'ın (2023) 9. sınıf Kimya Dersi Öğretim Programını incelediği çalışma ve Atik ve Yetkiner'in (2021) Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programını incelediği çalışmanın sonucu ile paraleldir. Bu iki beceri sınıflara göre dengeli bir dağılım gösterirken, Yaratıcılık ve Yenilik becerisinin tüm sınıflarda sınırlı sayıda ve dağınık bir şekilde ele alındığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, Çelebi ve Altuncu'nun (2019) 9. sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programında 21. yüzyıl becerilerini inceledikleri çalışmada elde edilen bulgular ile paraleldir.

Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerinin, tüm sınıflara ait kazanımlarında toplamda %11,44 oranında ve dağınık bir yapıda temsil edilmesi, öğretim programının öğrencilere dijital çağın gerektirdiği becerileri kazandırma konusunda yetersiz kaldığını ortaya koymaktadır. Ancak Köğçe ve ark. (2014) Bilgi Okuryazarlığı becerisinin 21. yüzyılda edinilmesi gereken en önemli beceri olduğunu belirtirken, programda Bilgi Okuryazarlığı becerisine ilişkin sınırlı göstergelere ulaşılmaması, söz konusu beceriye gereken vurgunun yapılmadığını göstermektedir. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerine sınırlı sayıda yer verilmesi, programın bu beceriler kapsamında önemli eksiklikleri bulunduğunu ortaya koymaktadır. Ancak Ortaöğretim Matematik (Şengül ve ark., 2021) ve Coğrafya Dersi (Tüfekçi-Aslım ve ark., 2024) Öğretim Programlarında, Medya Okuryazarlığı becerisi ile ilişkili herhangi bir kazanım tespit edilememesi, programın diğer disiplinlere göre kısmen uyumlu olduğunu göstermektedir.

Yaşam ve Kariyer Becerileri, öğretim programı kazanımlarında toplamda %10,73 oranında temsil edilmekle birlikte, bu beceriler kapsamında Girişim ve Öz yönetim ile

Üretkenlik ve Hesap alt becerilerine ilişkin kazanımların bulunmadığı görülmektedir. Tüm sınıflarda sınırlı sayıda ele alınan Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler ile çok sınırlı sayıda tespit edilen Esneklik ve Uyum ile Liderlik ve Sorumluluk becerileri, Yaşam ve Kariyer Becerilerinin programda sınırlı sayıda yer bulunduğunu göstermektedir. Çelebi ve Altuncu (2019) da, bu araştırma ile paralel şekilde Yaşam ve Kariyer Becerilerine ait çok az sayıda kazanım olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yurtcu ve Aktan (2024) ise, Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programında Yaşam ve Kariyer Becerilerine yalnızca 10. sınıfta sınırlı sayıda yer verildiğini; Şengül ve ark. (2021) ise İlköğretim Matematik Dersi Öğretim Programında Yaşam ve Kariyer Becerileri kapsamında yalnızca Girişim ve Öz yönetim becerisine ilişkin kazanımlar belirlemiştir. Programda, Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler, Esneklik ve Uyum ile Liderlik ve Sorumluluk becerilerinin sınırlı sayıda ele alınması, öğrencilerin farklı sosyal ve kültürel bağlamlarda etkili iletişim kurma, değişen koşullara hızlı adapte olma ve liderlik sorumluluklarını üstlenme becerilerini geliştirme fırsatını kısıtlayabilir, küresel ve yerel bağlamda etkileşimli öğrenme deneyimlerinden yararlanamamasına yol açabilir (Voogt & Roblin, 2012; Wrahatnolo & Munoto, 2018). Bunun yanında, Girişim ve Öz Yönetim ile Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik becerilerinin programda tamamen eksikliği, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini planlama, inisiyatif kullanma, üretken olma ve sonuçları değerlendirme becerileri geliştirmelerini engelleyebilir (Trilling & Fadel, 2009). Bu sonuç, programın Yaşam ve Kariyer Becerileri kapsamında öğrencilerin girişimcilik, öz yönetim ve liderlik gibi becerileri kazanmaları açısından tam olarak desteklemediğini göstermektedir.

Programda, bazı 21. yüzyıl becerilerinin bazı sınıflarda ele alınmadığı veya sınırlı sayıda ele alındığı sonucuna ulaşılmıştır. Bazı becerilerin hiçbir sınıfta temsil edilmemesi, öğrenme sürecinin sürekliliği, sistematikliği ve planlı ilerleyişi açısından bir eksiklik olarak görülmektedir. 21. yüzyıl becerilerinin sistematik ve bütüncül şekilde programda ele alınmaması, programın hem gelişimsel hem de pedagojik açıdan sarmallık, tutarlılık, süreklilik gibi ilkelerinin göz ardı edildiğine işaret etmektedir. Bal (2018), Kurudayıoğlu ve

Soysal (2019), Doğan (2020), Dilekçi ve Karatay (2021), Şengül ve ark. (2021) tarafından gerçekleştirilen çalışmalar da benzer bulgular ortaya koymakta ve bu sonucu desteklemektedir.

Sonuç olarak, 2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında, Öğrenme ve Yenileme Becerileri kapsamında Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme becerisinin yanında dilin doğası gereği İletişim ve İş Birliği becerisine ilişkin çok sayıda kazanıma ulaşılmıştır. Ancak, programda Girişim ve Öz yönetim ile Üretkenlik ve Hesap Verilebilirlik becerilerine yer verilmemesi ve diğer becerilere sınırlı sayıda yer verilmesi sebebiyle ile programın 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları bileşeni ile kısmi bir uyum gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, programda 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktılarına yönelik planlı bir yapılandırmanın bulunmadığı, bu doğrultuda hazırlanmış herhangi bir başlığa yer verilmediği ve becerilerin sınıflar arasında dengeli bir dağılım göstermediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar Bileşeni Açısından 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Tartışma

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar bileşeni ile uyum durumuna ilişkin ulaşılan bulgular doğrultusunda, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar bileşeniyle sınırlı düzeyde uyum gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Her sınıf seviyesinde belirlenen 10 tema ile toplam 40 temanın dahil edildiği içerik kapsamında söz konusu disiplinlerarası temalara yönelik çeşitli göstergelere ulaşılmıştır. Ancak, bu disiplinlerarası temalar her sınıf kapsamında sistematik ve yapılandırılmış bir şekilde ele alınmamış, içeriğe sınırlı düzeyde entegre edilmiştir.

Programda 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalara yönelik somut bir açıklamaya rastlanılmamış olup; yapılan analizle birlikte bazı temalar kapsamında bu disiplinlerarası temaları dolaylı biçimde destekleyen çeşitli kazanımlar ile dilin kullanımı ve işlevi ifadelerine ulaşılmıştır. Ulaşılan bulgular, programda 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temaların bütüncül ve sistematik bir yapıda ele alınmadığını, sınırlı bağlamlarda kazanımlar ile dilin kullanımı ve

işlevi ifadelerine entegre edilmeye çalışıldığını ortaya koymuştur. Bu bağlamda, programın 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar bağlamında yüzeysel entegrasyon sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Günümüzde İngilizce, yalnızca iletişim aracı olarak değil, farklı kültürler arasında köprü işlevi gören küresel bir dil olarak da görülmektedir (Altan, 2024; Crystal, 2003; Şaş, 2022). Bu bağlamda, öğretim programında hem tüm sınıflarda hem de en fazla sayıda yer verilen disiplinlerarası temanın Küresel Farkındalık olması bir yabancı dil dersi öğretim programının doğası gereği beklenen bir sonuç olmakla birlikte, süreklilik ilkesi ile örtüşmekte ve programın dikey bütünlük açısından uygun biçimde yapılandırılmış olduğunu göstermektedir. Ayrıca, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı öğrencilerin küresel ölçekte kendilerini ifade edebilmeleri ve uluslararası gelişmeleri takip edebilmeleri yönünde hedefler içermektedir (MEB, 2018b).

Ulaşılan bir diğer önemli sonuç, Çevre Okuryazarlığı ve Vatandaşlık Okuryazarlığı disiplinlerarası temalarının 11. sınıfta yer almaması ve diğer sınıflarda sınırlı sayıda bulunmasıdır. Çevre Okuryazarlığı ve Vatandaşlık Okuryazarlığı disiplinlerarası temalarının programda dengeli ve planlı bir şekilde yer almaması öğrencilerin söz konusu alanlarda bilgi, beceri ve tutumları kazanma sürecini olumsuz etkileyebileceğini, programın disiplinlerarası bütünlükten uzak bir yapıda tasarlandığını ve bu alanlarda bilgi, tutum ve beceri gelişimini sistematik olarak desteklemediğini göstermektedir. Kuş'a (2020) göre, bireylerin Vatandaşlık Okuryazarlığı aracılığıyla hem ulusal hem de küresel düzeyde karşılaşılan pek çok sorunun çözümüne katkı sağlaması beklenmektedir. Bakar'a (2020) göre, demokrasi kültürü toplumda yaşayan her bireyde eğitim aracılığıyla oluşturulmalı, demokratik değer ile davranışlar sürdürülebilir kılınmalıdır. Bunun dışında, Demirezen ve Kaya (2022), çevre okuryazarlığının geliştirilmesi için çevre eğitiminin planlı ve sistematik bir biçimde öğretim programlarına entegre edilmesi gerektiğini ve öğrencilerin çevresel sorumluluk üstlenmelerini sağlayarak aktif katılımlarını teşvik eden içerik ve uygulamalara da yer verilmesinin önemini vurgulamıştır.

Elde edilen bulgulara göre, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığı disiplinlerarası temasına ilişkin göstergelerin her sınıf kapsamında oldukça sınırlı sayıda yer aldığı belirlenmiş ve bu göstergelerin sınıflar arasında dengeli dağılım göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, programın ilgili tema kapsamında kapsamlı ve dengeli bir içerik yapısı sunmadığını göstermektedir. Güvenç (2017), Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığın yalnızca kısa süreli bilgilendirme oturumlarıyla değil; uzun soluklu, yapılandırılmış öğretim süreçleriyle geliştirilebilecek kapsamlı tutum, bilgi ve becerileri içermesi sebebiyle, söz konusu okuryazarlığın kalıcı biçimde bireye kazandırılması gereken temel ortamın okullar olduğunu belirtmektedir. Ayrıca, birçok ülkede finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığı edindirme kapsamında, farklı disiplinlerin içinde söz konusu okuryazarlık kazanımlara entegre edilmektedir (Orton, 2007).

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı Sağlık Okuryazarlığı disiplinlerarası temasına ilişkin 9, 10 ve 11. sınıf kapsamında sadece birer göstergeye ulaşılırken, sadece 12. sınıfta iki göstergeye ulaşılmıştır. Bu sonuç, öğrencilerin sağlıkla ilgili doğru kararlar alma gibi becerilerinin gelişiminin tam olarak desteklenmediğini göstermektedir. Erken yaşlarda kazanılan sağlıkla ilişkili olumlu tutum ve alışkanlıkların yetişkinlik dönemine taşındığı ve bireyin tüm yaşamı boyunca etkisini sürdürdüğü dikkate alındığında, öğretim programlarının özellikle ergenlikten itibaren sağlık okuryazarlığını destekleyen ve sağlığı geliştirici davranışları destekleyen bir yapıda hazırlanması önemlidir (Yurdakul, 2021).

Araştırma kapsamında elde edilen diğer bir çarpıcı sonuç ise öğretim programında sınıflara göre hazırlanan ders izlencelerinde belirlenen bazı tema başlıkları ile içerik kapsamının uyumlu olmamasıdır. Örneğin, 11. sınıf ders izlencesinde yer alan Sports temasının, Sağlık Okuryazarlığı disiplinlerarası teması ile doğrudan veya dolaylı ilişkili bir tematik yapı sunması beklenmesine rağmen, herhangi bir göstergeye ulaşamamıştır. Sports temasında yer verilen kazanımlar, dil işlevleri ve etkinlik örneklerinin, spor türleri, sporcular,

oyun kuralları vb. ile ilgili olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, öğretim programında tema başlıkları ile ilgili konu içerikleri, kazanımlar ve dil işlevleri arasındaki uyumda bazı tutarsızlıklara işaret etmektedir.

Sonuç olarak 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında, 21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalarına ilişkin tespit edilen göstergelerin tematik çeşitlilik ve süreklilik açısından sistematik ve bütüncül bir yapı sergilemediği söylenebilir. Programın özellikle, Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığı, Vatandaşlık Okuryazarlığı, Sağlık Okuryazarlığı ile Çevre Okuryazarlığı gibi yeterlikleri kazandırma potansiyeli, mevcut haliyle yeterli düzeyde değildir.

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Destek Sistemleri ile Uyumuna İlişkin Sonuç ve Tartışma

2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı ile 21. Yüzyıl Destek Sistemleri bileşeni ile uyum durumuna ilişkin ulaşılan bulgular, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Destek Sistemleri bileşeniyle genellikle dolaylı yönlendirmelere dayalı kısmi bir uyum gösterdiğini, uygulamaya ilişkin sistematik bir yapılandırmaya yer vermediğini ortaya koymaktadır. 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Destek Sistemleri kapsamında, 21. Yüzyıl Program ve Öğretim, 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi ve 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşenleri ile uyumuna ilişkin sonuç ve tartışma aşağıda sunulmuştur.

21. Yüzyıl Program ve Öğretim Bileşenine İlişkin Tartışma ve Sonuç. Elde edilen bulgularla, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Program ve Öğretim bileşeni ile kısmen uyum gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Programda 21. yüzyıl becerileri kapsamında hiçbir açıklamaya yer verilmemiş olup, yalnızca kazanımlara yansımalar tespit edilmiştir. Beers (2011), 21. yüzyıl becerilerinin yalnızca öğretim programı metinlerinde dolaylı olarak yer almasının yanında bu becerilerin açıkça tanımlanmasının gerekliliğini vurgularken, programda bu becerilerin öğrenme-öğretme sürecine nasıl entegre edileceğine ilişkin herhangi bir yönlendirmeye ulaşamamıştır. Program, doğası gereği 21.

yüzyıl becerilerinden biri olan İletişim ve İş Birliği becerisini ön planda tutmakta, ancak, 21. yüzyıl becerilerinin tamamını kapsayan bütüncül bir yaklaşım sunmamaktadır. Programda mesleki öğrenme topluluklarına ilişkin ulaşılan açıklamalar, literatürde (Alainati ve ark., 2023; Cansoy & Parlar, 2017) yer alan 21. yüzyıl becerilerinin desteklenmesi kapsamında öğretmenlere sürekli mesleki gelişim imkânlarının sağlanması önerileriyle paralellik göstermektedir. Literatürde gerçek yaşamdan alınan problemlere çözüm üretme ve projeler geliştirmenin, öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını sağlayarak hem özerkliklerini desteklemekte hem de öğrenmeye yönelik motivasyonlarını artırmakta olduğu vurgulanmasına rağmen (Bakırcı & Kutlu, 2018; Evcimik, 2023), programda sorgulama, probleme dayalı öğrenme ve üst düzey düşünme becerilerine yönelik bütüncül entegrasyonun sınırlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, programın öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcı düşünme gibi 21. yüzyıl becerilerini geliştirme açısından destekleyici bir yapıya sahip olmadığını işaret etmektedir. Alanyazında, 21. yüzyılda teknolojinin eğitim süreçlerine etkin biçimde entegre edilmesi ve bireylerin dijital araçları bilinçli ve işlevsel şekilde kullanabilecek becerilerle donatılması gerektiği vurgulanmaktadır (Demiraslan ve ark., 2015; OECD, 2024; Özerbaş & Kuralbayeva, 2018; UNESCO, 2023). Bu bağlamda, programda destekleyici teknolojilerin kullanımına yer verilmektedir. Yüz yüze ve çevrim içi öğrenme süreçlerini ile okul dışı öğrenme ortamlarını kapsayan harmanlanmış öğrenme modelini benimseyen programda, internet tabanlı etkileşimler aracılığıyla öğrencilerin uzmanlar ve akranlarıyla iş birliği yapmaları, uluslararası topluluklara erişim sağlamaları ve farklı kültürlerle iletişim kurmaları desteklenmektedir. Bu durum, programın potansiyel olarak fiziksel mekânla sınırlı kalmayan, toplumsal ve dijital kaynaklarla zenginleştirilmiş çok boyutlu bir eğitim anlayışına imkân tanıyabileceğini göstermektedir. Alanyazında Al-Ainati (2024), Jagatheesaperumal ve ark. (2022) ile Oliveras-Ortiz (2023) öğrencilerle toplum, iş dünyası ve sanayi arasında iş birlikleri kurulmasının gerektiğini önermekte, ancak program metninde bu tür iş birliklerinin nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin yönlendirmeler bulunmamaktadır.

21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi Bileşenine İlişkin Tartışma ve Sonuç.

Elde edilen bulgulardan hareketle, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi bileşeni ile kısmi bir uyum sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Programda, teknoloji destekli, biçimlendirici ve sonuç değerlendirme yaklaşımlarının dengeli bir yapıda kullanımı vurgulanmakta olmasına rağmen 21. yüzyıl becerilerine özgü ölçme araçlarının kullanımına yönelik öneri veya açıklamaya yer verilmemiştir. Bu sonuç alanyazında 21. yüzyıl becerilerinin ölçme ve değerlendirme süreçlerine entegre edilmesini gerektiği vurgusu ile (NRC, 2011; Shute & Becker, 2010; Usta Gezer, 2025; Voogt & Roblin, 2012) paralellik göstermemektedir. Alanyazında, bileşenin ikinci ilkesine ilişkin olarak geri bildirim öğrenme-öğretme sürecinde kullanılmasının öğrencileri cesaretlendirdiği ve katılımı artırdığına (OECD, 2020); ders içi süreçlerde verilen geri bildirim öğrenci performansını ve motivasyonu artırdığına (Hattie ve Timperley, 2007; Rabia, 2022) yönelik sonuçlar elde edilmiştir. Bu doğrultuda, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programında geri bildirim öğrenme-öğretme sürecine entegre edilmesine yönelik açık ve sistematik bir yaklaşım sunulmamış olması öğretmenlerin etkili geri bildirim uygulamalarını planlama ve uygulama açısından yönlendirme eksikliği yaşamalarına yol açabilir. Portfolyo kullanımı, öğrencilere öğrenme sürecine aktif ve anlamlı biçimde katılma imkânı sunmakta, bu sayede öğrenciler hem öz düzenleme becerilerini hem de üst bilişsel süreçlerini geliştirme fırsatı elde etmekte ve bilgiyi pasif olarak alan değil, anlamlandırarak yapılandıran etkin bir öğrenen konumuna ulaşmaktadır (Clark, 2012). Doğan ve ark. (2024), portfolyo kullanımının öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif ve anlamlı biçimde katılımını sağlayarak motivasyonlarını ve özerkliklerini artırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca Dayag ve Abdalla (2023) dijital portfolyolar aracılığıyla öğrencilerin akademik planlama, yansıtıcı düşünme gibi öğrenme stratejilerini benimseyerek daha derin düzeyde öğrenme gerçekleştirdiklerini tespit etmişlerdir. Bu doğrultuda, program yazılı ve dijital portfolyoların öğrenci performansını farklı açılardan değerlendirme yönüyle önemli bir araç olarak

görülmesi sebebiyle, ölçme-değerlendirme sürecinde kullanımını desteklemektedir. Ancak, programda portfolyoların öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerindeki yeterlilikleri yansıtmasına ilişkin doğrudan ve somut bir açıklamaya ulaşılamamıştır. Alanyazında bileşenin son ilkesi ile ilgili olarak öğretim süreci etkililiğinin, kurumsal yapıların işleyişi, öğretmen yeterlilikleri, öğrenme ortamlarının niteliği ve toplumsal destek unsurlarının bir bütün olarak değerlendirilmesiyle mümkün hale geldiği belirtilmektedir (Brandalise, 2022). Buna karşın, programda değerlendirme mekanizmasının yalnızca öğrenci düzeyinde yapılandırıldığı, okul ve eğitim sistemi genelini kapsayan bütüncül bir bakış açısından uzak olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları Bileşenine İlişkin Tartışma ve Sonuç. Elde edilen bulgular, 2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının 21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları bileşeni ile genel olarak kısmi bir uyum sağladığını göstermektedir. Programda, çevrim içi ve yüz yüze ortamların harmanlandığı bir öğrenme yapısının desteklendiği açıkça belirtilirken, 21. yüzyıl becerilerinin öğretimine yönelik beceri temelli bir yapıya rastlanmadığı ve fiziksel öğrenme ortamlarının tasarımına dair herhangi bir yönlendirme sunulmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Alanyazında, fiziksel öğrenme ortamları tasarımının öğrencilerin akademik başarı ve psikolojik durumunu anlamlı şekilde etkilediğine (Baafi, 2020; Barret ve ark., 2015); fiziksel sınıf ortamının öğrenmenin en etkili bileşenlerinden biri olarak kabul edildiğine (Fisher ve ark., 2014; Lewinski, 2016; Manca ve ark., 2020; Wang, 2006); öğrenme ortamlarının fiziksel tasarımın yanında sosyal, kültürel ve dijital unsurları da kapsayan bütüncül yapılar olarak tasarlanması gerektiğine (OECD, 2018) yönelik sonuçlar elde edilmiştir. Bu kapsamda programda, bireysel ve iş birliğine dayalı öğrenmeler desteklenmekle birlikte, öğrenme ortamlarının fiziksel veya mimari tasarımına yönelik önerilerin eksikliği öğrencilerin farklı bağlamlarda öğrenme deneyimlerini zenginleştirme imkânını sınırlayabilir. Bileşenin ikinci ilkesi olan mesleki öğrenme toplulukları ile ilgili olarak, Finlandiya ve Singapur gibi birçok ülke öğretmen eğitimi ve gelişimine sürekli, planlı ve sistematik yatırımlar yapmaktadır (Schleicher, 2022). Bu bağlamda, programda dijital mesleki

öğrenme topluluklarının oluşturulması desteklenirken, 21. yüzyıl becerilerinin sınıf içi uygulamalara entegrasyonuna yönelik herhangi bir açık yönlendirme veya öneriye ulaşılamamıştır. Bileşenin bir diğer ilkesine ilişkin olarak, alanyazında öğrenci çıktılarını en üst düzeye çıkarmak için öğrenenlere gerçek dünya ile ilgili öğrenme fırsatları sunmanın önemi vurgulanmakla birlikte (Al Kandari & Al Qattan, 2020; Genç & Yalçın, 2024), programda öğrencilerin gerçek dünya bağlamlarıyla ilişkili, anlamlı ve uygulamaya dayalı öğrenme deneyimlerine katılımının açıkça desteklenmesi güçlü bir yön olarak değerlendirilebilir. Bileşenin diğer bir ilkesi kapsamında program nitelikli öğrenme araçlarının, teknolojilerinin ve kaynaklarının öğrenme sürecinde kullanımının önemine değinmektedir. Ancak, eğitimde küresel ölçekte önem arz eden temel ilkelerden biri olan fırsat eşitliği ile tüm öğrencilerin eşit koşullarda kaliteli eğitime erişimini sağlama amaçlanmakta iken (Çağır & Yağcı, 2025; OECD, 2023; United Nations, 2015), program söz konusu öğrenme araçlarına ve kaynaklarına tüm öğrencilerin eşit ve adil erişiminin sağlanmasına yönelik yönlendirme sunmamaktadır. Programın öğrencilerin internet ve teknoloji aracılığıyla hem yerel hem de küresel ölçekte bireylerle etkileşime geçmelerini destekleyen yapısı, toplumun ve uluslararası paydaşların öğrenme sürecine katılımının önemsendiğini göstermektedir.

Yürütülen bu araştırma kapsamında 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi kapsamında analizinden elde edilen bulgularla, bu programlar kapsamında 2. sınıftan 12. sınıfa kadar öğrenim görecek öğrencilerin edinmesi gereken profilin bazı sınırlılıklar içerdiği sonucuna ulaşılmıştır. Programlar öğrencilere Öğrenme ve Yenileme Becerileri kapsamında hedef dilde hem sözlü hem yazılı etkileşim kurabilmesini destekleyen kazanımlar sunmakta, grup çalışmaları ve diyalog etkinlikleri gibi uygulamalarla öğrencilerin sosyal dil kullanımını desteklemektedir. İlköğretim kademesine kıyasla ortaöğretim kademesinde daha fazla sayıda yer verilen Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme alt becerisi ile birlikte, öğrencilerin çeşitli konulara ilişkin görüş geliştirme, argüman oluşturma ve çok yönlü bakış açılarıyla değerlendirme yapma fırsatı bulmaları, eleştirel düşünme becerilerinin gelişimine önemli katkı sağlayabilir.

Özellikle farklı bakış açılarını analiz edebilmeyi, çözüm yolları üretebilmeyi ve fikirlerini mantıklı gerekçelere dayandırarak ifade edebilmeyi teşvik eden öğrenme süreçleri, öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini aktif olarak kullanmalarını mümkün kılmaktadır (Arslan & Tüysüz, 2023; Nussbaum, 2008; Yıldırım & Şensoy, 2011). Ancak, bu becerilerin programlar içinde kademeli ve sistematik bir şekilde yapılandırılmaması, gelişimin tutarlı ve bütüncül olmasını engelleyebilir. Her iki programda da Öğrenme ve Yenileme Becerileri kapsamında İletişim ve İş birliği alt becerilerine ağırlık verilmekle birlikte, Yaşam ve Kariyer Becerilerine ilişkin alt becerilerin tümünün ele alınmadığı gözlenmektedir. Bu durum, bireyin gerçek hayat ve iş yaşamında karşılaşacağı çok boyutlu ve dinamik durumlara hazırlıklı olamaması riskini doğurabilir. Elde edilen bulgular Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerinin öğretim programlarında dengeli ve sarmal bir şekilde yer almadığını ortaya koymuştur. Bu becerilere ilkokulda hiç yer verilmemesi, ortaokulda sınırlı sayıda kazanımla ele alınması ve lisede daha fazla kazanımla temsil edilmesi, programların kademeler arası bütünlüğü ve sürekliliği sağlamadığına işaret etmektedir. Ayrıca, programda öğrencilerin 21. yüzyılın gerektirdiği dijital yeterlilikleri küçük yaşlardan itibaren edinmelerinde sınırlılıklar bulunduğunu göstermektedir.

21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar kapsamında Küresel Farkındalık disiplinlerarası temasının daha fazla sayıda kazanım ile dilin kullanımı ve işlevi ile ele alınması, programda öğrencilerin farklı kültürleri tanıma, küresel sorunlara duyarlılık geliştirme ve çok kültürlü ortamlarda etkili iletişim kurabilme becerilerinin desteklendiğini gösterebilir. Ancak Çevre Okuryazarlığı, Sağlık Okuryazarlığı, Vatandaşlık Okuryazarlığı, Finansal, Ekonomik, Mesleki ve Girişimcilik Okuryazarlığı disiplinlerarası temalarının sınırlı sayıda kazanım ile dilin kullanımı ve işlevi ile temsil edilmesi, öğrencilerin karmaşık ve çok boyutlu toplumsal gerçeklikleri kavrama kapasitesini sınırlayabilir.

Programda 21. yüzyıl becerilerinin değerlendirilmesine yer verilmemesi, sistem düzeyinde değerlendirme için yönlendirici bir yapının eksikliği, sınırlı sayıda kazanımla ele alınan 21. yüzyıl becerilerinin gelişiminin izlenmesini ve desteklenmesini zorlaştırmaktadır.

Teknoloji destekli değerlendirme araçlarının kullanımına ortaöğretim kademesinde yer verilmesine karşın, genel olarak değerlendirme sisteminin öğrenci başarısını tek boyutlu ölçmeye odaklanması, gelişimin çok boyutlu takibine olanak tanımamaktadır. Programlarda sorgulama temelli ve probleme dayalı öğrenme ile üst düzey düşünme becerilerinin öğretim sürecine bütüncül biçimde entegre edilmemiş olması eleştirel düşünme ve problem çözme ile yaratıcı düşünme becerilerinin geliştirilmesini engelleyebilir. Bu durum, öğrencinin süreç ve beceri odaklı bir öğrenme deneyimi yaşamasını kısıtlayabilir. Öğrenme ortamları bağlamında, programda öğrenci merkezli yaklaşımlar ve iş birliğine dayalı öğrenme çalışmaları desteklenmekle birlikte, öğrenme araçlarına erişimdeki eşitsizlikler ve fiziksel öğrenme ortamlarının tasarımına dair yönlendirme eksikliği, öğrenme sürecinin etkililiğini olumsuz yönde etkileyebilir. Ortaöğretim kademesinde toplumsal ve uluslararası düzeyde öğrenme süreçlerine katılımın desteklenmesi ise, öğrencilerin küresel vatandaşlık, kültürlerarası yeterlilik ve iş birliği gibi 21. yüzyıl becerilerini geliştirmeleri açısından önemli bir katkı olarak değerlendirilebilir. 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarına ilişkin sonuçların karşılaştırılması Tablo 37’de sunulmuştur.

Tablo 37

2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Sonuçların Karşılaştırılması

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Bileşenleri / Öğretim Programları	2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Ortak Sonuçlar	2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Sonuçlar	2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Sonuçlar
21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları	En fazla yer verilen temel beceri alanının öğrenme ve yenileme becerileri alt becerinin ise iletişim ve iş birliği olduğu, becerilerin kazanımların içine entegre edilmeye çalışıldığı, ancak sınıflara göre kademeli ve sistematik biçimde yapılandırılmaması sebebiyle bütüncül entegrasyon eksikliği bulunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.	21. yüzyıl becerilerine ilişkin açıklamalara Anahtar Yeterlilikler başlığı altında yer verildiği, becerilerin öğrenme-öğretme süreçlerine entegrasyonunun öğretmenlerin veya kitap yazarlarının inisiyatifine bırakıldığı, bu konuda rehberlik sunulmadığı, en az göstergeye ulaşılan temel becerinin bilgi, medya ve teknoloji becerileri olduğu ortaya konulmuştur.	21. yüzyıl becerilerine ilişkin herhangi bir başlığa yer verilmediği, öğretmenlere veya kitap yazarlarına rehberlik sunulmadığı, her üç temel beceriye de tüm sınıflarda yer verildiği ve en az vurgulanan temel becerinin yaşam ve kariyer becerileri olduğu belirlenmiştir.
21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temalar	21. Yüzyıl Disiplinlerarası Temaların tematik çeşitlilik ve süreklilik sağlanmadan, bütüncül ve sistematik bir yapıda ele alınmadan, sınırlı bağlamlarda kazanımlar ile dilin kullanımı ve işlevi ifadelerine entegre edilmeye çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır.	Küresel farkındalık ve çevre okuryazarlığı disiplinlerarası temalarına kısmen yer verildiği; finansal, ekonomik, mesleki ve girişimcilik okuryazarlığına ilişkin herhangi bir göstergeye rastlanılmadığı, diğer disiplinlerarası temaların entegrasyonun sınırlı olduğu ortaya konulmuştur.	En fazla yer verilen disiplinlerarası temanın küresel farkındalık olduğu ve bu temanın tüm sınıf düzeylerinde yer aldığı, diğer disiplinlerarası temaların sınırlı ve dengesiz biçimde ele alındığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 37

2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Sonuçların Karşılaştırılması (devamı)

21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Bileşenleri / Öğretim Programları	2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Ortak Sonuçlar	2018 İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Sonuçlar	2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Sonuçlar
21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi	21. yüzyıl becerilerinin ölçme değerlendirmesine dair yönlendirici bir yapının bulunmadığı, biçimlendirici ve sonuç değerlendirme yöntemleri arasında denge kurmanın önceliklendirildiği, geri bildirim ve portfolyo kullanımının desteklendiği ancak 21. yüzyıl becerilerine yönelik sistematik bir yapıda sunulmadığı, değerlendirmenin yalnızca öğrenci başarısını ölçmeye yönelik olduğu, sistem değerlendirmesinin göz ardı edildiği sonuçlarına ulaşılmıştır.	Teknoloji destekli değerlendirme araçlarına yer verilmediği belirlenmiştir.	Teknolojik araçların kullanımı ve teknoloji destekli değerlendirme yaklaşımının vurgulandığı tespit edilmiştir.
21. Yüzyıl Destek Sistemleri	Yenilikçi öğretim yöntemlerine ilişkin yönlendirmelere yer verilmediği; sorgulama temelli, probleme dayalı öğrenme ve üst düzey düşünme becerilerine sınırlı vurgunun yapıldığı belirlenmiştir.	Öğrenme-öğretme sürecinde teknoloji kullanımına değinilmediği ve toplumsal kaynakların eğitim süreçlerine etkin katılımının desteklenmediği ortaya konulmuştur.	Teknoloji kullanımına ve fiziksel mekanla sınırlı olmayan, toplumsal ve dijital kaynaklarla desteklenmesine yönelik öneriler tespit edilmiştir.
21. Yüzyıl Öğrenme Ortamları	Öğrenci merkezli yaklaşımların ön planda tutulduğu, iş birliğine dayalı çalışmaların ve gerçek yaşam bağlamlarında öğrenmenin desteklendiği, öğrenme araçlarına ve kaynaklarına tüm öğrencilerin eşit ve adil erişiminin göz ardı edildiği, fiziksel öğrenme ortamlarının tasarımına dair herhangi bir yönlendirmenin bulunmadığı tespit edilmiştir.		Toplumsal ve uluslararası düzeyde öğrenme süreçlerine katılım ile mesleki öğrenme topluluklarının desteklendiği belirlenmiştir.

Tablo 37'de de verildiği gibi, bu programlar kapsamında kazanılan 21. yüzyıl becerileri, çağdaş eğitim gereksinimlerini kısmen karşılamakla birlikte, disiplinlerarası bütünlük, yenilikçi öğretim ve ölçme-değerlendirme uygulamalarında önemli eksiklikler barındırmaktadır. Bu eksiklikler, bireyin çok boyutlu gelişimini ve 21. yüzyılın karmaşık gereksinimlerine uyum sağlama kapasitesini sınırlamaktadır.

Öneriler

Bu bölümde, araştırmadan ulaşılan sonuçlar doğrultusunda uygulamaya yönelik ve ileride yapılacak araştırmalara ilişkin önerilere yer verilmiştir.

Araştırma sonuçları, 21. Yüzyıl Öğrenci Çıktıları kapsamında 21. yüzyıl becerilerinin 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarında tüm sınıf düzeylerinde dengeli bir yapıda ele alınmadığını ve bazı becerilerin sınırlı temsil edildiğini göstermektedir. 2-12 arası her sınıfta 21. yüzyıl becerilerinin sistematik ve planlı bir biçimde ele alınarak programın tüm öğelerine bütüncül ve tutarlı şekilde yansıtılması önerilmektedir.

Araştırma sonuçları, 21. yüzyıl disiplinlerarası temalarının sınıflar arasında tutarlı bir biçimde yer almadığını ve kazanımlarla yeterince ilişkilendirilmediğini ortaya koymaktadır. Eğitim programlarında öğeler birbirini besleyen bir bütün oluşturduğundan, tüm öğeler arası uyumun sağlanması kritik önem taşımaktadır. İçerikte yer verilen temalar, öğrencilerin ulaşması beklenen hedeflerle uyumlu kurgulanmadığında, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirme boyutları da bu uyumsuzluktan etkilenmektedir. Bu nedenle, disiplinlerarası temaların yalnızca içerik kapsamında ele alınmadan hedef, öğrenme-öğretme ve ölçme-değerlendirme ile anlamlı biçimde ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, temalar programın diğer öğelerine yansıtılmalıdır.

Araştırma sonucunda, programların 21. Yüzyıl Destek Sistemleri bileşenleriyle kısmi bir uyum sağladığı ortaya konulmuştur. Bu nedenle, destek sistemleri olarak tanımlanan program ve öğretim süreçleri, becerilerin değerlendirilmesi ve öğrenme ortamları bileşenlerinin programda daha açık ve dengeli bir biçimde ele alınması önerilmektedir. Bu

bileşenlerin programın hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirme öğeleriyle ilişkilendirilmesi, program öğeleri arasında bütünlüğün sağlanmasına katkı sunar. Bu doğrultuda, 21. yüzyıl becerilerinin yalnızca hedeflere değil, öğretim programının tüm öğelerine entegrasyonu gereklidir.

Araştırma sonucunda, programda öğretmenlerin bu becerileri sınıf ortamına yansıtılabilmelerine ilişkin herhangi yönlendirmeye yer verilmediği ortaya konulmuştur. Programın etkili biçimde uygulanabilmesi ve 21. yüzyıl becerilerinin öğrencilere kazandırılabilmesi için öğretmenlere yönelik desteklerin artırılması gerekmektedir. Bu nedenle, öğretmenlere yönelik yönlendirici rehber dokümanlar, örnek ders etkinlikleri ve profesyonel gelişim programlarının hazırlanması önerilebilir.

Araştırma sonucunda, programlarda çerçevenin hiçbir bileşeninin bütüncül, kademeli ve sistematik olarak ele alınmadığı ortaya konulmuştur. Program geliştirme sürecinde önemsenen sarmallık, yatay ve dikey bağlantılar gibi temel program geliştirme ilkelerinin göz önüne alınması için öğretim programı geliştirme komisyonlarında eğitim programları ve öğretim alan uzmanlarının daimi olarak yer alması önerilmektedir.

Araştırma sonucunda, 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarının 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi ile kısmi bir uyum sağladığı ortaya konulmuştur. Söz konusu öğretim programları ile geleceğe hazırlanan öğrenci profilinin çağımız 21. yüzyıl becerilerini edinmesinin desteklenmemesi, bugünün öğrencilerinin ilerleyen yıllarda çeşitli sorunlarla karşı karşıya gelmesine neden olabilir. Bu sebeple, 21. yüzyıl becerilerinin 21. Yüzyıl Çerçevesi ya da alanyazında öne çıkan farklı bir 21. yüzyıl becerileri çerçevesi ile uyumlu ve bütüncül bir yapıda geliştirilmesi ağın ihtiyaçlarına yanıt verecek bir öğrenci profili oluşturulması açısından önem taşımaktadır.

Araştırma sonucunda, Programın 21. Yüzyıl Anahtar Yeterlilikleri kapsamında ders kitabı yazarları ve öğretmenlere esneklik sağladığı ortaya konulmuştur. Bu doğrultuda programın esnek yapısı, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin tüm öğrenme-öğretme sürecine dahil edilmesini destekleyebilir.

Bu çalışma kapsamında, 2018 İlköğretim ve Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programları incelenmiştir. Bu doğrultuda, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli İngilizce Dersi Öğretim Programları ile Çoklu Yabancı Dil Eğitim Modeli İngilizce Dersi Öğretim Programı da 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi bağlamında incelenebilir. Ayrıca, 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesinin diğer derslere ait öğretim programları ile uyum durumunun incelenmesi önerilebilir.

Doküman incelemesi ile gerçekleştirilen bu çalışma, öğrenme-öğretme sürecine odaklanan sınıf gözlemleri ve paydaş görüşleri dahilinde nitel araştırmalar ile desteklenebilir.

Kaynaklar

- Aben Ahmed, M. (2022). Business English instruction: Empowering learners with the 4Cs of the 21st century. *Frontiers in Education*, 7, 998987. <https://doi.org/10.3389/feduc.2022.998987>
- Akpınar, M., & Bilgili, A. S. (2018). Sosyal bilgiler 6. sınıf öğretim programı, kazanım, beceri ve kavram ilişkisi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 855–882.
- Aktan, C. C. & Vural, İ. (2016). Bilgi toplumu, yeni temel teknolojiler ve yeni ekonomi [Özel sayı]. *Yeni Türkiye*, 88(1), 1-37.
- Akyazı, S. (2025). Yabancı dil olarak Almanca öğretimi ve konuşma becerisinin önemi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (45), 199-215. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15202572>
- Al-Ainati, Ş. (2024). The role of educational systems in developing the twenty-first century skills: Perspectives and initiatives of gulf cooperation council countries. *IOSR Journal of Business and Management (IOSR-JBM)*, 26(1)3, 44–57.
- Al Kandari, A. M., & Al Qattan, M. M. (2020). E-task-based learning approach to enhancing 21st-century learning outcomes. *International Journal of Instruction*, 13(1), 551–566.
- Alainati, S., Alshawi, S. & Al-Karaghoulı, W. (2023, May). The effect of knowledge management and organisational learning on individual competencies. In *Proceedings of the European, Mediterranean and Middle Eastern Conference on Information Systems (EMCIS 2023)*, (672–685). Athens, Greece.
- Alismail, H. A., & McGuire, P. (2015). 21st century standards and curriculum: Current research and practice. *Journal of Education and Practice*, 6(6), 150–154.
- Almazroa, H., & Alotaibi, W. (2023). Teaching 21st century skills: Understanding the depth and width of the challenges to shape proactive teacher education programmes. *Sustainability*, 15(9), 7365.

- Altan, M. Z. (2024). Küreselleşme, küreselleşme karşılığı ve İngilizce: Neredeyiz, nereye gidiyoruz? *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi/Journal of New Approaches in Education*, 7(1), 14–36.
- American Association of Colleges and Universities. (2007). *College learning for the new global century*.
- Ananiadou, K., & Claro, M., (2009). *21st Century Skills and Competences for New Millennium Learners in OECD Countries*. OECD Education Working Papers No. 41.
- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. Longman.
- Anfara, V. A., Brown, K. M., & Mangione, T. L. (2002). The measurement of engagement and burnout: A two sample confirmatory factor analytic approach. *Journal of Happiness Studies*, 3(1), 71–92.
- Ari, S., & Çalışoğlu, M. (2021). 21. yüzyıl becerileri ve 4. sınıf sosyal bilgiler dersi öğretim programı. *Turan-Sam*, 13(52), 1–18.
- Arslan, G., & Tüysüz, M. (2023). Hikâyelendirme tekniği ile desteklenen argümantasyon temelli eğitim kapsamında öğretilen sosyo-bilimsel konuların 8. sınıf öğrencilerinin, eleştirel düşünme becerilerine, fene karşı tutumlarına ve argümantasyon seviyelerinin gelişimlerine olan etkisinin incelenmesi. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 12(1), 104-118.
- Arslangilay, A. S. (2017). Küresel sorunların İngilizce öğretim programlarındaki yeri. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 1–12.
- Ashraf, H., Ahmadi, F., & Hosseinnia, M. (2017). Integrating 21st century skills into teaching English: Investigating its effect on listening and speaking skills. *Journal on English Language Teaching*, 7(4), 35-43.
- Asia Society. (2013). *Assessing 21st-century skills and competencies around the world*.

- Asia-Pacific Economic Cooperation. (2008). *Education to achieve 21st century competencies and skills for all: Respecting the past to move toward the future*.
- Asker Dağdeviren, M. (2024). *Ortaokul matematik dersi öğretim programının 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ataberk, B. (2022). *21st century skills in English language teaching (ELT) programs in Turkey: A case study* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Atik, A. D., & Yetkiner, A. (2021). Biyoloji öğretim programı kazanımlarının 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(2), 745-765.
- Avrupa Birliği. (2006). *Anahtar yeterlilikler çerçevesi: Yaşam boyu öğrenme için Avrupa referans çerçevesi* [Rapor]. Avrupa Birliği.
- Aydede, M. N., Deveci, Ü., & Gönen, Ç. (2019). *Çevre okuryazarlığı ve sürdürülebilirlik*. Anı Yayıncılık.
- Aydın, A., & Tan-Şişman, G. (2021). Hizmet öncesi İngilizce öğretmen eğitiminde 21. yüzyıl becerileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(2), 1223–1251.
- Aydın, A., (2019). *İngilizce öğretmen adaylarının görüşleri çerçevesinde öğretmen eğitiminde 21. yüzyıl becerilerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Aşçı, T., Bekci, B., & Köral, S. (2019). İlkokul İngilizce dersi program kazanımlarının 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *5. Uluslararası Eğitim ve Sosyal Bilimler Kongresi Bildiri Kitabı* (pp. 123–132).
- Azhary, L., & Ratmanida, R. (2021). The implementation of 21st century skills (communication, collaboration, creativity, and critical thinking) in English lesson plan at MTsN 6 Agam. *Journal of English Language Teaching*, 10(4), 608–623.
- Baafi, R. (2020) School physical environment and student academic performance. *Advances in Physical Education*, 10(2), 121-137.

- Bakar, M. H. D. (2020). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin demokratik eğilimlerine etkisi (Nevşehir ili örneği)* (Yüksek lisans tezi), Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir.
- Baker, W. (2011). From cultural awareness to intercultural awareness: Culture in ELT. *ELT Journal*, 66(1), 62-70.
- Bakırcı, H. & Kutlu, E. (2018). Determination of science teachers' views on STEM approach. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 9(2), 367-389.
- Bal, M. S. (2018). Türkçe dersi öğretim programının 21. yüzyıl becerileri açısından değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(3), 1602–1618.
- Banaszewski, T. M. (2005). *Digital storytelling: Supporting digital literacy in grades 4-12*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Georgia Institute of Technology, Atlanta.
- Barrett, P., Davies, F., Zhang, Y., & Barrett, L. (2015). The impact of classroom design on pupils' learning: Final results of a holistic, multi-level analysis. *Building and Environment*, 89, 118–133.
- Barrot, J. S. (2019). English curriculum reform in the Philippines: Issues and challenges from a 21st century learning perspective. *Journal of Language, Identity & Education*, 18(3), 145-160.
- Başar, S. (2018). *Fen bilimleri öğretmen adaylarının fende matematiğin kullanımına yönelik özyeterlik inançları, 21.yy becerileri ve aralarındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi) Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Beers, S. Z. (2011). 21st century skills Preparing students for their future.
- Beghetto, R. A. (2019). *Uncertainty: A catalyst for creativity, learning and development*. Springer.

- Bektaş, M., Sellüm, F. S., & Polat, D. (2019). 2018 Hayat bilgisi dersi öğretim programının 21. yüzyıl öğrenme ve yenilikçilik becerileri açısından incelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 9(1), 129–147.
- Bilben, S. (2022). *Preparatory class English as a foreign language teachers' practices and self-efficacy beliefs on teaching 21st-century skills in classrooms* (Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Binkley, M., Erstad, O., Herman, J., Raizen, S., Ripley, M., Miller-Ricci, M., & Rumble, M. (2012). *Defining twenty-first century skills*. In P. Griffin, B. McGaw, & E. Care (Eds.), *Assessment and teaching of 21st century skills* (pp. 17–66). Springer.
- Boe, C. S. (2013). *Have 21st century skills made their way to the university classroom? A study to examine the extent to which 21st century skills are being incorporated into the academic programs at a small, private, church-related university* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). GardnerWebb University, North Carolina.
- Booth, A., Papaioannou, D., & Sutton, A. (2012). *Systematic approaches to a successful literature review*. SAGE Publications Ltd.
- Bostancı, H. H. (2019). 21. yüzyıl becerileri kapsamında dijital okuryazarlık: İlköğretim öğrencileri üzerine bir araştırma. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 9(2), 145–160.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40.
- Boyaçlı, Ş. D. B., & Özer, M. G. (2019). Öğrenmenin geleceği: 21. yüzyıl becerileri perspektifiyle türkçe dersi öğretim programları. *Anadolu Journal Of Educational Sciences International*, 9(2), 708-738.
- Brandalise, M. Â. T. (2022). School institutional assessment: Concepts, contexts, and practice. *Olhar de Professor*, 25, 01-19.

- Brown, P., H. Lauder, & D. Ashton. (2008). Education, globalisation and the future of the knowledge economy. *European Educational Research Journal*, 7(2), 131–56.
- Brown, S. (2018). *Best practices in 21st century learning environments: A study of two p21 exemplar schools* (Doktora tezi). Brandman, California.
- Brusic, S.A. & Shearer, K.L. (2014). The ABCs of the 21st century skills. *Children's Technology & Engineering*, 18(4) 6–13.
- Büyükkaragöz, S., & Sarı, H. (1997). İlkokullarda başarılı bir öğrenme nasıl gerçekleştirilir?. *Education and Science*, 21(105).
- Cansoy, R., & Parlar, H. (2017). Mesleki öğrenme toplulukları olarak okullar: Okullarda uygulanması ve geliştirilmesi. *Turkish Studies: International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(17), 89–112. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11996>
- Chalkiadaki, A. (2018). İlköğretimde 21. yüzyıl becerileri ve yetkinlikleri üzerine sistematik bir literatür taraması. *International Journal of Instruction*, 11(3), 1–16.
- Chehimi, G., & Alameddine, M. M. (2022). The making of a 21st century English language teacher during the pandemic. *International Journal on Social and Education Sciences*, 4(1), 101-120.
- Chen, G. M. & Starosta, W.J. (1998-9). A review of the concept of intercultural awareness. *Human Communication*, 2, 27-54
- Clark, I. (2012). Formative assessment: Assessment is for self-regulated learning". *Educational Psychology Review*, 24(2), 205-249.
- Cleminson, T., & Cowie, N. (2021). Using design thinking as an approach to creative and communicative engagement in the English as a foreign language (EFL) classroom. *Journal of University Teaching & Learning Practice*, 18(4), 7.

- Cogan, J. J. & Morris, P. (2001). The development of civics values: An overview. *International Journal of Educational Research*, 35, 1- 9.
- Cook, V. (2008). *Second language learning and language teaching*. Routledge.
- Council of Europe. (2021). *Diller için Avrupa ortak başvuru metni: Öğrenme, öğretme, değerlendirme* (Revize edilmiş baskı). Milli Eğitim Bakanlığı.
- Cruz-Bohorquez, J. M., Adams, S. G., & Bravo, F. A. (2024). The academic system influence on instructional change: A conceptual systems dynamics model of faculty motivation to adopt research-based instructional strategies (RBIS). *Education Sciences*, 14(5), 544. <https://doi.org/10.3390/educsci14050544>
- Crystal, D. (1997). *English as a global language*. Cambridge University Press.
- Çakar, A. Ç. (2025). Teknolojik erişimin sosyoekonomik etkenlerle kesişimi: Öğrencilerin eğitim başarısı ve motivasyonu üzerine bir inceleme. *International Society That Learn Journal*, 2(1), 21-31.
- Çakır, H. (2025). Creativity, critical thinking, communication, and collaboration: Educational challenges posed by the future of work. *MDPI Journal of Intelligence*, 11(3), 54.
- Çarkıt, C., Ağin Haykır, H., Büyükikiz, K. K., & Batmaz, Ö. (2024). *21. yüzyıl okuryazarlıkları ve ana dili eğitimi*. Akademisyen Yayınevi.
- Çağır, S., & Yağcı, A. (2025). Üstün yetenekli öğrencilere eğitim veren öğretmenlerin Web 2.0 araçlarına yönelik görüşleri. *Çocuk Üniversitesi örnekleme. Uluslararası Ders Kitapları ve Eğitim Materyalleri Dergisi*, 8(1), 22-63.
- Çelebi, M. & Altuncu, N., (2019). 21. yüzyıl becerilerinin ingilizce öğretim programındaki yeri. *6. Uluslararası Multidisipliner Çalışmaları Kongresi Bildiriler Kitabı*, 231-244.
- Çevik, E., & Toplu, M. (2023). Dijital eşitsizliğin hibrit eğitimdeki yansımaları (*The reflections of digital inequality in hybrid education*). *Türk Kütüphaneciliği*, 37(4), 267–292.

- Çiftçi, A. (2019). *Hukuka giriş ve vatandaşlık bilgisi demokrasi ve insan hakları*. Gazi Kitabevi.
- Çiftçi, S., Sağlam, A. & Yayla, A. (2021). 21. yüzyıl becerileri bağlamında öğrenci, öğretmen ve eğitim ortamları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (24), 718-734.
- Çobanoğlu, F. (2024). Understanding and managing change in educational organizations. *Educational Academic Research*(54), 154-169. <https://doi.org/10.33418/education.1432712>
- Dağhan G., Nuhoğlu Kibar P., Menzi Çetin, N., Telli E., & Akkoyunlu B. (2017). Bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının bakış açısından 21. yüzyıl öğrenen ve öğretmen özellikleri. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(2), 215-235.
- Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2017). *Effective teacher professional development*. Learning Policy Institute.
- Dayag, J. D., & Abdalla, M. A. (2023). Facilitating EFL students' active learning through digital portfolio development. *European Journal of Theoretical and Applied Sciences*, 1(6), 727–740.
- Dede, C. (2010). *Comparing frameworks for 21st century skills*. In J. Bellanca & R. Brandt (Eds.), *21st century skills: Rethinking how students learn*. Solution Tree Press.
- Delibaş, M. (2025). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan yaklaşım ve yöntemler. *Disiplinlerarası Dil ve Kültür Çalışmaları Dergisi*, 3(1),97-114.
- Delors, J., Al Mufti, I. A., Amagi, I., Carneiro, R., Chung, F., Geremek, B., ... & Savane, M. A. (1998). *Learning: The treasure within; report to UNESCO of the International Commission on Education for the Twenty-first Century (chi)*.
- Demir, A. Y., & Özyurt, M. (2021). Sosyal bilgiler dersi öğretim programı ve ders kitaplarının 21. yüzyıl becerileri bağlamında incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2), 1254-1290.

- Demir, E., & Aydın, A. (2023). 2018 ortaöğretim 9. sınıf kimya dersi öğretim programı kazanımlarının 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Educational Academic Research, 51*, 75–90.
- Demir, S., & Çetin, S. (2023). Fen Bilimleri dersi öğretim programında medya okuryazarlığı: Bir içerik analizi çalışması. *Eğitim ve Bilim, 48*(214), 25–42.
- Demir, G., Güneş, A., & Derviş, H. (2021). *Çeşitli Boyutları ile Uzaktan Eğitim*. Hiperlink Eğitim İletişim Yayın Gıda Sanayi ve Pazarlama Tic. Ltd. Şti.
- Demiraslan Çevik, Y., Dağhan, G., Barın, S., & Savran, R. (2015). Examining information and communication technologies preservice teachers' views on technology integration and their roles in this process /bilgi teknolojileri öğretmen adaylarının teknoloji entegrasyonuna ve bu süreçteki rollerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama, 11*(4).
- Demirel, Ö. (2010). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. PegemA Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2019). Probleme dayalı öğrenmenin öğrenme ürünlerine, problem çözme becerisine ve öz-yeterlik algı düzeyine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 41*(3), 1–15.
- Demirel, Ö. (2020). *Eğitimde program geliştirme: Kuramdan uygulamaya* (27. baskı). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2021). *Yabancı dil öğretimi: Dil pasaportu, dil biyografisi, dil dosyası*. Pegem.
- Demirezen, S., & Kaya, E. (2022). Sosyal bilgiler ve fen bilimleri öğretim programı ve ders kitaplarında çevre konuları. *Eğitim ve Yeni Yaklaşımlar Dergisi, 5*(2), 240–265.
- Deniz, M., & İzci, E. (2025). *Assessing 21st century skills: Guiding principles for states and districts*. Center for Assessment.

- Dilekçi, A., & Karatay, H. (2021). Türkçe dersi öğretim programlarında 21. yüzyıl becerileri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (Teke) Dergisi*, 10(4), 1430-1444.
- Doğan, E. (2020). *Ortaöğretim programlarına 21. yüzyıl becerilerinin yansımaları ve öğretmenlerin bu becerilere ilişkin görüşleri (Ankara ili örneği)* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Doğan, Y., Yıldırım, N. T., & Batdı, V. (2024). İlköğretimde portföy değerlendirmesinin etkinliği: Çok yönlü bir araştırma yaklaşımı. *Evaluation and Program Planning*, 106(4), 102461.
- Dündar, S. A., & Polat, A. (2021). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programının 21. yüzyıl becerileri kapsamında incelenmesi. *Karamanoğlu Mehmetbey Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(Özel Sayı 1), 66–77.
- Dünya Ekonomik Forumu. (2020, 20 Ekim). *İşlerin geleceği raporu 2020*.
- Ege, İ. & İnce, F. (2020). *Yenilikçi girişimcilik teori ve uygulama*. Gazi Kitabevi.
- Eğitim Reformu Girişimi [ERG]. (2024). *2024 öğretim programları inceleme ve değerlendirme raporu*.
- Eker, M., & Akar Elekoğlu, F. (2020). Türkçe öğretim programlarının 21. yüzyıl becerileri yönünden incelenmesi. *Turkish Studies - Educational Sciences*, 15(1), 505–528.
- Eker, M., & Kurum, G. (2021). Hayat bilgisi dersi öğretim programında 21. yüzyıl becerilerine yönelik kazanımların analizi. *Uluslararası Sosyal Bilgiler Eğitimi Dergisi*, 7(2), 152–169.
- Elgün, A. (2021). *8. sınıf İngilizce dersi öğretim programının 21. yüzyıl becerileri açısından değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- Elgün, İ., & Özkan, N. (2024). Examining 8th grade English course outcomes and reading passages in the framework of 21st century skills. *YYU Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 1–15.
- Ellis, L. D. (2012). *A new generation: A new model of education in the 21st century*. (Yüksek Lisans Tezi). University of Southern California, California.
- Erdamar, G. & Barası, M. (2021). 21. yüzyıl becerileri açısından ortaokul Türkçe dersi öğretim programı. *TEBD*, 19(1), 312-342.
- Ertan Özen, N. (2020). *Dijital hikâye oluşturmanın ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin yaratıcı düşünme becerisine katkısı*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Uşak Üniversitesi, Uşak.
- Erten, P. (2019). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ve bu becerilerin kazandırılmasına yönelik görüşleri araştırma makalesi. *Millî Eğitim*, 49(227), 33–64.
- Evcimik, S. (2023). Proje tabanlı öğrenme yaklaşımının sınıf dışı uygulamalarına ilişkin katılımcı görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 10(19), 72-81.
- Fahiminia, R., Jahandar, S., & Khodebandehlou, M. (2013). The impact of collaborative learning on Iranian EFL learner's beliefs about vocabulary learning. *Indian Journal of Fundamental and Applied Life Sciences*, 3(2), 150-163.
- Farisi, M. I. (2016). Developing the 21st-century social studies skills through technology integration. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 17(1), 16-30.
- Fisher, A. V., Godwin, K. E., & Seltman, H. (2014). Visual environment, attention allocation, and learning in young children. *Psychological Science*, 25(7), 1362–1370.
- Fullan, M., & Langworthy, M. (2014). *A rich seam: How new pedagogies find deep learning*. Pearson.
- Gan, Z., An, Z., & Liu, F. (2021). Teacher feedback practices, student feedback motivation, and feedback behavior: How are they associated with learning outcomes? *Frontiers in Psychology*, 12, 697045.

- Geisinger, K. F. (2016). 21st Century Skills: What are they and how do we assess them. *Applied Measurement in Education, 29*(4), 245–249.
- Gelen, İ. 2017. P21-program ve öğretimde 21. yüzyıl beceri çerçeveleri (ABD uygulamaları). *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi, 1*, 15-29.
- Genç, A., & Yalçın, P. (2024). Fransızca öğretmen adaylarının sanal gerçekliğe dair görüşlerinin incelenmesi (Gazi Üniversitesi örneği). *International Journal of Social Sciences, 8*(3), 101–122.
- Ghazali, M. A. I. M. (2020). Student teachers' readiness towards the digitalization of the 21st century English language classroom in education 4.0. In *ICTE'20: International Conference on Teacher Education, 2*, 63-75.
- González-Pérez, L. I. & Ramírez-Montoya, M. S. (2022). Components of education 4.0 in 21st century skills frameworks: Systematic review. *Sustainability, 14*(3), 1493.
- Griffin, P., & Care, E. (2015). *Assessment and teaching of 21st century skills: Methods and approach*. Springer.
- Gömleksiz M., & Elaldı Ş. (2011). Yapılandırmacı yaklaşım bağlamında yabancı dil öğretimi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 6*(2), 443-454.
- Günday, R. (2021). Approaching content and language integrated learning model (CLIL) from different perspectives. *International Journal of Languages' Education and Teaching, 9*(4), 232–249.
- Güngör, A. (2022). Sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer alan kazanımların 21. yüzyıl becerileri açısından değerlendirilmesi. *İlköğretim Online, 21*(2), 604–620.
- Gürpınar, F., Tosun, F., & Düzgün, A. (2024). Fen öğretiminde İngilizce kullanımına yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi: Determining teachers' perspectives on the utilization of English in science pedagogy. *International Journal of Global Education (IJGE), 13*, 81–96.

- Güvenç, H. (2017). Öğretim programlarımızda finansal okuryazarlık. *İlköğretim Online*, 16(3), 935–948.
- Güzelel, G. (2022). *Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı ilköğretim öğretim programlarında 21. yüzyıl becerilerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Hadiyanto, H. (2024). Application of student-centered learning in improving Teaching English as a Foreign Language students' 21st-century skills performance. *Education Sciences*, 14(9), 938.
- Harmer, J. (2015). *The practice of English language teaching*. Pearson.
- Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1), 81–112.
- Henriksen, D., Mishra, P., & Fisser, P. (2016). Infusing creativity and technology in 21st century education: A systemic view for change. *Educational Technology & Society*, 19(3), 27-37.
- Hillman, N. (2012). *Learning 21st century skills: Implementation of programs and practices* (Doktora Tezi). University of Southern California, California.
- International Society for Technology in Education. (2016). *ISTE standards for students*.
- Iowa Department of Education. (2007). *Iowa core curriculum: 21st century skills*.
- Işık, M., & Bahat, İ. (2021). Teknoloji bağlamında eğitimde fırsat eşitsizliği: Eğitime erişime yönelik sorunlar ve çözüm önerileri. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 498-517.
- Işıkgöz, M. E. (2021). Ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı kazanımlarının 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Artuklu İnsan ve Toplum Bilim Dergisi*, 1(6), 71-84.

- Jagatheesaperumal, S., Ahmad, K., Al-Fuqaha, A., & Qadir, J. (2022). *Advancing education through extended reality and internet of everything enabled metaverses: Applications, challenges, and open issues.*
- Januardi, J., Lestari, N. D., & Valianti, R. M. (2023). The impact of accounting science and entrepreneurship literacy on students' entrepreneurship motivation. *JMKSP (Jurnal Manajemen, Kepemimpinan, Dan Supervisi Pendidikan)*, 8(1), 15–25.
- Jenkins, H., Purushotma, R., Weigel, M., Clinton, K., & Robinson, A. J. (2006). *Confronting the challenges of participatory culture: Media education for the 21st century.* The John D. and Catherine T. MacArthur Foundation.
- Johnson, M., & Mapp, K. L. (2020). Using community resources to improve educational outcomes. *Educational Leadership*, 78(5), 64–69.
- Kalemkuş, G. (2020). Fen Bilimleri öğretim programında 21. yüzyıl becerilerine yönelik kazanımların incelenmesi. *Ulusal Eğitim Akademisi Dergisi*, 1(1), 40–58.
- Kalemkuş, F., & Bulut Özek, M. (2021). 21. yüzyıl becerileri konusunda araştırma eğilimleri. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 878–900.
- Kara, Ş. (1999). Erken yaşta yabancı dil öğrenimi ve öğretimi. *Dil Dergisi TÖMER*, 79.
- Karaboğa, Z. C. (2019). Dijital çağda çocukların bilgiye erişimi ve medya okuryazarlığı. *İletişim ve Medya Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 1–17.
- Karacaoğlu, Ö. C. (2020) *Eğitimde Program Geliştirme*, Nobel Yayın Grubu.
- Karakuş, M. (2021). Hayat bilgisi dersi öğretim programının 21. yüzyıl becerileri bağlamında analizi. *Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 102–120.
- Kayhan, E., Altun, E., & Gürol, M. (2019). Sekizinci sınıf türkçe öğretim programı (2018)'nin 21. yüzyıl becerileri açısından değerlendirilmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(2), 20 – 35.

- Kennedy, K. J. (2008). Globalised economies and liberalised curriculum: New challenges for national citizenship education. In D. L. Grossman, W. O. Lee, & K. J. Kennedy (Eds.), *Citizenship curriculum in Asia and the Pacific* (pp. 13–26). Springer/Comparative Education Research Centre, University of Hong Kong.
- Khadija, A. (2022). *Integrating 21st century skills into EFL syllabus in Sudan* [Unpublished manuscript].
- Khan, A., Ahmad, I., & Zaib, K. (2023). An analysis of the deforming tendencies in the English translation of *Zama Jwand Aw Jidojehad* by Imtiaz Ahmad Sahibzada. *Global Educational Studies Review*, 8(2), 552–562.
- Khasawneh, Y. J. A., Alsarayreh, R., Ajlouni, A. A. A., Eyadat, H. M., Ayasrah, M. N., & Khasawneh, M. A. S. (2023). An examination of teacher collaboration in professional learning communities and collaborative teaching practices. *Journal of Education and E-Learning Research*, 10(3), 446–452.
- Khodamoradi, A. (2024). 21st century skills and literacies: Fundamental reform document of education (FRDE) vs. P21 framework for 21st century learning. *Iranian Journal of Comparative Education*, 7(4), 3249–3266.
- Kivunja, C. (2014). Innovative pedagogies in higher education to become effective teachers of 21st century skills: Unpacking the learning and innovations skills domain of the new learning paradigm. *International Journal of Higher Education*, 3, 37-48.
- Korkmaz, İ. (2006). Yeni ilköğretim birinci sınıf programının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 419-431.
- Korucuk, M. (2023). *Eğitimin temellerine bakış: Eğitim programı*. Efe Akademi Yayınları.
- Krashen, S. (1973). Lateralization, language learning and critical period: Some new evidence. *Language Learning*, 23, 63-74.
- Kulla-Abbott, T. M. (2006). *Developing literacy practises through digital storytelling*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). University of Missouri.

- Kunhi, Z., O'Donoghue, T., & Vidovich, L. (2021). *Twenty-first century curriculum policy: Insights from Australia and implications globally*. Brill | Sense.
- Kurudayıoğlu, M. & Bal, M. (2014). Ana Dili Eğitiminde Dijital Hikâye Anlatımlarının Kullanımı. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (28), 74-95.
- Kurudayıoğlu, M. & Soysal, T. (2019). 2018 Türkçe dersi öğretim programı kazanımlarının 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AEÜSBED)*, 5(2), 483-496.
- Kuş, Z. (2020). *Türkiye'de ve dünya'da vatandaşlık eğitimi*. Pegem Akademi.
- Kutlu Çakın, A. (2024). *İlkokul 3. sınıflarda İngilizce öğretiminde dijital hikâye kullanımı üzerine bir araştırma* (Yüksek lisans tezi). Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Kuzey Merkez Bölgesel Eğitim Laboratuvarı ve Metiri Grubu. (2003). *enGauge: 21st century skills assessment framework*.
- Küçükahmet, L. (2001). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Köksal, M. S., Koray, Ö., Özsoy, T., Habibe, B., & Abdullah, K., (2006). Öğretim materyali geliştirmede portfolyo ve rubrik değerlendirmenin eleştirel ve yaratıcı düşünme üzerine etkisi . XV. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, Türkiye.
- Köğce, D., Aydın, M., & Yıldız, C. (2014). Fen ve teknoloji öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı ve medya okuryazarlığı düzeylerinin incelenmesi. Marmara Üniversitesi Açık Erişim Sistemi.
- Kılıç, A. (2022). Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi lisansüstü düzey tanımlarının P21'in 21. yüzyıl beceri tasnifi kapsamında değerlendirilmesi. *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 5(2), 66–83.
- Lamb, S., Maire, Q. & Doecke, E. (2017). *Key skills for the 21st century: An evidence-based review*. Victoria University.

- Lambert, W. E. (1972). *Language, psychology and culture*. Stanford University Pres.
- Larson, L., & Miller, T. (2011). 21st century skills: Prepare students for the future. *Kappa Delta Pi Record*, 47(3), 121–123.
- Larson, R. W. (2000). Toward a psychology of positive youth development. *American Psychologist*, 55(1), 170–183.
- Laughlin, T. (2014). *21st century pedagogy: Integrating 21st century skills into literacy content in a sixth grade English classroom* (Yayınlanmamış doktora tezi). University of Northern Colorado, Colorado.
- Levy, F., & Murnane, R. J. (2013). *Dancing with robots: Human skills for computerized work*. Third Way.
- Lewinski, P. (2016). Effects of classrooms' architecture on academic performance in view of telic versus paratelic motivation: A review. *Frontiers in Psychology*, 6, 746.
- Li, L., Wang, B., Feng, P., Jägermeyr, J., Asseng, S., Müller, C., Macadam, I., Liu, D. L., Waters, C., Zhang, Y., He, Q., Shi, Y., Chen, S., Guo, X., Li, Y., He, J., Feng, H., Yang, G., Tian, H., & Yu, Q. (2023). The optimization of model ensemble composition and size can enhance the robustness of crop yield projections. *Communications Earth and Environment*, 4(1), 362.
- Luria, E. (2024). Exploring the use of Alexa as a motivational tool in English language learning among EFL students in Israel. *In IoT, AI, and ICT for Educational Applications* (pp. 77–98). Springer Nature Switzerland.
- Manca, S., Cerina, V., Tobia, V., Sacch, S., & Fornara, F. (2020). The effect of school design on users' responses: A systematic review (2008–2017). *Sustainability*, 12(3453), 1–37.
- Melanlıoğlu, D. & Aran Can, Ö. (2023). K-12 düzeyinde Türkçe öğrenen yabancılar için 21. yüzyıl beceriler çerçevesinin incelenmesi. *Millî Eğitim*, 52 (Özel Sayı), 323-366.

- Metiri Group & North Central Regional Educational Laboratory. (2003). *enGauge 21st century skills: Literacy in the digital age*.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2008). *Türkiye yeterlilikler çerçevesi*.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2011). *MEB 21. yüzyıl öğrenci profili*.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2015). *2015-2019 stratejik plan*.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *2023 eğitim vizyonu*.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018a). *İlköğretim İngilizce dersi öğretim programı (2-8. sınıflar)*.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018b). *Ortaöğretim İngilizce dersi öğretim programı (9-12. sınıflar)*.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2023). *Yazılı ve uygulamalı sınavlar kılavuzu*.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). *Türkiye yüzyılı maarif modeli: İngilizce dersi öğretim programı taslak metni*.
- Mok, K. H. (2014). Üniversitenin değişen bilgi işlevleri [The changing knowledge functions of university]. *Uluslararası Çin Eğitimi Dergisi*, 3(1), 7–29.
- Myers, C. D., & Hvidsten, T. (2025). *Politics through a national lens: Evaluating the effect of local vs. national news coverage of Congress using a panel experiment*. Preprint.
- National Research Council. (2012). *Education for life and work: Developing transferable knowledge and skills in the 21st century*. The National Academies Press.
- Ng, D. T. K., Leung, J. K. L., Su, J., et al. (2023). Teachers' AI digital competencies and twenty-first century skills in the post-pandemic world. *Educational Technology Research and Development*, 71, 137–161.
- North Central Regional Educational Laboratory & The Metiri Group (NCREL). (2005). *21st century skills for 21st century learners*.

- Novia, F., Nurdianti, D., & Purwanto, M. B. (2024). English learning and innovation skills in 21st century: Implementation of critical thinking, creativity, communication, and collaboration. *Asian Journal of Applied Education (AJAE)*, 3(2), 113–124.
- Nussbaum, EM (2008). İşbirlikçi söylem, argümantasyon ve öğrenme: Önsöz ve literatür taraması. *Çağdaş Eğitim Psikolojisi* , 33 (3), 345-359.
- Odabaşı, Y. (2005). *Girişimcilik*. Anadolu Üniversitesi.
- Odabaşı Çimer, S. (2011). The effect of portfolios on students' learning: Student teachers' views. *European Journal of Teacher Education*, 34(2), 161–176.
- OECD. (2001). *Education policy analysis 2001*. OECD Publishing.
- OECD. (2018a). *The future of education and skills: Education 2030*.
- OECD. (2018b). *Education at a Glance 2018: OECD Indicators*. OECD Publishing.
- OECD. (2020). *Education in the digital age: Healthy and happy children*.
- OECD. (2023). *Equity and inclusion in education: Finding strength through diversity*.
- Oliveras-Ortiz, Y. (2023). The learning space as support to sustainable development: A revision of uses and design processes. *Sustainability*.
- Oliva, P.F. (2009). *Developing the curriculum*. Pearson Allyn and Bacon.
- Ornstein, A. C., & Hunkins, F.P. (2004). *Curriculum foundations: Principles and theory*. Boston: Allyn and Bacon.
- Ornstein, A. C., & Hunkins, F. P. (2014). *Eğitim programı temeller, ilkeler ve sorunlar* (Çev. A. Arı). Eğitim Yayınevi.
- Orton, L. (2007). Financial literacy: Lessons from international experience. *Canadian Policy Research Networks*.
- Osler, A. & Starkey, H. (2005). *Citizenship and language learning: International perspectives*. Trentham Books.

- Öz, S., Dindarik, N., & Duman, F. (2019). Schumpeteryan girişimcilik ve 21. yüzyıl girişimcilik yaklaşımları: Y kuşağı girişimcileri üzerine nitel bir araştırma. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi - International Journal of Society Researches*, 13(19).
<https://doi.org/10.26466/opus.568703>
- Özbaş, C., & Özkan, S. (2022). *Çocuklarda sağlık okuryazarlığı ve çocukluk çağı obezitesinin önlenmesi*. In S. Özkan (Ed.), *Her yönüyle çocukluk çağı obezitesi – Halk sağlığı bakış açısıyla* (ss. 50–55). Türkiye Klinikleri Yayınevi.
- Özdemir, S. M. (2011). Toplumsal değişme ve küreselleşme bağlamında eğitim ve eğitim programları: Kavramsal bir çözümleme. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 85–110.
- Özerbaş, M., & Kuralbayeva, A. (2018). Türkiye ve Kazakistan öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerinin değerlendirilmesi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 5(1), 16-25.
- Partnership for 21st Century Learning. (2019). *Framework for 21st century learning*. Battelle for Kids.
- Petrytsa, O. (2024). Creativity and innovation in 21st century education: A roadmap to resilient learners. *International Journal of Educational Futures*, 5(1), 12–31
- Pinar, W. (2004). Curriculum and study. *Journal of Curriculum and Pedagogy*, 1(1), 21-24.
- Prabha, K. R., Raja, S. K., Dulvi, M., & Karthikeyan, V. U. (2024). Risk of depression and suicidal behaviour in acne patients treated with isotretinoin: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Population Therapeutics and Clinical Pharmacology*, 31(3), 2233–2243.
- Rabia., A. (2022). Effects of constructive feedback on students' academic achievement at secondary school level: An experimental study. *Shaheed Zulfikar Ali Bhutto Institute of Science & Technology*, Karachi.

- Redecker, C., & Punie, Y. (2017). *European framework for the digital competence of educators: DigCompEdu*. Publications Office of the European Union.
- Schleicher, A. (2012). *Preparing teachers and developing school leaders for the 21st century: Lessons from around the world*. OECD Publishing.
- Schleicher, A. (2022). *Science education through multiple literacies: Project-based learning in elementary school (J. Krajcik & B. Schneider, Eds.)*. Harvard Education Press.
- Serrano, J. A. R. (2008). ELT and citizenship: Basic principles to raise social awareness through language teaching. *how*, 15(1), 63-82.
- Shadiev, R. & Wang, X. (2022). Technology-enhanced language learning and 21st century skills: A meta-review. *Computers & Education*, 178, 104389.
- Sherifi, I. (2015). Impact of information systems in satisfying students of the university: Case study from Epoka University. *European Journal of Business and Social Sciences*, 4(4), 167–175.
- Shute, V. J., & Becker, B. J. (2010). *21st century assessment: Supporting educational needs*. Springer.
- Smith, O. (2015). There is an art to teaching science in the 21st century. In X. Ge, D. Ifenthaler, & J. M. Spector (Eds.), *Emerging technologies for STEAM education* (pp. 81– 92). Springer.
- Soysal, S., (2021). Sınıf yönetimi olgusu üzerine yapılmış ulusal çalışmaların betimsel içerik analizi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*, 11(1), 214-244.
- St. Louis, A. T., Thompson, P., Sulak, T. N., Harvill, M. L., & Moore, M. E. (2021). Integrating 21st century skill development into the undergraduate curriculum: The creation of the iBEARS Network. *Journal of Microbiology and Biology Education*, 22(21).

- Susilo, H., Kristiani, N., & Sudrajat, A. K. (2020). Development of 21st century skills at the senior high school: Teachers' perspective. *AIP Conference Proceedings*, 2215(1), 030018.
- Şahin, İ., & Güler, S. T. Ç. (2024). *İngilizce öğretiminde disiplinlerarası yaklaşımlar konusunda öğretmen ve öğrenci görüşleri*. In XI. International Eurasian Educational Research Congress (ss. 750-752). Kocaeli, Turkey.
- Şaş, A. K. (2022). Küreselleşmenin Türkçe bilim ve eğitim diline etkileri (The effects of globalization on the Turkish language of science and education). *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 9, 722–738.
- Şengül, S., Mancoğlu Kaplan, E., Atabay, Y., Tutkun, N., & Yıldız, B. (2021). 21. Yüzyıl becerileri bağlamında ortaöğretim matematik dersi öğretim programlarının incelenmesi. *Pearson Journal*, 6(16), 113–134.
- Şimşek, H., & Özaslan, D. (2021). İngilizce öğretiminde kullanılan öğrenci merkezli yöntem ve tekniklerin akademik başarıya etkisi: Bir meta analiz çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 54(2), 599–626.
- Şişman, M. (2006). *Eğitim bilimine giriş*. Pegem Yayıncılık.
- TEDMEM. (2022). *Eğitim değerlendirme raporu 2022*. Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- Temizkan, M. (2010). Öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımına göre düzenlenen Türk Dili II dersinin konuşma becerisine yönelik tutumlarına etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 40(187), 86-103.
- TEPAV & British Council. (2013). *Türkiye'de devlet okullarında İngilizce dilinin öğretimine ilişkin ulusal ihtiyaç analizi*. TEPAV Yayınları.
- Thornhill-Miller, B., Camarda, A., Mercier, M., Burkhardt, J.-M., Morisseau, T., Bourgeois-Bougrine, S., Vinchon, F., El Hayek, S., Augereau-Landais, M., Mourey, F., Feybesse, C., Sundquist, D., & Lubart, T. (2023). Creativity, critical thinking,

- communication, and collaboration: Assessment, certification, and promotion of 21st century skills for the future of work and education. *Journal of Intelligence*, 11(3), 54.
- TTKB. (2023). *21. yüzyıl becerileri ve değerlere yönelik araştırma raporu*.
- Tutkun Ö. (2010). 21. Yüzyılda eğitim programının felsefi boyutları. *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(3), 993-1016.
- Tüfekçi Aslım, S., Tanrıku, İ., Dağ, Ö. F., & Ataş, L. O. (2024). 21. yüzyıl becerileri ışığında 2018 coğrafya dersi öğretim programının incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 22(2), 1314–1348.
- Türel, Y. K., & Johnson, T. E. (2012). Teachers' belief and use of interactive whiteboards for teaching and learning. *Educational Technology & Society*, 15(1), 381–394.
- TYÇ (2016). Türkiye yeterlilikler çerçevesi.
- Tyler, R. W. (1949). *Basic principles of curriculum and instruction*. The University of Chicago Press.
- Uçak, S., & Erdem, H.H. (2020). Eğitimde yeni bir yön arayışı bağlamında "21. yüzyıl becerileri ve eğitim felsefesi". *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 76-93.
- UNESCO. (2014a). *Education for all global monitoring report 2013/14: Teaching and learning– achieving quality for all*. UNESCO.
- UNESCO. (2014b). *Global citizenship education: Preparing learners for the challenges of the 21st century*. UNESCO.
- UNESCO. (2015). *Education for all 2000–2015: Achievements and challenges*. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
<https://www.unesco.org/gem-report/en/publication/education-all-2000-2015-achievements-and-challenges>

- United Nations. (2015). *Sustainable development goal 4: Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all*. In *UN Sustainable Development Goals*.
- Usta Gezer, S. (2025). Recommendations for the assessment of inclusive 21st century skills model applications. *International Journal of Contemporary Approaches in Education*, 4(1), 63–80.
- Ünüvar, S. H. (2023). 21. yüzyıl becerilerinin kazandırılmasında eğitim yönetiminin önemi. *International Academic Social Resources Journal*, 8(47), 2269–2277.
- Valcheva, P. (2024). 21st century skills in the foreign language classroom: University students' perceptions. *Trakia Journal of Sciences*, 22(2), 107–114.
- van Laar, E., van Deursen, A. J. A. M., van Dijk, J. A. G. M., & de Haan, J. (2017). The relation between 21st-century skills and digital skills: A systematic literature review. *Computers in Human Behavior*, 72, 577–588.
- Veselinovska, S., Gokik, M., & Veselinovski, V. (2011). Awakening of the global awareness. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 15(2011) 1214– 1219.
- Voogt, J., & Roblin, N. P. (2012). A comparative analysis of international frameworks for 21st century competences: Implications for national curriculum policies. *Journal of Curriculum Studies*, 44(3), 299-321.
- Vygotsky, L. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Wagner, T. (2008). *The global achievement gap: why even our best schools don't teach the new survival skills our children need, and what we can do about it*. Basic Books.
- Wahyuni, S., Mujiyanto, J., Rukmini, D., & Fitriati, S. W. (2020). Teachers' technology integration into English instructions: SAMR model. In *International Conference on Science and Education and Technology (ISET 2019)* (pp. 546-550). Atlantis Press.

- Wang, L. (2006). Sociocultural learning theories and information literacy teaching activities in higher education. *Feature*, 47(2), 149–158.
- Wattanavorakijkul, N. (2019). Challenges faced by thai tertiary teachers in designing and delivering english courses in the 21st century. *ThaiTesol Journal*, 32(1), 33-54.
- Watts, R. E., & Caldwell, C. (2008). Enhancing self-direction through the application of reality therapy principles. *International Journal of Reality Therapy*, 27(2), 35–40.
- WEF. (2023). *New vision for education: unlocking the potential of technology*.
- WEF. (2025). *Future of jobs report*.
- Williams, A. (2024). Delivering effective student feedback in higher education: An evaluation of the challenges and best practice. *International Journal of Research in Education and Science (IJRES)*, 10(2), 473-501.
- Wrahatnolo, T., Munoto (2018). 21st centuries skill implication on educational system. *In IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*, 296(1), 1-7.
- Wu, S. (2021). Information system of English learning platform based on feature extraction algorithm. In *Proceedings of the 2021 International Symposium on Advances in Informatics, Electronics and Education (ISAIEE)* (pp. 1–5). IEEE.
- Yalçın, S. (2018). 21. Yüzyıl becerileri ve bu becerilerin ölçülmesinde kullanılan araçlar ve yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 51(1), 183-201.
- Yeni, I. (2018). Investigation of prospective teachers' 21st century skills competency perceptions based on various variables. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 32(3), 506–515.
- Yılmaz, E., & Alkış, M. (2019). 21. yüzyıl yeterlilikleri ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 5(1), 125-154.

- Yorulmaz, A., Çekirdekçi, S., & Halil, Ö. N. A. L. (2021). İlkokul matematik dersi öğretim programının 21. yüzyıl becerilerine göre incelenmesi. *Yıldız Journal Of Educational Research*, 6(2), 95-105.
- Yurdakul, S. (2021). *Erken adölesanlarda sağlık okuryazarlığının sağlığı geliştirme davranışları ile ilişkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Karaman.
- Yurtcu, G., & Aktan, O. (2024). Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretim programı ders kazanımlarının 21. yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Türkiye Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 17, 13–50.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (12. baskı). Seçkin Yayınevi.
- Yıldırım, H. İ., & Şensoy, Ö. (2011). İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimi üzerine eleştirel düşünme becerilerini temel alan fen öğretiminin etkisi. *Kastamonu Education Journal*, 19(2), 523-540.
- Yıldırım, M., & Türker Altan, S. (2018). Araştırma sorgulamaya dayalı öğrenme stratejisinin öğrencilerin akademik başarısına etkisi ve öğrencilerin uygulanan stratejiye yönelik görüşleri. *Fen Bilimleri Öğretimi Dergisi*, 6(1), 1-19.
- Yıldız, Y. M. (2022). 21. yüzyıl becerileri açısından müzik dersi öğretim programı. *Art-E Sanat Dergisi*, 15(29), 50-68.

EK-B: Etik Beyanı

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada,

- * tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- * görsel, işitsel ve yazılı bütün bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- * başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- * atıfta bulunduğum eserlerin bütününe kaynak olarak gösterdiğimi,
- * kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- * bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

29/08/2025

Gözde YILMAZ

EK-C: Yüksek Lisans Tez Çalışması Orijinallik Raporu

26/08/2025

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Başkanlığına,

Tez Başlığı: 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi Kapsamında 2018 İngilizce Dersi (2-12. sınıflar) Öğretim Programının İncelenmesi

Yukarıda başlığı verilen tez çalışmamın tamamı (kapak sayfası, özetler, ana bölümler, kaynakça) aşağıdaki filtreler kullanılarak **Turnitin** adlı intihal programı aracılığı ile kontrol edilmiştir. Kontrol sonucunda aşağıdaki veriler elde edilmiştir:

Rapor Tarihi	Sayfa Sayısı	Karakter Sayısı	Savunma Tarihi	Benzerlik Oranı	Gönderim Numarası
26/08/2025	207	344413	02/07/2025	%8	2735468000

Uygulanan filtreler:

1. Kaynaklar hariç
2. Alıntılar dâhil
3. 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esaslarını inceledim ve çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan eder, gereğini saygılarımla arz ederim.

Ad Soyadı: Gözde YILMAZ

Öğrenci No.: N22125012

Ana Bilim Dalı: Eğitim Bilimleri

Programı: Eğitim Programları ve Öğretim

Statüsü: Y.Lisans Doktora Bütünleşik Dr.

İmza

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

Doç. Dr. Gülçin TAN ŞİŞMAN

EK-Ç: Thesis Originality Report

26/08/2025

HACETTEPE UNIVERSITY
Graduate School of Educational Sciences
To The Department of Educational Sciences

Thesis Title: Analysis of 2018 English (2nd-12th grades) Curriculum in terms of 21st Century Learning Framework

The whole thesis that includes the *title page, introduction, main chapters, conclusions and bibliography section* is checked by using **Turnitin** plagiarism detection software take into the consideration requested filtering options. According to the originality report obtained data are as below.

Time Submitted	Page Count	Character Count	Date of Thesis Defense	Similarity Index	Submission ID
26/08/2025	207	344413	02/07/2025	%8	2735468000

Filtering options applied:

1. Bibliography excluded
2. Quotes included
3. Match size up to 5 words excluded

I declare that I have carefully read Hacettepe University Graduate School of Educational Sciences Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports; that according to the maximum similarity index values specified in the Guidelines, my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge.

I respectfully submit this for approval.

Name Lastname: Gözde YILMAZ

Student No.: N22125012

Department: Educational Sciences

Program: Curriculum and Instruction

Status: Masters Ph.D. Integrated Ph.D.

Signature

ADVISOR APPROVAL

APPROVED
Assoc. Prof. Dr. Gülçin TAN ŞİŞMAN

EK-D: Yayınlama ve Fikrî Mülkiyet Hakları Beyanı

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan "**Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge**" kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü/Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihinden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- Enstitü/Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ... ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

29/08/2025

Gözde YILMAZ

"*Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge*"

- (1) Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.
- (2) Madde 6.2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internette paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç; imkânı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.
- (3) Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir*. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.
Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir
*Tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.

